Mr Dragan M. Filipović

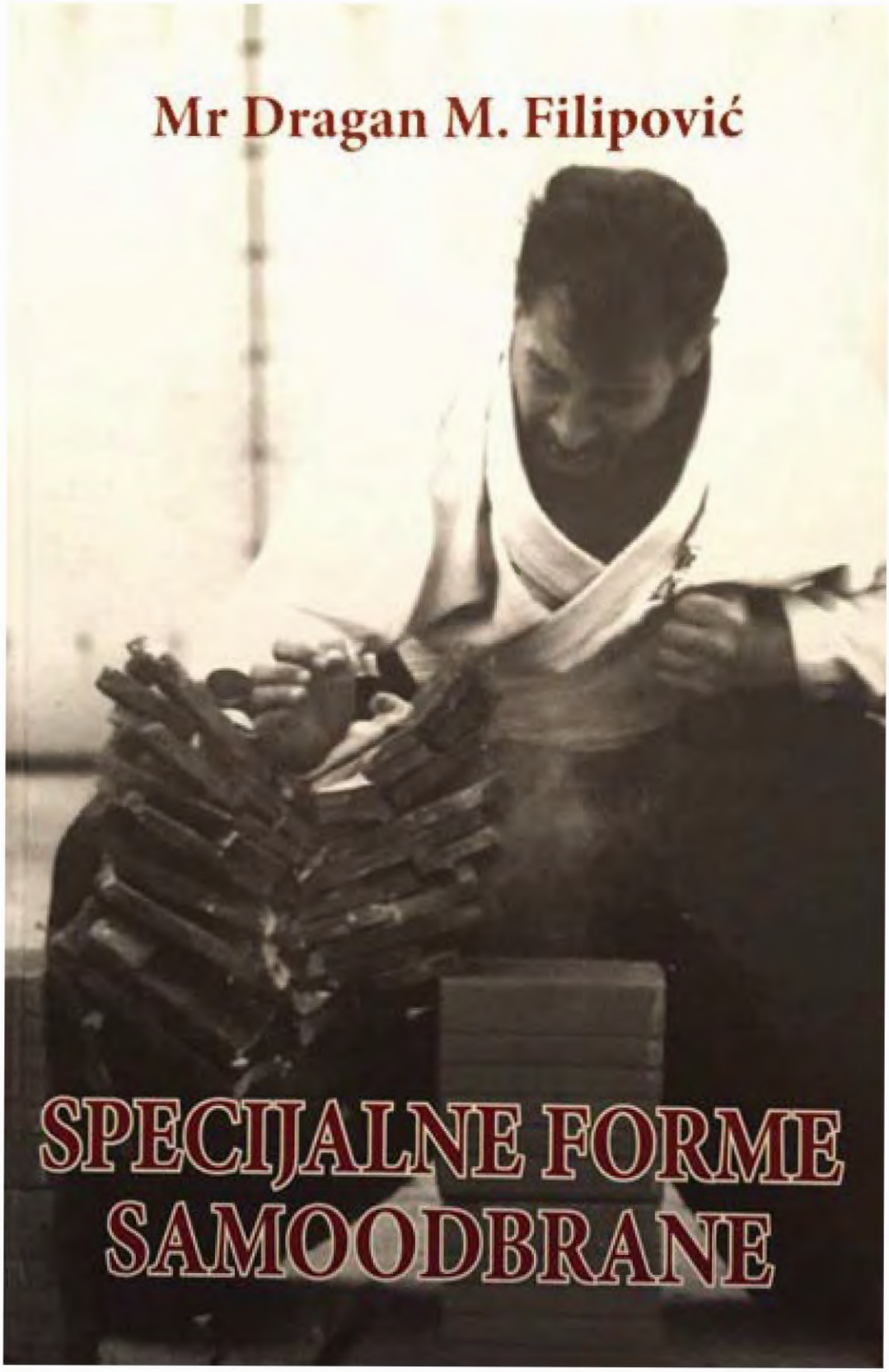

SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 1

DRAGAN M. FILIPOVIĆ

SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE

(KYOKUSHINJUTSU – KNJIGA DRUGA)

BEOGRAD – 2013

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 2

Dragan M. Filipović

SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE

(Kyokushinjutsu – knjiga druga)

Drugo dopunjeno izdanje
Beograd – 2013

recenzenti: prof. dr Zoran Ćirković
gen. Goran Radosavljević – Guri

majstor fotografije: Dragan K. Filipović

tehnički urednik:
Jeković Mirko

lektura i korektura:
Ljiljana Zoraja
Dragana Petrović-Filipović

štampa:

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 3

KYOKUSHINJUTSU

極真術

II

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 4

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 5

PREDGOVOR RECENZENTA

Navršilo se deset godina od prve javne prezentacije borilačkog sistema KYOKUSHINJUTSU kao novog metoda za uvežbavanje i usavršavanje samoodbrane kojeg je osmislio i uspostavio beogradski majstor Dragan M. Filipović. Stasala je i prva generacija instruktora ove veštine a imajući u vidu da su se neki od njih opredelili da se na svom „majstorskom putu" profesionalno posvete širenju KYOKUSHINJUTSU stila formiran je veći broj škola i klubova. Danas gotovo da nema ozbiljnije borilačke institucije u našoj zemlji koja nije pokazala interesovanje za pomenuti novouvedeni metodološki pristup a zbog činjenice da KYOKUSHINJUTSU akcenat stavlja isključivo na realnu – upotrebnu vrednost, sasvim je razumljivo što je uvršten u programe obuke kadrova specijalnih snaga vojske i policije u nekoliko država Evrope, Azije i Afrike. Najkraće rečeno, sistem KYOKUSHINJUTSU se definitivno izborio za svoje mesto u svetu borilačkih veština.

U međuvremenu, urađeno je nekoliko nastavnih filmova i filmskih reportaža o demonstracionim nastupima KYOKUSHINJUTSU majstora, a krajem 1999. godine objavljena je i opširna studija – „KYOKUSHINJUTSU – METOD SAMOODBRANE" koja je prevedena na engleski i ruski, a trenutno se vode pregovori i za prevod na arapski jezik. Zahvaljujući tome, KYOKUSHINJUTSU je stekao sledbenike daleko izvan balkanskog regiona, odnosno srpskog jezičkog područja, postavši dostupan poklonicima borilačkih veština u Kini, Rusiji, Kazahstanu, Azerbejdžanu, Iraku, Turskoj, Libiji, Zimbabveu, Južnoafričkoj Republici i još ko zna gde.

Ovde moram da spomenem jedan specifičan problem koji je neplanirano iskrsao, a u čijem sam rešavanju i lično bio angažovan. Naime, prilikom prevođenja gorepomenute knjige na strane jezike ukazala se potreba za, po mom mišljenju, bitnom teoretskom dopunom samog naziva sistema. Filipović je, polazeći od japanske borilačke tradicije koja mu je poslužila kao uzor, za metod upotrebio termin – KYOKUSHINJUTSU, što se u slobodnom prevodu može izraziti širom definicijom: „Samoodbrambena borilačka veština predviđena za adekvatno reagovanje u uvek prisutnim, potencijalno opasnim situacijama". Ovako komplikovan izvedeni naziv umnogome je opterećivao prevedeni tekst, uz veliki znak pitanja kako će prevod na druge jezike biti shvaćen i prihvaćen. Istovremeno, i originalna japanska kovanica – KJOKU ŠIN ĐUCU predstavljala je problem za transkribovanje i adekvatno fonetsko prilagođavanje, što je najčešće dolazilo do izražaja prilikom medijskog predstavlja-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 6

nja veštine kada je, po pravilu, ovaj termin ili izgovaran ili akcentovan pogrešno, izazivajući zbunjenost kod auditorijuma. Problem je dodatno iskomplikovan kada je 2003. godine kineski budistički manastir ŠAOLIN (gde je Filipović specijalizovao veštinu) prihvatio njegov stil kao „SRPSKI ŠAOLINSKI PRAVAC“, sada pod nazivom ĐU DŽEN ŠU, kako se, inače, tri simbola – KJOKU ŠIN ĐUCU – čitaju i izgovaraju na kineskom jeziku. Teoretski se sada postavilo pitanje prioriteta – da li prednost dati nazivu koji je registrovan u Šaolinu kao izvorištu svih borilačkih veština Dalekog istoka ili zadržati prvobitnu japansku kovanicu? Iz svih tih razloga Filipović je bio prinuđen da iznađe dodatni termin koji će, s jedne strane, u sebi zadržati duh i osobenost sistema, a pri tom biti sažetiji i lakši za razumevanje, prevod i izgovor i, s druge strane, kompromisniji u odnosu na dalekoistočnu borilačku tradiciju. Posle dugog premišljanja i konsultacija, sugerisao sam mu da zadrži tri karaktera preuzeta iz kulture Dalekog istoka zbog toga što njihovo značenje samo po sebi predstavlja kompromis koji daje mogućnost slobodnog izbora – može se izgovarati na kineskom i japanskom, ali dodatni termin obavezno mora biti srpski. Moj predlog je glasio da to bude „VEŠTINA POSLEDNJE ODBRANE“ (sa ili bez japanskog, odnosno kineskog prefiksa), što je sa dobrodošlicom dočekano i od strane tvorca veštine i od strane njegovih učenika, pa ću iskoristiti ovu priliku da ga i zvanično promovišem.

U svojoj prethodnoj knjizi, „KYOKUSHINJUTSU – METOD SAMOODBRANE“, Filipović se primarno bavio razradom OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA, odnosno veštinom odbrane od neobučenog nenaoružanog protivnika čiji je napad vođen agresivnim impulsom i baziran na sirovoj snazi laičkih hvatova i udaraca. U obrazloženju teoretskog koncepta, on je izričito naglasio da je OSNOVNI PROGRAM samo početni segment sistema i da osim navedenog programa postoje još dve integralne metodološke celine – MAJSTORSKI PROGRAM i KOBUDO PROGRAM, nagoveštavajući da će se njima posebno baviti u nekim od svojih budućih radova. U istom kontekstu, Filipović je spomenuo da je MAJSTORSKI PROGRAM podeljen na SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE – koje razrađuju taktiku i tehniku odbrane od naoružanog napadača i OFANZIVNE SAMOODBRAMBENE FORME – koje se odnose na pripremu za suprotstavljanje obučenom protivniku koji vlada nekom od popularnih udaračkih veština, dok je KOBUDO PROGRAM u celosti orijentisan na uvežbavanje samoodbrambene upotrebe drevnih dalekoistočnih oružja. Knjiga koja je pred vama nosi naziv „KYOKUSHINJUTSU – SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE“ i isključivo se bavi problemom nastupa protiv naoružanog napadača. Predstavlja logičan nastavak ranije objavljene studije, kao metodološki iskorak majstor-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 7

ske nadgradnje OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA. Razlozi za uspostavljanje ovakve nadgradnje bili su višestruki, što je Filipović detaljno razjasnio, sa čime ćete se upoznati u poglavljima koja slede.

Beograd
20. septembar 2006.

dr ZORAN ĆIRKOVIĆ
Redovni profesor na katedri za borilačke veštine
FAKULTET FIZIČKE KULTURE – BEOGRAD

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 8

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 9

UVOD

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 10

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 11

PRVO POGLAVLJE

O POTREBAMA NADGRADNJE OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA

I) FORMALNI I PRAKTIČNI PRISTUP TRADICIONALNOM SAMOODBRAMBENOM KONCEPTU

Najpotpunija i najčešće citirana definicija BUDO[1] veštine JU JUTSU[2] glasi: ***„To je veština samoodbrane od laičkog napada hvatom, udarcem, nožem, motkom i drugim priručnim sredstvima, pravovremenom i adekvatnom primenom uvežbanih i povezanih zahvata blokova, poluga, bacanja i udaraca, gde se tehnika i taktika suprotstavljaju sirovoj snazi i agresivnosti sa ciljem otklanjanja opasnosti od napada uspostavljenjem pune kontrole nad protivnikom“***. Iz navedenog stava proizilazi formalni zahtev da svaki samoodbrambeni metod, koji pretenduje da preraste u opšte priznati sistem, mora biti usklađen sa opštim JU JUTSU standardima, odnosno da svojim programom obavezno mora obuhvatiti i aspekte suprotstavljanja naoružanom protivniku.

Dalekoistočna borilačka tradicija, naravno, tom nivou obuke pridaje veliki značaj, tretirajući ga kao nezaobilazni preduslov za sticanje visokih majstorskih titula, dok su među zapadnim stručnjacima mišljenja podeljena – od onih koji se uglavnom pridržavaju istočnjačkih principa, do takozvanih modernih teoretičara, koji smatraju da su od druge polovine XX veka pojave nasilničkih napada uz upotrebu drevnih – „hladnih oružja“ svedene na minimum, pa tom obliku, inače komplikovanih samoodbrambenih tehnika, ne treba pridavati naročitu pažnju i mogu se, eventualno, upražnjavati neobavezno, „više kao odraz poštovanja prema prevaziđenim programima proisteklim iz istočnjačkog tradicionalizma“.

Ja se, lično, i u formalnom i u praktičnom smislu, zalažem za usaglašavanje sa drevnim samoodbrambenim sistemima. Dosledno poštujući sve osnovne zahteve samoodbrane KYOKUSHINJUTSU je nastupio sa PROGRAMOM SPECIJALNIH FORMI što nikako ne sme biti shvaćeno kao puko formalističko prilagođavanje, motivisano ispunjavanjem verifikacionih normi, da bi KYOKUSHINJUTSU, kao novoizvedeni borilački pravac, stekao legitimni status. Razlozi su mnogo konkretniji. Naime, prema mojim istraživanjima pojavnih oblika međuljudskih sukoba koji rezultiraju fizičkim obračunima između pojedinaca ili grupa, najmanje jedna trećina odnosi se na agresivne napade uz upotrebu namenskih ili priručnih sredstava (ne računajući vatreno oružje)[3].

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 12

Kada se tome dodaju rezultati analiza policijske prakse, prema kojima je čak polovina kriminogenih napada izvršena uz pretnju ili upotrebu nekog tzv. „hladnog oružja“, proizilazi da je potencijalna opasnost od susreta sa naoružanim protivnikom procentualno izjednačena s mogućnošću susreta sa nenaoružanim napadačem. Imajući to u vidu, morao sam da zaključim da ozbiljno sastavljen samoodbrambeni program, jednostavno, podrazumeva neophodnost taktičko-tehničke pripreme za sukob sa naoružanim protivnikom.

O adekvatnosti formalnih i praktičnih razloga sprovođenja samoodbrambene obuke za suprotstavljanje naoružanom napadaču donekle je i moguće polemisati kada su u pitanju klubovi za civilna lica, kod kojih se dostizanje tog nivoa borbene osposobljenosti obično svodi na preventivu[4], međutim, kada su u pitanju zahtevi policijske i vojne prakse tu nema mesta diskusiji. Kriminogeni napadi na pripadnike policije, uz upotrebu najrazličitijih vrsta „hladnog oružja“, dostigli su zabrinjavajuće razmere. Tome je, svakako, doprinela okolnost što zakonodavstvo ovakvu vrstu napada tretira znatno blaže od korišćenja vatrenog oružja (mada su, u slučajevima ranjavanja, posledice od uboda nožem ili udarca metalnim predmetom ponekad teže od prostrelnih rana prouzrokovanih metkom), kao i činjenica da takve i slične situacije nisu precizno definisane policijskim ovlašćenjima, što policajce dovodi u dilemu o načinu postupanja prilikom intervencije, tako da i sa te strane prednost ide u korist napadača. Posebno opasnim okolnostima policajci su izloženi prilikom izvršavanja zadataka suzbijanja nemira na masovnim skupovima i sportskim manifestacijama, gde su, u bukvalnom smislu reči, izloženi gnevu razularene gomile, kod koje se upotreba unapred pripremljenih „rekvizita za tuču“ podrazumeva kao obavezni, prateći element. Osim redovne policije, situacijama žestokih napada uz upotrebu opasnih priručnih sredstava izloženi su i stražari u kazneno-popravnim ustanovama (prilikom suzbijanja pobuna zatvorenika), noćni čuvari u objektima „povišenog rizika“, ali i mnogi drugi iz kategorije lica koja su profesionalno usmerena na poslove bezbednosti. Interesantno je napomenuti da institucije koje se bave stručnim usavršavanjem bezbednosnih kadrova, a koje, inače, pridaju veliki značaj kvalitetu osnovne samoodbrambene obuke, još uvek ne posvećuju dovoljno pažnje borbenom osposobljavanju za suprotstavljanje naoružanom napadaču, što se lako može konstatovati uvidom u njihove nastavne programe, odnosno fond časova koji je posvećen ovom problemu.

Što se tiče vojnih institucija, borilačke veštine se uglavnom upražnjavaju neobavezno, kao sport i rekreacija, s obzirom na to da profesionalna zaduženja pripadnika oružanih snaga u najvećoj meri nisu u vezi sa ovom vrstom stručnih kvalifikacija. Studiozna borilačka obuka zastupljena je isključivo u okviru osposobljavanja kadrova iz sastava specijalnih snaga, i to po programi-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 13

ma koji variraju od jedinice do jedinice, uz potenciranje talentovanih pojedinaca kojima je omogućeno da sami odaberu pravac kome će se posvetiti. Tako varira i pristup izučavanju tehnike samoodbrambenog reagovanja protiv naoružanog napadača – od potpunog ignorisanja do favorizovanja. U kontaktima sa vojnim borilačkim instruktorima koji su bili zainteresovani za moje mišljenje, sugerisao sam upravo neophodnost temeljite pripreme za suprotstavljanje protivniku koji koristi „hladno oružje". Svoj stav obrazložio sam ratnim iskustvima, koja su pokazala da je konkretna primena samoodbrambene tehnike dolazila do presudnog izražaja u neposrednim – apsolutno bliskim borbenim kontaktima, naročito u zatvorenim objektima, u kojima je, zbog izmešanosti sopstvenog i neprijateljskog ljudstva, kao i prisustva civila, bilo nemoguće otvarati vatru, pa su se sukobi svodili na upotrebu noževa, bajoneta, kundaka, ašovčića i čega se god ko dohvatio. O pobedniku je, po pravilu, odlučivao faktor sreće i brojčane nadmoći, uz žrtve i ranjavanja koji su mogli biti izbegnuti da je borbeni tim kompletnije bio obučen tehnici samoodbrane. Činjenica je da su ovakve situacije bile retke, ali su ipak moguće, pa se iz tih razloga ne smeju zanemarivati. Osim toga, tendencije ratne doktrine u mnogim armijama nedvosmisleno ukazuju da će vojska iz redovnog sastava sve češće biti upućivana na zadatke uspostavljanja vlasti u „kriznim regionima", s nezaobilaznim preventivnim akcijama čišćenja terena, razoružavanja i nasilne pasivizacije stanovništva, što podrazumeva znatna ograničenja kod upotrebe vatrene moći. Oslanjanje na moderna specijalna tehnička sredstva prinude (električni pendreci, šok sprejevi, oružja sa gumenim mecima i sl.) za većinu armija je skupo i nedostupno, tako da faktor visoke osnovne i specijalne samoodbrambene osposobljenosti najšireg sastava dolazi u prvi plan, pa su stručnjaci za borilačke veštine širom sveta zasuti ponudama za planiranjem i sprovođenjem obuke te vrste.

II) ISTORIJSKI OSVRT

Kroz dugu istoriju borilačkih veština Dalekog istoka, goloruko suprotstavljanje naoružanom protivniku smatrano je za vrhunac majstorstva. Prema zapisima iz drevnih vremena, čak se i sama spremnost da se ratnik svojim telom suprotstavi oružju tretirala kao podvig vredan divljenja, bez obzira na ishod same borbe. U čuvenom kineskom budističkom manastiru ŠAOLINSU[5], legendarnom izvorištu svih dalekoistočnih borilačkih veština, takav pristup borbenom procesu negovan je još od osnivanja manastira (V vek naše ere), u čemu šaolinski monasi-majstori zaista nisu imali premca. Naime, zbog obaveze striktnog pridržavanja osnovnih budističkih načela humanosti koja zabranjuju

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 14

svaki oblik ubijanja živih bića, oni su bili prinuđeni da svoje borilačke sposobnosti prilagode kanonskim zahtevima. Tako je u formi najtolerantnijeg reagovanja na moguće opasne protivničke napade u manastiru razvijen sistem šaolinskog boksa – SHAOLIN CHUEN FA[6], kombinovan sa specifičnom vrstom samoodbrane – SHAOLIN CHIN NA[7], bazirane na savladavanju protivnika obaranjem uz upotrebu bezopasnih poluga na zglobovima[8]. Njihova doktrina tretirala je budističkog monaha koji vlada borilačkim veštinama kao osobu koja ne čini zlo, već samo odbija i kanališe zlu nameru napadača prema njemu samom, dovodeći ga u situaciju da agresivnim činom samom sebi nanosi štetu. Nije potrebno naglašavati kolika je borbena virtuoznost bila potrebna da bi se udovoljilo tom perfekcionističkom zahtevu, to jest, da bi se u praksi realizovale drevne šaolinske tehnike kao što su: „pesnica protiv mača“, „pesnica protiv motke“, „pesnica protiv koplja“ i dr. Zbog ovih sposobnosti, najpoznatije kineske dinastije – Tang (618–907), Song (960–1279) i Ming (1368–1644) angažovale su šaolinske monahe za delikatne poslove neposrednog ličnog obezbeđenja careva i njihovih naslednika, imajući u vidu da su samo oni mogli efikasno obavljati tu dužnost, pošto su dvorska pravila striktno zabranjivala nošenje oružja u njihovoj neposrednoj blizini.

Prenošenjem tradicionalnih kineskih borilačkih veština u Japan, u periodu od VII do XII veka, razvijene su specifične japanske borilačke tehnike. Mada su veštine sa upotrebom oružja imale apsolutni primat, što je i razumljivo s obzirom na to da su predstavljale temelj moći japanske samurajske ratničke klase[9], potrebe neposrednog obezbeđivanja plemića, carskih velikodostojnika i njihovih porodica uslovile su neophodnost obuke samuraja i u veštini samoodbrane. Podrazumevalo se da je odbrana od naoružanog napadača imala prednost, pa su tako nastale specifične grupe samoodbrambenih tehnika: TACHI DORI – odbrana od napada mačem, BO DORI – odbrana od napada motkom, JO DORI – odbrana od napada palicom, TANTO DORI – odbrana od napada nožem, i druge. Od mnogobrojnih škola borenja koje su usavršavane u samurajskim porodicama, najpoznatija i najuvažavanija je bila škola srednjovekovnog klana Takeda-Aizu, nazvana – DAITO RYU AIKI JU JUTSU, preko koje su ova drevna, tajna znanja, sačuvana do današnjih dana.

U Japanu, s početka XX veka, modernizacija društva neminovno se odrazila i na modernizaciju borilačkih veština. Na inicijativu grupe reformatora, predvođenih velikim JU JUTSU majstorom Đigoro Kano-m[10], koji su uvideli bespredmetnost potenciranja drevnih borilačkih metoda u nastupajućoj eri napredne vojne tehnologije, tradicija samurajskih porodica potisnuta je na marginu, transformišući se postepeno u masovne sportsko-rekreativne aktivnosti. Međutim, nemirna vremena prve polovine XX veka, s velikim ratnim kampanjama koje su se smenjivale jedna za drugom, doprinela su da pojedine vešti-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 15

ne, u prvom redu JU JUTSU, zadrže svoj prvobitni smisao i upotrebnu vrednost, najpre u vojnoj, a zatim i u policijskoj praksi. Tako, samoodbrambene tehnike suprotstavljanja naoružanom napadaču, sada u nešto izmenjenom i pojednostavljenom obliku, nastavljaju kontinuitet razvoja kroz programe redovne vojne i policijske obuke. Kano-v KODO KAN[11], koji, mada je favorizovao sportsku varijantu JUDO[12] nije zanemarivao samoodbranu negujući ga kroz KODO KAN JU JUTSU[13] i modernizovana varijanta drevnog DAITO RYU metoda koju je pod skraćenim nazivom AIKI JU JUTSU[14] predvodio veliki majstor Takeda Sokaku[15], ulaze u bespoštedno konkurentsko nadmetanje – ko će ponuditi efikasniju obuku. Vojni zahtevi pripreme regruta za rovovske borbe, odnosno sukobe bliskog kontakta „prsa u prsa" i policijske potrebe osposobljavanja kadrova za pariranje napadima improvizovanim vrstama oružja, široko zastupljenim među japanskim kriminalcima toga doba, doprineli su obnavljanju starih i stvaranju novih taktičko-tehinčkih varijeteta. Tehnička grupa TANTO DORI podrazumevala je odbranu od svih vrsta šiljatih i oštrih predmeta; JO DORI je proširen na odbranu od različitih vrsta oruđa kojima se zamahuje jednom rukom (pre svega na odbranu od mačete, sekire i vojničkog ašovčeta); BO DORI je prilagođen odbrani od udaraca kundakom puške i od uboda bajonetom nataknutim na pušku i sl., ali su izvedeni i potpuno novi, do tada neprimenjivani oblici samoodbrambenog reagovanja, kao što su reagovanja na upereni pištolj ili uperenu pušku[16].

III) METODOLOŠKE OSOBENOSTI SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU

Moderni japanski JU JUTSU pravci, KODO KAN JU JUTSU (kroz svoju unapređenu formu GOSHIN JUTSU[17]) i AIKI JU JUTSU (posredstvom nekoliko stilskih podvrsta definisanih kroz AIKIDO[18]), predstavljaju metodološki osnov izučavanja veštine samoodbrane u zapadnom svetu[19]. Najčešće se upražnjavaju pod izvornim ili izvedenim japanskim nazivima, ali i kao novouspostavljeni stilovi koji se reklamiraju da sustvoreni, navodno, pod uticajem lokalnih nacionalnih tradicija, iako se u praktičnom smislu svode samo na interpretacije i kombinacije uvezene japanske metodologije[20]. Uvežbavanje zahvata odbrane od naoružanog napadača pojavljuje se kao obavezni ili prateći deo u svim programima a, po pravilu, usavršava se na višim nivoima savladavanja veštine, posle završenog obaveznog osnovnog samoodbrambenog programa. Stilovi koji se programski oslanjaju na GOSHIN JUTSU obrađuju tehnike odbrane od noža, tehnike odbrane od palice i tehnike reagovanja na pretnju uperenim vatrenim oružjem, dok se stilovi koji se programski oslanjaju na škole

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 16

AIKI pravca, osim navedene tri tehničke grupe, tradicionalno bave još i tehnikama odbrane od motke kao i tehnikama odbrane od mača.

Sve ove tehnike sam izučavao na brojnim seminarima kod uvaženih domaćih i stranih instruktora, pridržavajući se njihovih stilskih osobenosti. Međutim, bez namere da ugrožavam majstorske autoritete, stalno sam dolazio u situaciju da postavljam logična pitanja o praktičnoj upotrebnoj vrednosti onog čemu su me učili, na koja, ili nisam dobijao zadovoljavajuće odgovore, ili mi je sugerisano da odgovore moram da pronađem sam. Posle više desetina godina traganja u veštini te odgovore sam dobrim delom pronašao, što me je i navelo da budućim sledbenicima dalekoistočne borilačke tradicije ponudim svoja metodološka rešenja. Ona nikako ne predstavljaju neku epohalnu izmenu fundamentalnih sistema, već bi se pre moglo reći da se njihova osobenost svodi samo na drugačiji pristup uvežbavanju praktične primene veštine samoodbrane. Preciznije rečeno, moj *tehnički koncept* je striktno tradicionalan – predstavlja kompilaciju borilačkih zahvata preuzetih iz drevnih pravaca, ali se zato *taktički koncept* potpuno razlikuje od onih koji se danas sprovode u drugim stilovima, zato što je nastao kao sinteza neposrednih i posrednih iskustava konkretne primene samoodbrambenih sposobnosti u realnim borbenim uslovima, što je na kraju direktno rezultiralo posebnim metodološkim pristupom koji se ogleda u sledećem:

A) UVOĐENJE OBAVEZNIH TEHNIKA DOVRŠAVAJUĆIH UDARACA

Gotovo sve JU JUTSU metodologije taktički koncipiraju završnicu akcije suprotstavljanja naoružanom napadaču na oduzimanju oružja od protivnika i njegovoj privremenoj pasivizaciji uspostavljanjem tehnika poluge, odnosno primenom tehnika bacanja pod polugom, pa se i većina završnica uvežbava tako da je na njih nemoguće nadgraditi korektan finalni udarac. To je specifičan borilački kompromis koji zvuči humano, ali u praksi ne predstavlja garanciju da će se borbena situacija rešiti, a uzgred rečeno, ni kategorija ljudi koji su spremni da oružjem nasrnu na nenaoružanog protivnika ne zaslužuje tako visok stepen tolerancije. Naime, iskustvo je pokazalo da oduzimanje oružja od agresivnog napadača može, ali i ne mora značiti kraj borbe. (*Primer iz prakse*: Šta ako napadač kome ste oduzeli nož, u nastupu nekontrolisanog besa, nasrne prema vama s namerom da povrati oduzeto oružje? Naći ćete se u veoma delikatnoj borbenoj situaciji u kojoj vam oduzeti nož neće značiti ništa ukoliko niste odlučili da ga upotrebite, uz veliku verovatnoću da ćete potpasti pod krivičnu odgovornost zbog prekoračenja nužne odbrane)[21]. S druge strane, ni

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 17

pasivizacija protivnika tehnikom intenzivne poluge ne može trajati večno, pa ni po cenu da mu povredite ruku (napomena: treba imati u vidu da su u ekstremnim afektivnim stanjima napadači rezistentniji na bol od normalnih ljudi). U praksi se često dešavalo da se pasivizirani ili povređeni protivnik (čiji intenzitet povrede ne možete sa sigurnošću odrediti), simulirajući tešku povredu privremeno primiri, a zatim se naglo otme iz zahvata, posle čega se borba obično nastavljala s nepredvidivim ishodom. Imajući to u vidu, u svojim SPECIJALNIM FORMAMA insistiram na usavršavanju i korišćenju dovršavajućih udaraca, pa sam upravo iz tog razloga u sistem uveo samo one tehnike poluga i bacanja koje se u završnici lako mogu nadgraditi efikasnim udarcem. Po mom konceptu, primena tehnike dovršavajućih udaraca je obavezna, a stvar je trenutne procene da li će se u realnoj borbi ona izvesti punim intenzitetom ili dozirano, kao nagoveštaj respektivne pretnje.

B) USAVRŠAVANJE RAZARAJUĆIH UDARACA

Programi svih JU JUTSU stilova podrazumevaju primenu KARATE udaraca koji su najčešće zastupljeni kao neutralni borbeni faktor, čiji je cilj da doprinesu lakšem izvođenju i povezivanju drugih planiranih zahvata. Mada ni jedan majstor samoodbrane ne negira vrednost KARATE tehnike, ovoj tehnici se u procesu obuke ipak pridaje sekundaran, može se reći čak i neobavezan značaj. Tako, tokom samoodbrambenog usavršavanja, sledbenici KODO KAN pravca akcenat stavljaju na izvođenje bravuroznih bacanja, koja su osnov njihovog sistema, dok su sledbenici AIKI pravca usredsređeni isključivo na atraktivna obaranja pod polugom, pa se udarci koje i jedni i drugi izvode u međufazama akcija obično svode na „imitaciju“ pokreta, uz prećutno tolerisanje ozbiljnih tehničkih propusta (osim kada su u pitanju retki JU JUTSU majstori koji su istovremeno i majstori KARATE veštine).

Metod KYOKUSHINJUTSU izjednačava po značaju i upotrebnoj vrednosti sve zastupljene raznorodne borilačke tehnike (bacanja – poluge – udarci), potencirajući njihovo uvežbavanje i primenu kroz metodološku uzročno-posledičnu povezanost[22]. Predviđeno je da udarci koji su zastupljeni u sistemu ostvare funkciju najopasnijeg borilačkog segmenta uz takav način usavršavanja koji će njihovu upotrebnu vrednost zaista dovesti na nivo neprikosnovene ozbiljnosti, što se naročito odnosi na SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE gde je faktor borbenog rizika posebno naglašen. Snaga i razornost udaraca uvežbavaju se isključivo po metodu TAMESHIWARI[23], i to do perfekcionizma, odnosno do nivoa koji japanska borilačka metodologija definiše pojmom – KOROSHI – „zahvat kojim se protivnik onesposobljava za dalju bor-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 18

bu“. Naravno, zbog zahteva osnovnog taktičko-tehničkog koncepta, zastupljenost tehnika udaraca po obimu ne prelazi granicu koja bi ovaj JU JUTSU stil eventualno poistovetila sa KARATE veštinom.

C) OSPOSOBLJAVANJE ZA REAGOVANJE NA SVAKI OBLIK NAPADA

Analizom programa obuke samoodbrambenog osposobljavanja za suprotstavljanje naoružanom napadaču, po kojima se radi u većini JU JUTSU škola, lako je uočljiva svojevrsna jednoličnost u pristupu. To se, u prvom redu, ogleda kod potenciranja neuverljivih simulacija napada oružjem, gde se od partnera očekuje ili čak insistira na tome da napade izvodi na način koji je najprikladniji zahtevu planirane odbrane (usporena brzina zamaha, nelogičan iskorak, strogo diktirane napadne tačke i dr.) po principu: „napadaj me samo tako da bih mogao da se odbranim – ovako“. U početnim fazama obuke, kada se izučavaju pozicione situacije i redosled poteza odbrambenih radnji, takav pristup je nužan i edukativno opravdan, međutim, programski propusti nastaju zbog toga što se isti način rada zadržava i na svim ostalim edukativnim nivoima. Napredovanje se, praktično, svodi na dobro uvežban koreografski šablon koji je više atraktivan nego funkcionalan, a majstorski seminari i treninzi ove vrste više podsećaju na pripremu za egzibicioni nastup nego na borilačku obuku.

U cilju prevazilaženja takvih propusta, sistem SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU ponudio je osmišljen koncept **osnovnih** i **složenih** samoodbrambenih akcija lako prilagodljivih realnim situacijama, sa odabranim praktično proverenim zahvatima koji su do te mere taktičko-tehnički kompatibilni da se neograničeno mogu zamenjivati i kombinovati svaki sa svakim, čime se obezbeđuje efikasno reagovanje na sve vrste napada bez obzira na pozicione situacije iz kojih se izvode.

D) UVEŽBAVANJE SLOBODNIH BORBI SA NAORUŽANIM PROTIVNIKOM

KYOKUSHINJUTSU je, za sada, verovatno jedini JU JUTSU metod koji je u okviru SPECIJALNIH FORMI kao obaveznu praksu uveo rad slobodnih borbi sa naoružanim protivnikom. Ovaj vid najvišeg stepena taktičko-tehničkog prilagođavanja stvarnim samoodbrambenim situacijama sprovodi se kroz slobodnu „simulaciju“ borbenog procesa koji je doveden do granice „re-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 19

alnog sukoba“. Posle višegodišnjeg eksperimentisanja, ideja pomenutog oblika borbenog usavršavanja je osmišljena tako da adekvatna zaštitna oprema i minimalna pravila, koja sprečavaju da se trening pretvori u tuču, otklanjaju opasnost od eventualnih neželjenih posledica, uz zadržavanje svih relevantnih faktora koji doprinose razvijanju sposobnosti realizacije refleksno-intuitivne primene adekvatnih borilačkih zahvata u svim uslovima koje nameće naoružani protivnik.

DRUGO POGLAVLJE
ORUŽANI NAPAD

I) POJAVNI OBLICI ORUŽANOG NAPADA

Pod pojmom ORUŽANI NAPAD u ovom kontekstu podrazumevam samo one vrste napada koji se realizuju upotrebom nekog, takozvanog, „hladnog oružja“. Tokom prikupljanja i izučavanja materijala predviđenih za sastavljanje programa SPECIJALNIH FORMI SAMOODBRANE obradio sam oko 2000 konkretnih slučajeva takvih napada. Izvori su mi bili brojni i raznovrsni: od ličnih iskustava i iskustava mojih učenika, iskustava drugih majstora borilačkih veština i njihovih učenika, razgovora sa policajcima i službenicima fizičkog obezbeđenja koji su prolazili kroz takve situacije, razgovora sa izvršiocima, svedocima i žrtvama oružanih napada, do izveštaja sa policijskih uviđaja, sudsko-patoloških nalaza i druge krivično-pravne dokumentacije, novinskih izveštaja, video zapisa koje su zabeležile kamere tehničkog obezbeđenja objekata, filmskih snimaka masovnih incidenata na sportskim manifestacijama, dokumentarnih materijala o uličnim neredima, demonstracijama i pobunama i mnogi drugi. Tako bogata iskustvena i multimedijalna građa omogućila mi je da u svom radu obuhvatim sve relevantne činioce, s tim što sam akcenat stavio pretežno na one faktore koje sam smatrao bitnim za osmišljavanje efikasnog samoodbrambenog nastupa, ne ulazeći duboko u suštinu propratnih pojava koje spadaju u domen drugih istraživačkih profila.

Kao što sam ranije napomenuo, radi se o pojavnom obliku agresivnog ponašanja koje je u velikoj meri zastupljeno u svakodnevnom životu kao potencijalna ili realna pretnja, zavisno od životnih okolnosti, socijalne sredine i profesije kojom se neko lice bavi. Naravno, ne smatram da treba biti pesimista i paranoik pa tražiti ili prizivati tu vrstu opasnosti i tamo gde je nema, ali

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 20

činjenice upozoravaju da je učestalost socijalno-patološke opasnosti ove vrste neosporno prisutna, pa je, bar iz preventivnih razloga, moramo tretirati ozbiljno.

Jedna od davno izrečenih definicija opasnosti glasi: ***„Opasnost je objektivni rizik ili mogućnost – kao delimična uslovljenost – da se desi nešto što je za nas negativno, a ta objektivna realna mogućnost je čak mnogo veća nego postojeća stvarnost"*.** Tako sam, polazeći od citirane definicije, početnu fazu istraživanja primarno usmerio na uzročnike pojava. Prema rezultatima mojih analiza, situacije, koje su se u krajnjoj instanci manifestovale kao nasilnički oružani napadi, po uzrocima i uslovima nastanka mogu se svrstati u četiri kategorije:

A) NESKRIVLJENI NEPREDVIDIVI ZADES

To su one situacije kada je žrtva, iz sebi nepoznatih razloga, napadnuta od strane naoružanog napadača. Navešću samo nekoliko primera: student koji, nezadovoljan ocenom, nasrne podignutom stolicom na profesora; slučajni susret na stepeništu sa naoružanim agresivnim pijancem; kriminalac koji prilikom bekstva, da bi raskrčio prolaz, nasrće nožem na nedužne prolaznike koji su se tu slučajno zadesili i dr. Uslovi nastanka ovakvih situacija isključivo su u vezi sa ličnošću i motivima napadača i mogu se posmatrati kroz osnovne oblike nastanka ljudske agresivnosti – frustracioni, psihopatološki i kriminogeni, što je tema kojom ću se posebno baviti u narednom odeljku.

B) NESKRIVLJENI PRETPOSTAVLJENI ZADES

U ovu kategoriju spadaju situacije u kojima žrtva, napadnuta od strane naoružanog napadača, nije ni želela ni direktno provocirala da joj se tako nešto dogodi, ali je kod nje ipak postojala svest da će se voljnim ili nužnim izborom određenih okolnosti izložiti eventualnim neprijatnostima. Ovde važi „viktimološki princip"[24], kada žrtva, racionalnim potiskivanjem straha od mogućih neželjenih posledica, diktira situaciju.

Po kriterijumu sopstvenog izbora, to su situacije u kojima se mogu zadesiti kasni noćni šetači, usamljeni prolaznici kroz ozloglašene gradske kvartove, navijači na sportskim utakmicama rivalskih timova, gosti noćnih klubova i restorana, znatiželjni posmatrači uličnih incidenata, neoprezni razmetljivci novcem i luksuznim predmetima i mnogi drugi. Takođe, po kriterijumu nužnog izbora, potencijalne žrtve oružanih napada mogu biti osobe koje žive u neposrednoj blizini nervno labilnih ličnosti, agresivnih psihopata, alkoholičara i narkomana, odnosno njihovi najbliži rođaci, kućni prijatelji i komšije, kao

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 21

i lica zaposlena u objektima koji su najčešće na udaru kriminogenih napadača, kao što su na primer: dežurne apoteke, benzinske pumpe, prodavnice i ugostiteljski objekti koji rade u noćnim časovima i sl.

C) OČEKIVANE NASILNE SITUACIJE

Očekivane nasilne situacije su one situacije u kojima se žrtva oružanog napada već nalazila u neprovocirarnom ili isporvociranom neprijateljstvu prema napadaču, pa se postavljalo samo pitanje trenutka kada će do takvog napada doći. Uzroci ovakvih situacija mogu biti inicirani kako od strane napadača, tako i od strane žrtve, ali i obostrano, s tim što se etička, a ponekad i krivičnopravna prednost, daje napadnutoj strani. Najčešći primeri su porodične svađe i obične tuče, koje u jednom trenutku poprime drugi oblik u situaciji kada neki od aktera dograbi oružje, zatim, oružani napadi koji uslede kao realizacija pretnje jer se žrtva nije obazirala na zahteve naoružanog napadača, slučajevi neposredne ili odložene lične osvete zbog zavisti, ljubomore, uvrede ili iz nekog drugog razloga koji isprovocira „afektivno stanje“ napadača, slučajevi poručene osvete – takozvane „sačekuše“, često zastupljene u kriminogenim sredinama itd.

D) PROFESIONALNE PRETPOSTAVLJENE NASILNE SITUACIJE

To su situacije u kojima napadnuta strana, iz profesionalnih razloga, svesno i dobrovoljno prihvata mogućnost da bude izložena riziku oružanog napada. U takvim, potencijalno opasnim okolnostima, mogu se zadesiti svi pripadnici službi bezbednosti prilikom obavljanja svojih redovnih dužnosti, koje se upravo svode na neposredno suprotstavljanje najrazličitijim oblicima kriminogenog i socijalnopatološkog ponašanja.

Policijska praksa u svojim osnovnim bezbednosnim segmentima, počev od poslova zaštite javnog reda i mira, suzbijanja opšteg kriminaliteta, preventivne pozorničke i patrolne delatnosti, obezbeđivanja institucija i objekata od posebnog značaja, pa do izvršavanja konkretnih dnevnih zadataka (intervencije, hapšenja, uviđaji, racije, zasede i dr.), jednostavno, podrazumeva da će pripadnici policije biti na meti opasnih, agresivnih napadača, koji se neće ustezati od upotrebe nekog „hladnog“ ili vatrenog oružja. U posebnu grupu spadaju takozvane „vanredne situacije“, odnosno mere i radnje koje policija primenjuje prilikom suzbijanja demonstracija, nereda na sportskim manifestacijama,

masovnih obračuna uličnih bandi i slično, u kojima se suprotstavljanje agresivnim grupama ljudi podrazumeva kao sastavni deo radnog naloga.

Isto se odnosi i na pripadnike internih službi fizičkog obezbeđenja, pre svega onih koji su zaposleni na bezbednosno rizičnim objektima (noćni klubovi i restorani, kockarnice, banke, menjačnice, prodavnice koje rade u trećoj smeni i sl.). Naime, njihov osnovni profesionalni zadatak jeste da na sebe prihvate ili preusmere sukob s kriminogenim ili agresivnim napadačima koji su često naoružani nekim priručnim sredstvima, da bi otklonili opasnost koja preti objektu, odnosno da bi zaštitili goste, klijente, personal i imovinu.

II) NAORUŽANI NAPADAČ

Vodeći svetski psihijatri uglavnom se slažu u više nego alarmantnoj konstataciji da: ***„Živimo u svetu koji podstiče agresivnost podižući je na pijedestal vrline“***[25]. Naime, čovekova agresivnost je u njegovom razumu i može biti pobuđena najrazličitijim provokacijama razuma, preko propagande, sugestije, demagogije i sl., kojima je pojedinac pod pritiskom masovnih medija svakodnevno izložen. Generacije naših savremenika odrasle su pod uticajem nezaobilaznih crtanih filmova u kojima se glavni zaplet svodi na to da se bezazleni, simpatični junaci premlaćuju bez milosti na zadovoljstvo i radost mladih gledalaca. U pubertetu smo se poistovećivali sa zvezdama holivudske kinematografije kod kojih je, kako je vreme prolazilo, sve više i više bledela razlika između „dobrih i loših“ momaka, uz nezaobilazne scene brutalnog sadističkog nasilja od kojih je bitno zavisio komercijalni uspeh ponuđenog filmskog ostvarenja. Pa se tako, danas, neki od nas koji smo zašli u zrele godine, stidljivo zapitamo koliko su kultna dela „sedme umetnosti“ u kojima smo iskreno uživali, donela dobra pokoljenjima. Nekada popularne momačke tuče po „viteškim pravilima“ retko se spominju čak i u kafanskim pričama. Njihovo mesto zauzeli su podmukli ubodi noževima, beskrupulozna sakaćenja bejzbol palicama i, najbesmislenije od svega – lakomisleno potezanje vatrenog oružja uz obavezno „overavanje“ pogođene žrtve. Kult Robina Huda[26] zamenjen je kultom Čarlsa Mensona[27]. Junaci ustupaju mesto ludacima. Ponekad mi se čini da odrastanje u zdravu, normalnu osobu pod takvim mentalnim pritiscima više zavisi od faktora sreće, nego od roditeljske brige i angažovanja vaspitno-obrazovnih institucija.

Stvarnost je stvarnost, niti je možemo promeniti, niti od nje možemo pobeći, moramo joj se, hteli to ili ne, prilagoditi. Permanentni negativni medijski uticaji različito se odražavaju na ljude, na njihove sklonosti, načine reagova-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 23

nja, mogućnosti samokontrole, prag tolerancije, moralne kriterijume i ukupno mentalno ustrojstvo. Tako i fizički sukobi uz upotrebu oružja, kao najbrutalniji oblici razrešavanja međuljudskih odnosa, u svim pojavnim oblicima najviše zavise od ličnosti agresivnih napadača koje se uslovno mogu posmatrati kao **frustracione**, **psihopatološke** i **kriminogene**.

A) FRUSTRIRANI NAORUŽANI NAPADAČ

Frustrirane napadače karakteriše to što su oni, u osnovi, socijalno-psihološki normalne osobe koje u nastupima mentalnih kriza, izazvanih nagomilanim nezadovoljstvom, reaguju nekontrolisanim izlivom agresivnosti. U takvim „afektivnim stanjima" količina njihovog ispoljenog gneva nije adekvatna ni po povodu ni po intenzitetu, a zbog specifičnog mentalnog ograničenja, takozvane „sužene svesti" koja im parališe moć rasuđivanja, mogu biti veoma opasni jer ne biraju sredstva kojima će nasrnuti na onoga na koga se ustreme. Motivi takvih napadača pretežno su interpersonalni i vezani su za negativne crte njihovog karaktera (zavist, ljubomora, sujeta, mrzovolja, razdražljivost, netolerantnost i dr.), a često se javljuju kao posledica nesporazuma i umišljenosti, odnosno pogrešno protumačenih okolnosti.

Posebna vrsta frustriranih napadača su akteri uličnih nereda i masovnih tuča u incidentima do kojih povremeno dolazi na političkim skupovima i sportskim manifestacijama. Njihovo agresivno ponašanje nastaje, pre svega, kao posledica „masovne psihoze" zbog frustracija izazvanih političkim, verskim, nacionalnim ili nekim drugim, užim ili širim oblikom kolektivne netolerancije i predrasuda, što se kod pojedinca „povedenog masom" odražava kroz imperativno predubeđenje – „ko nije sa nama – taj je protiv nas".

„Afektivno stanje" frustriranog napadača traje kratko, ali je ono vrlo intenzivno. Ukoliko takav naoružani napadač u prvom naletu ne postigne cilj, njegov agresivni naboj naglo splašnjava i transformiše se ili u potrebu za bekstvom, ili u benignije forme ispoljavanja nezadovoljstva. Po pravilu, posle smirivanja situacije kod njega se javlja osećaj iskrenog kajanja za sve što je, eventualno, učinio u tom stanju.

B) PSIHOPATOLOŠKI TIP NAORUŽANOG NAPADAČA

Psihopatološki napadači su mentalno obolele osobe s teškim poremećajima ličnosti, koje karakteriše nekontrolisano agresivno ponašanje s mogućim tragičnim posledicama po okolinu. U povremenim ili stalnim nastupima psi-

hopatoloških stanja oni nisu svesni svojih postupaka, a zbog pogrešnog prepoznavnja okoline usled iluzija[28], halucinacija[29] i impulzija[30] koje blokiraju njihovu mogućnost rasuđivanja, mogu počiniti stravične zločine. Motivi psihopatoloških napadača su iracionalni, žrtve odabrane nasumice, obično iz najbliže okoline, bez određenog povoda i kriterijuma. Napadaju iznenada, bez upozorenja, najčešće uz upotrebu nekog namenskog ili priručnog „hladnog oružja".

Ovoj grupi napadača pripadaju psihopate, agresivni alkoholičari i narkomani sa simptomima „afektivne psihoze". Ono što umisle u svom bolesnom razumu, psihopate to hoće odmah i po svaku cenu, bez mentalne mogućnosti odlaganja i ocene svrsishodnosti potrebe zadovoljavanja svojih patoloških zahteva. Agresivni alkoholičari, u patološki napitom, „sumanutom stanju", kumuliraju enormnu količinu agresivnosti koju naglo i nekontrolisano oslobađaju prema svojoj okolini. Na kraju, psihopatološka „sumanuta stanja" svesti se mogu pojaviti i kod narkomana – ili kao posledica apstinencijalne krize, ili zbog akutne intoksinacije nervnog sistema prouzrokovane konzumiranjem prejake doze narkotika.

C) KRIMINOGENI NAORUŽANI NAPADAČ

U svetu kriminala postoji duga i široko rasprostranjena tradicija korišćenja „hladnog oružja" prilikom izvršavanja krivičnih dela. Motivi ove vrste agresivnih napadača su striktno racionalni, imajući u vidu da se suština njihovog kriminalnog akta praktično svodi na ostvarivanje nekog osmišljenog, unapred utvrđenog protivzakonitog cilja, pri čemu su izuzetno opasni po okolinu jer se ne ustručavaju da povrede ili ubiju žrtvu. Praktično, oružje im može poslužiti kao osnovno sredstvo za neposredno izvršenje krivičnog dela ili kao sredstvo koje treba da im omogući bekstvo.

Brojni su primeri upotrebe „hladnog oružja", kao sredstva za izvršenje krivičnog dela: slučajevi razbojništava uz pretnju nožem, razbojništava u kojima je žrtva prethodno pasivizirana udarcem nekim tupim predmetom, a posebno kod krivičnih dela ubistava s najrazličitijim oblicima umišljaja[31]. Takođe, hladno oružje se često koristi u slučajevima međusobnih obračuna kriminalaca.

Drugi vid kriminogene upotrebe „hladnog oružja" su situacije bekstva s lica mesta po izvršenom krivičnom delu, odnosno suprotstavljanja organima gonjenja. Na primer, ugrožavajuća oružana pretnja licima koja su kriminalca zatekla u trenutku izvršenja nekog drugog (neoružanog) krivičnog dela, otmica zatečenog lica uz pretnju oružjem i provociranje „taoc-situacije" koja izvršiocu treba da omogući bezbedno sklanjanje, situacije kada progonjeni krimi-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 25

nalac nasrće oružjem na slučajne prolaznike da bi raskrčio prolaz, sve do pružanja oružanog otpora policiji prilikom hapšenja i primene drugih zakonskih mera.

III) ORUŽJE NAPADA

Pod pojmom „hladno oružje“ ili „oruđe“, kao sredstvo za izvršenje agresivnog napada, može se smatrati svaki predmet koji je podoban da izazove povredu ili smrt napadnute strane. Takvi predmeti mogu biti namenski proizvedeni, priručno napravljeni ili nasumice odabrani, a po tehničkim svojstvima uslovno se dele na: sečiva, palice (odnosno druga jednoručna oruđa) i motke (odnosno druga dvoručna oruđa). Pod sečivima se podrazumevaju oštra i šiljata oruđa, pogodna za nanošenje povreda sečenjem ili ubodom, pa, osim najrazličitijih vrsta noževa i bodeža, ovoj grupi pripadaju mnoge alatke i širok raspon predmeta klinastog, odnosno vretenastog oblika – od šrafcigera, šila i skalpela do komada stakla ili metalnih olovki. U grupu svrstanu pod palice (i druga jednoručna oruđa) spadaju tupi tvrdi predmeti izduženog oblika, dimenzija do 100 cm, pogodni za zadavanje opasnih udaraca zamahom jedne ruke u vitalne delove tela žrtve. To su, u prvom redu, toljage i pendreci izrađeni od metala, drveta, plastike ili tvrde gume, ali i sva druga oruđa, odnosno predmeti kojima se zamahuje jednom rukom, kao što su satara, sekira, čekić, flaša i bezbroj drugih. Na kraju, u grupu motki (i drugih dvoručnih oruđa) mogu se svrstati najrazličitiji tupi, tvrdi i teški predmeti izduženog oblika dužine od 100 do 200 cm, za koje je, da bi se zadao udarac, neophodan zamah s obe ruke. Osim standardnih motki od drveta, metala ili plastike, ovoj grupi pripadaju i oruđa sličnih tehničkih karakteristika, kao što su ašov, pijuk, lopata, ali i svi drugi predmeti iz okoline, na primer: teška drvena grana, kolac, deo tarabe, stolica, duguljasti astal i sl. U svakom slučaju, naoružanog napadača ne treba potcenjivati, bez obzira na predmet koji je odabrao kao oružje napada.

Odnos naoružanog napadača prema odabranom oružju je dvojak i zavisi od toga da li je kod njega od raniije postojala navika nošenja oružja ili je oružje odabrao nasumice, neposredno pred izvršenje napada. Interesantno je da je navika nošenja oružja najviše prisutna kod frustracionog tipa napadača koji, da podsetim, važe za socijalno-psihološki normalne osobe. To su ličnosti opterećene osećajem nedefinisane nesigurnosti, pa uz obrazloženje – „neka se nađe, zlu ne trebalo“, uvek uz sebe imaju neki, po pravilu skriveni predmet, pogodan za borbu, koji im uliva samopouzdanje. Praksa je pokazala da su upravo takvi predmeti, hipotetički namenjeni odbrani, u trenucima frustracionih kriza korišćeni isključivo za napad. Karakteristični primeri su situacije u

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 26

kojima su se kao akteri pojavljivale osobe koje iz potrebe ili navike sa sobom stalno nose štap za poštapanje ili kišobran. U sto posto analiziranih slučajeva ti „bezazleni rekviziti“ su figurirali kao glavno sredstvo pretnje ili demonstracije sile. Za razliku od njih, kriminogeni napadači koji imaju naviku upotrebe oružja izbegavaju da bez preke potrebe nose takvo oružje sa sobom, osim ako nisu neposredno ugroženi od strane drugih kriminalaca ili policije. Tako, izvršioci imovinskih krivičnih dela razbojništava, svoje uobičajeno napadačko sredstvo koje karakteriše njihov „modus operandi“[32] kriju na drugom mestu i uzimaju ga tek u fazi pripreme krivičnog dela. Izvršioci krivičnog dela ubistava (posebno profesionalci) su još oprezniji. Oni odabrano oružje uzimaju u ruke tek neposredno pred izvršenje dela i odmah ga odbacuju od sebe, čim im se ukaže bezbedna prilika.

S druge strane, naoružani napadači koji nemaju naviku nošenja oružja, nasumice uzimaju i koriste kao sredstvo za napad sve što im se nađe pri ruci. To nikako ne znači da su frustrirani napadači u stanju „sužene svesti“ ili psihopatološki nasilnici u fazama „afektivne psihoze“ manje opasni. Naprotiv, njihov nekontrolisani afektivni naboj svaku sitnicu iz okolnog prostora može pretvoriti u opasno oružje. Uzgred, konkretni slučajevi nedvosmisleno ukazuju da se umanjena sposobnost rasuđivanja kod ove vrste napadača nije bog zna koliko odrazila na podobnost nasumice odabranog sredstva napada (što bi naš narod rekao: „Ako je neko lud, to ne znači da je i glup.“). Zato, nije zabeleženo da je, na primer, neki agresivni alkoholičar u nastupu patološkog pijanstva pokušao da ubije žrtvu „zgužvanom hartijom“ ili „buketom cveća“, već je u tu svrhu obično koristio „nasumice odabranu“ sekiru, sataru, gvozdenu šipku, odnosno neko drugo konkretnije sredstvo.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 27

TREĆE POGLAVLJE
ODBRANA OD ORUŽANOG NAPADA

I) TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNOG SAMOODBRAMBENOG REAGOVANJA

Pravi stručnjaci za borbenu upotrebu najrazličitijih vrsta „hladnog oružja“ su veoma retki pojedinci, koje je gotovo nemoguće sresti u svakodnevnom životu. To su povučeni, nenametljivi ljudi, veoma ponosni na svoje umeće, koji izbegavaju da javno i bez preke potrebe demonstriraju veštinu kojom vladaju. Na primer, među poklonicima dalekoistočne borilačke tradicije najmanje je onih koji su se opredelili za izučavanje veština sa upotrebom oružja, a klubovi, specijalizovani za ovu vrstu obuke (TANTO JUTSU – veština borbe nožem, BO JUTSU – veština borbe motkom) predstavljaju izuzetke. Razlog je, najverovatnije, to što je savladavanje veština sa upotrebom oružja veoma dugotrajan proces koji, čak i kada se dostigne visok nivo uvežbanosti, ne garantuje neku posebnu društvenu afirmaciju, za razliku od popularnih, takmičarskih borilačkih sportova kao što su JUDO ili KARATE. Majstorstvo upotrebe dalekoistočnih oružja rezervisano je za najupornije zaljubljenike koje krasi vrlina da su uspeli da tokom dugogodišnjeg marljivog usavršavanja uzdignu svoju ličnost daleko iznad uobičajenih moralnih kriterijuma, tako da među njima nema zabeleženih slučajeva zloupotreba. To je velika sreća, jer prosečan majstor samoodbrane ne bi imao nikakve šanse u borbi protiv agresivnog naoružanog stručnjaka.

Sva analizirana iskustva ukazuju da se u slučajevima agresivnih oružanih napada kao napadači pojavljuju isključivo laici, bez ikakve borilačke obuke. Čak i kod onih napadača koji su se deklarisali kao „samouki stručnjaci“ obično se ispostavljalo da je njihova navodna osposobljenost bila samo umišljeno hvalisanje. Upravo nedostaci taktičke, tehničke, mentalne i kondicione borbene pripreme, koji su uočeni kod svih naoružanih agresivnih napadača, predstavljaju osnovnu pretpostavku uspešne samoodbrane.

Nedostatak taktičke pripreme za efikasno korišćenje oružja ogleda se u tome što naoružani laik obično dopušta uočavanje i napada i oružja kojim se napad realizuje. On je čvrsto uveren u svoju prednost, pa akcije izvodi uz pretnje, teatralno najavljivanje i neartikulisano nasrtanje, što olakšava samoodbrambeno postavljanje, odnosno neki drugi oblik reagovanja, uključujući i bekstvo. Neuporedivo su teže situacije kada se napad izvodi podmuklo, bez

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 28

najave, na primer s leđa. Međutim, i efekti ovakvih, po žrtvu kobnih napada, više su zavisili od neopreznosti napadnute strane nego od osmišljene taktike napadača. Naime, čisti slučajevi „neskrivljenog nepredvidljivog zadesa", u kojima je žrtva bila kao „gromom pogođena", bez ikakve mogućnosti reagovanja, u praksi su veoma retki. U uobičajenim pojavnim oblicima oružanog napada žrtva je, ili pogrešno protumačila situaciju, ili je pogrešno reagovala na izvedeni napad, što je moglo biti lako otklonjeno adekvatnom samoodbrambenom obukom imajući u vidu nezaobilazne faze oružanog napada – od pojave sumnjivog ili pretpostavljenog napadača, prilaska žrtvi i potezanja oružja, do obaveznog prepoznatljivog tehničkog faktora **zamaha** prilikom upotrebe „hladnog oružja", što sve zajedno predstavlja minimalnu ali dovoljnu šansu da se na napad adekvatno reaguje.

Tehnička neobučenost naoružanog laika ogleda se kroz stereotipnost, krutost i usporenost njegovih pokreta. Ofanzivni zamasi takvog napadača su jednolični, ograničenih mogućnosti realizacije, i ponavljaju se čak i kada je više nego jasno da su neadekvatni (napadač, koji je jednom započeo napad palicom, na primer, zamahom u glavu odozgo, ponavljaće taj isti pokret i kada se od njega odmaknete ili izbegnete udarac, ne obazirući se na činjenicu da mu niste u dometu). Pored toga, njegovi pokreti su kruti i svaki put kada promaši izbacuju ga iz ravnoteže, što ga dovodi u situaciju da nesvesno usporava početnu fazu zamaha, pa čak i sam zamah. Svaki takav napad je moguće predvideti ili isprovocirati da bi se bez napora primenila neka od samoodbrambenih tehnika.

Dalje, **nedostatak mentalne borbene pripreme** je presudan faktor koji naoružanog laika u sukobu sa samoodbrambeno osposobljenim protivnikom dovodi u situaciju da postane žrtva sopstvenog napada. Laik precenjuje prednost oružja i čvrsto je uveren da će činom agresivnog nastupa paralisati žrtvu, tj. da će već u prvom nasrtaju postići pobedu. Međutim, sam faktor pružanja otpora predstavljaće šok za takvog napadača, a kada uoči da je napad u koji je uložio svu svoju nadu izbegnut ili odbranjen, njegovo nesređeno psihičko stanje doći će do punog izražaja. Za frustriranog napadača to će biti dodatni stres, a iznenađenje zbog neuspešne akcije proizvešće pasivnost. Njegovi nasrtaji oružjem prvo će se transformisati u nesigurnu verbalnu pretnju, sve dok ga, već u narednom trenutku, ne savlada prigušeni strah i neodoljiva potreba za bekstvom[33]. U istoj situaciji, psihopatološki napadač će nastaviti sa izvođenjem serije neadekvatnih, čak besmislenih ofanzivnih pokreta, ne vodeći pri tom ni najmanje računa o sopstvenoj odbrani. Upravo ta neopreznost otvara neograničene mogućnosti aktivne samoodbrane. Najzad, racionalni i pronicljivi kriminogeni napadač brzo će uvideti neefikasnost svog napada što će, takođe, rezultirati svojevrsnim oblikom stresa. On će zaustaviti započetu akciju

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 29

i uz karakterističan gest nervoznog, neizmeničnog prebacivanja oružja iz jedne ruke u drugu (da bi se stabilizovao), često uz dodatno namrštenu fizionomiju i preteći položaj tela, potražiće priliku za sigurnost u bekstvu.

Na kraju, za sve tri vrste agresivnih naoružanih napadača karakteristična je i **kondiciona nepripremljenost** za duži tok borbe, što je dopunski faktor njihove pasivizacije, to jest, tromosti i smanjene pokretljivosti.

II) SPOSOBNOST SAMOODBRAMBENOG SUPROTSTAVLJANJA

Situacije brutalnih fizičkih sukoba, sa napadima koji predstavljaju neposrednu ozbiljnu opasnost po život i telo, japanska borilačka terminologija definiše pojmom ATARI, koji u najširem smislu obuhvata – samu situaciju, ambijent, napadača, njegove motive i namere, sredstva napada i načine na koje se napad izvodi. U slučajevima susreta sa naoružanim napadačem, taktičko sagledavanje problema, u prvom redu, zavisi od toga da li je ATARI situacija blagovremeno uočena ili se desila potpuno iznenada. Kod blagovremeno uočene ATARI situacije brojne su mogućnosti reagovanja, pri čemu je primena veštine samoodbrane jedan od najefikasnijih načina prevazilaženja ugrožavajućeg stanja. Naime, niz prethodnih pripremnih radnji koje naoružani napadač mora da preduzme, ostavljaju dovoljno vremena da se sagledaju bitni ATARI faktori. Kada je reč o ambijentu, treba konstatovati da li je prostor otvoren ili zatvoren, širok ili skučen, da li postoje prepreke koje bi mogle smanjiti manevarske mogućnosti napadača, da li postoje uslovi za „izvlačenje“ iz situacije sklanjanjem na bezbednu udaljenost i sl., što treba da posluži odlaganju neposrednog borbenog kontakta dok se ne osmisli adekvatna strategija odbrane. Zatim, treba izvršiti brzu procenu napadača – da li nam je od ranije poznat ili ne, to jest, da li se radi o frustriranom, psihopatološkom ili kriminogenom tipu, koji nas je odabrao kao metu napada iz obostrano poznatih razloga, ili za njega predstavljamo jednostrani, slučajan izbor žrtve, iz čega možemo izvesti zaključak – da li on napadom hoće da nas samo zaplaši i prisili da učinimo nešto što ne želimo, ili mu je primarna namera da nas fizički povredi. Takođe, treba da se izuči njegova fizička konstitucija, pol, uzrast, kondicione mogućnosti, mentalno stanje napetosti, uračunljivosti, stepen alkoholisanosti, poremećene motorike, akumulirane agresije, prigušenog straha i slično. Istovremeno, treba da se uoči da li je naoružan sečivom, kratkim ili dugim jednoručnim ili dvoručnim oruđem, kao i to da li njegova početna pozicija zamaha ukazuje da će napad izvesti sečenjem, udarcem ili ubodom.

Kod iznenadnih ATARI situacija, mogućnosti sagledavanja i reagovanja su ograničene, a često, na žalost, i nemoguće. U takvim slučajevima samoodbrambena osposobljenost predstavlja jedinu šansu za očuvanje fizičkog integriteta imajući u vidu činjenicu da samo iskusan poznavalac veštine može, koliko-toliko, predvideti faktore koji ukazuju na potencijalni napad i refleksno, to jest, intuitivno preduzeti konkretne radnje odbrane koje mogu zbuniti napadača, preusmeriti njegov napad na manje opasnu zonu sopstvenog tela ili, u krajnjem slučaju, primiti udarac oružja tako da se, svesno rizikujući ranjavanje, izbegne smrtna posledica.

Dominantno opterećenje s kojim će se susresti svako ko bude bio napadnut od strane naoružanog napadača jeste – **strah**. Zaista, ne postoji normalan čovek koji se neće uplašiti kada pred sobom vidi agresivnog protivnika koji vitla sekirom ili nasrće kuhinjskim nožem. Strah je urođeni, sastavni deo našeg emocionalnog života i, ma koliko se trudili da ga potisnemo ili kontrolišemo, on će se u manjoj ili većoj meri uvek pojavljivati u kriznim situacijama kao racionalna reakcija na opasnost koja ugrožava naš život.

Kod borbeno neobučenih i neiskusnih pojedinaca, suočenih sa naoružanim protivnikom, strah se manifestuje kao blokirajuća mentalna reakcija koja samo olakšava posao napadaču. Tako žrtva, koja nije uspela da se spasi bekstvom, ili preduzima neefikasnu odbranu nasumičnim podizanjem ruku da bi refleksno zaštitila glavu i grudi (u slučajevima krivičnih dela ubistava oštrim predmetima većina žrtava je imala brojne posekotine u predelu šaka i podlaktica), ili njen strah kulminira u mentalno stanje stupora[34] – potpune psiho-fizičke blokade, uz pasivno prepuštanje pogubnoj sudbini.

Konkretan način za prevazilaženje mentalnih opterećenja ovih vrsta straha jeste taktičko-psihološka priprema kojoj se podvrgavaju kandidati koji se bave samoodbrambenim borilačkim veštinama. Samo temeljna i stručna obuka može osposobiti pojedinca da u kriznim situacijama životne opasnosti zadrži prisustvo duha, smirenost, samokontrolu i adekvatnost postupanja. Na primer, osnovni faktori koji formiraju i stabilizuju borbeno samopouzdanje u samoodbrambenom metodu KYOKUSHINJUTSU su sledeći: **a)** Usavršavanje razarajućih kontraofanzivnih zahvata koji učvršćuju poverenje o realnoj upotrebnoj vrednosti veštine; **b)** Permanentno izlaganje kontrolisano opasnim borbenim situacijama na treninzima, što posredno dovodi do uspostavljanja „psihološke otpornosti“ prema stresnim situacijama, karakterističnim za napade „hladnim oružjem“; **c)** Usvajanje taktičkih principa primene samoodbrambene veštine u realnim uslovima, koji kandidatima ulivaju sigurnost da će u svakom kritičnom trenutku imati na raspolaganju unapred pripremljeno adekvatno rešenje.

Kandidati koji su obučeni na taj način stiču sposobnost aktivne kontrole nad samim sobom, nad naoružanim protivnikom sa kojim su suočeni, kao i nad ukupnom situacijom, što je u japanskoj borilačkoj terminologiji definisana pojmom JU KI – sposobnost održavanja mentalnog balansa u konfuznim i opasnim okolnostima. Na najvišim stadijumima borilačke obuke ova sposobnost će se čak manifestovati kao specifično mentalno stanje „racionalne ravnodušnosti prema strahu" – koja se u japanskoj borilačkoj terminologiji naziva SANTA, tj. apsolutna mentalna superiornost koja garantuje dominaciju u odnosu na bilo kog, pa čak i naoružanog protivnika. Naravno, dostići takav nivo borbene spremnosti podrazumeva dugotrajan, sistematski i naporan rad, pa mnogi kritičari koji se ne bave borilačkim veštinama imaju običaj da postave pitanje: „Čemu sve to"? Pravi odgovor na ovo pitanje dao im je jednom prilikom uvaženi beogradski psihijatar dr Petar Bokun: ***„Ponekad se takav angažman čini prevelikim, ali nakon niza godina, jedna jedina situacija, u kojoj smo sebi ili drugome spasli život, podseti da je sav taj proliveni znoj zaista bio vredan truda!"***

Ipak, u brojnim realnim situacijama u kojima su se zaticali majstori pomenutog nivoa, najčešće iz profesionalnih razloga, brutalnost i nekontrolisani agresivni naboj naoružanih napadača stavljali su njihovo majstorstvo na veliku probu. Mnogi od njih priznaju da je „ubilački duh" protivnika – SAKKI[35], kako ga Japanci nazivaju, delovao toliko dominantno da je zaista bilo teško sačuvati prisebnost i odoleti navali straha koja je pretila da poništi sve sposobnosti stečene usavršavanjem veštine. Uočavajući taj problem, borilački stručnjaci i ratni teoretičari sugerišu da je fenomen straha mentalna konstanta koja se čak ni kvalitetnom obukom ne može u potpunosti eliminisati, ali se može dovesti na meru koja ne remeti borbeni proces. Po njihovom mišljenju, kontrolisani strah, čak i ukoliko se pojavi u intenzivnoj formi, neće bitno uticati na ishod same borbe pod uslovom da se zadrži minimalan mentalni balans koji je dovoljan da obezbedi realizaciju uvežbanih taktičko-tehničkih principa. Najveći ratni teoretičar svih vremena – Sun Cu[36] konstatuje: ***„Hrabrost podrazumeva da se bez oklevanja iskoriste prilike koje vode do pobede".*** To znači da od momenta kada je doneta odluka o ulasku u borbu protiv naoružanog napadača (što je samo po sebi dovoljna potvrda lične hrabrosti), sa strahom ili bez njega, um mora biti usredsređen na protivnika i vrebanje prilike za primenu najoptimalnijeg načina reagovanja, bez ometajućih premišljanja „šta bi bilo, kad bi bilo".

Šta će neka osoba preduzeti u kritičnom momentu oružanog napada zavisi, pre svega, od stepena njene obučenosti, odvažnosti, životnog i profesionalnog iskustva. U svakom slučaju, pred protivnikom se ni jednog trenutka ne sme pokazati strah ili neodlučnost. Treba imati na umu da se koncept napada

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 32

naoružanog laika svodi na prvi udarac. Kao što sam već napomenuo, neobučeni napadač, vođen agresivnim impulsom, po pravilu, nastupa jednolično, kruto i neartikulisano, a s minimalnim protokom vremena nivo njegove koncentracije, volje i opreza drastično opada, što su činioci koje treba da iskoristi efikasna samoodbrana.

III) STRATEGIJA DEFANZIVNOG NASTUPA (TAKTIČKO UVOĐENJE U BORBU)

Strateško opredeljenje borilačke veštine JU JUTSU je defanzivnost, tako da su svi predviđeni oblici taktičkog postupanja u potpunosti podređeni samoodbrambenoj suštini definisanoj imperativom: „KADA NEMA NAPADA – NEMA NI UPOTREBE VEŠTINE“. To, praktično, znači da će primena borilačkih sposobnosti, bez obzira da li se realizuje kroz taktiku **pasivne odbrane** – čekanjem dobre prilike za reagovanje ili taktikom **aktivne odbrane** – prihvatanjem borbenog procesa kontraofanzivnim presretanjem, zadržati defanzivni karakter, tj. da će razvoj ukupne situacije isključivo zavisiti od aktivnosti koje preduzima naoružani napadač.

Kratka faza borbenog procesa koja prethodi neposrednom fizičkom kontaktu, naziva se YOI NO KISEN – „duh spremnosti“ i podrazumeva potpunu usredsređenost na protivnika, s istovremenim usmeravanjem pažnje na distancu, pravilnu upotrebu očiju i vrebanja uslova za realizaciju adekvatne samoodbrambene tehnike. Distanca – MAAI – se odnosi na kontrolisanje bezbedne udaljenosti u odnosu na protivnika u psihološkom i fizičkom smislu, to jest, u odnosu na procenjenu ofanzivnu nameru, kao i vrstu i položaj protivnikovog oružja. Pravilna upotreba očiju – ME NO TSUKE – takođe, ima višestruki značaj: od neposrednog sagledavanja ukupnih protivnikovih aktivnosti i uočavanja pokazatelja njegovih namera, do provociranja određenih fizičkih i mentalnih reakcija. Kod stvaranja uslova za realizaciju odabrane samoodbrambene tehnike, podrazumeva se da je neophodno izvesti radnje koje bi trebalo da dovedu protivnika u što nepovoljniji položaj. Tu se samoodbrambena doktrina potpuno oslanja na teoriju o ratnoj doktrini pa, polazeći od strategije koja u najširem smislu usmerava moguće pravce delovanja da bi se optimalno iskoristile sopstvene kvalifikacije i slabe tačke protivnika, razradu konkretne borbene situacije bazira na taktičkom stvaranju najpogodnijih uslova za realizaciju najefikasnijeg odbrambenog zahvata.

Sun Cu tvrdi: ***„Nepobedivost je stvar odbrane, ranjivost je stvar napada“***. Moć samoodbrane upravo se zasniva na sposobnostima obučenog borca da u trenutku sagleda slabe tačke naoružanog napadača i preuzme inicijativu,

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 33

a da njegov protivnik najčešće toga nije ni svestan. Tako se, prema mišljenju drevnih teoretičara, YOI NO KISEN u praksi individualnih sukoba svodi na provociranje ili sačekivanje dobre prilike za izvođenje munjevitog kontranapada koji treba da rezultira kao – TAI NO SEN – apsolutno slamanje namere protivnika. Takvo provociranje ili sačekivanje dobre prilike smatra se esencijalnom mudrošću borenja ili, kako to konstatuje veliki srednjovekovni japanski samuraj Mijamoto Musaši[37]: ***„Nemam načela – od prilagodljivosti svim prilikama stvaram sebi načelo! Nemam planova – od iskorišćavanja dobre prilike stvaram sebi planove!"***

Neosporno je da brojni i raznovrsni oblici oružanih napada imaju svoje specifičnosti (tema kojom ću se opširnije baviti u narednim poglavljima), međutim, postoji niz bitnih zajedničkih karakteristika na osnovu kojih je moguće izvesti neka opšta pravila i savete po pitanju postupanja prilikom taktičkog uvođenja u borbu. Evo nekoliko najbitnijih:

A) UPLAŠITI PROTIVNIKA

Prvi opšteprimenljivi način uvodnog taktičkog postupanja usmerenog prema ličnosti naoružanog napadača je postupak njegovog zastrašivanja. Ovaj taktički potez sprovodi se u uslovima blagovremeno uočene ATARI situacije, beskompromisnim pristajanjem na sukob, uz naglašeno, otvoreno nagoveštavanje sopstvene samoodbrambene osposobljenosti koja ozbiljno može ugroziti napadača, negirajući pri tom njegovu osnovnu prednost – posedovanje oružja. Celokupan nastup odbrane mora odražavati stvarni, nepokolebljivi duh opasnog stručnjaka – zauzimanjem korektnog borbenog stava uz gromoglasan prodoran ratnički krik. SAKKI koji se tom prilikom emituje mora biti dominantniji u odnosu na SAKKI protivnika, pogled treba da bude prodoran, fiksiran u oči napadača, čelo nabrano, izraz lica strog i odlučan ili, kako to slikovito opisuje japanski Zen[38] učitelj Taisen Dešimaru[39]: ***„Vaš položaj mora da podseća na držanje lava ili tigra, nikako ne na držanje svinje koja spava!"*** Distanca – MAAI – u odnosu na protivnika i njegovo oružje mora biti skraćena ali kontrolisana, pogodna i za protivnapad i za odbranu.

Taktika zastrašivanja se u praksi pokazala veoma delotvornom u odnosu na frustrirane i kriminogene napadače, kod kojih je sam čin suprotstavljanja doživljavan kao parališući šok. Frustrirani naoružani napadač, ma koliko njegova svest bila „sužena", u takvim situacijama je brzo shvatao da pred sobom ima protivnika koji se neočekivano u njegovoj svesti od žrtve pretvorio u opasnost. Slične reakcije imala je većina kriminogenih napadača kojima se, u trenutku, pretpostavljeni laki protivzakoniti prepad transformisao u ugrožavaju-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 34

ću komplikovanu situaciju na koju nisu računali. Pri tom, ne treba potcenjivati ni faktor nesvesnog podozrenja prema mističnom i nepoznatom kako, inače, laici obično doživljavaju ljude koji vladaju dalekoistočnim borilačkim veštinama, tretirajući ih daleko opasnijim nego što zaista jesu.

Delotvornost taktike zastrašivanja može varirati od odustajanja i bekstva uplašenog napadača do njegovog privremenog pasiviziranja, s tim što se u svakom slučaju može računati da mu „neće biti svejedno", tako da se postignuta psihološka prednost uspešno može iskoristiti za eventualnu dalju tehničku realizaciju borbenog procesa sprovođenjem nekog od ofanzivnih ili defanzivnih samoodbrambenih zahvata.

B) ZAMORITI PROTIVNIKA

Drugi opšteprimenljivi oblik uvodnog taktičkog nastupa prema naoružanom protivniku je njegovo fizičko i mentalno iznurivanje. Primenjuje se u blagovremeno uočenim ATARI situacijama, a može se prilagoditi na sve tipove neobučenih agresivnih napadača koji kondiciono i psihološki nisu pripremljeni za dugotrajniji borbeni proces. Pomenuta taktika se, praktično, svodi na iniciranje promene borbenog ritma, čime se protivnik provocira na neopreznu radnju predvidivog napada na koji je moguće lako odreagovati.

Musaši preporučuje: ***„Pobeda u sukobu se postiže tako što se ustanovi ritam protivnika a onda reaguje ritmom koji protivnik nije osetio!"*** Konkretno, protivnik se može isprovocirati učestalim naglim promenama garda ili distance (na primer: odstupiti nekoliko koraka unazad a onda se naglo vratiti prema protivniku), kao i usredsređivanjem na razvlačenje borbe, izbegavanjem napada kružnim kretanjem i kratkim blokovima, što će protivnika uvući u „stereotipnost pokreta", to jest, nesvesno ga opredeliti na ponavljanje jednoličnih, nervoznih i neopreznih ofanzivnih akcija. Kao što sam već napomenuo, posle minimalnog protoka vremena, nakon samo nekoliko promašenih ili odbranjenih udaraca, intenzitet napada naoružanog laika drastično će opasti, čime će se pružiti bezbedna prilika za efikasnu realizaciju borbe odabranim tehničkim zahvatom. Prilikom sprovođenja taktike zamaranja, distanca – MA-AI – mora biti kontrolisano promenljiva, uvek pogodna za sklanjanje ili odstupanje. Što se tiče pogleda, preporučujem drevni samurajski princip EN-ZANNO MECUKE – „gledati protivnika kao tačku na udaljenoj planini", odnosno sagledati ga u celosti „gledajući kroz njega".

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 35

C) ZAVARATI PROTIVNIKA

Pod pojmom zavarati podrazumeva se osmišljeno dovođenje protivnika u zabludu po pitanju nekih bitnih okolnosti u vezi sa predstojećim ili započetim borbenim procesom. U praksi se realizuje postupcima i potezima koji protivnika treba da navedu da nesvesno reaguje na način koji mi želimo, odnosno da ga zbune ili dezorijentišu tako da njegova akcija na trenutak bude zaustavljena, pružajući nam mogućnost za preuzimanje borbene inicijative.

Taktika zavaravanja univerzalno je primenljiva i u iznenadnim ATARI situacijama, kada izlaz iz vrlo teške, neočekivane borbene pozicije, može biti samo nešto čemu se naoružani napadač ne nada, to jest, da se na iznenađenje – reaguje iznenađenjem. Naime, karakteristika agresivnih naoružanih laika je, između ostalog i to, što je fokus njihovog napada usmeren samo na visinu glave i grudnog koša pa, ukoliko postoje minimalni uslovi, dovoljno je, na primer, kleknuti na jedno koleno i potpuno se zgrčiti ili se baciti na tlo i otkotrljati u stranu. Takav manevar delovaće zbunjujuće na naoružanog napadača kome će biti potrebno izvesno vreme da preusmeri fokus napada, što je više nego dovoljno da se borba prihvati iz znatno pogodnije pozicije, odnosno iz, tada već blagovremeno uočene, ATARI situacije.

Na kraju krajeva, ako je iznenadni udarac oružjem ipak primljen u neki deo tela (naravno, pod uslovom da nije fatalan, jer ako je fatalan onda vam je svejedno), napadač nema mogućnost da pouzdano proceni težinu povrede koju je naneo, tako da će nagli pad uz simuliranje obamrlosti na trenutak zaustaviti njegovu akciju, ako ni zbog čega drugog, onda zbog potrebe da zauzme bolju poziciju da bi ponovo udario. Ova taktika pokazala se izuzetno delotvornom u takozvanim „taoc-situacijama“, odnosno u situacijama pretnji „nož pod grlo“, kada je žrtva, simulirajući gubitak svesti ili srčani napad, jednostavno obamrla i stropoštala se na zemlju, dovodeći zbunjenog napadača u poziciju da i po nekoliko sekundi ne zna šta dalje da radi. Posebno je interesantno zapažanje da kriminogeni napadači i seksualni manijaci onesvešćenu žrtvu doživljavaju kao „priželjkivani laki plen“, pa u takvim situacijama bez minimalnih mera opreza, čak i uz odlaganje oružja, prilaze žrtvi da bi dovršili započeto krivično delo, što je idealna prilika za beskompromisno samoodbrambeno reagovanje. Izuzetno je važno da samoodbramena kontraakcija usledi neposredno nakon uspešnog zavaravanja, ne dajući šansu iznenađenom napadaču da se pribere.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 36

ČETVRTO POGLAVLJE
SPECIJALNE FORME KYOKUSHINJUTSU

I) METODOLOŠKI KONCEPT

SPECIJALNE FORME KYOKUSHINJUTSU razvio sam na osnovu izučavanja tradicionalnih dalekoistočnih borilačkih sistema – KODO KAN JU JUTSU, AIKI JU JUTSU, SHAOLIN CHIN NA i KYOKUSHINKAI KARATE DO-a[40], čiju sam efikasnost godinama isprobavao i proveravao u eksperimentalnim, simuliranim, kontrolisano-provociranim, a na kraju, dobrim delom i realnim uslovima. U osnovi sam zadržao mnoga rešenja **specijalnih formi** koja se praktikuju u drugim stilovima borenja, tako da se moj program u tehničkom smislu može posmatrati kao kompilacija elemenata preuzetih iz drugih samoodbrambenih metodologija, s tom razlikom što je postavka taktičke realizacije i neposredne primene u potpunosti rezultat mojih istraživanja.

Polazeći od situacionih i psiholoških osobenosti laičkog oružanog napada, na osnovu kojih su izvedene taktičke pretpostavke uspešnog samoodbrambenog reagovanja, razvio sam sistem obuke koji se metodološki usavršava kroz tri taktičko-tehnička nivoa: OSNOVNE SPECIJALNE FORME, SLOŽENE SPECIJALNE FORME i SLOBODNE SPECIJALNE FORME. Pomenuti metodološki nivoi zastupljeni su u svim karakterističnim vidovima specijalnog samoodbrambenog borilačkog usavršavanja, a u taktičko-tehničkom smislu dodatno su prilagođeni specifičnostima koje diktiraju oružja izučavanog napada, kao što su: TANTO DORI – veština odbrane od napada nožem ili nekim drugim oštrim predmetom, JO DORI – veština odbrane od napada palicom ili nekim drugim oruđem pogodnim za napad jednom rukom i BO DORI – veština odbrane od napada motkom i ostalim oruđima, odnosno predmetima za čije je korišćenje neophodna upotreba obe ruke[41].

II) OSNOVNE SPECIJALNE FORME

OSNOVNE SPECIJALNE FORME razrađuju samoodbrambeno reagovanje na izdvojene, najkarakterističnije pojavne oblike napada nožem, palicom ili motkom, primenom adekvatnih taktičko-tehničkih rešenja za svaku pojedinačnu borbenu situaciju. Na ovom nivou, forme se uvežbavaju po sistemu KATA KUMITE – gde se usavršavanje kombinovanih borbenih elemena-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 37

ta (kretanje, blokovi, poluge, udarci i bacanja) radi isključivo sa partnerom, od kojih svaki ima unapred, do detalja precizno utvrđene taktičko-tehničke zadatke, s minimalnim mogućnostima za improvizaciju. Akcije napada i kontraakcije odbrane izvode se po strogo utvrđenom redosledu. Napadač (TORI) je dužan da zadaje udarce jednoličnim zamahom oružjem uvek iz istog stava i pokreta, simulirajući karakteristike zadate borbene pozicije da bi omogućio odbrani (UKE) studiozno uvežbavanje primene šablonizovanog samoodbramenog zahvata sa ciljem sticanja pravovremenosti, kontinuiteta i rutine u redosledu odbrambenih radnji do nivoa automatizma.

Samoodbrambeno reagovanje nivoa OSNOVNIH SPECIJALNIH FORMI u užem taktičko-tehničkom smislu realizuje se kroz tri kontinuirane faze: **uvodnu**, **prelaznu** i **završnu**. Mada, korektno izvedena forma suštinski podrazumeva nedeljivu borbenu celinu, svaka faza ima konkretan pretpostavljeni cilj i značaj sa edukativnog i praktičnog aspekta.

a) Uvodna faza – Ima za cilj izbegavanje putanje zamaha oružja pravovremenim pomeranjem tela u bezbednom pravcu, uz istovremeno, trenutno otklanjanje ugrožavajućeg efekta započetog napada adekvatnim blokiranjem i sklanjanjem protivnikove ruke koja drži oružje na bezbednu, kontrolisanu udaljenost. Vežbanjem **uvodne faze** razvija se faktor postepenog privikavanja na opasnost od zamaha oružjem i stiče specifičan iskustveni osećaj za moguće pravce i oblike zamaha. Naime, u zavisnosti od zadatog taktičkog koncepta, razrađuje se reagovanje na početni neutralni momenat zamaha – presretanjem, na aktivni momenat izvedenog zamaha – skretanjem, i pariranje na momenat promašenog zamaha – prihvatanjem. U svakom slučaju, reaguje se na kritični trenutak oružanog napada kada do izražaja mora da dođe besprekorna pravovremenost primenjene tehnike kretanja i bloka, uz priliku da se na sopstvenom situacionom primeru (u bezbednim trenažnim uslovima) potvrdi činjenica da će prebrza odbrambena akcija biti podjednako loša kao i prespora. Dobro uvežbana **uvodna faza** svake OSNOVNE SPECIJALNE FORME razbiće ofanzivni koncept napadača, privremeno odložiti opasnost koja je pretila od oružanog napada i stvoriti taktičku prednost, pogodnu za izvođenje **prelazne faze akcije**, to jest, zahvata neutralizacije protivnika i njegovog oružja.

b) Prelazna faza – Kratkotrajna, relativno bezbedna borbena pozicija u odnosu na napadača i oružje kojim napada stečena u **uvodnoj fazi,** pružiće uslove za realizaciju respektivnog kontraofanzivnog prelaznog zahvata – energičnim hvatom i fiksiranjem protivnikove ruke koja drži oružje sa uspostavljanjem adekvatne poluge na zglobu lakta ili šake. Posebne pogodnosti kod primene taktičkih elemenata **prelazne faze** su te što će protivnik, zbog siline

inercije promašenog ili skrenutog zamaha, biti u stanju fizičkog debalansa i što će, pri tom, njegova koncentracija podsvesno biti usmerena na nameru da po svaku cenu zadrži oružje, pa neće ni razmišljati o eventualnim drugim mogućnostima borbenog reagovanja. Intenzivan parališući bol, izazvan zatezanjem uspostavljene poluge, eliminisaće mogućnost napadača za nastavak akcije i dalje korišćenje oružja. Praktično, njegov napad će biti neutralisan, a borbena inicijativa u potpunosti prepuštena vama i vašoj proceni da li ćete iz te pozicije preći u **fazu završnog zahvata.**

c) Završna faza – Ova faza razrađuje mogućnosti eventualne primene razornih dovršavajućih zahvata – KOROSHI – kojima se protivnik apsolutno onesposobljava za dalju borbu. Naime, pasivizacija napadača u **prelaznoj fazi** zasnovana je na intenzivnom bolu izazvanom uspostavljanjem poluge, odnosno kako to konstatuje francuski teoretičar borilačkih veština, psiholog Felde Krajs: ***„Ni jedno živo biće ne može da odvrati pažnju sa mesta svoga tela u kome oseća suviše jake parališuće bolove koji ga dovode dotle da izgubi svest“.*** Sve vreme dok traje efekat zategnute poluge, pažnja pasiviziranog napadača biće koncentrisana samo na mesto bola, uz nesposobnost da bilo šta preduzme, ali ta pozicija ne može da traje večno, jer pasivizirati ne znači i neutralisati. Uobičajena doktrina samoodbrane polazi od pretpostavke da će napadač, odmah po uspostavljanju poluge, posebno ako mu se pri tom nanese i povreda ruke, ispustiti oružje i odustati od borbe, pa većina JU JUTSU programa završetak borbene akcije koncipira na tom trenutku. Međutim, praktična iskustva realnih borbi su pokazala da to nije bilo dovoljno. U velikom broju analiziranih slučajeva, posebno kada su u pitanju bili psihopatski i kriminogeni naoružani napadači, pasivizirani protivnik se odmah po popuštanju intenziteta poluge otimao iz zahvata i još agresivnije započinjao novi napad. Zbog toga je metod KYOKUSHINJUTSU kao svoju stilsku specifičnost razvio širok dijapazon opasnih dovršavajućih zahvata finalnih udaraca koji se lako mogu nadgraditi na tehnike poluga predviđenih za primenu u **prelaznoj fazi akcije**. Treba imati na umu da će svaki udarac **završne faze,** ako je dobro uvežban (podsećam da se u sistemu KYOKUSHINJUTSU udarci uvežbavaju isključivo po metodu TAMESHIWARI) i precizno izveden, teško povrediti ili usmrtiti vašeg protinika, pa se strogo mora voditi računa o neophodnosti i opravdanosti tako brutalne završnice. To moraju biti zaista ekstremno opasne situacije sukoba sa surovim napadačima koji vas prisiljavaju na krajnje mere beskompromisne odbrane ili situacije kada agresivni napadač koga ste već jednom pasivizirali i pustili odluči da ponovi oružani napad istim ili nekim drugim sredstvom.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 39

Prilikom procesa obuke prvo se razrađuju pojedinačni tehnički elementi OSNOVNIH SPECIJALNIH FORMI, zatim se obuka nastavlja povezivanjem pojedinačnih elemenata u razdvojene faze akcije, da bi se, na kraju, kompletna forma izvodila kao jedinstvena odbrambena celina. Posebno naglašavam da su OSNOVNE SPECIJALNE FORME samo edukativni uvod u pripremu kandidata za samoodbrambeno reagovanje protiv naoružanog napadača i da, kao izdvojeni segment obuke, ma koliko dobro bile uvežbane, neće predstavljati prednost u realnoj borbi ukoliko se proces obuke ne nastavi do kraja, po svim edukativim nivoima.

III) SLOŽENE SPECIJALNE FORME

Posle temeljno savladanog osnovnog nivoa, prelazi se na razradu SLOŽENIH SPECIJALNIH FORMI u okviru kojih se borbene situacije karakterističnih pojavnih oblika napada nožem, palicom ili motkom, razrađuju uz širu mogućnost „dirigovane“ improvizacije. Na ovom edukativnom nivou usavršava se prilagođavanje stečenih samoodbrambenih iskustava mogućim tokovima borbenog procesa i alternativnim odbrambenim rešenjima koja treba da pariraju predvidivim varijetetima oružanih napada. Po ovom metodološkom konceptu, svaka OSNOVNA SPECIJALNA FORMA je nadgrađena grupom taktičko-tehničkih varijacija koje se međusobno razlikuju po opredeljujućim napadnim pozicijama i dominantnim problemima proizašlim iz uočenih atipičnosti. Drugim rečima, SLOŽENE SPECIJALNE FORME su proizašle iz varijacija samoodbrambenog reagovanja kao nadgradnja predviđena za saniranje neuspelih zahvata i drugih problematičnih situacija **uvodne**, **prelazne** i **završne faze** osnovnog specijalnog programa.

Tako, na primer, SLOŽENE SPECIJALNE FORME zasnovane na problemima **uvodne faze,** imaju za cilj da daju taktičko-tehnički odgovor na situacije kada uvodna pozicija napadača ne nagoveštava da li će zamah oružjem biti izveden sa iskorakom ili bez njega, da li će napadačeva ruka koja drži oružje pratiti iskorak ili će napad biti izveden iz kontragarda, zatim, šta učiniti kada tehničke karakteristike istorodnih oružja (perorez – bajonet, palica – sekira) ne garantuju uspešnu primenu osnovnog koncepta po šablonu, i tako dalje. Ne treba da naglašavam da je adekvatno reagovanje u **uvodnoj fazi** ključni trenutak borbe sa naoružanim napadačem, gde najviše dolazi do izražaja činjenica o neodrživosti šablonizovanog nastupa, tj. da će ishod odbrane presudno zavisiti od mogućnosti šireg izbora optimalnih varijeteta kretanja i blokova. Samo kandidat koji je solidno savladao SLOŽENE SPECIJALNE FORME stećiće sposobnost da na osnovu specifičnih pokreta i ponašanja na-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 40

padača izvrši dobru i brzu procenu da bi mogao blagovremeno da primeni odgovarajuću tehniku. Uspešno realizovana **uvodna faza**, ako ništa drugo, pružiće mogućnost da se protivnik, čiji je napad izbegnut, energično odgurne od sebe i borba nastavi uz znatnu psihološku prednost.

Ali, borbu treba nekako i okončati, što podrazumeva kakvu-takvu realizaciju, bar **prelazne faze** akcije. Međutim, šta ako protivnik ima kratke ruke, neadekvatne za primenu poluge koja je predviđena osnovnim specijalnim programom, ili ako je previše krupan i nepogodan za planirano bacanje na koje treba da se nadgradi poluga ili, ako se on, jednostavno, svojim stasom ne uklapa u šablon? Odgovore na ova pitanja daju SLOŽENE SPECIJALNE FORME zasnovane na problemima **prelazne faze**. One nude niz rešenja – na koji način kritična poluga može da se adekvatno zameni drugim raspoloživim borbenim zahvatom, uz taktičku razradu borbenih međufaza koje bi trebalo da olakšaju ovaj proces.

Na kraju, efekat eventualne primene tehnika **završne faze** umnogome će zavisiti od toga da li je protivnika moguće dovesti u poziciju pogodnu za zadavanje besprekornog dovršavajućeg udarca. Naravno, program SLOŽENIH SPECIJALNIH FORMI i tu nudi niz alternativnih rešenja za svaku problematičnu situaciju.

SLOŽENE SPECIJALNE FORME takođe se uvežbavaju s partnerom po principu KATA KUMITE, s tim, što je ovde napadaču – TORI – data veća sloboda prilikom izbora načina izvođenja napada. Samim tim, pred odbranu – UKE – se postavlja složen zadatak da situacije atipično izvedenih napada rešava „dirigovanom“ zamenom prethodno savladanih raznorodnih borilačkih zahvata uz spontano sticanje samoodbrambene sposobnosti automatskog, refleksnog prelaska iz radnje u radnju, s taktičko-tehničkim međufazama koje treba da olakšaju efikasan prelaz sa tehnike na tehniku. Tome u prilog ide i činjenica da su svi tehnički elementi osnovnog specijalnog programa u velikoj meri kompatibilni svaki sa svakim, pa će odbrana imati na raspolaganju brojna rešenja koja se mogu prilagoditi svim situacijama.

Prilikom procesa obuke prvo se izdvojeno razrađuju problematične situacije, da bi se kasnije kompletna forma izvodila kao spontana borbena varijacija. Kod besprekornog izvođenja SLOŽENIH SPECIJALNIH FORMI treba insistirati na brzim, fleksibilnim i uravnoteženim akcijama, sa stavovima sličnim „kretanju mačke“ čije su noge u svakom trenutku pripravne za čučanj ili skok, uz potpun osećaj kontrole sopstvenog reagovanja u odnosu na protivnika, njegovo oružje i njegove namere.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 41

IV) SLOBODNE SPECIJALNE FORME

Potpuna usavršenost taktičko-tehničkih principa složenog specijalnog programa, sa dostignutim perfekcionizmom izvođenja svih planiranih pojedinačnih i kombinovanih zahvata, preduslovi su za prelazak na nivo SLOBODNIH SPECIJALNIH FORMI. Ovaj nivo rada karakteriše neograničena improvizacija i refleksna, tj. intuitivna primena adekvatnih samoodbrambenih zahvata u zavisnosti od nepredvidivih tokova borbene situacije. Kandidati koji su došli do ovog nivoa samostalno odlučuju o modalitetima odbrane, birajući prema sopstvenom nahođenju ona taktičko-tehnička rešenja koja im ulivaju najviše sigurnosti. Imajući u vidu činjenicu da su svi varijeteti SLOŽENIH SPECIJALNIH FORMI međusobno kompatibilni, u SLOBODNIM FORMAMA se pruža mogućnost njihovog neograničenog povezivanja i uzajamne dopune u zavisnosti od inventivnosti, afiniteta i ličnih iskustava svakog kandidata, tako da na ovom nivou kandidati počinju da stvaraju svoju sopstvenu individualnu koncepciju samoodbrambenog reagovanja u borbi sa naoružanim protivnikom.

U praktično-trenažnom smislu SLOBODNE SPECIJALNE FORME se uvežbavaju s partnerom po konceptu JIU KUMITE – slobodna borba (sparing), s ciljem da se „simulirani" borbeni uslovi na treningu do maksimuma približe realnoj borbenoj situaciji. Naravno, da se ovakav vid borbenog usavršavanja ne bi pretvorio u „stvarnu tuču", dodatno iskomplikovanu zbog okolnosti što je jedan od aktera naoružan, morao sam da uvedem minimalna pravila, pa su uloge protivnika striktno podeljene na **napadača** – TORI i **odbranu** – UKE, od kojih svaki ima svoje prednosti i nužna ograničenja.

Tako TORI ima veoma važnu i nezahvalnu ulogu da uz upotrebu odabranog hladnog oružja, slobodnim akcijama koje imaju karakteristike „laičkog napada", najozbiljnije ugrozi svog protivnika, vodeći pri tom računa da ga, ipak, koliko je to moguće, fatalno ne povredi. Imajući u vidu da će TORI biti izložen izuzetno razornim i opasnim tehnikama kontranapada, on obavezno mora biti opremljen adekvatnom zaštitnom opremom kao što su kaciga, zaštitni prsluk i tvrdi štitnik za genitalije. S druge strane UKE, koji je izložen ozbiljnim ofanzivnim akcijama naoružanog protivnika, nema pravo na zaštitnu opremu, što znači da uloga odbrane neće biti ni laka ni ugodna. Upravo nemogućnost odbrane da koristi zaštitnu opremu, predstavlja faktor koji „simulirane" borbene uslove mentalno i fizički približava situaciji „realnog sukoba", što garantuje da će mere odbrambenog opreza i celokupan odnos prema ovom tipu treninga nametati visok stepen ozbiljnosti. Naime, UKE ima samo jedan zadatak, a to je da pravovremenom, brzom i efikasnom samoodbrambenom

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 42

akcijom savlada naoružanog napadača, uz neograničenu primenu taktičko-tehničkih zahvata. Za razliku od TORI-ja, čija je funkcija striktno ofanzivna, UKE može slobodno da odabere da li će njegova odbrambena strategija biti **pasivna** (defanzivna), **aktivna** (kontraofanzivna) ili **kombinovana**, s tim što će njegovu situaciju dodatno otežavati uslovi koji unapred preciziraju moguće načine pobede, a to su: **a)** ako uspostavi kontrolu nad napadačem izvođenjem tehničkog zahvata poluge i prinudi ga na predaju borbe, ili **b)** ako finalizuje samoodbrambenu akciju kontrolisanim, tehnički ispravnim, respektivnim dovršavajućim udarcem. Ovde izričito napominjem da udarci koje izvodi UKE moraju biti dozirani, imajući u vidu da zaštitna oprema koju koristi TORI nije dovoljno otporna na razorne završnice usavršene metodom TAMESHIWARI.

Borbeni proces – JIU KUMITE SPECIJALNIH FORMI može se sprovoditi isključivo uz strogu kontrolu i nadzor majstora-instruktora, čija je obaveza da povremenim intervencijama u potpunosti održi praktično-trenažni smisao ovog, izuzetno rizičnog, načina borbenog usavršavanja. Njegove intervencije mogu biti suštinske, edukativne i savetodavne, a konkretno se odnose na sledeće:

a) – Sprečavanje mogućnosti da borba poprimi karakter „nekontrolisane tuče". S tim u vezi, majstor-instruktor mora da posveti punu pažnju blagovremenom uočavanju eventualnih pokazatelja koji indiciraju preterano agresivno, maliciozno ili neartikulisano ponašanje kod boraca. U takvim slučajevima borbu treba zaustaviti, a kandidate kazniti privremenim ili stalnim udaljavanjem s treninga.

b) – Konstatovanje situacije u kojoj je pobedio TORI zadavanjem nekog od udaraca oružjem koji bi u „realnoj borbi" predstavljao neosporni poraz odbrane.

c) – Konstatovanje presudnog samoodbrambenog zahvata koji je izveo UKE, a koji bi, prema slobodnoj proceni majstora-instruktora, u uslovima „realne borbe" označio prekretnicu u borbenom procesu (korektno izvedena uvodna ili prelazna faza akcije). U tom slučaju borba se zaustavlja u „zamrznutoj poziciji" i odbrani se daje prednost da dovrši započetu akciju po sopstvenom konceptu, uz pasivnu asistenciju napadača.

d) – Procena kvaliteta i upotrebne vrednosti završne akcije koju je sproveo UKE da bi se konstatovala njegova pobeda i prekid borbe, odnosno nastavak borbe ukoliko tehnika nije izvedena korektno i precizno.

Najznačajniji edukativni segment kod nivoa SLOBODNIH SPECIJALNIH FORMI je razrada i analiza završenog borbenog procesa. Bez obzira da li je borba rezultirala pobedom ili porazom odbrane, sagledavanje konkretnih

pozitivnih ili negativnih pokazatelja u svim fazama taktičko-tehničkog reagovanja ima izuzetnu važnost za dalje pojedinačno usavršavanje kandidata. U analizi učestvuju: majstor-instruktor, nosilac odbrane – UKE, nosilac napada – TORI, kao i drugi majstori, posmatrači borbenog procesa koje instruktor može uključiti u raspravu. Svaki učesnik analize iznosi svoje mišljenje, impresije i sugestije na osnovu kojih majstor-instruktor treba da donese konačan stav o savetima i metodološkim uputstvima koji treba da poboljšaju samoodbrambenu sposobnost njegovog učenika. Posebno preporučujem snimanje borbi video ili digitalnom kamerom zbog proverene prakse da se višekratnom, naknadnom analizom snimljenih materijala može doći do korisnih zaključaka, a uzgred, to je jedini način da kandidat sam vidi svoje taktičko-tehničke propuste, što mu može neuporedivo više pomoći od bilo kakvog saveta. Veliki majstor Morihei Uešiba[42] je konstatovao: ***„Neuspeh je ključ uspeha, svaka greška nas nečemu uči!“*** A ja dodajem – **posebno ako se učimo na greškama koje su napravljene u bezbednim, kontrolisanim okolnostima.**

Borbena praksa osmišljena kroz JIU KUMITE – **specijalnog samoodbrambenog programa** je optimalni trenažni način da se u relativno bezbednim uslovima kod kandidata razviju superiorne mentalne borilačke osobine na kojima insistira dalekoistočna borilačka tradicija, čineći ga sposobnim da i u situacijama „realnog sukoba“ sa naoružanim napadačem reaguje zaista ispravno. U odnosu na protivnika, kandidat je u prilici da do korektnog nivoa spontano razvije JUKI – sposobnost održavanja mentalnog balansa u opasnim okolnostima, da se adaptira na veoma neprijatan SAKKI – intenzivnu izloženost „ubilačkom duhu“ napadača, da stabilizuje MU SHIN – mogućnost da svoj um očisti od svih nepotrebnih opterećujućih misli kako bi jasno sagledao konkretnu ugrožavajuću situaciju, što u borbi ima presudan značaj, a što sve treba da rezultira kao SEN – sposobnost predviđanja protivnikovih poteza i namera da bi se konačna tehnička realizacija odbrane sprovela po principu – GO NO SEN – preobražaj protivnikove akcije u ostvarivanje svojih taktičkih ciljeva.

U odnosu na momenat zamaha protivnikovog oružja, kandidat se mentalno i fizički osposobljava da se bez opterećenja suoči sa konstatacijom da taj zamah može biti izveden iz mnogih početnih pozicija, različitim putanjama realizovanim kao sečenje, udarac ili ubod u bilo koji deo njegovog tela. Samo permanentnim vežbanjem SLOBODNIH SPECIJALNIH FORMI kandidat može da stekne naviku da se usredsredi na taj trenutak borbenog procesa i to na način koji sugerišu stari majstori, kao na primer, srednjovekovni japanski učitelj Takuan[43]: ***„Kada tvoju pažnju privuče i zadrži zamahnuto protivnikovo oružje, izgubio si pravu priliku da učiniš sledeći potez. Oklevaš, misliš i***

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 44

dok tvoje premišljanje traje, protivnik je spreman da te obori. Jednostavno registruj protivnikov pokret, nemoj dozvoliti umu da se na njemu zaustavlja već nastavi da se prirodno krećeš ka protivniku i iskoristi njegov napad okrećući ga protiv njega samog. Neka tvoja odbrana bez trenutka prekida prati napad, pa neće postojati dva odvojena postupka, poznata kao napad i odbrana.“

I zaista, kako to obrazlaže drevna šaolinska borilačka metodologija, uravnotežena mentalna koncentracija s potpuno smirenim stanjem duha zaista će doprineti da u borbenoj akciji reagovanje uma i kretanje tela budu do te mere superiorni da će proizvesti učinke, koje ponekad ni sam sledbenik veštine neće moći da razume. Ta osobenost borilačkih veština se pojavljuje kao spoj rezultata dugotrajne prakse duhovnog i fizičkog usavršavanja, kada virtuoznost i automatizam pokreta dolaze na nivo na kome se odluka o načinu i momentu reagovanja u potpunosti prepušta duboko skrivenim psihičkim potencijalima, rezultirajući kao uzvišeni mentalni nivo umetnosti borenja – **ratnička intuicija**.

V) TEHNIČKI ZAHVATI SPECIJALNIH FORMI

Sačekivanje i korišćenje dobre prilike za kontraakciju predstavljaju „mudrost borenja“, ali će uspešnost neposredne primene konkretnog zahvata zavisiti isključivo od stepena tehničke osposobljenosti kandidata. Samoodbrambeni sistem KYOKUSHINJUTSU u celosti je baziran na minimalnom broju tehnika, odabranih po kriterijumima jednostavnosti izvođenja, međusobne kompatibilnosti i praktično dokazane upotrebne vrednosti što, naravno, važi i za program SPECIJALNIH FORMI. Mada je, zbog karakterističnih obeležja oružanog napada, **specijalni program** morao da bude nadgrađen nekim neophodnim novouvedenim tehničkim rešenjima (koja nisu zastupljena u **osnovnom programu**), tu i dalje nema ničeg što bi se moglo tumačiti kao atraktivno i spektakularno, već naprotiv – uočljiva je uprošćena funkcionalnost koja zbog edukativnih potreba stalnog i uzastopnog ponavljanja ponekad čak može preći u monotoniju. Uostalom, svi ozbiljni i uspešni borilački instruktori upravo insistiraju na esencijalnom tehničkom konceptu, odnosno kako je to konstatovao uvaženi beogradski majstor dr Zoran Ćirković, profesor katedre za borilačke veštine FFK[44]: ***„Treba mnogo, mnogo, a ne svašta vežbati. Samo jednostavne tehnike borenja nikada te neće izneveriti!“*** Navedeni stav posebno se odnosi na sledbenike samoodbrambenih borilačkih veština za koje je usavršavanje preterano komplikovanih zahvata u praksi beskorisno i eventualno može biti motivisano samo interesom egzibicionističke „zabave dokone publike“.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 45

A) TEHNIKA BORBENOG KRETANJA

Za razliku od osnovnog samoodbrambenog programa KYOKUSHINJUTSU koji razrađuje reagovanje u uslovima bliske borbe sa nenaoružanim protivnikom, gde su akcije osmišljene kao „pozicioni" taktičko-tehnički koncept statične borbe, program SPECIJALNIH FORMI zasnovan je na prilagođavanju dinamici zamaha pariranjem na pokret naoružanog napadača. U SPECIJALNIM FORMAMA jedno od osnovnih pravila glasi: **Na kretanje reagovati kretanjem.** To je tehnički preduslov za realizaciju taktike propuštanja, sklanjanja ili presretanja kao primarni odgovor na dinamiku ugrožavajućeg zamaha protivnikovog oružja koji, kako se moglo zaključiti iz prethodnog teksta, predstavlja ključni trenutak u svim pojavnim oblicima ove vrste borbenog procesa. Značaj tehnike kretanja potenciran je u **uvodnim fazama specijalnih formi,** mada ih sporadično zatičemo i u ostalim segmentima samoodbrambenog reagovanja u kojima se pojavljuju kao propratni faktor koji treba da omogući lakše kontinuirano izvođenje drugih planiranih zahvata.

U taktičko-tehničkom smislu mogu dominirati pravolinijska ili kružna kretanja, odnosno neizmenično i jedna i druga. Kretanja napred-nazad i levo-desno mogu se nastavljati u pravoj liniji i biti istovremeno i ofanzivna i visokodefanzivna. S druge strane, odbrambeni zahvat može biti baziran na kružnom kretanju, uz alternativu da se izbegne napad nastavljanjem kretanja po lučnoj putanji izvan domašaja protivnikovog oružja, kao i da se izvede kontra-akcija iz svake tačke, krećući se kružno sve dok se ne dođe iza leđa napadača. Skoro sve tehnike borbenog kretanja zastupljene u SPECIJALNOM PROGRAMU KYOKUSHINJUTSU, preuzete su iz tradicionalnog japanskog samoodbrambenog sistema AIKI JU JUTSU koji sam izučavao kroz program REALNOG AIKIDO-a[45] i uglavnom se svode na standardne defanzivne manevre – ushiro tenkan, cuge ashi ushiro tenkan i irimi tenkan, odnosno na njihove izvedene varijetete, što je tema kojom ću se opširno baviti u nastavku knjige.

B) TEHNIČKI ZAHVATI BLOKIRANJA NAPADA

Tehnika bloka, kao izdvojeni sofisticirani borilački zahvat, uvodi se u sistem KYOKUSHINJUTSU tek na nivou SPECIJALNIH FORMI. Kao što sam već napomenuo, **osnovni program** bavi se isključivo problemom neoružanog sukoba apsolutno bliske distance manifestovane kroz „hvat poziciju", pa se tu blokovi tretiraju kao prateći taktičko-tehnički segment oslobađanja od protivničkog hvata i imaju više karakter „trzaja" nego klasičnog bloka, sa ni-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 46

zom alternativa za saniranje situacije ako njihova funkcija ne uspe. Za razliku od osnovnog programa, u **specijalnom samoodbrambenom programu** zahvat blokiranja zamaha protivnikovog oružja je od presudnog značaja, imajući u vidu da će od uspešnosti ili neuspešnosti primene tehnike bloka zavisiti ishod celokupnog borbenog procesa.

U SPECIJALNIM FORMAMA blokovi se primenjuju samo u **uvodnim fazama akcija** uz obavezno koordinirano izvođenje sa borbenim kretanjem i praktično definišu samoodbrambenu suštinu kompletne forme. Njihov primarni taktičko-tehnički cilj je da ukupnu energiju napadača, odnosno njegove ruke koje realizuju zamah oružjem, trenutno zaustavi i skrene sa ugrožavajuće putanje uz dodavanje sopstvenog impulsa toj energiji, čime se napadač izbacuje iz ravnoteže i stvaraju uslovi da se sukob reši korišćenjem momenta napadačeve nekontrolisane inercije preusmerenog zamaha za eventualnu primenu kontinuiranog neutrališućeg zahvata.

Blokovi koji su zastupljeni u SPECIJALNIM FORMAMA preuzeti su iz KYOKUSHINKAI KARATE stila. Odabrane su isključivo tehnike koje se rade otvorenim dlanom (shuto uke, shotei uke), imajući u vidu da je sekundarna taktička funkcija bloka hvatanje i fiksiranje odbranjene napadačeve ruke koja drži oružje na bezbednoj udaljenosti od sopstvenog tela.

C) TEHNIČKI ZAHVATI POLUGA

Blokirani oružani napad sam po sebi neće ispuniti samoodbrambenu svrhu ako tehnika bloka ne bude bila nadgrađena adekvatnim zahvatom poluge, kao preduslovu za uspostavljanje pune kontrole nad protivnikom. Zato se blok, hvat protivnikove ruke sa oružjem i poluga uvežbavaju tako da bi mogli da se primene kao jedinstveni kontinuirani manevar, mada se u taktičko-tehničkom smislu tretiraju kao različite faze odbrambenog procesa. Treba imati u vidu da su iskustva realnih borbi pokazala da svaki uspešan blok neće baš uvek moći da se nadgradi korektno izvedenom polugom (zbog niza faktora koji otežavaju prihvat protivnikove ruke sa oružjem), pa se u tim situacijama preporučuje odstupanje iz bliskog kontakta i priprema za pariranje novom napadu. Naime, zahvat poluge se ne može realizovati na silu i po svaku cenu. Upravo zbog toga proces suprotstavljanja naoružanom napadaču je uslovno podeljen na – **uvodnu fazu**, koja podrazumeva samo pariranje borbenim kretanjem i blokiranjem da bi se, po mogućnosti, stvorili uslovi za uspostavljanje kontinuiranog manevra poluge kao zasebne borbene celine, uz eventualno iz-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 47

vođenje dodatnih tehničkih elemenata „međufaze“ koji treba da olakšaju izlaz iz te delikatne situacije.

Tehnički zahvati poluge se tretiraju kao prioritet u svim samoodbrambenim sistemima, pre svega, zbog pretpostavke da će uspešno realizovana poluga odlučiti definitivan ishod borbe, pa se i u većini JU JUTSU stilova kompletan taktičko-tehnički koncept bazira na polugama. U sistemu KYOKUSHINJUTSU značaj poluga je izjednačen sa ostalim zastupljenim raznorodnim borilačkim elementima, pa ih u SPECIJALNIM FORMAMA zatičemo kao bitan, ali ne i presudan faktor u **prelaznim** i **završnim fazama** akcija. U **prelaznim fazama** koncipirane su kao taktičko-tehnička prekretnica preuzimanja borbene inicijative, dok u **završnim fazama** figuriraju kao tehnički preduslov uspešne realizacije dovršavajućih udaraca.

Da podsetim, tehnički zahvati poluga – KANSETSU WAZA, realizuju se na zglobovima ekstremiteta protivnika, istezanjem ili uvrtanjem zglobova preko anatomske granice pokretljivosti, odnosno u suprotnom pravcu od anatomske konstrukcije zglobova, što izaziva intenzivan parališući bol kod protivnika i trenutno ga prisiljava da se bez pogovora povinuje našoj volji – OSAE WAZA. U slučajevima potpunog zatezanja poluge može doći do ozbiljnih povreda, što znači da se ovaj zahvat u taktičkom smislu može tretirati i kao KOROSHI WAZA – tehnika kojom se protivnik onesposobljava za dalju borbu. Sve poluge u sistemu su odabrane po kriterijumu kompatibilnosti sa ostalim raznorodnim borilačkim tehnikama, a preuzete su iz tradicionalnog japanskog samoodbrambenog pravca AIKI JU JUTSU. Po edukativnom konceptu SPECIJALNE FORME se u ovom segmentu u potpunosti oslanjaju na OSNOVNI PROGRAM KYOKUSHINJUTSU, uz uvođenje novih varijeteta standardnih poluga (hiji-jime, tekubi osae, ude garami), striktno namenjenih za korišćenje u borbi sa naoružanim protivnikom.

D) TEHNIKA UDARACA

Tehnika udaraca – ATEMI WAZA, svakako najopasniji borilački segment, zauzima značajno mesto u samoodbrambenom sistemu KYOKUSHINJUTSU kao defanzivni zahvat koji treba da ostvari tri funkcionalna cilja: a) **da zaustavi napadača** – izazivanjem fizičkog ili psihološkog šoka zbog kojeg će protivnik, ili potpuno odustati od napada, ili će zastati na trenutak, što treba da bude dovoljno za preduzimanje drugih mera odbrane; b) **da omogući preuzimanje borbene inicijative** – kao međufaza koja olakšava primenu dru-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 48

gih odbrambenih zahvata; c) **da potpuno pasivizira napadača** – izazivanjem telesnih povreda koje onemogućavaju svaku njegovu dalju aktivnost.

U SPECIJALNIM FORMAMA KYOKUSHINJUTSU, upotrebna vrednost udaraca je potencirana u svim fazama odbrambenog procesa sa precizno utvrđenom taktičko-tehničkom namenom. **Udarci uvodne faze** predviđeni su da posluže kao pouzdan povezujući faktor između blokova i poluga, što ne isključuje mogućnost da se uvodnim udarcem protivnik u potpunosti nadvlada. **Udarci prelazne faze** imaju za cilj da omoguće preuzimanje borbene inicijative i stvaranje uslova za primenu kontraofanzivnog završnog zahvata, uz objektivnu mogućnost da se prelaznim udarcem protivnik definitivno pasivizira. I na kraju **udarci završne faze**, čija je namena apsolutna neutralizacija napadača – KOROSHI WAZA – nanošenjem teških telesnih povreda, pa se iz tih razloga primenjuju samo u situacijama kada je to neophodno.

Prema konceptu KYOKUSHINJUTSU, udarci se uvežbavaju sa partnerom kroz sve oblike SPECIJALNIH FORMI, što pruža optimalne uslove za usavršavanje tehničke ispravnosti, pravovremenosti, brzine i preciznosti, s tim što se snaga i razornost udaraca uvežbavaju nezavisno i to isključivo po metodu TAMESHIWARI. Naime, TAMESHIWARI zauzima ključno mesto u sistemu KYOKUSHINJUTSU, kao edukativni činilac koji najviše doprinosi da upotrebna vrednost predviđene tehnike zaista dostigne nivo ozbiljne respektivne efikasnosti. U praktično-trenažnom smislu, TAMESHIWARI se manifestuje kao razbijanje čvrstih, krutih predmeta (daske, crepovi, cigle) zadatim KARATE udarcem u cilju dostizanja i demonstriranja ekstremnog nivoa razornosti. Stalnim, kontrolisanim i ispravnim praktikovanjem TAMESHIWARI tehnike dolazi do spontanog ojačavanja udarnih površina i sticanja ekstremnih sposobnosti za trenutno oslobađanje ukupnih energetskih potencijala, mišićne i KI[46] energije, kada svaki pojedinačni udarac postaje – IKKEN HISSATSU – smrtonosni udarac. Pored toga, ovim metodom se paralelno usavršavaju i drugi borilački kvaliteti, od brzine i preciznosti, do sticanja sigurnosti u upotrebnu vrednost veštine i mentalnog privikavanja na tzv. „udaračkі stres“[47]. Svi udarci koji su zastupljeni u SPECIJALNIM FORMAMA preuzeti su iz KYOKUSHINKAI KARATE DO-a, uz uvođenje novih tehnika koje umnogome obogaćuju sistem KYOKUSHINJUTSU.

E) TEHNIČKI ZAHVATI BACANJA I OBARANJA

Za razliku od **osnovnog samoodbrambenog programa** u kome su zahvati bacanja i obaranja gotovo obavezni, u SPECIJALNIM FORMAMA se,

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 49

što je moguće više, izbegavaju. Naime, iskustva realnih borbi su pokazala da je bacanje protivnika koji u ruci drži oružje veoma rizično zbog realne opasnosti od nekontrolisanog i nepotrebnog samopovređivanja o protivnikovo oružje tokom izvođenja akcije bacanja. Zato **specijalni program** obuhvata minimalan broj zahvata ove vrste, predviđenih za rad iz potpuno bezbednih pozicija. Obično se primenjuju u **prelaznim** i **završnim fazama** formi kao povezujući tehnički element koji treba da omogući prikladnu poziciju za dovršavanje protivnika.

PETO POGLAVLJE

ETIČKI I KRIVIČNO-PRAVNI ASPEKTI KORIŠĆENJA SPECIJALNIH FORMI SAMOODBRANE U REALNIM USLOVIMA

I) PREDRASUDE PRAVOSUĐA

U vreme dok sam započinjao sa pisanjem ove knjige, održavao se sudski proces protiv jednog mog učenika koji je bio optužen da je izvršio krivično delo kvalifikovano kao „nanošenje teških telesnih povreda u prekoračenoj nužnoj odbrani“. Okolnost kojoj je sud pridavao poseban značaj je bila ta što je moj učenik tretiran kao poznavalac borilačkih veština. Naime, radilo se o sledećem:

„Kao učesnik neskrivljenog saobraćajnog udesa, moj učenik je u prisustvu svoje porodice bio izložen vređanju i omalovažavanju od strane dvojice ljudi iz drugih kola. S obzirom na to da na njihove uvrede i verbalne provokacije nije reagovao, pomenuta dva čoveka su mu prišla i počela da ga fizički maltretiraju. Kada im je, odgurnuvši ih od sebe, dao do znanja da će pružiti otpor, jedan od nasilnika je otišao do svog automobila, izvadio iz prtljažnika tešku pljosnatu metalnu palicu dužine oko 60 cm i prvi nasrnuo na njega. Dok je izbegavao napad naoružanog protivnika, drugi napadač je pokušao da ga uhvati preko ruku i onemogući njegovu odbranu, na šta je moj učenik odreagovao efikasnim udarcem laktom (ushiro hiji jodan ate), od koga je napadač izgubio svest. U istom trenutku sustigao ga je udarac metalnom palicom. Od siline udarca, od kojeg je pokušao da se odbrani rukom, zadobio je otvoreni prelom leve podlaktice, ali je u momentu uspeo da uzvrati kontraofanzivnim

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 50

zahvatom (shotei jodan ate), kojim je napadaču naneo teške telesne povrede višestrukog preloma kostiju glave. Posle incidenta, sebi i onesposobljenim napadačima pružio je prvu pomoć, a zatim uredno pozvao i sačekao policijsku patrolu."

Da zaključim: moj učenik je zatečen u neskrivljenoj situaciji (što kasnije ni na sudu niko nije osporavao), napadnut je od strane dvojice napadača (što ni na sudu niko nije osporavao), pri tom, jedan od napadača je bio naoružan opasnim metalnim oruđem koje je upotrebio, ozbiljno ugrozivši njegov život i telo (što, takođe, niko nije osporavao). Znači, ni sa etičkog, ni sa krivično-pravnog aspekta nije postojao ni jedan faktor koji bi doveo u pitanje opravdanost korišćenja samoodbrambenih sposobnosti.

Međutim, sudija nije mislio tako, potencirajući upravo okolnost da je u incidentu koišćeno znanje borilačkih veština. U prvom stepenu je moj učenik čak osuđen na kaznu zatvora i tek u ponovljenom postupku, u drugom stepenu, ta kazna je preinačena u oslobađajuću presudu. Pokazalo se, nažalost, da je visprenost advokata bila značajnija od pravdoljubivosti suda. Kada sam na tu temu razgovarao s kompetentnim stručnjacima iz pravosuđa, rečeno mi je da je ustaljena praksa da se slučajevi „prekoračenja nužne odbrane" obično presuđuju tek u drugom stepenu, ali niko nije mogao da mi objasni zbog čega je to tako.

II) NEDOREČENOST ZAKONODAVCA

Problematikom etičkih i krivično-pravnih aspekata upotrebe borilačkih veština u realnim uslovima bavim se već duži niz godina, što je, između ostalog, jedna od bitnih tema koja se pojavljuje u mojim ranijim radovima[48]. Imajući u vidu da je ova studija usko usmerena na problem suprotstavljanja naoružanom napadaču, gde zbog kompleksnosti situacije, intenziteta ispoljene agresivnosti i sasvim izvesne opasnosti da se takvi incidenti mogu završiti teškim, eventualno i smrtnim posledicama, etički i krivično-pravni aspekti imaju znatno izraženiju dimenziju, što svakako zahteva jedan poseban osvrt. Primer koji sam izneo je samo jedan u nizu, ne računajući brojne profesionalne incidente u kojima su se kao akteri odbrane pojavljivali policajci i službenici obezbeđenja koji su procesuirani zbog „prekoračenja ovlašćenja". Zato, polazeći od stava zakonodavca da ***„svi građani imaju pravo na samoodbranu"*** moram da elaboriram pitanje: Koji su to uslovi koji mogu da definišu samoodbranu kao protivzakoniti postupak, tj. šta je to što se u situacijama golorukog suprotstavljanja naoružanom napadaču podrazumeva pod aktom „prekoračenja nužne odbrane"?

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 51

Da vidimo šta kaže zakon. Odredbe Krivičnog zakona koje se odnose na instituciju nužne odbrane definisane su članovima 9 i 10 KZ SR Jugoslavije[49] po kojima je **nužna odbrana osnov koji isključuje krivičnu odgovornost**. Tu su precizno navedeni uslovi koje treba da ispunjavaju napad i odbrana da se delo, koje je učinjeno u tim okvirima, ne bi smatralo krivičnim delom.

Tako, prema tumačenju zakonodavca, **napad** mora imati sledeće karakteristike: a) ***napad mora biti protivpravan*** – mora biti u suprotnosti sa zakonom na način koji napadnuto lice ne mora da trpi i toleriše (što je u slučajevima oružanog napada evidentno); b) ***napad mora biti istovremen sa odbranom*** (što se u slučajevima samoodbrambenog reagovanja protiv naoružanog napadača podrazumeva); c) ***napad ne sme da bude provociran*** (što u slučajevima oružanog napada nije precizno definisano, jer daje mogućnost za pretpostavku da je nenaoružana žrtva „jedva čekala da bude napadnuta" a, uz to, zakonodavac ni približno ne nagoveštava koliki se intenzitet provokacije toleriše da bi neko mogao da na njega odgovori potezanjem noža, sekire i sl. na nenaoružanog suparnika); d) na kraju, ***napad mora da bude stvaran*****,** to jest objektivno preduzet kao ugrožavajuća opasnost po napadnutog (što je u slučajevima oružanog napada suvišno i komentarisati).

S druge strane, **zakonodavac predviđa pravo napadnutog na nužnu odbranu** i definiše uslove pod kojima napadnuta strana nije dužna da uzmiče pred napadom, pa tako: a) ***odbrana mora da bude usmerena isključivo protiv napadača*** (što je u slučajevima odbrane od oružanog napada činjenično stanje); b) ***odbrana mora da bude neophodno potrebna*** – mora da bude neophodna da bi se smatrala nužnom odbranom (što je u slučajevima samoodbrambenog suprotstavljanja naoružanom napadaču zbog same prirode napada i više nego neophodno); c***) odbrana mora da rezultira izvršenjem krivičnog dela*** – telesna povreda ili smrt napadača (što je u slučajevima uspešne odbrane od naoružanog napadača sasvim izvesno) – **pa da se to delo ne smatra krivičnim delom u smislu nužne odbrane.**

Zakonodavac posebno naglašava da pri tome mora postojati srazmernost – proporcionalnost po intenzitetu, to jest, da odbranom nije učinjeno ni više ni teže od onog što je bilo potrebno da se napad odbije i ublaži, da bi se takva odbrana smatrala nužnom odbranom (što je u slučajevima golorukog suprotstavljanja naoružanom napadaču veoma diskutabilno, s obzirom na to da se zbog prirode sukoba intenzitet ne može ni porediti, a još manje izjednačavati).

Na kraju, zakonodavac predviđa da situacije u kojima odbrana nije bila srazmerna izvršenom napadu mogu prouzrokovati faktičko stanje koje dovodi do kvalifikacije **„*prekoračenja granica nužne odbrane*"**. U takvim situacijama, izvršilac (koji se, inače, branio) se može blaže kazniti ili osloboditi od kazne ako je do prekoračenja došlo usled jake razdraženosti ili prepasti prouzro-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 52

kovane napadom. Pri tome, zakonodavac nije dao čak ni pretpostavku o mogućem nenaoružanom odgovoru na oružani napad kao eventualnom faktoru nepobitne olakšavajuće okolnosti.

III) UMESTO PRAVNE SIGURNOSTI – SAMO ETIČKA SATISFAKCIJA

Poredeći rezultate analiziranih slučajeva samoodbrambenog suprotstavljanja naoružanim napadačima sa okvirima nužne odbrane koje je postavio zakonodavac, mogao sam da izvedem nekoliko zaključaka. Svi analizirani slučajevi oružanih napada bili su protivpravni, bez obzira da li se radilo o frustriranim, psihopatološkim ili posebno kriminogenim napadačima, s isključivim motivom da se napadnuta strana povredi (ređe zastraši). Napadi su, po pravilu, bili neisprovocirani, imajući u vidu da su se slučajevi sa psihopatskim ili kriminogenim napadačima odvijali dinamikom koju je nametao samo napadač, dok je kod situacija sa frustriranim napadačima ostalo otvoreno pitanje – koja je to provokacija koja može opravdati oružani nasrtaj na nenaoružanog čoveka. Svi ovi napadi imali su visok intenzitet opasnosti po život i telo, što je variralo od karakteristika sredstava, to jest, oruđa ili oružja kojima su napadi izvršavani. (Napomena: Slučajevi u kojima su se pojavljivala nepodobna sredstva, kao na primer napadi plastičnom flašom, kožnom tašnom, gumenim crevom ili nekim sličnim predmetom koji ne može naneti ozbiljnu povredu, nisu ni obuhvatani analizom.)

Naime, svi analizirani slučajevi ukazivali su da je nužna, čak beskompromisna odbrana, zaista bila potrebna. Pri tom, kod uspešno realizovanih samoodbrambenih radnji, napadač je obično prolazio s povredama različitog intenziteta. Od svih prijavljenih incidenata[50], računajući i situacije do kojih je došlo iz profesionalnih razloga, u najmanje tri četvrtine slučajeva povrede kod napadača bile su minimalne (uganuće zgloba, kratkotrajni gubitak svesti i sl.), što nije predstavljalo povod za pokretanje krivično-pravnog postupka, ali je zato bar u svakom četvrtom slučaju samoodbrana rezultirala teškim posledicama, što je moralo da bude tretirano od strane pravosuđa. Procesuirani slučajevi, verovali ili ne, najviše su zavisili od predubeđenja napadača (odnosno njihove rodbine i pravnih zastupnika), od onih koji su bili svesni dela koji su nameravali da počine oružanim napadom, pa nisu dovodili u pitanje opravdanost povreda koje su zadobili dok su sprečavani da ih izvrše, do onih koji su potpuno ignorisali svoj doprinos u incidentu i po svaku cenu nastojali da ostvare zakonsku zaštitu „nekih svojih prava“. Interesantno je da su pravosudni organi prilikom razmatranja okolnosti srazmernosti i prekoračenja gotovo uvek iz-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 53

jednačavali uloge „oštećenog-naoružanog napadača“ i „okrivljene-nenaoružane odbrane“ kao ravnopravne učesnike, a ako je, ne-daj-bože, u samoodbrani korišćeno znanje iz borilačkih veština, to se obavezno tretiralo kao otežavajuća okolnost.

Istina je da su faktori srazmernosti i prekoračenja toliko delikatni da je teško dati neko uopšteno mišljenje, imajući u vidu da problemi ove vrste variraju od slučaja do slučaja. Međutim, kada je u pitanju odnos nenaoružanog suprotstavljanja naoružanom napadaču, stavovi pravnih institucija postaju, najblaže rečeno, diskutabilni. Uveren sam da se u postupcima protiv sledbenika borilačkih veština polazi od teoretske pretpostavke da su samoodbrambene veštine koncipirane tako da se, što je moguće više, izbegnu nepotrebne povrede primenom samo onih zahvata koji treba da parališu napadača bezopasnim doziranim intenzitetom bola i nateraju ga da u momentu odustane od ofanzivne namere. Međutim, u realnim uslovima suprotstavljanja naoružanom napadaču to je gotovo nemoguće postići, jer je prepast (kako je naziva zakonodavac) izazvana samim činom oružanog napada tolika da je teško proceniti doziranje odbrambenog zahvata. Jedan isti zahvat koji nanosi bol, ako je samo za nijansu intenzivniji, izazvaće prelom – jedan isti zahvat koji treba da pasivizira napadača privremenim gubitkom svesti, ako se izvede samo malo snažnije, izazvaće ozbiljnu povredu ili smrtnu posledicu. Idealna samoodbrana se u praksi eventualno može sprovesti prema licima iz kategorije frustriranih napadača, čiji su oružani nasrtaji proizašli iz kratkotrajnih afektivnih stanja i koji su već pri prvom pružanju otpora spremni na smirivanje tenzija. Međutim, kada su u pitanju opasni nasilnici koji nedvosmisleno daju do znanja da neće odustati od svojih ubilačkih namera, naročito ako je odbrana u međuvremenu zadobila ozbiljan udarac, ubod ili posekotinu, nameće se neophodnost primene brutalnih samoodbrambenih zahvata. Ekstremne situacije izazivaju ekstremno reagovanje, uz preku potrebu da svest bude prioritetno usmerena na beskompromisnu odbranu od ugrožavajućih oružanih nasrtaja, kada briga o telesnom integritetu napadača, srazmernost, prekoračenje i sve ono što zakonodavac predviđa postaju besmisleni.

Kao majstor koji godinama propagira i širi jednu izuzetno opasnu borilačku doktrinu, uvek sam bio spreman da prihvatim deo moralne odgovornosti za postupke svojih učenika. Osim toga, maksimalno sam se angažovao na očuvanju moralnog integriteta svih borilačkih sistema, učestvujući u diskusijama i debatama na međunarodnim skupovima posvećenim toj problematici, gde sam se zalagao za drastično zakonsko sankcionisanje svih slučajeva zloupotreba borilačkih sposobnosti, ali uz apel, i stotinu puta ponavljanu molbu,

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 54

da se u sudskim procesima poznavanje borilačkih veština ne uzima apriorno kao otežavajuća okolnost.

Činjenica je da se kvalitetni majstori retko kad pojavljuju kao izvršioci neetičkih nasilničkih akata (u tu kategoriju ne svrstavam priučene talentovane agresivce koji, inače, figuriraju kao izuzetno sposobni i respektivni borci, ali se u odnosu na ukupne zahteve veštine ne mogu smatrati za majstore). Pravi majstor prihvatiće ekscesnu situaciju samo iz tri razloga: ili je ozbiljno ugrožen, ili je odlučio da pruži pomoć drugom ugroženom licu, ili u sukob ulazi iz profesionalnih razloga (kao pripadnik policije, službe obezbeđenja i sl.). To se posebno odnosi na sledbenike samoodbrambenih borilačkih pravaca, imajući u vidu da psihološki profil kandidata koji se odlučuju za bavljenje defanzivnim veštinama dovoljno govori sam za sebe. Ti ljudi, po svojoj prirodi nisu skloni ekscesnom ponašanju, a i pre započinjanja borilačke obuke karakterisao ih je visok nivo osnovnog vaspitanja i stabilnih etičkih kriterijuma koji su kroz veštinu dodatno oplemenjeni, pa se na njih doslovno može primeniti definicija srednjovekovnog japanskog učitelja mačevanja Ićuana[51]: ***„Majstor u sebi ne gaji nikakve ubilačke namere. Neminovnost same situacije naterala ga je da se suoči sa neprijateljem. Neprijatelj je taj koji je ispunjen zlim duhom ubijanja zato što njegov um nije oslobođen od egoizma uništenja*“**.

Brojni advokati koje sam konsultovao slažu se sa mojom tezom da se po etičkom osnovu majstori samoodbrane ne mogu izjednačavati s agresivnim nasilnicima, čak ni u slučajevima kada njihova odbrambena akcija poprimi karakteristike krivičnog dela, ali uz ogradu da sudska praksa nema dovoljno iskustava sa specifičnim slučajevima te vrste, pa je izvesna krutost kod donošenja presuda sasvim očekivana. Tako, čuveni beogradski advokat Toma Fila upozorava: ***„Iako je u samoodbrambenim borilačkim veštinama etički aspekt podignut na vrlo visok nivo, to nije dovoljna garancija da se poznavaoci ovih veština neće naći u situaciji da se njihovo delovanje procenjuje kroz institute Krivičnog prava, a njihova veština smatra podobnim oruđem da se telo teško povredi ili zdravlje teško naruši. Rizik dolaska u zonu krivične odgovornosti posebno je visok kod naglašeno opasnih samoodbrambenih metoda u kojima se akcenat stavlja na žestok i beskompromisan kontranapad kojim se protivnik u potpunosti nadvladava, što je upravo slučaj u metodu KYOKUSHINJUTSU. Etički aspekt upotrebe ove veštine svakako je prevencija od eventualnog zalaska u zonu krivične odgovornosti, ali sledbenici tog i sličnih metoda, moraju detaljno biti upoznati sa odredbama Krivičnog zakona kako bi delovali samo u onim situacijama koje isključuju postojanje krivičnog dela. Kada se imaju u vidu te odredbe, jasno je da je moguće izbeći rizike od dolaska u zonu krivične odgovornosti, ali je pitanje da li u kon-***

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 55

kretnoj situaciji majstor ove veštine može koordinirati svoju aktivnost i svoju tehniku upodobiti zakonskim odredbama.“[52].

Pravnih garancija, jednostavno, nema, pa umesto zaključne konstatacije mogu samo da iznesem savet koji dajem svim svojim učenicima: ***U slučaju da se upustiš u sukob s naoružanim napadačem, do krajnjih granica poštuj osnovno načelo samoodbrane – „kada nema napada – nema ni upotrebe veštine“. Moć i etika tvojih borilačkih sposobnosti treba da se zasnivaju na strpljivom dočekivanju protivnikovog nasilja. Budi mudar i pokušaj da prinudiš protivnika da odustane od svojih namera, ali ako proceniš da on to ne želi, već po svaku cenu nastoji da te životno ugrozi oružanim nasrtajima, primeni najadekvatniji taktičko-tehnički odbrambeni zahvat. Svu moralnu odgovornost za eventualne posledice koje nastupe u potpunosti će snositi tvoj protivnik samim činom takvog napada. Tvoja moralnost nikako ne sme biti dovedena u pitanje – a sud neka presudi.***

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 56

短刀取り

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 57

PRVI DEO

TANTO DORI

VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA NOŽEM

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 58

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 59

PRVO POGLAVLJE
NOŽ

I) „GUJA IZ POTAJE“

U istoriji civilizacije nož je jedno od najstarijih oruđa a istovremeno i najstarijih oružja koje je čovek ikada upotrebio. Kao praiskonsko borbeno sredstvo bio je predviđen za nanošenje povreda sečenjem ili ubodom, tako da su njegov osnovni oblik i konstrukcione osobine zadržali ista svojstva hiljadama i hiljadama godina – od primitivnog naoštrenog i zašiljenog kamenog sečiva do savremenih tipova noževa izrađenih od vrhunskih legura svemirske tehnologije.

Jednosekli ili dvosekli, pravi ili zakrivljeni, široki ili uski, kratki, srednji i dugački, kompaktni ili preklopni, univerzalni ili namenski, zastupljeni su u svim kulturama na kugli zemaljskoj kao predmeti prema kojima su se ljudi iz različitih sredina i epoha različito odnosili – od kulta do prezira. Tako, na primer, u starim civilizacijama centralne Azije, antičke Grčke ili pretkolumbijske Amerike nož je, pre svega, simbolizovao sveti obredni predmet kojim su se izvodili religiozni rituali „prinošenja žrtava“. Među domorocima afričkih plemena, severnoameričkim Indijancima ili gorštacima sa svih meridijana, predstavljao jr obavezni deo pribora za lov. Među nomadima, Ciganima-čergarima i raznoraznim grupacijama lutalica smatran je za obaveznu univerzalnu alatku, pogodnu i za odbranu.

S druge strane, u naglašeno militantnim društvima i sredinama, primarno je tretiran kao opasno i delotvorno oružje. Tako se u dalekoistočnim carevinama veština borbene upotrebe noža posebno uvežbavala kao izuzetna ratnička sposobnost. Kod arapsko-muslimanske populacije se i dan-danas smatra za veoma efikasno tajno napadačko sredstvo, kod ruskih Kozaka kao vojnički statusni simbol, dok se kod evropskih mačevalaca upotreba bodeža – „stileta“ glorifikovala kao strogo čuvana tajna umetnost, a u pojedinim istorijskim razdobljima pojavljivala se čak i kao modni trend[53]. Osim toga, uprkos intenzivnom razvoju najrazličitijih modernih tipova i oblika vatrenog oružja, još se nijedna armija na svetu nije odrekla „bajoneta“ (vojničkog noža koji se stavlja na pušku) i komandoskih bodeža, tako da se na pomenuto borbeno sredstvo mora računati i u daljoj budućnosti.

Interesantno je da je opšti civilizacijski stav prema korišćenju noža u borbene svrhe uglavnom negativan. Naime, efikasnost napada nožem, po pravilu se svodi na taktiku korišćenja „skrivenog oružja“ kojim se iznenada napada „s leđa“, „iz mraka“, ili dok je žrtva „na spavanju“, što je prezreno (posebno u

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 60

evropskoj kulturi) jer asocira na nemoralni, neviteški, podmukli čin. Bez obzira na eventualnu opravdanost ili neopravdanost motiva (na primer: atentat na diktatora ili patriotska komandoska akcija – nasuprot bezočnoj osveti ili kriminalnom aktu) napadi nožem se gotovo uvek moralno osuđuju, a takve žrtve u lokalnoj, pa i široj istorijskoj literaturi, obično su predstavljene sa „oreolom mučeništva“ (Filip Makedonski, Julije Cezar, mnogobrojni turski sultani, japanski šoguni i kineski carevi), tako da se u jezicima gotovo svih naroda za nož koriste brojni negativni sinonimi, koji se svode na izraz zastupljen i u našem jeziku – „guja iz potaje“.

II) PSIHOPATOLOGIJA PRIVRŽENOSTI SEČIVU

Prema mišljenju beogradskog psihijatra dr Petra Bokuna: ***„Strah od oštrih predmeta duboko je usađen u svesti čoveka kao evolucioni atavizam pa će nož još dugo predstavljati značajno sredstvo pretnje kojim jedan pojedinac može delovati na druge ljude iz svoje okoline da bi ih držao u pokornosti“.*** Tako, u svim situacionim oblicima oružanog napada, od neskrivljenih, predvidivih ili nepredvidivih zadesa, do očekivanih i profesionalnih incidenata, nož dominira kao primarni izbor frustriranih, psihopatoloških ili kriminogenih napadača.

Registrovano je da se dosta širok spektar ličnosti u incidentnim životnim situacijama napada ili odbrane najradije opredeljuje za upotrebu noža. Kod izučavanja ovog fenomena, na prvom mestu treba posmatrati faktor da li je kod određene osobe od ranije postojala **navika nošenja noža kao oružja,** zatim, eventualna profesionalna „srođenost“ sa sečivom kao predmetom svakodnevne upotrebe (kuvari, mesari, hirurzi i dr.), odnosno neki drugi oblik svesne ili podsvesne privrženosti oštrim predmetima. Pored toga i u situacijama takozvanog „slučajnog izbora“ sečiva kao sredstva agresije, pojavljuje se niz dilema o psihološkom sklopu takve ličnosti, jer okolnost da je nekome nož bio dostupan „na dohvat ruke“ (naime, takvi incidenti se po pravilu češće dešavaju u kuhinji nego u spavaćoj sobi, češće u restoranu, nego u diskoteci) i dalje ostavlja nepoznanicu – **zašto baš nož** a ne, na primer, satara, to jest, neki drugi prigodan predmet iz kuhinje ili vaza sa stola (koja je bila mnogo bliže) umesto noža iz pribora za jelo u kafani.

Život u uslovima urbane paranoje hrani se nesigurnošću koja zahteva stalno iznalaženje načina da se smanji osećaj ugroženosti. Nošenje oružja, naročito „hladnog“, jedan je od najčešćih. Po zastupljenosti, noževi su na prvom mestu zbog lake mogućnosti legalne nabavke, prilagodljivosti skrivenom nošenju u svim prilikama, a posebno zbog činjenice da za njihovo nošenje nije

potrebna nikakva dozvola. Tu, u stvari, leži i glavna opasnost od incidentne upotrebe, što se slikovito poredi sa starim Čehovljevskim pravilom pozorišne dramaturgije: ***„Ako u prvom činu na zidu visi puška ona će do trećeg čina sigurno opaliti.“*** Prema tome, svako ko ima naviku nošenja noža neizostavno će doći u situaciju da ga kad-tad upotrebi. Po tumačenju psihijatra Bokuna: ***„Tu naviku imaju osobe sa osećajem nesigurnosti, koji je duboko ugrađen u njihovu ličnost kao deo karakterološke strukture. Kod njih nošenje noževa u raznim varijantama počinje na pragu adolescencije, u godinama formiranja individualnosti i postavljanja prema okolnom svetu. Tim oružjem mlada, još nezrela osoba, kao da želi da popuni onaj osećaj snage, samouverenosti i ličnog integriteta koji joj nedostaje, što se kao ružna i potencijalno opasna navika zadržava i u zrelom dobu.“*** Da nošenje noževa predstavlja deo „kompleksa manje vrednosti“ najbolje govori činjenica da ga oni koji ga nose vešto kriju od pogleda, ne samo slučajnih prolaznika, nego i najbližih ukućana („moj nož – moja tajna“). Ta skrivenost ukazuje i na izvesnu nesigurnost na koju treba računati u analizi ličnosti napadača. Što je dalje od očiju javnosti sakriven položaj noža, to su veće dileme o stepenu nesigurnosti koja može biti izražena kroz upotrebu noža u agresivne svrhe.

Što se tiče pola, noževe gotovo uvek nose i koriste muškarci. Može se slobodno računati na to da nož, kao unapred osmišljeno agresivno oružje, žene ne upotrebljavaju, a i ako ga upotrebe, to je najčešće u krajnjoj samoodbrani ili u ekstremno teškim afektivnim stanjima. Ovde dolazimo do veoma interesantnog psihoanalitičkog tumačenja faktora privrženosti oštrim predmetima. Naime, kako je psihoanaliza područje psihijatrije koja se bavi nesvesnim kod čoveka, može se zaključiti da jednim delom nosioci noževa i nisu potpuno svesni zašto im nož predstavlja predmet od koga se nerado razdvajaju. Prema mišljenju dr Bokuna, neminovno se nameće pitanje osećaja ugrožene muškosti. Njegov karakterističan izduženi oblik i oštri špic koji treba da izvrši prodor, veoma su jasni simboli u kojem delu ličnosti treba tražiti hendikep ili, kako to preciznije objašnjava pomenuti psihijatar: ***„Nesigurnost u sopstvene seksualne potencijale nalazi svoju kompenzaciju u podsvesnoj vezanosti za predmet kakav je upravo nož“.***

Sve u svemu, neurotični tipovi, skloni frustracijama, najčešći su nosioci noževa što, začudo, nije uobičajeno kod psihopata, to jest drugih vrsta duševnih bolesnika. Suprotno očekivanju i opšte rasprostranjenoj zabludi (verovatno podstaknutoj tipiziranim likovima iz horor filmova), teški duševni bolesnici nemaju običaj da svrsishodno nose nož kao „hladno“ oružje. Situacijama, u kojima su se kao napadači pojavljivala takva lica, obično je prethodilo preklapanje okolnosti da je sumanuto agresivno stanje nastupilo baš u trenutku kada se nož, kao jedino raspoloživo sredstvo, slučajno nalazio u blizini.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 62

Gotovo da je neverovatna stereotipnost koja je upečatljiva za najveći broj napada izvršenih nožem. Kao po nekom pravilu, karakteriše je mnoštvo nesvrsishodnih pokreta svedenih na besomučna neprecizna mlataranja sečivom, uz obavezne verbalne pretnje za sve vreme trajanja sukoba, a nasumičan, bilo kakav pogodak s pojavom krvarenja kod žrtve, definitivni je znak za prekid borbe. Tu se, naravno, „normalni zlikovci" razlikuju od patoloških zlikovaca koji nastavljaju s višekratnim nesvrsishodnim sečenjem i ubadanjem. Ako u dnevnoj štampi naiđemo na podatak da je neko ubijen sa 80 uboda nožem i pri tom masakriran i nakon što je prestao da daje znake života, izvršioca sigurno treba tražiti među mentalno obolelim osobama. Međutim, i to rangiranje treba shvatiti uslovno, jer svaka agresija koja se manifestuje kao napad nožem spada u tešku patologiju ljudskog ponašanja. Polazeći od ove konstatacije, već citirani psihijatar dr Petar Bokun zaključuje: ***„Sa psihopatološke tačke gledišta, svaki upotrebljeni nož u nameri da se zada povreda drugom živom biću, predstavlja siguran znak da sa takvom ličnošću nešto nije u redu. Faktor nošenja noža od strane takvih lica predstavlja psihičku poštapalicu da bi se sam pred sobom osećao koliko-toliko sposobnim da učestvuje u trci koja se zove život, makar oštricom tog istog noža negirao neki drugi život. Zbog toga se treba dobro pripremiti i edukovati za adekvatan fizički odgovor na njihov nehumani stav, da bismo ih u ime života smestili tamo gde stvarno pripadaju."***

III) TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD SEČIVA

U uobičajenim incidentnim situacijama agresivnih napada nožem pretežno se pojavljuju laici, potpuno neobučeni za ovu vrstu borenja. To su svirepi diletanti kod kojih se sam faktor posedovanja noža doživljava kao predubeđenje o dominantnoj borbenoj nadmoći, što potiskuje čak i pomisao na eventualnu potrebu usavršavanja tehnike korišćenja tog oružja. Kao relativno opasnija vrsta napadača, eventualno se mogu pojaviti ljudi koji iz profesionalnih razloga imaju dosta iskustva u radu sa sečivima kao, na primer, kuvari, mesari, obućari ili hirurzi sa veoma izgrađenim osećajem za držanje i zamah sečivom, ali su lišeni bilo kakvih znanja o taktici upotrebe sečiva kao oružja, što ih u borbenom smislu izjednačava s laicima. Obučeni napadači, stručnjaci za upotrebu noža, spadaju u posebnu kategoriju ljudi i toliko su retki da ih je u svakodnevnim životnim okolnostima gotovo nemoguće sresti[54].

I sam izbor oblika noževa ukazuje na borbenu nesposobnost korisnika, imajući u vidu da se laici listom opredeljuju za takvu vrstu sečiva koja primar-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 63

no treba da zastraše žrtvu i doprinese njenoj pasivizaciji, to jest, slamanju želje za pružanjem otpora. To su naglašeno sjajni, hromirani noževi pretećih dimenzija i dizajna, nasuprot sečivima kakva koriste obučeni napadači (komandosi, profesionalne ubice) koji upotrebljavaju sofisticirane, kratke, matirane, neupadljive bodeže, pogodne za lako, brzo i efikasno potezanje, prilagođene svrsi likvidacije a ne impresioniranju protivnika. Specifična odstupanja od ovog pravila zapažaju se kod klasičnih kriminalaca koji su dobro upoznati sa zakonodavstvom, pa se umesto noževa opredeljuju za standardne alatke približnih karakteristika (obično šrafcigere), zato što u slučaju sudskog procesa imaju znatno blaži tretman, predstavljajući ovo improvizovano ubojito sredstvo kao priručni alat, što ne povlači kvalifikaciju „hladnog oružja".

Opšte karakteristike agresivnih napada nožem kao što su: stereotipnost ofanzivnog nastupa s očiglednim nagoveštajima momenta i načina napada, ograničene mogućnosti tehničke realizacije uboda ili sečenja, psihološka rastrojenost napadača i njegova mentalna i taktička nepripremljenost na mogućnost pružanja otpora – ključni su faktori uspešne odbrane.

Sama činjenica da je za upotrebu noža potreban angažman cele šake, čini napadača predvidivim. Potrebno je određeno vreme da bi se nož izvadio, napadač prišao na adekvatnu distancu da bi nož bio delotvoran, zatim, stisnuta šaka traži potreban prostor za zamah, što takođe zahteva jedinicu vremena, a i sama početna pozicija zamaha direktno ukazuje na vrstu sečenja ili uboda koji će biti izveden. Eventualno nadmudrivanje i fintiranje sečivom je, po pravilu, nervozno i brzopleto, a vrsta zamaha koja je u prvom nasrtaju izvedena gotovo uvek se ponavlja po nekoliko puta. Osim toga, velika psihološka napetost koja je prethodila sukobu i kulminirala u potezanju noža prazni se u takozvanom „emocionalnom prasku". Ukoliko takav napadač ne uspe da realizuje borbu prvim zamahom, potrebna je izvesna latencija tj. protok vremena da bi se ponovo nakupile agresivne pulzije, pa je to vreme najslabija tačka agresora na koju u taktičkom preuzimanju odbrambene inicijative možemo slobodno računati. Jednom „ispražnjeni" agresor koji je, pri tom, bukvalno zatečen situacijom da pred sobom ima samoodbrambeno osposobljenog protivnika, postaje veoma pogodan medijum za paniku i nesvesno povinovanje taktici koju mu, ako to želimo, možemo nametnuti. On će kao po komandi spustiti nož, a onda ili pobeći, ili nevoljno produžiti s ponavljanjem napada bez sračunatih poteza, teatralno prebacujući nož iz ruke u ruku, neubedljivo imitirajući „opasnog tipa koji tek što je sišao s filmskog platna". Ako nastavi s verbalizacijom svoje agresije (psovke, pretnje), to je siguran znak da je njegova agresivnost na uzmaku i da će dalji tok konflikta zavisiti isključivo od naše samoodbrambene inicijative.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 64

Ipak, ne smemo smetnuti s uma da je odbrana od napada nožem složen, ozbiljan i rizičan postupak. Svest o slabim tačkama napadača u praksi se može iskoristiti samo ako je praćena visokim tehničkim nivoom samoodbrambene osposobljenosti, što podrazumeva dugotrajnu studioznu pripremu koja se u metodu KYOKUSHINJUTSU sprovodi kroz program OSNOVNIH, SLOŽENIH i SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI.

DRUGO POGLAVLJE
TANTO DORI – OSNOVNE FORME

METODOLOŠKI UVOD

OSNOVNE FORME – TANTO DORI razrađuju samoodbrambeno reagovanje na najčešće zastupljene pojavne oblike napada nožem, to jest, dugim ili kratkim sečivima i priručnim oruđima sličnih tehničkih karakteristika. Obuhvaćeno je izučavanje šest vrsta takvih napada sa usavršavanjem primene esencijalnih taktičko-tehničkih rešenja, na kojima je zasnovan ukupan metodološki koncept ovog vida samoodbrane.

Forme se uvežbavaju s partnerom, po sistemu KATA KUMITE, u kome napadač ima zadatak da unapred određenu vrstu napada izvodi jednoličnim pokretom, simulirajući bitne karakteristike izučavane borbene situacije. Takav pristup treba da omogući studiozno savladavanje osnovnih šablonizovanih kombinovanih samoodbrambenih zahvata (kretanje, blokovi, poluge, obaranja, udarci), a s ciljem dostizanja tehničkog savršenstva, pravovremenosti, kontinuiteta i rutine u redosledu odbrambenih radnji do automatizma, uz istovremeno spontano privikavanje na specifičnu vrstu mentalnog stresa koji je baziran na podsvesnom strahu od zamaha sečivom.

Osnovno samoodbrambeno reagovanje usavršava se kroz tri borbene faze – **uvodnu**, **prelaznu** i **završnu**. Prvo se studiraju pojedinačni tehnički elementi, zatim izdvojene faze akcija, da bi se na kraju kompletna forma, na komandu ili slobodno, izvodila kao jedinstvena samoodbrambena celina. Na početnom stadijumu obuke obavezno se radi sa gumenim ili drvenim noževima, a prihvatanje rizika da se na treninzima koriste pravi metalni noževi može da se dozvoli tek kada majstor-instruktor proceni da su za tako nešto sazreli uslovi i to za svakog kandidata pojedinačno. S vremene na vreme, osnovne forme treba da se uvežbavaju i s protivnikom koji drži nož u levoj ruci.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 65

A) UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI

Uvodne faze ovog edukativnog nivoa imaju za cilj da omoguće detaljnu analizu tehnologije osnovnih napada nožem. Na prvom mestu to se odnosi na uočavanje načina na koji se drži nož (sečivo prema gore, sečivo prema dole, sečivo pravo), početnih tačaka zamaha (visoke, srednje ili niske), da bi se na osnovu toga razvio osećaj za procenu i predviđanje putanje zamaha koji će biti izveden. Istovremeno, dugotrajnim ponavljanjem zadatih odbrambenih akcija spontano se razvija iskustvena spoznaja optimalne distance – MAAI – u odnosu na preteće sečivo, pravilna upotreba usmerenog pogleda – ME NO TSUKE – koji bez napora i naročite svesne kontrole treba istovremeno da proprati i kretanje napadača i putanju njegovog oružja, kao i sposobnost za sigurno predviđanje momenta kada će i kako konkretni napad biti izveden – SEN. Takođe, forsirano se uvežbava sposobnost blagovremenog izbegavanja putanje zamaha oružjem primenom osnovnih vidova borbenog kretanja prema spoljašnjoj ili unutrašnjoj strani u odnosu na gard protivnika, da bi se telo sklonilo u bezbednom pravcu i otklonio ugrožavajući efekat započetog napada izvođenjem adekvatnog bloka sa prihvatanjem i preusmeravanjem protivnikove ruke u kojoj drži nož na bezbednu kontrolisanu udaljenost.

B) PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI

Usavršavanjem **uvodnih faza** kandidat treba da stekne puno poverenje u najbitniji faktor na kome se zasniva uspešna odbrana od noža, a to je, da se svaki udarac nožem obavezno zadaje energičnim zamahom ruke i celog tela čiji će promašaj, zbog pravovremene primene borbenog kretanja i bloka, izazvati poremećaj ravnoteže kod protivnika, što je ključni trenutak za preduzimanje aktivnog samoodbrambenog zahvata – fiksiranja ruke protivnika uspostavljanjem planirane JU JUTSU poluge. Mada u praksi **uvodna i prelazna faza** predstavljaju sinhronizovanu nedeljivu borbenu celinu, izdvojeno izučavanje **prelazne faze** je uvedeno isključivo iz edukativnih razloga, skoncentrisano samo na analizu tog ključnog trenutka, to jest, na donošenje rutinske (instinktivne) procene da li je prethodnom radnjom protivnikova statika dovoljno uzdrmana da bi se bezbedno moglo pristupiti uspostavljanju kontrole ili od nastavka kontinuirane radnje treba privremeno odustati.

Prelazne faze svih predviđenih OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI zasnovane su na uspešnom izvođenju varijeteta poluga na laktu – hiji jime – imajući u vidu činjenicu da nam kod izbegnutog napada nožem ostaje na raspolaganju cela ispružena ruka protivnika koja nosi sečivo, pa je njegov lakat-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 66

ni zglob najslabija tačka na koju treba delovati. U sistemu su zastupljene samo one poluge pomoću kojih se protivnikov nož fiksira daleko od sopstvenog tela i to tako da se stalno zadržava u vidokrugu, uz mogućnost eventualne primene adekvatnih uvodnih i prelaznih udaraca kao neutralnog faktora koji treba da olakša pomenuti proces.

C) ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI

U **završnim fazama** izučavaju se osnovni šabloni finalizacije samoodbrambenog procesa protiv napadača naoružanog nožem. To je veoma delikatan momenat kada taktičku prednost trenutne kontrole nad protivnikom, ostvarene u prethodnoj fazi, treba iskoristiti da bi se napadač potpuno nadvladao. Poučen negativnim primerima konkretne primene završnih zahvata, na kojima insistiraju drugi JU JUTSU stilovi, sistem KYOKUSHINJUTSU se striktno opredelio za opciju obaveznih razornih dovršavajućih udaraca. Tako, na primer, KYOKUSHINJUTSU – TANTO DORI strogo zabranjuje primenu standardnih JUDO bacanja (zastupljenih u KODO KAN JU JUTSU), jer se pokazalo da takva završnica protiv protivnika koji drži nož gotovo uvek povlači za sobom opasnost od samopovređivanja, sa obzirom da je veoma teško kontrolisati položaj sečiva u toku izvođenja bacanja. Umesto toga, protivnik se može oboriti isključivo energičnim trzajem poluge, pri čemu obavezno treba voditi računa o tome da nož bude permanentno u vidokrugu na bezbednoj udaljenosti od sopstvenog tela. Isto tako, za razliku od većine JU JUTSU stilova AIKI pravca, KYOKUSHINJUTSU – TANTO DORI ne insistira na oduzimanju noža u završnici savladavanja napadača. Naime, iskustva su pokazala da je uzbuđeni napadač, čija je pažnja primarno usmerena na zadavanje udarca, izložen ogromnoj psihičkoj napetosti koja ga nesvesno prisiljava da grčevito steže nož čak i po cenu trpljenja neizdrživog bola, pa oduzimanje noža u takvim situacijama predstavlja nepotreban napor uz, takođe, nepotreban dodatni rizik. Polazeći od činjenice da se mentalno stanje prosečnog napadača nožem odlikuje veoma velikim tanacitetom (napetosti) i izuzetno oslabljenim vitalitetom (živahnosti) pažnje, KYOKUSHINJUTSU ovu osobenost posmatra kao posebnu taktičku prednost, izuzetno pogodnu za primenu samoodbrambene završnice. Tako su i sve **završne faze** TANTO DORI koncipirane po šablonu da se trenutni bol, koji je prouzrokovan prelaznom polugom, iskoristi da bi se uspostavila druga, dodatna i znatno bezbednija poluga koja je pogodna za realizaciju konačnog razornog dovršavajućeg udarca – KOROSHI – kao tehnike kojom se protivnik apsolutno nadvladava, bez ikakvih rizika po odbranu.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 67

I) PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad nožem koji se izvodi – **visokim vertikalnim lučnim zamahom odozgo prema dole** (slika broj – 001). To je jedna od najuobičajenijih napadnih pozicija, posebno karakteristična za zapadnu kulturu, a koliko je zastupljena najbolje govori podatak da su prema grubim procenama, bar u 60% incidenata, povrede na žrtvi bile prouzrokovane upravo takvim oblikom napada. Specifičan položaj noža sa sečivom koje ide od malog prsta nadole nedvosmisleno ukazuje da će fiziologija pokreta biti usmerena tako što se ruka s nožem uzdiže visoko iznad glave i spušta u vertikalnom luku prema licu, vratu i gornjem delu tela žrtve. Napad se obično izvodi iz kontragarda, iz neposredne blizine, bez iskoraka, sa eventualnim kratkim „step“ pomeranjem unapred, da bi se postigla željena distanca.

001

Prilikom uvodnog analiziranja ove borbene pozicije treba usmeriti pažnju na detalje koji u taktičkom smislu bitno olakšavaju samoodbrambeno reagovanje. To se, pre svega, odnosi na činjenicu da način držanja noža i početna pozicija zamaha nedvosmisleno ukazuju da će biti izveden samo takav napad, a nikako neki drugi, to jest, da će dužina napadne putanje uz obavezni angažman ramenih mišića, mišića nadlaktice, podlaktice i zgrčene mišićne mase

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 68

šake takav napad činiti apsolutno predvidivim, krutim, pa donekle i usporenim, a samim tim veoma pogodnim za efikasno reagovanje. Osim toga, na svaki eventualni pokušaj „fintiranja“ ili skraćivanja luka napada dovoljno je samo za pola koraka skliznuti unazad da bi se takav napad izbegao, što znači da će protivnik nesvesno morati da izvede pun vertikalni zamah s ispruženom rukom i telom povijenim unapred, da bi njegov napad uopšte imao smisla, ne pretpostavljajući da sebe dovodi u poziciju koja je gotovo idealna za primenu planiranog kontrazahvata.

Na napad se reaguje u momentu kada se protivnikov nož iz početne, neutralne tačke spusti do prve trećine zamaha i to tako što se lakim, gotovo neprimetnim iskorakom leve noge izvrši proklizavanje prema (u ovom slučaju) unutrašnjoj strani garda protivnika – cuge ashi – pod uglom od 45 stepeni u odnosu na osu napada, sa istovremenim izvođenjem brzog visokog dvostrukog bloka dlanovima – shotei awase uke (slika broj – 002). Cilj je sklanjanje tela sa ugrozavajuce putanje i blokiranje zamaha „mekim“ prihvatanjem protivnikove podlaktice koja nosi sečivo (kao kada odbojkaš prima loptu).

002

U trenutku kada je preko bloka uspostavljen kontakt s protivnikovom rukom, vrši se čvrsto hvatanje njegove podlaktice obema šakama stisnutim u položaj „kandži“, vodeći pri tome računa da blokirano sečivo ne ugrozi vašu desnu ruku, a zatim se energičnim trzajem celog tela izvodi okret u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan – s istovremenim izvlačenjem prihvaćene protivnikove ruke u stranu. Ovaj uvodni odbrambeni manevar, koji je u tekstu opisan kroz četiri takta, izvodi se kao jedinstvena munjevita akcija – cuge ashi ushiro tenkan-shotei awase uke – s ciljem kontrolisanog preusmeravanja energije započetog napada i potpunog poremećaja protivnikove ravnoteže.

Realizacijom **uvodne faze,** opasnost od započetog visokog vertikalnog napada nožem je trenutno otklonjena, a napadač doveden u takvo stanje fizičkog debalansa da se sa lakoćom može primeniti planirani zahvat **prelazne faze,** poluga na laktu – hiji jime soto waza (slika broj – 003), čime se, zbog intenzivnog bola koji ova poluga izaziva, uspostavlja pouzdana privremena kontrola nad protivnikom po svim pravilima borbene doktrine – GO NO SEN.

Inače, hiji jime – je standardna JU JUTSU tehnika i kao takva spada među elementarne zahvate KYOKUSHINJUTSU sistema, pa se na njenom opisu

003

004

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 70

neću duže zadržavati[55], osim da napomenem, da kod primene te poluge u **prelaznoj fazi** PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, treba dodatno obratiti pažnju na položaj fiksiranog sečiva da bi se izbeglo eventualno samopovređivanje.

Završna faza PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, takođe spada u elementarne zahvate KYOKUSHINJUTSU sistema[56]. Realizuje se energičnim zatezanjem prelazne poluge i obaranjem protivnika opružanjem po tlu, do pozicije poluge na laktu „u parteru" – hiji jime ne waza, dodatno fiksirane pritiskom kolenom (slika broj – 004).

To je pozicija koja pruža mogućnost da se neangažovanom levom rukom (slika broj – 005) izvede završna – KOROSHI tehnika, razornim udarcem donjom stranom pesnice – tettsui oroshi uchi – u potiljak oborenog protivnika (slika broj – 006).

005

006

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 71

II) DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI razrađuje reagovanje na napad nožem koji je izveden **pravolinijskim ubodom u predeo stomaka ili grudnog koša** (slika broj – 007). Ta napadna pozicija karakteristična je za kriminogene sredine i pretežno je zastupljena u uličnim tučama, ali i kod lica koja žele da ostave utisak da su vični u borbenoj upotrebi noža. Po pravilu, ovakvim nasrtajima napadač primarno teži da plitkim ubodima zastraši žrtvu i prisili je na predaju, pa te ubodne zamahe obično izvodi sa poludistance bez iskoraka, to jest, kretanjem prema žrtvi bez promene garda, uz mnoštvo fingiranih trzaja kao skraćenih simuliranih zamaha, da bi se podstaklo zastrašivanje napadnute strane.

007

Prilikom analiziranja ove borbene pozicije treba stalno imati na umu da je teško predvideti preciznu tačku koja će biti napadnuta s obzirom na to da napadaču po vertikalnoj osi stoji na raspolaganju širi izbor – od stomaka, centralnog dela torza, grudnog koša, pa do vrata i lica. Osim toga, sam način držanja noža sa sečivom ispruženim od palca prema napred daje napadaču mogućnost da osim horizontalnih uboda, bez teškoća zadaje i udarce horizontalnim sečenjima, što znatno otežava situaciju. Međutim, na osnovu brojnih borilačkih iskustava, uočeni su parametri na osnovu kojih je moguće ostvariti

taktičku prednost za efikasno reagovanje i prema takvom protivniku. Pa, između ostalog, kada napadač drži upereno sečivo u središnjem položaju sa sigurnošću se može zaključiti da će ubod biti usmeren u centralni deo grudnog koša, zatim, ako su skraćeni simulirani nasrtaji usmereni prema središnjem delu tela, i pravi napad će biti izveden u tom pravcu. Na kraju, da bi napadač izveo ozbiljan i efikasan ubod, mora ga zadati punom snagom s potpuno ispruženom rukom, kada nema dvoumljenja kojom će tehnikom napasti. Procena o momentu reagovanja uvežbava se tako što se prati položaj lakta i ramena napadača. Dok je lakat povijen a rame uvučeno, do ozbiljnog napada neće doći, a ukoliko do napada i dođe, lako ga je izbeći kretanjem unazad. Međutim, kada je lakat ispružen a rame izbačeno, napadač je definitivno otkrio svoju nameru i tada treba reagovati bez obzira da li je u pitanju pravi (dinamički) napad ili (statičko) fingiranje, što se lako može i isprovocirati opreznom primenom kretanja napred-nazad.

Na napad se reaguje samo u momentu kada je protivnikova ubodna ruka započela dugo ispružanje prema grudnom delu brzim iskorakom ka spoljašnjoj strani u odnosu na ispruženi nož, pod uglom od 45 stepeni – cuge ashi, uz sinhronizovanu primenu dva istovremena bloka: široki–soto uke – podlakticom leve ruke na protivnikovu podlakticu i kratki – shotei – dlanom desne ruke prema ručnom zglobu napadača (slika broj – 008). Tako se kretanjem u stranu telo delimično uklanja s putanje uboda, što otklanja rizik od fatalne povrede. Širokim blokom – soto uke – preventivno se štite sve napadne tačke po vertikalnoj osi, dok se kratkim blokom – shotei – prihvata zglob napadačeve ruke u kojoj drži nož.

008

U trenutku kada je blokovima propraćen protivnikov napad, desnom rukom se čvrsto steže zglob njegove šake (slika broj – 009) sa istovremenim energičnim širokim okretom tela u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan – i izvlačenjem protivnikove ruke, preusmeravajući zamah uboda u stranu. U ovom postupku mora biti angažovano celo telo, tako da će kod primene uvežbanog manevra slobodna leva ruka spontano obuhvatiti protivnikovu nadlakticu, sprečavajući ga da povrati uzdrmani balans.

009

Praktično, realizacijom **uvodne faze,** zamah uboda će biti preusmeren u bezbednom pravcu, a ukupna odbrambena pozicija, kao očigledan primer doktrine – GO NO SEN, refleksno će se transformisati u kombinovanu prelaznu polugu na laktu i ramenu – ude garami soto kaiten (slika broj – 010), kao jednu od najefikasnijih tehnika koja se može primeniti prema protivniku naoružanom nožem. Ovde je neophodno naglasiti da se svi elementi **uvodne** i **prelazne faze** obavezno moraju izvoditi kao jedinstvena energična samoodbrambena akcija: cuge ashi ushiro tenkan – soto uke-shotei – ude gerami soto kaiten.

Ude garami soto kaiten – je bezbedan zahvat iz koga pasivizirani naoružani protivnik ne može ni da mrdne, ali je istovremeno i pat-pozicija s obzirom na to da je na njega tehnički nemoguće nadgraditi direktnu završnicu. Imajući ovo u vidu, **završna faza** DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI koncipirana je na specificnoj kontinuiranoj transformaciji nekoliko uzastopnih zahvata kombinovanih poluga da bi se protivnik doveo u pogodniji položaj za zadavanje dovršavajućeg udarca. Transformacija započinje zateza-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 74

010

njem prelazne poluge i izvlačenjem protivnikove ruke u stranu do potpunog debalansa (slika broj – 011), a zatim se energičnim pokretom celo telo okreće u mestu za 180 stepeni – thenkai – s tim što se fiksirani zglob protivnika podiže tako da sečivo pasiviziranog noža napravi putanju koja ugrožava njegov vrat (slika broj – 012).

011

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 76

Pod pritiskom zategnute transformisane poluge i preteće putanje sopstvenog sečiva, protivnik će biti prinuđen da padne na leđa (slike broj: 013–014), što je trenutak za izvođenje kružnog manevra uz povlačenje protivnikovog ramena sve dok se njegovo telo, zbog permanentnog bola u zglobovima na koje se deluje polugom, ne okrene na stomak (slike broj: 015–016) do pozicije kombinovane poluge na ramenu, laktu i zglobu šake – ude garami ne waza (slika broj – 017).

013

014

015

016

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 77

Da bi se kombinovana poluga – ude garami ne waza (slika broj – 018) potpuno prilagodila dovršavajućem udarcu, neophodno je da prebacite svoju levu ruku do protivnikovog pasiviziranog zgloba šake, takozvanim „otključavanjem“ poluge (slike broj: 019–020), a zatim dalji intenzitet poluge održavati samo jednom rukom uz dodatno osiguravanje kolenom (slika broj – 021). Tako će desna ruka ostati pripravna za zadavanje veoma razornog dovršavajućeg udarca – tettsui oroshi uchi, kojim će protivnik, po potrebi, biti potpuno neutralisan (slika broj – 022).

018

019

020

Dovršavajući udarac donjom stranom pesnice – tettsui oroshi uchi – zadaje se u predeo baze lobanje, s namerom da se protivnik teško povredi ili ubije, pa stoga treba strogo voditi računa o neophodnosti njegove primene. Kao jedna od osnovnih dovršavajućih tehnika redovno se usavršava metodom TAMESHIWARI da bi se postigao efekat ekstremne razornosti (slika broj – 023).

021

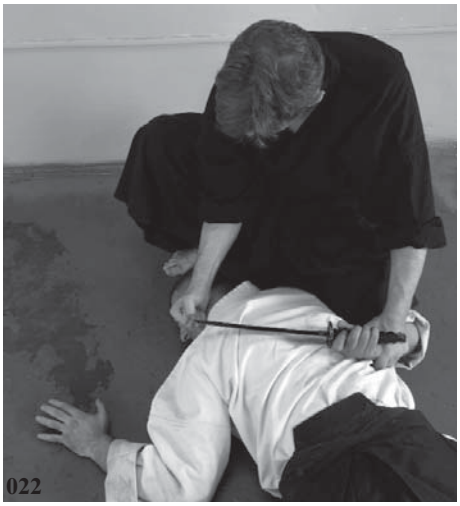
022

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 80

III) TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI bavi se samoodbrambenim reagovanjem na napad nožem koji je izveden **unutrašnjim horizontalnim sečenjem**, pretežno u visini vrata (slika broj – 024). Ova napadna pozicija retko se pojavljuje kao samostalna akcija, već se obično radi u kombinaciji sa spoljašnjim horizontalnim sečenjem (tema – ČETVRTE OSNOVNE FORME), kao ugrožavajuće „mlataranje“ sečivom levo-desno. Specifičan položaj tela i sečiva u početnoj poziciji zamaha (desna ruka ispred levog ramena) ukazuju da će upravo biti izveden taj napad a nikako neki drugi, što ga čini apsolutno predvidivim. Osim toga, da bi takav napad sečivom uopšte bio delotvoran, zamah mora biti širok, s potpuno ispruženom rukom i telom povijenim unapred, najčešće bez iskoraka, pa je izuzetno pogodan za bezbedno samoodbrambeno reagovanje.

024

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 81

Na napad **unutrašnjim horizontalnim sečenjem** reaguje se u toku izvođenja započetog zamaha brzim iskorakom prema unutrašnjoj strani protivnika – cuge ashi, s istovremenim aktivnim presretanjem zamaha dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slika broj – 025).

025

026

U trenutku kada je uspostavljen kontakt sa protivnikovom rukom, čvrsto se prihvataju njegova podlaktica i zglob šake koja nosi sečivo, uz istovremeni široki energični okret celog tela u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan (slika broj – 026), kao jedinstvena odbrambena akcija – cuge ashi ushiro tenkan – shotei awase uke, sa ciljem korišćenja, to jest, podržavanja energetskog impulsa odbranjenog napada da bi se protivnik izbacio iz ravnoteže.

Uvodnom fazom odbrane od **unutrašnjeg horizontalnog sečenja** protivnik će spontano biti doveden u nestabilnu pasivnu poziciju na koju se, kao idealna realizacija borbenog principa – GO NO SEN, s lakoćom nadovezuje prelazna poluga na laktu – hiji jime soto waza, čime je uspostavljena privremena kontrola nad napadačem (slika broj – 027).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 82

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 83

Završna faza TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, takođe je koncipirana na kontinuiranoj transformaciji nekoliko uzastopnih zahvata. Iz prelazne poluge – hiji jime – fiksirana protivnikova šaka s nožem podiže se (slike broj: 028–029) i rotira sve dok ne dođe u položaj za transformaciju u kombinovanu polugu – ude garami (slika broj – 030).

028

029

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 84

Ova izuzetno bezbedna pozicija je pogodna za nastavak završnice skraćenim udarcem kolenom – hiza – u lice protivnika (slika broj – 031), što se po potrebi može ponoviti i nekoliko puta, sve dok protivnik ne bude bio dovoljno uzdrman da bi se maksimalno zategnuta poluga – ude garami – dodatno fiksirala oslanjanjem na butinu (slika broj – 032), a šok izazvan intenzivnim bolom iskoristio za oduzimanje noža iz protivnikove ruke (slika broj – 033). Naime, u završnici TREĆE OSNOVNE FORME zastupljen je šablon oduzimanja i odbacivanja oružja od napadača, čime se ovaj, inače veoma rasprostranjeni samoodbrambeni princip, uvodi i u tehnički koncept KYOKUSHIN-JUTSU. Pri tome, desna ruka sada postaje pripravna za zadavanje respektivnog dovršavajućeg udarca – tettsui – u bazu lobanje protivnika (slike broj: 034–035).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 86

032

033

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 87

034

035

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 88

IV) ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad nožem koji se izvodi **spoljašnjim horizontalnim sečenjem** (slika broj – 036). Ova napadna pozicija obično se pojavljuje u kombinaciji s prethodno razrađenim – unutrašnjim sečenjem, ali i kao izdvojena samostalna akcija kada se radi istim zamahom i napadnom putanjom ali kao bočni horizontalni ubod. Karakteristični uvodni položaj tela za zamah, kao i položaj sečiva, ovakav napad čine lako predvidivim. Pri tome, da bi napad bio delotvoran, zamah nožem mora biti izveden širokom putanjom uz obavezni iskorak, jer bi ga, u suprotnom, bilo lako izbeći povlačenjem unazad, zbog čega je veoma pogodan za primenu planiranog samoodbrambenog zahvata.

036

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:21 PM Page 89

Na napad se reaguje kada zamahnuto sečivo pređe bar trećinu putanje karakterističnim dvodelnim manevrom borbenog kretanja – irimi tenkan – ulaskom u gard protivnika s unutrašnje strane, s tim što se već u uvodnom iskoraku protivnikova ruka koja nosi sečivo presreće dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 037–038).

037

038

U trenutku kada je navedenim blokom zamah napada amortizovan levom rukom se čvrsto prihvata zglob protivnikove šake, a desnom zadaje snažan uvodni udarac – tettsui jodan – u bočnu stranu vilične kosti protivnika (slike broj: 039–040). Ovaj, inače, veoma respektivan udarac se može izvesti s posebnom lakoćom jer u ovom slučaju prihvaćena protivnikova ruka predstavlja svojevrstan putokaz, pa će njegova preciznost biti besprekorna. Imajući u vidu da – tettsui – spada među osnovne KYOKUSHINJUTSU tehnike, razarajući efekat se podrazumeva, ali ga i pored toga redovno treba testirati metodom – TAMESHIWARI (slika broj – 041).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 90

039

040

041

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 91

Silina uvodnog udarca – tettsui – biće više nego dovoljna da se protivnik ozbiljno uzdrma, što je trenutak kada nad njim treba uspostaviti prelaznu kontrolu zahvatom poluge na laktu sa unutrašnje strane – hiji jime uchi waza (slika broj – 042).

042

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 92

Ova izuzetno bolna i neugodna poluga privremeno će pasivizirati napadača i stvoriti tehničke uslove za kontinuirani završni zahvat koji započinje lakom rotacijom tela oko svoje ose i transformacijom unutrašnje prelazne poluge na laktu u spoljašnju polugu na zglobu šake – tekubi osae (slike broj: 043–044).

043

044

Završnica se nastavlja tako što se pod intenzivnim pritiskom poluge na šaci protivnik obara opružanjem po tlu u varijanti – tekubi ne osae, dodatno osigurane pritiskom kolena (slika broj – 045). Tako desna ruka postaje pripravna za zadavanje veoma razornog dovršavajućeg udarca – shuto oroshi uchi – u nezaštićeni vrat protivnika (slike broj: 046–47). Navedeni dovršavajući udarac, takođe, spada u osnovne KYOKUSHINJUTSU tehnike, pa ga redovno treba usavršavati metodom – TAMESHIWARI (slika broj – 048).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 93

045

046

047

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 94

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 95

V) PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI razrađuje reagovanje na napad nožem koji je izveden **visokim pravolinijskim ubodom** u predeo vrata ili lica. Slično napadnoj poziciji obrađenoj u DRUGOJ OSNOVNOJ FORMI, ova vrsta napada je pretežno zastupljena u kriminogenim sredinama, kao i kod napadača koji žele da ostave utisak da su stručnjaci za borbu nožem. Visoki ubodi su veoma zastrašujući s obzirom na to da su usmereni prema vratu i očima, tako da i minimalan prodor sečiva može izazvati teške povrede. Uz to, sam napad karakteriše mnoštvo skraćenih fingiranih nasrtaja, što otežava donošenje odluke o preduzimanju kontraofanzivne akcije. Prilikom analize ove kompleksne borbene pozicije obavezno se treba držati nekoliko pravila koja su proistekla iz brojnih samoodbrambenih iskustava, a koja znatno olakšavaju reagovanje. Kao prvo, kada napadač drži upereno sečivo u visokom položaju, sa sigurnošću se može zaključiti da će ubod biti usmeren visoko (slika – 049). Drugo, ako su preteći simulirani skraćeni nasrtaji usmereni prema glavi, i pravi napad će biti usmeren u tom pravcu. Na kraju, svaku skraćenu akciju visokog uboda moguće je izbeći pomeranjem tela i glave unazad, što znači da će napadač morati da izvede pun pravolinijski zamah i to sa iskorakom, da bi njegov napad bio efikasan u odnosu na žrtvu koja se povlači.

049

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 96

Procena momenta reagovanja uvežbava se tako što se protivnik drži na većoj distanci, uz permanentnu pripravnost da se glava i telo u svakom trenutku mogu pomeriti u stranu, levo ili desno od ose napada. Reaguje se samo u trenutku kada protivnik iskorači iz početnog garda, ispružajući ruku koja nosi sečivo, i to, dvodelnim manevrom borbenog kretanja – irimi tenkan – ulaskom u gard protivnika s unutrašnje strane, s tim što se istovremeno sa uvodnim delom iskoraka protivnikova ruka koja nosi nož presreće dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 050–051).

050

051

052

053

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 97

U trenutku kada je navedenim blokom zamah napada preusmeren a telo sklonjeno sa linije ose uboda, levom rukom treba čvrsto prihvatiti zglob protivnikove šake, a zatim mu desnom rukom zadati snažan uvodni udarac – tettsui jodan (slike broj: 052–053). Ne obazirući se na učinak ovog, inače ubitačnog i respektivnog udarca, tom istom rukom dalje treba preduzeti prihvat protivnikove napadne šake (slika broj – 054) i levim laktom udariti ga još jednom u predeo niskog stomaka – ushiro hiji chudan ate (slika broj – 055).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 98

Serija razornih uvodnih udaraca biće više nego dovoljna da bi se provlačenjem ispod naoružane ruke protivnika došlo u poziciju pogodnu za izvođenje zahvata uspostavljanja prelazne poluge na laktu – hiji jime soto waza (slika broj – 056), čime će protivnik biti privremeno pasiviziran.

056

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 99

Završna faza akcije koncipirana je na obaranju protivnika pod polugom opružanjem po tlu, ali zbog činjenice da je prelazna poluga uspostavljena u poziciji kada je protivnik tokom realizovanog napada već iskoračio i stekao dodatni balans koji može ometati obaranje, neophodno je izvesti prelazni preventivni međuzahvat – transformacijom poluge na laktu u polugu na šaci – tekubi osae (slika broj – 057).

057

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 100

058

059

060

Tek tada se može realizovati bezbedno obaranje izbacivanjem protivnika iz ravnoteže brzim iskorakom, uz kontinuirano uspostavljanje kontrole nad oborenim protivnikom ponovnom transformacijom poluge – tekubi osae – u završnu polugu na laktu – hiji jime ne waza – dodatno fiksiranu pritiskom kolena (slika broj – 058). To je pozicija koja pruža mogućnost da se neangažovanom levom rukom (slika broj – 059) razornim udarcem – tettsui oroshi uchi (slika broj – 060) izvede završna – KOROSHI tehnika.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 101

VI) ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad nožem koji se izvodi **niskim vertikalnim lučnim zamahom** odozdo prema gore (slika broj – 061). Spada među najuobičajenije napadne pozicije koje su karakteristične, pre svega, za istočnu kulturu, naročito za populaciju islamskog sveta, a koliko je zastupljena najbolje govori podatak da je bar u jednoj trećini incidentnih napada nožem, žrtva bila povređena baš takvim oblikom napada.

Spuštena šaka sa sečivom koje ide od palca prema napred pod pravim uglom, to jest, veoma niska početna pozicija zamaha, nedvosmisleno ukazuju da će napad biti izveden lučnim ubodom u predeo mekog tkiva trbuha, što ga čini apsolutno predvidivim. Sam način držanja noža iziskuje angažman celokupne zgrčene mišićne mase šake, podlaktice, nadlaktice i ramenog pojasa, što zamah čini krutim, a uz to, luk napadnog zamaha je veoma kratak pa se lako izbegava povlačenjem unazad, što napadača tehnički primorava da forsira poziciju apsolutno bliske distance, najčešće manifestovane kao nesvesni iskorak, pa je i ova vrsta napada, mada zastrašujuće opasna, ipak pogodna za adekvatno odbrambeno reagovanje.

061

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 102

Na napad se reaguje u momentu kada protivnikov nož iz početne, neutralne tačke, pređe prvu trećinu uzlaznog zamaha, brzim povlačenjem isturene noge unazad, to jest, transformacijom početnog prednjeg dugačkog levog stava – zenkutsu dachi, u skraćeni zadnji desni stav – kokutsu dachi, čime se telo sklanja sa lučne ubodne putanje, što otklanja rizik od fatalne povrede. Pri tome, istovremeno s povlačenjem noge i promenom stava, zamah protivnikove ruke sa sečivom se presreće i zaustavlja dvostrukim unakrsnim niskim blokom – juji uke gedan (slika broj – 062).

062

063

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 103

U trenutku kada je zamah napada zaustavljen unakrsnim blokom, desnom rukom se čvrsto prihvata zglob protivnikove šake koja nosi sečivo i kratkim energičnim trzajem povlači unapred (slika broj – 063), a onda iz mesta zadaje snažan prelazni udarac prednjom nogom – mae geri – u nezaštićeni stomak protivnika (slika broj – 064).

064

Napominjem da se – mae geri chudan – tek na nivou SPECIJALNIH FORMI uvodi u sistem KYOKUSHINJUTSU kao respektivna borbena tehnika, s tim što se zbog potreba korišćenja na bliskoj distanci potencira skraćena varijanta – prednjom nogom iz mesta, što ne umanjuje njegovu delotvornost. I ovaj udarac se obavezno usavršava metodom TAMESHIWARI da bi se ojačala udarna površina kojom se zadaje (shusoku) i razvio efekat ekstremne razornosti (slika broj – 065).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 104

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 105

066

Imajući u vidu da je prelaznim udarcem protivnik zatečen u veoma neugodnoj poziciji, debalansiranog tela nagnutog unapred, nezaštićenog stomaka i bez ikakve mogućnosti da reaguje na kontranapad, to će za njega predstavljati pravi šok, nezavisno od nezanemarujućeg efekta samog udarca. To je trenutak kada energičnim kružnim zahvatom uvrtanja protivnikove ruke prema unutra, s fiksiranjem napadnih tačaka na šaci i laktu (slika broj – 066), uz punu rotaciju sopstvenog tela (slika broj – 067), treba izvesti složenu polugu i oboriti ga na tlo do uspostavljanja prelazne kontrole – tekubi ne osae (slika broj – 068)

067

068

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 107

Iz ove pozicije završnica se izvodi veoma lako, razornim dovršavajućim udarcem bridom stopala – sokuto oroshi uchi – u vrat protivnika (slike broj: 069–070). Ovaj novouvedeni tehnički zahvat prvi put se pojavljuje u sistemu kao veoma ubitačna završnica, pa u realnim situacijama treba strogo voditi računa o proceni neophodnosti njene primene. Obavezno se usavršava po metodu TAMESHIWARI da bi se postigao efekat ekstremne razornosti (slika broj – 071).

069

070

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 109

TREĆE POGLAVLJE
TANTO DORI – SLOŽENE FORME

METODOLOŠKI UVOD

Šest OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI osmišljene su kao edukativna taktičko-tehnička priprema za uvođenje kandidata u kompleksnu problematiku samoodbrambenog reagovanja protiv napadača naoružanog nožem. Izričito naglašavam da osnovni program u smislu izdvojene metodološke celine, ma koliko dobro bio uvežban, ne može biti tretiran kao pouzdan faktor osposobljenosti za realne borbene uslove već samo kao nužni preduslov za prelazak na viši nivo specijalne samoodbrambene obuke.

Posle temeljno savladanog osnovnog programa započinje se sa razradom SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI, gde se karakteristične situacije pojavnih oblika napada nožem izučavaju znatno šire, uz prilagođavanje bazičnih taktičko-tehničkih zahvata mogućim tokovima borbenog procesa, koji prevazilaze šablon OSNOVNIH FORMI. SLOŽENE FORME su koncipirane na osnovu analiza iskustava iz realnih borbenih situacija kao alternativna odbrambena rešenja predviđena da pariraju atipičnim modalitetima napada sečivom. Tako je svaka tipična napadna pozicija, inače, definisana nekom od OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI, nadgrađena grupom taktičko-tehničkih varijacija prilagođenih problemima uočenih atipičnosti, da bi se efikasno izvršilo saniranje neadekvatnih zahvata **uvodne, prelazne** ili **završne faze** osnovnog samoodbrambenog reagovanja. Ovi sanirajući zahvati metodološki su bazirani na visokom stepenu kompatibilnosti ključnih elemenata OSNOVNIH FORMI, koji se dobrim delom mogu tehnički kombinovati, dopunjavati i zamenjivati, što pruža uslove za neograničenu „dirigovanu“ improvizaciju u odbrambenom procesu.

Konkretno, varijacije SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI koje su proizašle iz problema **uvodne faze**, razrađuju situacije kada uvodna pozicija napada odstupa od osnovnog šablona, to jest, kada se napad izvodi sa neočekivanim iskorakom, promenom garda ili nekim drugim oblikom atipičnog skraćivanja distance, što zamah sečivom čini znatno opasnijim. Imajući u vidu da je **uvodna faza** ključni segment odbrambenog procesa, saniranje takvih problema razrađuje se kroz uvežbavanje mogućnosti slobodnog izbora varijeteta borbenog kretanja, što podrazumeva izbegavanje ofanzivnog zamaha sečivom i sa spoljašnje (soto kaiten) i sa unutrašnje (uchi kaiten) strane u odnosu na

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 110

gard protivnika, uz primenu šireg dijapazona raspoloživih blokova i eventualnih dodatnih uvodnih udaraca.

Isti princip važi i za SLOŽENE FORME koje su proizašle iz problematičnih situacija **prelaznih faza**. Naime, uspostavljanje prelazne kontrole nad naoružanim napadačem je po borbenom značaju na drugom mestu, imajući u vidu da će od toga zavisiti da li će napadač biti pasiviziran ili ne. Brojne, relativno lako predvidive i uočive atipičnosti mogu znatno ugroziti osnovni nastup odbrane, od atipičnog načina držanja sečiva koji onemogućava šablonizovani prihvat nesvesno povijenog lakta napadača, što otežava uspostavljanje poluge, do položaja protivnikovog tela koje, zbog poremećaja ravnoteže izazvanog promašenim zamahom dolazi u poziciju neprikladnu za nameravanu kontraakciju, a što se razradom SLOŽENIH FORMI efikasno prevazilazi zamenom kompatibilnih zahvata kombinovanih poluga, sa ili bez upotrebe dodatnih prelaznih udaraca.

Na kraju, atipični položaj napadača i njegovog oružja u procesu **završne faze** mogu nametnuti takvu borbenu poziciju gde bi izvođenje šablonizovane završnice bilo neadekvatno, rizično, pa čak i nemoguće, što se prevazilazi zamenom kompatibilnih završnih zahvata osmišljenih kroz varijacije SLOŽENIH FORMI.

SLOŽENE FORME – TANTO DORI se takođe uvežbavaju sa partnerom po principu KATA KUMITE, s tim što je ovde napadaču data veća sloboda prilikom izbora načina tehničkog izvođenja konkretnog napada sečivom, što pred odbranu postavlja složen zadatak adekvatnog pariranja refleksnim, automatskim prelaskom iz zahvata u zahvat – iz neadekvatne taktike u sanirajuću taktiku – s ciljem spontanog sticanja samoodbrambene sposobnosti prilagođavanja nepredvidivim situacijama. Prilikom procesa obuke, prvo se izdvojeno razrađuju problematične pozicione situacije, da bi se kasnije uvežbana nadgrađena forma izvodila kao spontana borbena varijacija. Kod uvežbavanja treba insistirati na brzim i fleksibilnim akcijama, uz pun osećaj kontrole sopstvenog reagovanja u odnosu na protivnika, njegovo kretanje i nepredvidivi atipični zamah sečivom, optimalno razvijajući sposobnost za blagovremeno uočavanje navedenih parametara – ME NO TSUKE, nametanje ispravne distance – MAAI i realizaciju principa – GO NO SEN kroz alternativne odbrambene zahvate. Kao rekvizite treba primarno koristiti noževe od tvrde gume, uz mogućnost da se u poodmakloj fazi obuke kandidatima dopusti i rad sa pravim metalnim noževima. Sve varijetete povremeno treba uvežbavati i sa partnerom koji drži nož u levoj ruci.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 111

I) PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje problematične samoodbrambene pozicije u situacijama napada nožem koji započinje visokim vertikalnim lučnim zamahom odozgo prema dole. Do neuspešne primene osnovnih predviđenih zahvata veoma lako može doći u svim fazama odbrambenog procesa. U **uvodnoj fazi** problemi se pojavljuju kada napadač, u nameri da svesno ili nesvesno skrati distancu, izvede ofanzivni zamah sečivom sa iskorakom, što otežava reagovanje, imajući u vidu da bi čak i uspešna primena osnovnog uvodnog šablona rezultirala samo bezbednim kompromisom, bez tehničke mogućnosti pouzdanog nastavka odbrambene akcije. Problemi **prelazne faze** obično mogu nastati iz dva razloga – ili zbog specifičnih konstrukcionih karakteristika sečiva (velika dužina, nestandardna zakrivljenost) ili zbog atipičnog načina držanja noža, što bi u slučaju primene šablonizovanog zahvata prelazne poluge neminovno prouzrokovalo opasno samopovređivanje krvnih sudova i tetiva podlaktice. I, na kraju, problemi u **završnoj fazi** objektivno mogu nastupiti zbog toga što napadač slučajno, namerno ili greškom odbrane u prelaznom prihvatu, uspostavi dobar balans i s polusavijenim laktom pruži otpor završnom obaranju, uz opasnost da se otme iz zahvata. Svi ti problemi razrešavaju se taktičko-tehničkom nadgradnjom PRVE OSNOVNE FORME adekvatnim tehničkim elementima preuzetim iz ostalih formi, obrazujući tako PRVU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

A) PRVA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Problem **uvodne faze** borbene situacije, koju protivnik započinje visokim vertikalnim zamahom sečivom odozgo prema dole, može nastati kada posle jednog ili više neuspelih nasrtaja iz uobičajenog kontragarda, najčešće zbog refleksnog izmicanja odbrane unazad, napadač ponovi isti zamah, ali s dugačkim iskorakom da bi sustigao žrtvu (slike broj: 072–073).

072

Kada bi se u tom slučaju primenio uvodni šablon PRVE FORME, što bi podrazumevalo iskorak prema spoljašnjoj strani protivni-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 112

073

074

kovog garda, napad bi bio izbegnut, ali bi dalja odbrambena aktivnost postala rizična. Da bi se svaki eventualni rizik izbegao, na uočenu naznaku takvog napada treba reagovati ulaskom s unutrašnje strane u odnosu na zamah, dvodelnim borbenim kretanjem – irimi tenkan, s tim što se već u početnom delu ulaska protivnikova ruka koja nosi sečivo proprati dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 073–074).

075

076

077

078

Praktično, problem **uvodne faze** – PRVE OSNOVNE FORME biće razrešen taktičko-tehničkom transformacijom u **uvodnu fazu** – ČETVRTE OSNOVNE FORME, pa akciju treba nastaviti prihvatom protivnikove ruke sa sečivom i zadavanjem prelaznog udarca – tettsui (slike broj: 075–076), uz obavezno izvođenje dodatnog prelaznog udarca laktom u glavu – ushiro hiji jodan ate – koji je preventivno potreban zbog zatečene apsolutno bliske distance (slika broj – 077), a zatim uspostaviti prelaznu polugu na laktu (slika broj – 078) i akciju završiti po taktičko-tehničkom konceptu ČETVRTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI (slike broj: 079 – 080 – 081 – 082 – 083).

079

080

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 114

081

082

083

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 115

B) PRVA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrešava problem koji može nastati u **prelaznoj fazi** akcije reagovanja na napad nožem koji protivnik izvodi visokim lučnim vertikalnim zamahom, kada zbog konstrukcionih osobina oružja, ali mnogo češće zbog atipičnog načina držanja sečiva tokom izvođenja zamaha, realizacija planiranog prelaznog zahvata postaje nepotrebno rizična. Naime, to je situacija kada će čak i sam pokušaj uspostavljanja poluge na laktu – hiji jime – po konceptu PRVE OSNOVNE FORME rezultirati mogućim samopovređivanjem o protivnikovo sečivo (slike broj: 084 – 085 – 086 – 087), što se veoma lako može prevazići primenom mnogo prikladnije kombinovane poluge – ude garami soto waza (slika broj – 088).

084

085

086

087

U ovom slučaju, nemogućnost bezbednog izvođenja **prelazne faze** – PRVE OSNOVNE FORME prevazilazi se primenom **prelazne faze** – DRUGE OSNOVNE FORME, pa akciju treba završiti po taktičko-tehničkim principima DRUGE FORME – TANTO DORI, to jest, pripremnim izvlačenjem protivnika iz ravnoteže i njegovim obaranjem na leđa (slike broj: 089 – 090 – 91), okretanjem protivnikovog opruženog tela pod pritiskom poluge na stomak (slika broj: 092 – 093 – 094), prilagođavanjem završne poluge – ude garami ne waza – poziciji pogodnijoj za zadavanje dovršavajućeg udarca (slika broj – 095), i zadavanjem finalnog udarca – tettsui oroshi uchi (slika broj – 096).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 117

089

090

091

092

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 118

093

094

095

096

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 119

C) PRVA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

097

Treća varijacija predviđena je za saniranje problema koji može nastati u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem izveden visokim vertikalnim zamahom. Do problema u završnici eventualno može doći kada protivnik, trenutno pasiviziran prelaznom polugom na laktu, povučen dinamikom uspostavljanja te poluge spontano stabilizuje balans i snažnim podizanjem tela sa istovremenim uvrtanjem svoje ruke koja drži sečivo, čak i po cenu podnošenja bola, pokuša da se izvuče iz zahvata (slike broj: 097 – 098 – 099 – 100). To je borbena pozicija iz koje bi bilo necelishodno preduzimati izvođenje završnice po osnovnom šablonu PRVE FORME, imajući u vidu da bi opružanje protivnika po tlu, u uslovima njegovog dodatnog otpora, bilo veoma teško. Umesto toga, treba iskoristiti pravac sile otpora koji protivnik pruža pokušavajući da savije i rotira zablokiranu ruku i transformisati problematični prelazni zahvat u kombinovanu polugu – ude garami (slika broj – 101).

098

099

100

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 120

101

Na taj način, **završna faza** – PRVE OSNOVNE FORME spontano je nadgrađena **završnom fazom** – TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba finalizovati po konceptu TREĆE FORME – dodatnim fiksiranjem poluge pritiskom o svoju butinu, oduzimanjem noža od protivnika (slika broj – 102) i zadavanjem dovršavajućeg udarca – tettsui oroshi uchi (slike broj: 103–104).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 121

102

103

104

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 122

II) DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI bavi se prevazilaženjem samoodbrambenih problema u veoma delikatnim situacijama reagovanja na napad nožem koji je izveden pravolinijskim ubodom u predeo stomaka ili grudnog koša. Do neuspešne primene predviđenog osnovnog samoodbrambenog zahvata najčešće može doći u **uvodnoj** i **završnoj fazi akcije. Uvodna faza** je posebno problematična zbog okolnosti da je teško proceniti da li će napad biti izveden po uobičajenom pojavnom obliku – iz kontragarda, ili će ubodni zamah biti učinjen s iskorakom, uz dodatnu dilemu da li će eventualni atipični iskorak biti učinjen odmah ili će uslediti kao dinamični nastavak prethodno započete statične akcije što, u svakom slučaju, otežava reagovanje po konceptu DRUGE OSNOVNE FORME. Sasvim druga vrsta problema može se pojaviti u **završnoj fazi akcije** kada trenutno pasivizirani napadač, povučen dinamikom efikasno izvedenog prelaznog zahvata, potpuno izgubi ravnotežu, što sprečava planiranu transformaciju prelazne poluge prema završnom zahvatu, uz rizik da neadekvatnim postupanjem odbrana izgubi kontrolu i nad sopstvenom statikom. Svi ti problemi uspešno se razrešavaju taktičko-tehničkom nadgradnjom DRUGE OSNOVNE FORME adekvatnim tehničkim elementima preuzetim iz ostalih formi, obrazujući tako DRUGU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

A) DRUGA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prvi problem u **uvodnoj fazi** borbene situacije koju protivnik započinje pravolinijskim ubodom u središnji deo torza može nastati kada se ubodni zamah, zbog relativno duge distance, izvodi sa, za tu vrstu napada, atipičnim iskorakom. U tom slučaju, reagovanje po uvodnom šablonu DRUGE FORME, s iskorakom prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda svakako bi otklonilo opasnost od ubodnog zamaha ali bi nastavak odbrambenog procesa bio ote-

105

106

žan, u najboljem slučaju, nedovoljno efikasan. Zato na uočenu naznaku takvog napada treba reagovati energičnim ulaskom s unutrašnje strane protivnikovog garda – irimi tenkan, uz istovremeno izvođenje dvostrukog bloka dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 105–106).

Na taj način, problem **uvodne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI biće prevaziđen primenom **uvodne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME, pa akciju treba nastaviti po taktičko-tehničkom konceptu ove forme, prihvatanjem protivnikove ruke koja nosi sečivo i zadavanjem prelaznog udarca – tettsui jodan (slika broj – 107), uz eventualni dodatni preventivni udrac laktom u glavu (slika broj – 108), zatim, uspostavljanjem prelazne unutrašnje poluge na laktu (slika broj – 109), transformacijom te poluge u polugu na šaci – tekubi osae (slika broj – 110), obaranjem protivnika u parter pod polugom (slika broj – 111) i dovršavanjem razornim udarcem – shuto oroshi uchi (slike broj: 112–113).

107

108

109

110

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 124

111

112

113

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 125

B) DRUGA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Drugi problem koji se može pojaviti u **uvodnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem započet pravolinijskim ubodom u centralni deo torza nastaje kada protivnik iz relativno bliske distance naglo iskorači sa ubodnim zamahom, opružajući telo i ruku koja nosi sečivo. Takva ofanzivna akcija dešava se munjevito, pa bi svaki pokušaj sklanjanja tela dvodelnim borbenim kretanjem sa spoljašnje (po konceptu DRUGE OSNOVNE FORME) ili unutrašnje strane protivnikovog garda (po konceptu prethodne varijacije iz ove grupe) bio suviše riskantan. Zbog toga se u ovoj retkoj ali opasnoj pozicionoj situaciji reaguje povlačenjem isturene noge unazad uz transformaciju početnog prednjeg (levog) dugačkog stava – zenkutsu dachi, u skraćeni zadnji (desni) stav – kokutsu dachi, čime se telo delimično uklanja s ubodne putanje, a protivnikova ruka koja nosi sečivo istovremeno blokira dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 114 – 115 – 116)

114

115

116

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 126

Prelazna faza akcije realizuje se prihvatom protivnikove podlaktice i brzim zadavanjem umetnutog, preventivnog udarca u glavu – tettsui (slika broj 117), a zatim se tom istom rukom čvrsto fiksira zglob protivnikove šake koja nosi sečivo (slika broj – 118) i energičnim trzajem povlači unapred, a onda iz mesta zadaje snažan udarac prednjon nogom – mae geri – u nezaštićeni stomak protivnika (slika broj – 119).

117

118

119

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 127

Praktično, ovaj specifični problem **uvodne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI biće razrešen primenom nešto dopunjenog taktičko-tehničkog koncepta ŠESTE OSNOVNE FORME, pa kompletnu akciju treba sprovesti po principu te forme, to jest, posle zadatog prelaznog udarca nogom preduzeti energični zahvat uvrtanja protivnikove ruke (slike broj: 120–121) do obaranja pod polugom (slika broj – 122), a onda ga dovršiti razornim udarcem – sokuto oroshi uchi (slike broj: 123–124).

120

121

122

123

124

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 128

C) DRUGA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija razrađuje problem **završne faze** samoodbrambenog reagovanja na napad izveden pravolinijskim ubodom sečivom u centralni deo torza, kada protivnik, povučen silinom prelazne kombinovane poluge na laktu, delimično ili potpuno izgubi balans, što onemogućava primenu završnice po osnovnom konceptu (slike broj: 125 – 126 – 127). Naknadno podizanje protivnika samo zbog toga da bi se ispoštovao šablon **završne faze** DRUGE OSNOVNE FORME bilo bi više nego besmisleno, pa zato završnicu treba realizovati prostim prelaskom u taktičko-tehničku finalizaciju akcije po konceptu PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, obaranjem protivnika opružanjem po tlu pod pritiskom poluge na laktu do pozicije – hiji jime ne waza – dodatno osigurane kolenom (slika broj – 128), a onda iz te pozicije zadati dovršavajući udarac – tettsui oroshi uchi (slike broj: 129–130).

125

126

127

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 129

128

129

130

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:22 PM Page 130

III) TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje probleme do kojih može doći u situacijama reagovanja na napad nožem – unutrašnjim horizontalnim sečenjem. Do neuspešne primene osnovnog samoodbrambenog šablona u ovom slučaju dolazi isključivo u **završnoj fazi** akcije. Naime, iz konceptualno edukativnih razloga završnica TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI je osmišljena kao kombinovan, kompleksan proces koji obuhvata dodatnu fiksaciju protivnikove napadne ruke, oduzimanje sečiva i finalizujući udarac, što se u stvarnoj borbenoj situaciji može realizovati jedino pod idealnim okolnostima. Svaka atipičnost, od tehničkih svojstava i načina držanja sečiva do fizičkih osobenosti napadača, bitno će se odraziti na mogućnost primene šablonizovane završnice, što je neminovno nametnulo potrebu za uvođenjem nekoliko varijeteta koji treba da stoje na raspolaganju odbrani da bi bila delotvorna. Praktično, svi ovi potencijalni problemi uspešno će biti razrešeni taktičko-tehničkom nadgradnjom TREĆE OSNOVNE FORME adekvatnim završnim elementima ostalih OSNOVNIH FORMI, obrazujući tako – TREĆU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

A) TREĆA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem **završne faze** borbene situacije koju je protivnik započeo – unutrašnjim horizontalnim sečenjem, kada zbog težine i dimenzija sečiva, izuzetne fizičke snage napadača, to jest, neuobičajene žestine kojom je napad izveden (ovde je svejedno da li je napad izveden sa ili bez dodatnog iskoraka), uvodna odbrana i prelazni zahvat poluge ne uspeju da uspostave pouzdan statički balans posle prihvaćene inercije zamaha (slike broj: 131 – 132 – 133).

131

132

133

Nemogućnost pune kontrole ravnoteže protivnika, kao i sopstvene ravnoteže, otežavaju primenu kompleksne šablonizovane završnice, što se prevazilazi upravo iskorišćavanjem dinamičke energije problematičnog zamaha da bi se protivnik oborio zatezanjem prelazne poluge u poziciju – hiji jime ne waza (slika broj – 134), dodatno osigurane kolenom, i dovršio udarcem – tettsui (slike broj: 135 – 136). Na taj način, problematična **završna faza** TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI sanirana je transformacijom u **završnu fazu** PRVE OSNOVNE FORME.

134

135

136

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 132

B) TREĆA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Drugi problem u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem, koji je započeo unutrašnjim horizontalnim sečenjem, pojavljuje se kada zbog fizičke snage napadača ne može da se realizuje transformacija prelazne poluge na laktu – hiji jime u planiranu kombinovanu polugu – ude garami (slike broj: 137 – 138 – 139), zato što napadač pruža intenzivan otpor rotaciji fiksirane ruke.

137

138

139

U tom slučaju treba iskoristiti pravac sile protivnikovog otpora, pa umesto poluge – ude garami, uspostaviti polugu na šaci – tekubi osae (slike broj: 140 – 141 – 142). Akciju završiti obaranjem protivnika opružanjem po tlu, uz uspostavljanje poluge – hiji jime ne waza, dodatno osigurane pritiskom kolenom (slika broj – 143) i zadavanjem udarca – tettsui oroshi uchi (slike broj: 144–145). Na taj način, problematična pozicija **završne faze** TREĆE OSNOVNE FORME biće razrešena transformacijom u završnicu PETE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

140

141

142

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 134

143

144

145

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 135

C) TREĆA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treći problem u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem koji je započeo unutrašnjim horizontalnim sečenjem se može pojaviti kada, u fazi završnog zahvata – ude garami, posebno posle zadavanja preventivnog udarca kolenom, protivnik zbog gubitka ravnoteže ili gubitka svesti počne sam da pada, onemogućavajući izvođenje kompletne završnice po osnovnom šablonu (slike broj: 146 – 147 – 148 – 149 – 150 – 151).

146

147

148

149

150

151

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 136

U tom slučaju treba skratiti završni postupak i protivnika oboriti do pozicije – ude garami ne waza (slika broj – 152). Poziciju dodatno osigurati pritiskom kolenom i prilagoditi je za zadavanje dovršavajuceg udarca (slika broj – 153), a onda finalizovati tehnikom – tettsui oroshi uchi (slike broj: 154–155). U ovom slučaju, problematični zahvat **završne faze** TREĆE OSNOVNE FORME lako je saniran transformacijom u završni zahvat DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

152

153

154

155

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 137

IV) ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje mogućnosti prevazilaženja problematičnih samoodbrambenih pozicija u situacijama reagovanja na napad nožem – spoljašnjim horizontalnim sečenjem. Problemi se kod primene osnovnog koncepta odbrane uočavaju u **prelaznoj** i **završnoj fazi** akcije, a obično su prouzrokovani neuobičajenom fizičkom čvrstinom, to jest, telesnom konstrukcijom napadača. To, naravno, zahteva adekvatno samoodbrambeno prilagođavanje koje se praktično svodi na taktičko-tehničku nadgradnju ČETVRTE OSNOVNE FORME raspoloživim zahvatima preuzetim iz ostalih formi, obrazujući tako ČETVRTU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

156

157

158

A) ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem u **prelaznoj fazi** borbenog reagovanja na protivnički napad nožem koji je započeo – spoljašnjim horizontalnim sečenjem, kada je uvodnom akcijom napad uspešno blokiran (slike broj: 156 – 157), ali je zbog dužine protivnikove ruke, atipično izduženog stava, siline samog zamaha ili nečeg sličnog, protivnikova ruka koja nosi sečivo prihvaćena tako da je, posle zadatog uvodnog udarca – tettsui jodan ate – distanca u odnosu na njegovo telo postala neprikladna za primenu planiranog prelaznog zahvata (slika broj – 158).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 138

U tom slučaju, ruku kojom smo zadali udarac treba vratiti u početni položaj, s njom dodatno fiksirati zglob protivnikove šake koja nosi sečivo i energično je povući prema sebi (slika broj – 159), a onda iz mesta zadati snažan udarac prednjom nogom – mae geri – u stomak protivnika (slika broj – 160).

159

160

Na taj način, problematična situacija nemogućnosti primene zahvata **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME biće sanirana transformacijom u **prelaznu fazu** ŠESTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba nastaviti po konceptu ŠESTE FORME – energičnim uvrtanjem protivnikove ruke od spoljašnje prema unutrašnjoj strani (slike broj: 161 – 162 – 163), do obaranja pod polugom – tekubi ne osa (slika broj – 164) i zadavanja završnog udarca – sokuto oroshi uchi (slike broj: 165 – 166).

161

162

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 139

163

164

165

166

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 140

B) ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija se**,** takođe, bavi razrešavanjem problema **prelazne faze** borbenog reagovanja na protivnički napad nožem spoljašnjim horizontalnim zamahom, kada je uvodna faza u potpunosti realizovana, ali je zbog (nenamerno ili namerno) savijenog položaja protivnikovog lakta osujećena realizacija uspostavljanja prelazne poluge – ude garami uchi waza (slike broj: 167 – 168 – 169 – 170).

167

168

169

170

Ova veoma kritična pozicija se razrešava energičnim zadavanjem dodatnog udarca laktom u glavu protivnika – ushiro hiji jodan ate (slika broj – 171), kontinuiranim prihvatanjem protivnikove ruke koja nosi sečivo i zadavanjem drugog sanirajućeg udarca – ushiro hiji chudan ate – levim laktom u stomak (slike broj: 172 – 173), što treba da omogući bezbedno uspostavljanje poluge – hiji jime – sa spoljašnje strane njegovog garda, provlačenjem ispod fiksirane ruke protivnika (slika broj – 174).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 141

171

172

173

174

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 142

U ovom slučaju, nemogućnost tehničkog izvođenja planirane poluge **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI prevaziđena je realizacijom taktički prilagođenog zahvata **uvodne** i **prelazne faze** PETE OSNOVNE FORME, pa akciju treba završiti po konceptu PETE FORME (slike broj: 175 – 176 – 177 – 178).

175

176

177

178

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 143

C) ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

179

180

181

Treća varijacija razrađuje problem do koga može doći u završnici samoodbrambenog reagovanja na protivnički napad nožem – spoljašnjim horizontalnim zamahom, kada kombinovani završni zahvat ne uspe zbog protivnikovog opiranja obaranju pod polugom – tekubi osae (slike broj: 179 – 180 – 181 – 182 – 183 – 184) čak i po cenu trpljenja intenzivnog bola.

U toj situaciji treba odustati od osnovnog koncepta i završnicu realizovati dodatnim fiksiranjem poluge – tekubi osae – oslanjanjem na svoju butinu (slike broj: 185–186), oduzimanjem noža od protivnika

182

183

184

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 144

(slika broj – 187) i zadavanjem razornog udarca – tettsui oroshi uchi (slike broj: 188–189). Praktično, problem **završne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME biće razrešen tehnički prilagođenim zahvatom preuzetim iz koncepta TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

185

186

187

188

189

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 145

V) PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI bavi se prevazilaženjem samoodbrambenih problema do kojih može doći u veoma delikatnim i opasnim situacijama reagovanja na protivnički napad nožem koji je izveden – visokim pravolinijskim ubodom. Do neuspešne primene osnovnog šablonizovanog zahvata može doći u svim fazama odbrambenog procesa zbog niza nepredvidivih okolnosti karakterističnih za ovaj pojavni oblik napada. Problem reagovanja u **uvodnoj fazi** najčešće se dešava zbog okolnosti da je teško proceniti da li će visoki ubodni zamah biti izveden na uobičajeni način, s obaveznim iskorakom, ili će se realizovati skraćeno, iz mesta, s atipičnim ispružanjem celog tela i ruke iz kontragarda, što onemogućava reagovanje po konceptu ČETVRTE OSNOVNE FORME. U **prelaznoj fazi** problem se pojavljuje zbog činjenice da je teško sa sigurnošću predvideti u kojoj će se poziciji zadesiti protivnik posle realizacije uvodnog bloka, jer se povremeno dešava da povećana distanca u odnosu na njegovo telo ne dopušta nastavak akcije po osnovnom konceptu. Što se tiče problema **završne faze**, zapaženo je da se odstupanje od šablona najčešće dešava kada protivnik, zbog siline drugog uvodnog udarca – ushiro hiji chudan ate – i energičnog trzaja prilikom uspostavljanja prelazne poluge na laktu, potpuno izgubi ravnotežu i počne da pada, što nameće potrebu za tehničkim skraćivanjem završnice akcije. Svi ti problemi uspešno se razrešavaju taktičko-tehničkom nadgradnjom PETE OSNOVNE FORME adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi, obrazujući tako PETU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

A) PETA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem **uvodne faze** situacije koju protivnik započinje visokim pravolinijskim ubodom nožem, kada je napad izveden bez iskoraka, iz mesta, s atipičnim isturanjem napadne ruke i celog tela (slike broj: 190–191).

U tom slučaju, reagovanje po uvodnom šablonu PETE FORME bilo bi neadekvatno, pa, imajući u vidu da se ova situaciona šema potpuno podudara s napadnom pozicijom karakterističnom za DRUGU OSNOVNU FORMU, čim se problematična atipičnost uoči, kompletan samoodbrambeni proces treba sprovesti po konceptu DRUGE FORME – TANTO DORI (slike: od 192 do 197).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 146

190

191

192

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 147

193

194

195

196

197

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 148

B) PETA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje problem **prelazne faze** borbenog reagovanja na napad nožem koji je protivnik započeo – visokim pravolinijskim ubodom, kada posle realizacije planiranog uvodnog bloka, distanca u odnosu na protivnikovo telo postane prevelika za nastavak akcije po osnovnom šablonu (slike broj: 198–199).

198

199

Da bi se problem prevazišao, iz te pozicije treba zadati prelazni udarac u glavu – tettsui, ali s naglašenim ulaskom prema protivniku (slika broj – 200), a zatim naglo povući težište unazad s istovremenim dodatnim fiksiranjem i izvlačenjem zgloba protivnikove šake koja drži oružje (slika broj – 201), i iz mesta mu zadati snažan udarac prednjom nogom – mae geri – u stomak (slika broj – 202).

200

201

202

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 149

Konkretno, nemogućnost realizacije **prelazne faze** po osnovnom konceptu PETE FORME prevaziđena je transformacijom u **prelaznu fazu** ŠESTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba okončati po taktičko-tehničkom konceptu te forme (slike broj: od 203 do 208).

203

204

205

206

207

208

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 150

C) PETA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

209

210

211

Treća varijacija razrađuje problem **završne faze** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem izveden – visokim pravolinijskim ubodom, kada protivnik posle primljenog drugog snažnog uvodnog udarca u stomak – ushiro hiji chudan ate i povučen dinamikom prelazne poluge na laktu – hiji jime soto waza (slike broj: od 209 do 214) potpuno izgubi ravnotežu i sam počne da pada. U tom slučaju, akciju treba skratiti tako što će se završnica izvesti po šablonu PRVE OSNOVNE FORME – uspostavljanjem poluge nad oborenim protivnikom, dodatno osigurane pritiskom kolena i zadavanjem dovršavajućeg udarca – tettsui (slike broj: od 215 do 217).

212

213

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 151

214

215

216

217

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 152

VI) ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje probleme do kojih može doći u situacijama reagovanja na napad nožem – niskim vertikalnim lučnim zamahom odozdo prema gore. Imajući u vidu veliku zastupljenost ovog pojavnog oblika napada, razradi potencijalnih problema u samoodbrambenom nastupu posvećena je posebna pažnja. Naime, do neuspešne primene osnovnog samoodbrambenog koncepta ovde obično dolazi u **uvodnoj** i **završnoj fazi** akcije, što zavisi od brojnih faktora. Tako, problemi **uvodne faze** nastaju zbog zatečenih okolnosti iznenadne, veoma bliske distance koja može biti nametnuta ili kao osmišljena taktika napadača ili zbog toga što je ubodni zamah izveden neuobičajeno silovitom dinamikom na koju se moralo reagovati refleksnim improvizovanim blokom, s bitno smanjenim razmakom u odnosu na telo protivnika, što onemogućava nastavak akcije po osnovnom šablonu. S druge strane, uočeni problemi završnice isključivo se dešavaju kada su u pitanju protivnici s atipičnim telesnim svojstvima koja ometaju realizaciju planiranog zahvata, što je iziskivalo uvođenje jednog dodatnog taktičkog resenja. Svi pomenuti problemi uspešno se prevazilaze taktičko-tehničkom nadgradnjom ŠESTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI samoodbrambenim rešenjima preuzetim iz ostalih specijalnih formi, koji zajedno obrazuju ŠESTU GRUPU SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

A) ŠESTA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje veoma opasan problem **uvodne faze** borbene situacije koju protivnik započinje niskim vertikalnim lučnim zamahom nožem odozdo prema gore, kada se napad izvodi iznenada, sa apsolutno bliske dis-

218

219

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 153

tance, bez iskoraka, na koji je nemoguće reagovati po konceptu osnovne forme – kretanjem unazad.U tom slučaju treba izvesti munjevit okret iz mesta trzajem celog tela u spoljašnju stranu, kao skraćenu varijantu borbenog kretanja – ushiro tenkan, s istovremenim dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke, koji treba da zaustavi lučni ubodni zamah (slike broj: 218–219).

U trenutku kada je napad odbranjen, treba snažno zgrabiti protivnikovu podlakticu, a onda energično izvesti dodatnu rotaciju svog tela, pritiskajući grudni koš celom težinom na lakat protivnika i tako uspostaviti prelaznu polugu na laktu – hiji jime soto waza (slika broj – 220). Posebno naglašavam da se kod uvežbavanja ovog manevra mora strogo voditi računa o partneru, imajući u vidu da se postupak teško kontroliše i često prouzrokuje povrede na treninzima. Na taj način, problematična uvodna pozicija ŠESTE OSNOVNE FORME biće razrešena primenom adaptiranog i dodatno osmišljenog taktičko-tehničkog principa PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba finalizovati po konceptu te forme (slike broj: 221 – 222 – 223).

220

221

222

223

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:23 PM Page 154

B) ŠESTA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija se**,** takođe, bavi problemom **uvodne faze** reagovanja na napad nožem izveden niskim lučnim vertikalnim zamahom odozdo prema gore kada je, zbog neuobičajeno velike sile inercije ubodnog zamaha, odbrana prisiljena da reaguje upotrebom improvizovanog bloka dlanovima – shotei awase uke (slike broj: 224–225), što je dovodi u poziciju apsolutno bliske distance iz koje je teško realizovati prelazni zahvat po osnovnom šablonu.

224

225

U tom slučaju, umesto udarca nogom – mae geri, treba zadati kratki razorni udarac laktom u glavu – ushiro hiji jodan ate (slika broj – 226) i uspostaviti unutrašnju polugu na protivnikovoj ruci koja nosi sečivo – hiji jime uchi waza (slika broj – 227).

226

227

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 155

Na taj način, problematična **uvodna faza** ŠESTE OSNOVNE FORME biće razrešena transformacijom u **prelaznu fazu** ČETVRTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba završiti po konceptu ČETVRTE FORME (slike broj: od 228 do 232).

228

229

230

231

232

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 156

C) ŠESTA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija se bavi razrešavanjem specifičnog problema koji se povremeno pojavljuje u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad nožem izveden niskim lučnim vertikalnim zamahom. Naime, radi se o situacijama kada se kao napadači pojavljuju ljudi koji imaju kratke ruke ili atipično krut rameni pojas, što onemogućava primenu planirane završnice po šablonu ŠESTE FORME, čak ni po cenu da se napadaču nanese povreda ramenog zgloba. To se dešava kada se posle uspešno realizovane **uvodne** i **prelazne faze** akcije, napadač dovede u poziciju opružanja po tlu (slike broj: od 233 do 239), ali, bez obzira na intenzitet delimično uspostavljene kombinovane poluge na zglobu šake i ramena – tekubi ne osae, njegovo telo pruza otpor, što onemogućava bezbedno zadavanje dovršavajućeg udarca nogom – sokutto oroshi uchi, uz rizik da se pasivizirani protivnik otme iz zahvata.

233

234

235

236

237

238

239

240

U tom slučaju, uspostavljenu polugu treba dodatno fiksirati pritiskom na zglob lakta (slika broj – 240), a zatim rotirati telo u mestu za 90 stepeni ne popuštajući pritisak poluge i protivnika dovršiti zadavanjem razornog udarca laktom u bazu lobanje – hiji oroshi uchi (slika broj – 241) koji, inače, spada u osnovne završnice sistema KYOKUSHINJUTSU i redovno se testira metodom TAMESHIWARI (slika broj – 242).

241

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 158

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 159

ČETVRTO POGLAVLJE
TANTO DORI – SLOBODNE FORME

I) UVEŽBAVANJE REALNE BORBE

Dostizanje rutiniranog automatizma prlikom realizacije osnovnog taktičkog koncepta i besprekorna tehnika izvođenja SLOŽENIH FORMI, preduslovi su za prelazak na nivo SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI. Praktično, sa SLOŽENIM FORMAMA je završena tehnička edukacija, imajući u vidu da su obuhvaćene samoodbrambene varijacije u velikoj meri kompatibilne svaka sa svakom, s neograničenim mogućnostima njihove uzajamne dopune i transformacije, što znači da bi se eventualna razrada dodatno izvedenih borbenih kombinacija odužila u nedogled. To, uostalom, nije ni potrebno, s obzirom da je metod KYOKUSHINJUTSU baziran na ideji da kandidati, koji su došli do ovog nivoa, samostalno odlučuju o tehničkim modalitetima odbrane i imaju pravo da po sopstvenoj proceni skraćuju ili proširuju naučene zahvate prilagođavajući ih uslovima koje nameće zatečena borbena situacija, stvarajući tako svoju individualnu – TANTO DORI koncepciju.

U praksi se TANTO DORI – SLOBODNE FORME realizuju kao poseban oblik slobodnog sparinga – JIU KUMITE, gde je jedan od protivnika naoružan nožem, s tim što je koncept borbenog procesa osmišljen tako da što više približi simulirane – trenažne uslove – realnom sukobu, uz neophodne mere opreza da bi se, koliko je moguće, smanjio rizik od povreda. U skladu s tim, napadač – TORI, snabdeven je vežbovnim nožem od tvrde gume, čije se ivice neposredno pred borbu premazuju bojom jakog intenziteta, tako da će svaka uspešna akcija sečenja ili uboda obavezno ostaviti jasan trag na telu ili opremi njegovog protivnika. Akcije napada TORI izvodi po sopstvenom nahođenju, uz široku mogućnost izbora pojedinačnih ili vezanih, fingiranih ili stvarnih nasrtaja, uz izvođenje zamaha levom ili desnom rukom. Pri tome, od napadača se očekuje da bude izuzetno ofanzivan, trudeći se da njegovi zamasi imaju karakteristike „laičkog napada“, uz emitovanje takvog SAKKI-a koji u potpunosti treba da odrazi ubilački duh neartikulisanog nasilnika.

Uspešne akcije napadača boduju se prema uobičajenim standardima japanske borilačke tradicije. Na prvom mestu su realizovani zamasi u vitalne delove tela, koji bi u realnim uslovima izazvali smrtnu posledicu ili tešku povredu – IKKEN HISSATSU. Oni se označavaju kao – IPON – pun poen, što podrazumeva prekid borbe i proglašenje pobednika. Tu spadaju: ubodi u glavu, ubodi i sečenja u predelu vrata, ubodi u predelu grudnog koša i ubodi u

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 160

predelu stomaka. Na drugom mestu su realizovani zamasi upućeni u vitalne delove tela koji bi, u realnim uslovima, izazvali ozbiljnu povredu koja, međutim, sama po sebi ne bi značila i obavezni prekid borbenog procesa. Oni se označavaju kao – WAZA ARI – pola poena, što povlači kratkotrajni prekid borbe i nastavak do sledeće uspešne akcije. Dve ovakve akcije proglašavaju se za – IPON. U ovu grupu spadaju: sečenja u predelu glave, sečenja u predelu grudi, sečenja u predelu stomaka, sečenja i ubodi u predelu butina. Na trećem mestu su realizovani zamasi, kao i greške odbrane koji rezultiraju posekotinama u predelu ruku. Oni se označavaju kao – YUSEI GACHI – superiornost, što povlači kratkotrajni prekid borbe i obavezni nastavak do sledeće uspešne akcije. Tri ovakve akcije proglašavaju se za – WAZA ARI. Posebno naglašavam da napadač – TORI, obavezno mora biti snabdeven i pouzdanom zaštitnom opremom za glavu, grudi i genitalije, koja treba da amortizuje razorne i opasne samoodbrambene kontraakcije, kojima će permanentno biti izložen.

Imajući u vidu ozbiljnost ofanzivnih akcija napadača, odbrana – UKE, moraće da se suoči sa prilično složenom borbenom situacijom. Činjenica, što je sredstvo napada vežbovni nož načinjen od tvrde gume a ne od metala, svakako ublažava tenziju, ali ne toliko da se samoodbrambena iskustva ne bi smatrala značajnim. S tim u vezi, eksperimentalna praksa je pokazala da strah i nelagodnost koji se tokom ovakvih borbi pojavljuju, mada su znatno blaže izraženi nego u realnim sukobima, imaju sasvim dovoljan intenzitet da bi se postgla postepena mentalna adaptacija na psihološki stres koji je izazvan zamahom sečiva. Osim toga, predviđeno je da UKE ne koristi nikakvu zaštitnu opremu što je dodatni činilac približavanja trenažne situacije realnim uslovima jer će, bez obzira na umanjeni rizik (gumeni nož), odbrambeni proces zahtevati visok stepen opreza i neophodne mentalne napetosti.

Strateški cilj odbrane je jasan i precizan – da pravovremenom, brzom i efikasnom akcijom savlada napadača naoružanog nožem, uz primenu svih mogućih elementarnih, kombinovanih ili novoizvedenih varijeteta usavršenih samoodbrambenih zahvata. Uspešne akcije odbrane takođe se vrednuju po standardima japanske borilačke tradicije. To su, na prvom mestu, akcije kojima se napadač apsolutno onesposobljava za dalju borbu – KOROSHI, među koje spadaju akcije finalizovane tehnički besprekornim, respektivnim i korektno kontrolisanim KARATE udarcima, kao i akcije uspostavljanja kontrole nad protivnikom tehničkim zahvatom poluge kojom se ovaj prisiljava na predaju. Takve akcije mogu biti izvedene u kontinuitetu, ali i uz intervenciju sudije, kada odbrana izvede zahvat (na primer, respektivan uvodni ili prelazni udarac) za koji se proceni da bi u realnim uslovima značio neospornu prekret-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 161

nicu borbenog procesa, pa se odlukom sudije borba zaustavlja u „zamrznutoj poziciji“ i odbrani daje mogućnost da je dovrši po sopstvenom nahođenju uz pasivnu asistenciju napadača. Rezultat takvih akcija biće – IPON – pun poen. Druga vrsta bodovanih akcija su zahvati poluga i udaraca kojima se napadač uzdrma ili obori, ali bez mogućnosti primene korektne završnice, što, po proceni sudije, u realnim uslovima ne bi značilo neprikosnovenu pobedu. One se označavaju kao – WAZA ARI – pola poena, uz kratkotrajni prekid borbe i nastavak do sledećeg uspešnog zahvata. Po pravilu, dve ovakve akcije mogu se proglasiti za – IPON. Na trećem mestu su akcije u kojima se borbenim kretanjem, blokovima, povlačenjem za kimono, odgurivanjem ili čišćenjem, napadač izbaci iz ravnoteže – od privremenog debelansa do pada na tlo – bez primene drugih radnji, kao i akcije u kojima se energičnim blokom napadaču izbije nož iz ruke. One se označavaju kao – YUSEI GACHI – superiornost, što povlači kratak prekid i obavezni nastavak borbe, a tri ovakve akcije tretiraće se kao – WAZA ARI.

U svakom slučaju, pobednik – NOKACHI – mora biti proglašen na način koji ne dovodi u sumnju ishod borbenog procesa. Napadač se ili predao, ili je dovršen respektivnim udarcem, ili je više puta deklasiran obaranjem, to jest, oduzimanjem oružja. Odbrana je ili demonstrirala nadmoć, ili su uspešni zamasi sečenja i uboda ostavili jasne tragove na njenoj opremi, navodeći je da sama zaključi kakve bi posledice proizašle da je u pitanju bila realna borba.

II) TAKTIČKA UPUTSTVA

Mada je dopušteno da se borbe po principu SLOBODNIH FORMI rade bez vremenskog ograničenja, one gotovo uvek traju veoma kratko. Naime, bez obzira da li se odbrana odlučila za taktiku aktivnog ili pasivnog nastupa, neminovno će uslediti trenutak bliskog kontakta s napadačem i njegovim sečivom, što momentalno mora rezultirati nekom uspešnom ili neuspešom samoodbrambenom akcijom. Upravo taj trenutak, koji spada isključivo u domen „nadintelektualne – iskustvene spoznaje“[57], teoretski se može analizirati u nedogled, ali će biti shvaćen samo onda kada se oseti u sopstvenoj praksi, tako da se sva edukativna taktička uputstva ove vrste svode na pripremu da se taj trenutak doživi (i preživi) na pravi način.

Ulazak u borbu i sučeljavanje s napadačem mora odisati **duhom spremnosti** – YOI NO KISEN, potpunom koncentracijom volje i uma na njegovu akciju, uz puno poverenje u sopstvene samoodbrambene potencijale stečene usavršavanjem OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI. Svest

mora da funkcioniše bez opterećenja nerealnim predviđanjima o potencijalnim putanjama napadačevog zamaha i da, umesto toga, punu pažnju posveti kontroli distance – MAAI, i prepusti intuiciji da spontano odredi da li će se na konkretni ofanzivni pokret reagovati odstupanjem, skretanjem u stranu ili presretanjem. Osim toga, kontrolisani MAAI dopušta uslove za trenutnu procenu – da li se zamah napada uopšte može izvesti ili će se samo fingirati, da li će se izvesti sa iskorakom ili bez njega i da li protivnik mora da izvede uvodnu akciju u prazno, da bi se približio.

Dalje, **duh spremnosti** podrazumeva adekvatnu upotrebu usmerenog pogleda – ME NO TSUKE, sa spontanom intuitivnom konstatacijom, zasnovanom na iskustvima OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI, kakve će biti tehničke namere protivnika – SEN – u zavisnosti od zauzetog stava i položaja držanja sečiva, kao i potpuno spokojstvo da se proceni i reaguje na emitovani „ubilački duh" – SAKKI – koji će jasno ukazati da li se radi o stvarnom ili lažnom napadu i konkretnom pravcu u kojem će zamah biti upućen. Tako se YOI NO KISEN nameće kao mentalni preduslov za taktičko uspostavljanje kontrole trenutka, ritma i načina izvođenja protivničkog napada – SEN NO SEN, što, filozofski rečeno, znači preuzimanje borbene inicijative **nečinjenjem** – WU WEI[58], i predstavlja osnovu za realizaciju principa – GO NO SEN na kome se insistira kod usavršavanja svih nivoa – TANTO DORI. Naime, u skladu s dalekoistočnom filozofskom doktrinom, koja je ostavila neizbrisiv trag u borilačkim veštinama, YOI NO KISEN će, kao mentalna koncentracija duha usredsređenog na distancu, pokret i ubilačku nameru napadača – kao objekte vezivanja pažnje, pretvoriti borbeni proces u svojevrstan vid zen-budističke meditacije[59], što će doprineti da tehničko reagovanje odbrane bude realizovano spontano, samo po sebi, na najoptimalniji mogući način, to jest, – AIKI[60] – kako ga definišu japanski stručnjaci. A, optimalno – znači mogućnost realizacije akcije bez kolebanja i premišljanja, odnosno kako je to savetovao stari majstor Ueshiba: ***„Kolebljiva primena ove ili one tehnike nije ni od kakve koristi. Morate delovati jednostavno, odlučno i bez dvoumljenja".***

Svaki kandidat koji je imao priliku da to iskustvo oseti na sopstvenom primeru bio je iznenađen činjenicom da su tehnički zahvati koji su mu obezbedili pobedu bili neuporedivo prostiji od zahvata na kojima se insistiralo u OSNOVNIM i SLOŽENIM FORMAMA. Međutim, takvim iskustvima mogu da se pohvale samo oni koji su detaljno prošli prethodne faze obuke, pa ću zato u nastavku teksta posvetiti posebnu pažnju taktičkom prilagođavanju bazičnih formi i varijacija slobodnim borbenim uslovima.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 163

A) TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA NAPADAČA NAORUŽANOG SEČIVOM

Prema učenju drevnih majstora, ukupna vrednost veštine u svakom individualnom slučaju najbolje se može sagledati kroz način kretanja u borbi. Zato Morihei Ueshiba tvrdi: ***„Dobro držanje tela i skladni pokreti označavaju da je um prilagođen situaciji."*** Do sada sam na nekoliko mesta potencirao značaj ovog borbenog faktora, s tim što sam primarno ukazivao na načine tehničkog izvođenja u zadatim situacijama. Međutim, tek u uslovima SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI kandidatima će se pružiti prilika da se uvere do koje mere ispravno kretanje može biti taktički presudno.

Sticanje sposobnosti spontanog reagovanja na započeti napad je dugotrajan proces koji u kandidatima sazreva onog trenutka kada osete da se njihovo telo, bez svesne intervencije uma – MUSHIN, pokrenulo u adekvatnom pravcu u odnosu na zamah sečiva. Procena distance – MAAI, protivnikovih namera o načinu realizacije ofanzivnog poteza – SEN i momenta neposrednog izvođenja napada – SAKKI, ostvaruju se gotovo nesvesno, a samoodbrambena taktička reakcija koja treba da usledi kao propuštanje, sklanjanje ili presretanje, u celosti će definisati dalji tok odbrambenog nastupa.

Tehnička realizacija adekvatnog manevra kretanja apsolutno je bazirana na prethodnim iskustvima stečenim na nižim nivoima usavršavanja, s tim što se u slobodnoj borbi manifestuje na jedan nov, tehnički pojednostavljen način, različit po tome što nije ograničen nikakvim formalnim, već isključivo taktičkim zahtevima, uz mogućnost uvođenja mnogih novih varijeteta prilagođavanja ugrožavajućem zamahu, a ti varijeteti su sledeci:

a) Slobodno borbeno kretanje – unazad

To je najčešće zastupljeni **defanzivni manevar kretanja**. Karakterističan je po tome što, za trenutak, sa sigurnošću otklanja opasnost od ugrožavajućeg zamaha sečivom – **sklanjanjem tela povlačenjem**, ali kao izolovana akcija nema visoku taktičku vrednost, jer samo održava status-quo poziciju s vrlo skučenim mogućnostima kontraofanzivnog reagovanja. Prilagodljivo je spoljašnjim i unutrašnjim horizontalnim sečenjima, kao i visokim i niskim lučnim vertikalnim zamasima, s tim što ga kod svih vrsta pravolinijskih ubodnih napadnih akcija, što je moguće više, treba izbegavati.

Ovo borbeno kretanje tehnički se realizuje na dva načina: lakim odskokom unazad bez promene garda ili punim iskorakom unazad sa promenom garda, što može biti delotvorno samo pod uslovom da se ne ponovi uzastopno više od dva puta jer će, u suprotnom, ako ne bude bilo nadgrađeno blokom ili

nekim drugim zahvatom, već sledeći zamah sečivom sigurno pogoditi telo. Kao šire osmišljena strategija može se dobro iskoristiti kod „zavaravanja" protivnika da bi se ovaj naveo na izvođenje neopreznog iskoraka.

b) Slobodno borbeno kretanje – unapred

Pod ovim oblikom borbenog kretanja podrazumeva se prost, skraćeni – joli ashi, ili pun **iskorak direktno prema protivniku**. Nikada se ne primenjuje kao samostalna akcija, već isključivo kao manevar presretanja s obaveznim adekvatnim blokom. Prilagodljivo je u odnosu na unutrašnja i spoljašnja horizontalna sečenja, kao i na visoki lučni vertikalni zamah, ali ga kod niskih lučnih zamaha i pravolinijskih uboda treba izbegavati, bez obzira na poverenje u planirani blok. Negativna strana ovog manevra je u tome što je zasnovan na grubom fizičkom sudaru koji povećava rizike odbrane, posebno kada je u pitanju telesno superiorniji protivnik, uz veoma ograničene tehničke mogućnosti za nastavak samoodbrambenog procesa.

c) Slobodno borbeno kretanje – u stranu

Slobodno borbeno kretanje u stranu je veoma delotvoran taktički manevar **sklanjanja** i **propuštanja**. Kao samostalna akcija, prilagodljivo je svim vrstama pravolinijskih ubodnih zamaha, kao i visokim i niskim lučnim vertikalnim zamasima koji su usmereni ka osi tela, ali ga izričito treba izbegavati kod spoljašnjih i unutrašnjih horizontalnih sečenja da ne bi došlo do slučajnog sudara sa sečivom. Tehnički se realizuje rotacijom celog tela iz mesta – ushiro tenkan, prema spoljašnjoj strani (soto kaiten) ili unutrašnjoj strani (uchi kaiten) protivnikovog garda pod uglom od 45 – 180 stepeni. U borbi predstavlja potpuno iznenađenje za napadača i pruža široke mogućnosti za dalje kontraofanzivno delovanje, čak do nivoa – GO NO SEN.

d) Slobodno borbeno kretanje – unapred i u stranu

Predstavlja skup od nekoliko složenih manevara – **sklanjanja, propuštanja i presretanja**, koji odražavaju vrhunsko majstorstvo. Naime, uspešan manevar ove vrste može se realizovati samo uz besprekorno usaglašenu pravovremenost kontraofanzivne akcije s protivničkim napadom – AIKI, što podrazumeva nepogrešivu procenu faktora – MAAI, SEN i SAKKI.

Prvi oblik ovog kretanja je složeni **defanzivni manevar** – sklanjanja unapred i u stranu **prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda –** cuge ashi ushiro tenkan. Tehnički se realizuje dvodelnim postupkom – lakim iskorakom

prema protivniku (proklizavanjem prednjom nogom) po dijagonali u odnosu na njegov gard – cuge ashi, i rotiranjem tela iz mesta – ushiro tenkan – pod uglom od 90 – 180 stepeni. Primenljivo je na sve napadne zamahe sečivom, osim na spoljašnje horizontalno sečenje. Pruža široke mogućnosti za realizaciju samoodbrambene akcije po principu – GO NO SEN. (Da podsetim, na ovom manevru kretanja zanovana je taktika PRVE, DRUGE i TREĆE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.)

Drugi oblik ovog kretanja je složeni **kontraofanzivni manevar – ulaska u gard protivnika s unutrašnje strane –** irimi tenkan. Tehnički se realizuje dvodelnim postupkom – energičnim skraćenim uvodnim iskorakom prema protivniku i rotacijom celog tela za 90–180 stepeni. Primenjivo je na sve napadne zamahe sečivom koje protivnik preduzima sa dubokim iskorakom, osim na unutrašnje horizontalno sečenje. Pruža široke mogućnosti za kontinuirani nastavak samoodbrambenog procesa. (Da podsetim, na pomenutom manevru kretanja zasnovana je taktika ČETVRTE i PETE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.)

e) Borbeni manevar saginjanja

Kao specifican oblik sklanjanja tela brzim **spuštanjem težišta ispod ugrožavajuće putanje sečiva,** često je zastupljen u SLOBODNIM FORMAMA – TANTO DORI. Primenljiv je u situacijama visokih spoljašnjih i unutrašnjih horizontalnih zamaha, kao i visokih pravolinijskih uboda. Njegova primena biće celishodna samo pod uslovom da se izvede najviše jednom do dva puta u toku borbe, imajući u vidu da se napadač veoma brzo adaptira na ovaj manevar. Osnovni taktički nedostatak manevra saginjanja je nemogućnost nastavka akcije, pa se pomenuti zahvat pretežno svodi na održavanje status-quo pozicije.

NAPOMENA: **Manevar slobodnog borbenog kretanja**, kao izolovani taktički nastup prema protivniku naoružanom nožem, treba povremeno uvežbavati na posebnim treninzima, uz insistiranje na što širem povezivanju različitih oblika i varijeteta, kao na primer: okuli ashi – okuli ashi – ushiro tenkan; cuge ashi ushiro tenkan – irimi tenkan – ushiro tenkan; joli ashi – manevar saginjanja – irimi tenkan – cuge ashi ushiro tenkan i sl. Cilj je da kandidati steknu što veću sigurnost u činjenicu da promašeni zamah sečivom, pored toga što izaziva poremećaj ravnoteže kod napadača, istovremeno izaziva i njegovu mentalnu dezorijentaciju, čime se mogućnost za izbegavanje sledećeg nasrtaja jos više povećava, uz stvaranje niza dobrih prilika za samoodbrambeno reagovanje.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 166

B) TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM SEČIVOM

U procesu suprotstavljanja napadaču koji je naoružan nožem, **blokiranje ugrožavajućeg nasrtaja je apsolutni taktički prioritet** koji definiše smisao ukupnog samoodbrambenog nastupa što, naravno, najviše dolazi do izražaja u SLOBODNIM FORMAMA – TANTO DORI. Pri tome, treba imati u vidu da su izbor i primena adekvatnog bloka u neposrednoj taktičkoj međuzavisnosti s primenjenim manevrom kretanja, pa je u uslovima ovog oblika slobodnog borenja gotovo nemoguće posmatrati blokirajući zahvat kao izolovan potez. Kandidati brzo uočavaju da su na svim edukativnim nivoima potencirane upravo one tehnike blokova koje su svojom jednostavnošću i lakoćom izvođenja najviše prilagođene realnim uslovima. Naravno, u SLOBODNIM FORMAMA – TANTO DORI data je najširа mogućnost taktičko-tehničke improvizacije blokirajućih zahvata kod propuštanja, sklanjanja ili zaustavljanja ofanzivnih zamaha sečivom, sa uvođenjem karakterističnih dodatnih varijeteta koje nije bilo moguće razraditi na nižim nivoima specijalne obuke.

a) Blokovi propuštanja

Blokovi propuštanja ugrožavajućeg zamaha spadaju u prvu funkcionalno-taktičku grupu, a karakteristični su po tome što su apsolutno podređeni taktici kretanja. Njihova uloga je preventivno, dodatno osiguravanje borbenog manevra uklanjanja tela s napadne putanje zamaha sečivom, realizovanog pomeranjem u stranu. Taktički cilj je **propustiti i propratiti** promašeni zamah protivnikove ruke koja nosi oružje sa blagim fizičkim kontaktom ili čak bez ikakvog fizičkog kontakta, da bi se dinamika njegove ofanzivne akcije realizovala u prazno. Ovi blokovi tehnički se izvode isključivo sa otvorenim šakama – shotei uke ili shuto uke, s jednom ili sa obe ruke istovremeno, a prilagodljivi su svim varijetetima pravolinijskih ubodnih napada, kao i situacijama visokog lučnog vertikalnog zamaha.

b) Blokovi skretanja

Blokovi skretanja ugrožavajućeg zamaha spadaju u drugu taktičku grupu. To su **blokovi** u pravom smislu te reči zato što im je osnovna funkcija adekvatno preusmeravanje napadne putanje započetog nasrtaja sečivom. Izvode se u kombinaciji sa svim varijetetima borbenog kretanja, otvorenim šakama – shotei uke ili shuto uke – s jednom ili sa obe ruke istovremeno, lakim, brzim i energičnim delovanjem na protivnikovu ruku koja realizuje zamah. Da bi ta-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 167

kvi blokovi bili efikasni, moraju biti apsolutno pravovremeni i precizno usmereni na podlakticu protivnikove napadne ruke, što se postiže samo stalnom trenažnom borbenom praksom. Prilagodljivi su svim vrstama pravolinijskih ubodnih zamaha i visokim lučnim vertikalnim zamasima.

c) Blokovi zaustavljanja

Blokovi zaustavljanja ugrožavajućeg zamaha, treće funkcionalno-taktičke grupe, spadaju u standardne odbrambene akcije, zastupljene u svim borilačkim sistemima. Osnovna funkcija im je presretanje napadne putanje započetog nasrtaja sečivom, otvorenim šakama – shotei uke, odnosno unakrsnim blokom – juji uke, direktno usmerenim na podlakticu protivnikove ruke koja realizuje zamah, da bi se ukupna energija ugrožavajućeg zamaha blagovremeno zaustavila i amortizovala. Ova vrsta blokova zasnovana je na neposrednom delovanju „sile na silu" pa ih u praksi treba izbegavati koliko je to moguće, posebno kada su u pitanju protivnici snažne fizičke konstitucije čija silina zamaha može lako „probiti" blokadu. Izvode se u kombinaciji sa svim vrstama kretanja, obično iz pozicija veoma bliske distance, a prilagodljivi su visokim i niskim lučnim vertikalnim zamasima, kao i horizontalnim zamasima spoljašnjih i unutrašnjih sečenja.

d) Nožni neutralni blokovi

Nožni blokovi spadaju u četvrtu funkcionalnu grupu i imaju vrlo specifičnu taktičku namenu, posebno osmišljenu baš za situacije borbenog suprotstavljanja protivniku koji koristi nož. U praktičnom smislu, to su ofanzivni manevri čiji efekti prevazilaze funkciju standardnih blokova, a primenjuju se u trenutku dok se napadač priprema da izvede napadni zamah ili kada u cilju demonstracije zastrašujuće pretnje zauzme karakterističan gard sa sečivom isturenim daleko ispred sebe. Ove situacije veoma su česte, pa je manevar **neutralnog nožnog bloka** – soto mavashi uke – upravo proistekao kao rezultat iskustava primenjenih zahvata u realnim borbama, jer se nebrojeno puta pokazalo da je iznenadnom, energičnom primenom tog bloka bilo veoma lako protivniku izbiti nož iz ruke ili ga bar dovesti u situaciju psihološkog debalansa, pogodnog za preuzimanje dalje borbene inicijative (primer iz borbe: slika broj – 243)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 168

243

Napominjem, da se u slobodnim borbenim uslovima ovaj manevar eventualno može izvesti jednom do dva puta, zato što će se napadač na njega brzo adaptirati, pa bi forsiranje daljih uzastopnih pokušaja bilo neefikasno, čak rizično. Inače, **nožni neutralni blok** – soto mawashi uke, uvodi se u sistem TANTO DORI tek na nivou SLOBODNIH FORMI, imajući u vidu da njegova konkretna primena zavisi, pre svega, od specifičnih kompleksnih faktora – iznenađenja i pravovremenosti u odnosu na trenutnu poziciju protivnikovog prenemaganja i neodlučnosti, što se ne može simulirati u šablonizovanim uslovima nižih edukativnih nivoa.

Gotovo svaki uspešno primenjeni blok predstavljaće, bar na neki način, taktičku prekretnicu u borbenom procesu, uz stvaranje potencijalnih mogućnosti za nastavak samoodbrambene akcije do potpunog slamanja protivnika. Da li će se u nekom konkretnom slučaju takav nastavak realizovati ili ne zavisi od niza pratećih okolnosti, ali će taktička situacija svakako biti dovedena do nivoa GO NO SEN, kada raspored vremena i ritma pruža optimalne uslove za preuzimanje borbene inicijative. Najniži oblik iskorišćavanja stečene borbene prednosti je odstupanje posle odbranjenog napada. Mada je protivniku tako

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 169

pružena šansa da ponovi ofanzivni zamah, njegov mentalni balans biće narušen a samopouzdanje poljuljano, što će doprineti da u nastavku, akcije zamaha izvodi neodlučno ili brzopleto, dovodeći samog sebe u priliku da bude poražen. Druga mogućnost korišćenja stečene prednosti odbranjenog napada jeste prihvat protivnikove ruke koja nosi sečivo. Tako dolazimo do neutralne pozicije apsolutno bliskog kontakta koja je još daleko od pobede, ali joj drevni majstori pridaju veliki značaj, kao na primer Mijamoto Musaši, koji kaže: ***„Ovo je vežna taktika. Koristi se kada ste ti i protivnik u snažnom okršaju, pa mu ti, kada oceniš da ne možeš da dođeš do pobede, priđeš sasvim blizu i pripiješ se uz njega tako da njegovo oružje za trenutak postane beskorisno, a onda, zavisno od okolnosti, odlučnim zahvatom odneseš pobedu“.*** Treća mogućnost je da se posle uspešnog bloka i prihvata, protivnik energično odgurne od sebe. To je, takođe, neutralan manevar koji podrazumeva brz i eksplozivan postupak odbacivanja protivnika guranjem u adekvatnom pravcu, što će ga dovesti do delimičnog ili potpunog gubitka ravnoteže. Prema iskustvima iz realnih borbi, posle primene takvog manevra, napadač obično odustaje od ofanzivnih namera. Napokon, ako uslovi dozvoljavaju, pozicija odbranjenog napada može se iskoristiti za primenu bilo kog usavršenog zahvata TANTO DORI po konceptu OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI.

C) TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM KOJI JE NAORUŽAN SEČIVOM

Uspostavljanje zahvata poluge u SLOBODNOJ BORBI protiv napadača naoružanog nožem je momenat taktičkog prelaska iz defanzive u ofanzivu. Realizuje se ili kao spontana trenutna transformacija stečene taktičke prednosti – SEN NO SEN – u samoodbrambenu dominaciju – GO NO SEN, ili kao nadgradnja proizašla iz pogodne neutralne borbene pozicije odbranjenog napada kada protivnik za trenutak zastane u okolnostima neuspelog ofanzivnog zamaha. Kao što sam napomenuo u UVODNOM DELU, važno je zapamtiti da se poluge ne mogu uspostavljati „na silu“ i „po svaku cenu“, što znači da osim taktičkih treba da postoje i minimalni tehnički preduslovi da bi ovaj zahvat bio uspešan. Na prvom mestu je pravilan prihvat odbranjene protivnikove ruke koja nosi sečivo. Prihvat mora biti čvrst i energičan, primenjen tako da protivnikova ruka ostane potpuno opružena, jer će se, u suprotnom, zahvat pretvoriti u opasno natezanje i otimanje. Na drugom mestu je položaj i dužina sečiva koje protivnik koristi. U odnosu na te okolnosti, treba primenjivati samo one vrste poluga koje neće dovesti do opasnosti od samopovređivanja tokom uspostavljanja zahvata, uz striktno vođenje računa da blokirano sečivo

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 170

stalno ostane u vidokrugu. Na trećem mestu je zatečena distanca u odnosu na telo napadača koja mora biti apsolutno bliska (ovde dolazi do izražaja malopre citirana Musašijeva „taktika pripijanja“) da protivnik ne bi mogao da ostvari manevarski prostor za izvlačenje ruke prilikom uspostavljanja poluge. Na četvrtom mestu su prirodne fizičke osobenosti protivnika koje, na poseban način, diktiraju uslove od kojih zavisi da li će određena poluga kao samostalni zahvat uopšte moći da se primeni, imajući u vidu njegovu snagu, čvrstinu, stepen krutosti i proporcije tela. Tako se poluge, koje se primenjuju u slobodnoj borbi, mogu podeliti na četiri funkcionalne grupe:

a) Primarne spoljašnje poluge

Primarne spoljašnje poluge – soto kansetsu waza – su zahvati prve funkcionalno-taktičke grupe u koje spadaju: standardna poluga na laktu – hiji jime soto waza i kombinovana poluga na laktu i ramenu – ude garami soto waza. U borbi se veoma lako uspostavljaju delovanjem sa spoljašnje strane protivnikovog garda, pod uslovom da je napadna ruka prihvaćena u opruženom položaju. Bol koji izazivaju je toliko intenzivan da njihovo uspostavljanje obično označava i kraj borbe, uz učestalu propratnu pojavu da se protivnik pod pritiskom te poluge nekontrolisano opruži po podlozi, dajući znake za predaju. Osim toga, minimalnim dodatnim zatezanjem spoljašnje poluge na laktu protivniku se s lakoćom može polomiti ruka, pa se ova tehnika sa punim pravom tretira kao – KOROSHI.

b) Primarne unutrašnje poluge

Primarne unutrašnje poluge – uchi kansetsu waza, karakterišu drugu funkcionalno-taktičku grupu. U programu TANTO DORI KYOKUSHINJUTSU jedina poluga te vrste je – unutrašnja poluga na laktu – hiji jime uchi waza, koja se obavezno radi s punim ulaskom u gard protivnika – irimi tenkan, što znači da se njeno uspostavljanje ne može posmatrati kao izolovana akcija već isključivo kao segment kombinovanog samoodbrambenog manevra. Izaziva intenzivan bol koji protivnika često prisiljava da ispusti sečivo, ali se na tome njena ukupna upotrebna vrednost i završava, što znači da se odbrambeni proces obavezno mora nadgraditi nekim dodatnim zahvatom.

c) Sekundarne povezujuće poluge

Sekundarne povezujuće poluge spadaju u zahvate treće funkcionalno-taktičke grupe, čiji je cilj da se u realnoj borbi uspostavi stabilna kontrola nad

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 171

protivnikom – osae waza. To su zahvati – ude garami i tekubi osae – koji se, inače, pojavljuju kao najčešće zastupljeni elementi OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI. Isti značaj pridaje im se i u SLOBODNIM FORMAMA, u situacijama kada se borbeni proces finalizuje taktikom „prelaza iz poluge u polugu", da bi se osigurala nadmoć i iznudila predaja protivnika, to jest, da bi se protivnik sproveo u poziciju pogodnu za zadavanje adekvatnog dovršavajućeg udarca.

d) Završne poluge

Završne poluge su obuhvaćene četvrtom funkcionalnom grupom, čiji je jedini cilj obezbeđivanje uslova za izvođenje sigurne završnice borbenog procesa. Takav zahvat, ako je korektno izveden, može sam po sebi prinuditi protivnika na predaju, uz mogućnost zadavanja završnog udarca po slobodnoj proceni i izboru. Tu spadaju kombinovani zahvati – ude garami hiza gatame, ude garami ne waza, hiji jime ne waza i tekubi ne osae, koje inače često zatičemo u uslovima slobodne borbe.

D) TAKTIKA PRIMENE OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM SEČIVOM

Obaranje protivnika koji u ruci drzi nož je delikatan trenutak na kome treba insistirati samo onda kada su ispunjeni svi taktički uslovi. U suprotnom, od obaranja treba obavezno odustati i povući se na bezbednu distancu. Situacije, kada blokirani nož nije u punom vidokrugu, kada prihvat blokirane ruke nije dovoljno čvrst i siguran, kada zbog siline zahvata sopstveno telo biva povučeno inercijom protivnika pa izgubi balans i slično, nisu pogodne za primenu obaranja. Osim toga, za razliku od mnogih popularnih stilova samoodbrane, čak i u pozicijama koje su idealne za izvođenje nekog atraktivnog JUDO bacanja koje podrazumeva privremeni gubitak vizuelnog kontakta sa sečivom, striktno se protivim primeni takvih zahvata zbog nepotrebnog rizika od slučajnog samopovređivanja. Bezbedno obaranje u slobodnoj borbi sa protivnikom naoružanim sečivom može se realizovati samo u sledećim slučajevima:

a) Obaranje pod polugoma

Prva situacija za bezbedno obaranje nastaje onda kada je intenzitet uspešno uspostavljene poluge dovoljan da protivnika prinudi da se opruži po tlu. Da li će intenzitet te poluge biti zadržan i posle obaranja sekundarno je pita-

nje, imajući u vidu da će primarni taktički rezultat biti postignut sam po sebi. Po pravilu, tako oboreni protivnik ostaje pasiviziran i pripravan za dovršavajući zahvat, pa čak i ukoliko iz nekih razloga izostane mogućnost realizacije završnice (istovremeni pad sa protivnikom kod obaranja pod polugom – ude garami, ispuštanje protivnikove ruke zbog gubitka kontrole nad dinamikom obaranja, atipični položaj protivnikovog tela u momentu pada), ova pozicija će biti taktički pogodna za izvlačenje i pripremu za doček novog ofanzivnog zamaha sa dominantnom psihološkom prednošću.

b) Obaranje povlačenjem za kimono

Obaranje povlačenjem za kimono je drugi, često primenjivani bezbedni način obaranja, kada je zamah prihvaćen sa spoljašnje strane protivnikovog garda, ali poluga nije uspostavljena na način koji bi garantovao kontrolu, pa čak ni pouzdanu fiksaciju napadne ruke. Ova, inače karakteristična pat-pozicija, može se uspešno razrešiti energičnim povlačenjem leđnog dela protivnikovog kimona (primer iz borbe: slika broj – 244) i njegovim obaranjem na leđa, uz obavezno preventivno sklanjanje odskokom unazad da bi se izbegao eventualni nasumični trzaj protivnikove naoružane ruke.

244

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 173

c) Obaranje čišćenjem – deashi barai

Obaranje čišćenjem – deashi barai, je treći bezbedan zahvat. Slično prethodnom slučaju, primenjuje se u zatečenoj odbrambenoj poziciji sa spoljašnje strane protivnikovog garda, sa telom taktički pripijenim uz protivnikovo i fiksacijom ruke koja nosi nož, ali bez mogućnosti realizacije zahvata uspešne poluge. Efikasan način saniranja ove, inače gotovo uobičajene patpozicije, je **obaranje čišćenjem – deashi barai** uz obavezno preventivno udaljavanje odskokom od oborenog protivnika (primer iz borbe: slike broj 245 i 246).

245

246

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 174

E) TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM KOJI JE NAORUŽAN SEČIVOM

Udarci, kao najrazorniji segment samoodbrambene tehnike, imaju neosporno bitan, ali u taktičkom smislu ipak sekundaran značaj kada je u pitanju slobodna borba protiv napadača koji je naoružan nožem. Da li će i kada neki KARATE udarac uopšte moći da se primeni zavisiće od niza prethodno realizovanih samoodbrambenih radnji, čiji je taktički prioritet posebno naglašen u prethodnom tekstu. Zbog toga sam, po kriterijumu uslova tehničke realizacije u SLOBODNIM FORMAMA – TANTO DORI, udarce podelio na:

a) Udarci definisani primarnim konceptom

U ovu grupu spadaju svi oni udarci koji su obuhvaćeni OSNOVNIM i SLOŽENIM FORMAMA – TANTO DORI, čija je funkcija precizno utvrđena (da zaustavi napadača, da omogući preuzimanje borbene inicijative i da potpuno pasivizira protivnika) i detaljno razrađena u ranijim poglavljima. Svi ti udarci su taktički osmišljeni za pozicione situacije koje delimično ili u celosti podržavaju konceptualni šablon, a uslovljeni su uspešnom, pravovremenom primenom adekvatnog manevra kretanja i bloka.

b) Udarci koji odstupaju od primarnog koncepta

U ovu kategoriju udaraca spadaju kontraofanzivne KARATE akcije proizašle kao spontani rezultat iskustvene prakse SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI, a koje nije bilo moguće simulirati u šablonizovanim uslovima na nižim edukativnim nivoima. Tu je na prvom mestu – mae geri chudan – kao samostalni udarac taktičkog neutralnog uvoda, koji se veoma efikasno zadaje kao beskompromisni kontraofanzivni presrećući zahvat u momentu početne pozicije napada visokim lučnim vertikalnim zamahom sečivom. Radi se o veoma čestoj pozicionoj situaciji kada napadač, za trenutak, ne vodeći računa o distanci, nasrne sa visoko podignutom rukom, ostavljajući potpuno nezaštićen stomak. Procena pravog momenta za takav kontranapad donosi se veoma lako, a dodatna olakšavajuća okolnost je to što se prilikom kontakta telo sve vreme nalazi van domašaja sečiva (primer iz borbe: slika broj – 247).

247

Na drugom mestu su, za TANTO DORI atipični, udarci iz apsolutno bliske distance, čiji je zadatak da saniraju povremeno prisutne, veoma delikatne, „klinč“ situacije. Do takvih situacija dolazi kada je usled neopreznosti odbrane ili traljavo izvedenog bloka napad nožem dočekan frontalno, pretvarajući se u obostranu grčevitu hvat poziciju, uz zaustavljanje protivnikove ruke koja nosi sečivo grubim držanjem za zglob. Ova taktički ispuštena situacija najjednostavnije se razrešava Karate zahvatima, proizašlim iz OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU[61], kao što su: udarac glavom – atami tsuki, kolenom – hiza gedan, dlanom – shotei jodan, ili laktom – mawashi hiji jodan ate (primer iz borbi: slika broj – 248). Obavezno treba imati u vidu da se takav sanirajući zahvat, bez obzira na neosporni učinak upotrebljenih KARATE udaraca, ne može nastaviti na taktički kvalitetan način, pa protivnika, odmah po ostvarivanju inicijative, treba odbaciti od sebe i pripremiti se za dočekivanje eventualnog ponovljenog nasrtaja.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 176

248

III) ANALIZA ISKUSTAVA REALNIH SUKOBA

Imao sam tu „sreću“ ili nesreću da se iz raznoraznih razloga više puta suočim sa napadačima naoružanim sečivom – i pobedim. Ni jedna od tih uspomena nije mi prijatna. U četiri navrata sam bio povređen (jednom prilikom teže), a o naknadnim problemima bolje i da ne govorim. Jedina korist, ako se tako uopšte može reći, koju sam iz svega izvukao jeste svest da sam, prošavši kroz iskustva ove vrste, stekao pravo da o problematici suprotstavljanja napadaču koji je naoružan nožem kompetentno pišem i podučavam. Sličan, ili čak isti osećaj, prisutan je i kod većine majstora borilačkih veština sa kojima sam razmenjivao iskustva. Tek kada sam ih uverio da pišem knjigu na tu temu pristali su da mi do najsitnijih detalja prepričaju svoje slučajeve jer, verujte, među dokazanim majstorima borenja zaista nema takvih budala koji bi se, bez

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 177

obzira na povode i ishode borbi, dičili učešćem u krvavim obračunima koji, uzgred, u najvećem broju slučajeva nisu ni prijavljivani vlastima.

Dok sam se trudio da SLOBODNE FORME – TANTO DORI osmislim kao ozbiljnu i studioznu borbenu pripremu, dilema koja me je svo vreme opterećivala odnosila se na saznanje da će, uz puno uvažavanje samoodbrambenih sposobnosti koje će svakako biti stečene na taj način, zbog razumljivih edukativnih ograničenja one ipak ostati samo u domenu „simulacije". Stvarni, realni sukob – JISEN KUMITE, protiv napadača koji nasrće sečivom poseban je iskustveni doživljaj, a „osećaj mogućeg poraza", kao jedine pretnje u trenažnim uslovima samoodbrambene pripreme, samo izdaleka podseća na „zadah uništenja" koji lebdi nad sučeljenim protivnicima odlučnim da se upuste u – SHINKEN SHOBU – borbu do smrti. Zato se ključna konstatacija na kojoj sam bazirao svoj borbeno-trenažni koncept suštinski svela na činjenicu da je velika većina analiziranih iskustava potvrđivala da, kada su se u ovoj vrsti sukoba kao žrtve pojavljivale odbrambeno osposobljene osobe, „zadah uništenja" obično nije podrazumevao i samo uništenje, niti se ideja „borbe do smrti" realizovala smrtnom posledicom. Imajući to u vidu, uveren sam da se samoodbrambeni program koji sam ponudio s pravom može tretirati kao činilac koji će u visokom procentu garantovati, ako ne potpunu borbenu dominaciju, ono bar mogućnost dostojanstvenog preživljavanja u sukobu protiv napadača naoružanog nožem. Nadam se da će konkretni primeri koje sam odabrao na dovoljno upečatljiv način ići u prilog ovoj mojoj tvrdnji.

PRVI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Incident se dogodio sedamdesetih godina prošlog veka u jednom beogradskom parku u blizini Glavne železnicke stanice. Oko tri časa posle ponoći, usamljeni prolaznik, inače majstor borilačkih veština, peške se kretao prema centru grada, a da bi skratio put odlučio je da prođe kroz pomenuti park, iako mu je bilo poznato da to mesto važi za veoma problematično stecište ljudi iz kriminogenih sredina. U jednom trenutku pred njega je iz žbunja iskočio naoružani razbojnik i uz pretnju nožem insistirao da mu preda svoj ručni sat i novčanik što ovaj, naravno, nije želeo da učini. Da bi realizovao svoju pretnju, napadač je skraćenim pokretom izveo upozoravajući ubod u stomak, na koji je majstor reagovao refleksnim povlačenjem tela unazad. Odmah zatim napadač je ponovio pun zamah istom putanjom, koji je majstor odbranio niskim blokom otvorenim dlanom – shotei. U momentu kada je napadač povukao ruku u početnu poziciju da bi još jače ponovio isti napadni zamah, majstor mu je zadao silovit presrećući udarac desnom nogom u

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 178

stomak – mae geri chudan – pogodivši ga vrhom cipele u solarni pleksus. Od intenziteta udarca napadač je pao na kolena grčeći se celim telom, bezuspešno pokušavajući da povrati dah. Napadnuti majstor je ustuknuo nekoliko koraka, poklonio se poraženom protivniku, a zatim se udaljio i nastavio svojim putem.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se, očigledno, radi o neskrivljenom pretpostavljenom zadesu koji je prouzrokovao kriminogeni tip naoružanog napadača. Mada se kao napadač pojavljuje lice koje je, najverovatnije, imalo naviku nošenja sečiva kao sredstva kriminalne prinude, način izvršenog napada taktički oslikava pravog laika koji je čak tri puta uzastopno ponovio isti ofanzivni zamah, ne vodeći pri tome ni minimum računa o sopstvenoj bezbednosti. S druge strane, napadnuti majstor je sa samoodbrambenog aspekta odreagovao besprekorno. Činjenica je da ga je svest o tome da prolazi kroz ozloglašeni kvart grada učinila dodatno opreznim što je, svakako, doprinelo da u momentu napada s lakoćom uspostavi potpuni mentalni balans i ATARI situaciju prihvati kao blagovremeno uočenu. Tako su procena napadačeve namere, ispravna distanca u odnosu na vrstu i ozbiljnost napada, kao i izbor optimalnog momenta za aktivnu kontraakciju rezultirali kao – GO NO SEN, bez ijednog suvišnog poteza.

Inače, incident nije prijavljen. Mada je s etičkog stanovišta majstor postupio ispravno, interesantno je da krivično-pravni stručnjaci procenjuju da bi, u slučaju da je došlo do povreda s težim posledicama po napadača, i napadnuta strana verovatno bila procesuirana, to jest, izložena neprijatnostima i pitanjima: „Zašto se kretala baš tim putem, a ne nekim drugim? Zašto nije pobegla kada je uočila napadača? Zašto napadača nije upozorila na okolnost da poznaje borilačke veštine?“ i dr.

DRUGI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Drugi slučaj posebno je interesantan zato što je u celosti zabeležen skrivenom kamerom tehničkog obezbeđenja objekta u kome se odigravao. Devedesetih godina prošlog veka, u jednom malom atraktivnom turističkom mestu, u po bela dana, ekskluzivnu prodavnicu zlatnog nakita pokušao je da opljačka maskirani razbojnik naoružan velikim kuhinjskim nožem. Prestravljene prodavačice bile su paralisane blještavim sečivom kojim je ovaj mlatarao ispred njihovih lica, insistirajući da torbu koju je stavio na tezgu brzo i bez pogovora napune dragocenostima. Po svoj prilici one bi to i učinile da se u tom trenutku nije pojavio jedan žestoki nenaoružani momak iz službe obezbeđenja, koji je uz gromoglasan ratnički krik zauzeo besprekoran

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 179

majstorski borilački gard, demonstrirajući nepokolebljivu spremnost da se upusti u neravnopravni sukob. Napadač je, najblaže rečeno, bio šokiran. Par sekundi je procenjivao šta da preduzme, a onda je, jednostavno, pobegao.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se radi o najklasičnijem primeru pretpostavljene profesionalne nasilne situacije, isprovocirane od strane kriminogenog naoružanog napadača, koja se može desiti bilo gde pod kapom nebeskom. Evidentno je da je napadač bio kriminalac čiji se razbojnički *„modus operandi"* zasnivao na korišćenju atraktivnog sečiva velikih dimenzija, koje je imalo isključivu svrhu da zastraši žrtvu i prinudi je na povinovanje bez otpora. Sam način držanja i zamahivanja sečivom ukazivao je da napadač nema apsolutno nikakvih borilačkih predznanja i iskustava. S druge strane, majstor borilačkih veština koji mu se iz profesionalnih razloga suprotstavio, iz blagovremeno uočene ATARI situacije sigurno ga je procenio kao „blefera" s kojim će relativno lako izaći na kraj, pa je demonstrirao takav duh spremnosti koji ni u jednom trenutku nije dovodio u pitanje njegovu odluku da vrlo kompetentno, čak sa izvesnom dozom zadovoljstva, uđe u sukob. Praktično, svesno ili nesvesno, primenio je taktiku „zastrašivanja protivnika" koja je rezultirala trijumfom bez borbe.

TREĆI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: U ovom incidentu, koji se odigrao početkom devedesetih godina prošlog veka, učestvovala su dva operativca tadašnje srpske tajne službe – RDB[62], koji su vršili dubinsko obezbeđenje jednog vrlo delikatnog političkog skupa. Bilo je vreme ručka kada su ušli u renomirani beogradski ugostiteljski objekt da bi stariji operativac obavio službeni telefonski razgovor. Samo što je uzeo u ruku telefonsku slušalicu prišao mu je nepoznati „drčni" korpulentni momčić od svojih 16–17 godina, grubo ga odgurnuo i naložio mu da se „gubi" zato što on baš na tom telefonu čeka neki poziv. Stariji operativac, koji je inače kod kuće imao dvoje dece približnog uzrasta, uvređen njegovim nevaspitanim gestom, zakoračio je da mu, onako očinski, udari ćusku, ali je momčić, na zaprepašćenje svih prisutnih, dohvatio nož iz pribora za jelo sa obližnjeg stola i vrlo ozbiljnim horizontalnim zamasima nasrnuo da ga poseče. Jedan od zamaha mu je čak rasparao sako pa je ovaj morao da uzmiče sve dok nije stigao do zida i kada se već učinilo da će, nemajući drugog izbora možda i potegnuti pištolj, između njih se postavio njegov mlađi kolega, inače majstor borilačkih veština, i sukob preusmerio na sebe, zauzevši besprekoran odbrambeni gard. Gnevnog momka to izgleda nije zbunilo pa je bez ko-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 180

lebanja, pretećeg izraza lica, ispružio sečivo prema grudima mlađeg operativca. Upravo u tom trenutku operativac je izveo munjeviti nožni blok-udarac – soto mawashi geri – izbivši mu nož iz ruke. Dok je iznenađeni razoružani napadač pokušavao da shvati šta ga je snašlo, operativac je podigao nož sa poda i vratio mu ga uz komentar: „Ajde, pokušaj ponovo!“. Takav njegov gest bio je više nego dovoljan da sve tenzije splasnu. Do malopre gnevni naoružani momčić odjednom se transformisao u uplašeno dete kome nije preostalo ništa drugo nego da pobegne, u čemu ga niko nije sprečavao.

ANALIZA DOGAĐAJA: Mada su u incidentu učestvovali pripadnici službe bezbednosti ovaj slučaj se po svojim okolnostima pre može svrstati u neskrivljeni nepredvidivi zades iniciran od strane frustriranog naoružanog napadača. Pri tom, napad je izveden od strane laika koji nije imalo naviku nošenja sečiva (za to oružje opredelio se po kriterijumu nasumičnog izbora) što se ogledalo u njegovoj potpunoj borbenoj neobučenosti, iako ofanzivni zamasi koje je izvodio, vođen agresivnim impulsom, nisu bili ni malo naivni. Majstor koji mu se suprotstavio, sve je to mogao sa lakoćom da konstatuje, s obzirom na okolnost blagovremeno uočene ATARI situacije pa, samim tim, i da se sa velikom sigurnošću u dominantnu prednost svoje veštine opredeli za najadekvatniji taktički nastup. Istovremeno, SAKKI napadača je postao zaslepljujuće intenzivan, čak toliko da je prevideo da za protivnika ima borilačkog stručnjaka, što je dodatno doprinelo njegovom brzom razoružavanju koje se odvijalo kroz trenutni spoj: besprekorne procene napadačeve namere, ostvarivanja statične dominacije, optimalne distance i jednostavnog tehničkog zahvata. I završni taktički nastup odbrane kroz osmišljeno „potcenjivanje“ daljih mogućnosti napadača delovao je kao dodatno „zastrašivanje“, što je sve zajedno rezultiralo pobedom bez ozbiljne borbe.

ČETVRTI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Pre više desetina godina jedan majstor borilačkih veština, bez ikakve namere i pobuda, uvučen je u incident koji se završio sa veoma teškim posledicama. Naime, pomenuti majstor i njegov bliski rođak izašli su na večeru sa svojim devojkama u jedan, u to vreme veoma popularan beogradski lokal. U potpuno suprotnom delu lokala sedelo je veće izdvojeno društvo od dvadesetak osoba, pretežno muškaraca, koji su, kako je vreme odmicalo, postajali sve agresivniji pod uticajem alkohola. U jednom momentu, među njima je došlo do glasne prepirke koja se pretvorila u kratkotrajnu ali žestoku tuču, koju je osoblje lokala, uz pomoć ženskog dela tog društva, jedva

uspelo da zaustavi. Čak je izgledalo da su njihove interne trzavice počele da jenjavaju, iako je bilo dosta raskrvavljenih noseva, razbijenih glava i polomljenih zuba.

Ne obazirući se na ponašanje tih, njemu potpuno nepoznatih ljudi, majstor borilačkih veština o kome je reč, otišao je do toaleta. Prvo što je uočio bili su lavaboi umrljani krvlju i velika količina zgužvanog zakrvavljenog toalet papira, ali ništa drugo što bi mu eventualno skrenulo pažnju i navelo ga na dodatni oprez. Međutim, u trenutku kada je otvorio vrata WC kabine, jedva da je uspeo da razazna lik krupnog, alkoholisanog, nepoznatog čoveka, divljačkog izraza lica, koji mu je snažnim donjim zamahom upućivao lovački nož u stomak. Refleksnim, takoreći nesvesnim pokretom, uspeo je da u poslednjem deliću sekunde spusti napadačevu ruku sa sečivom niže i tako preusmeri fatalni ubod sa stomaka na svoju desnu butinu. Šok je bio tako jak da bol nije čak ni konstatovao, već samo zastrašujući osećaj cepanja sopstvenog tkiva i napadačevu šaku koja pokušava da izvadi sečivo kako bi ponovila udarac, što se pretvorilo u grčevito okretanje zabodenog sečiva u mestu. Ne seća se kada je i kako svom naoružanom protivniku zadao udarac laktom u glavu – mawashi hiji jodan ate, zatim još jedan, pa još jedan, ne mogavši da shvati zašto protivnik od siline tako teških udaraca ne pada. Naprotiv, teturajući se u skučenom prostoru toaleta, uzdrmani napadač je uspeo da iščupa nož i još jednom nespretno zamahne, ali je izgubio ravnotežu i srozao se do sedećeg položaja, oslonjen na zid bočno od WC šolje. To je bio momenat kada mu je majstor zadao razorni udarac kolenom u glavu koja se, zatim, odbila od zida, što je još više pojačalo efekat udarca. Bio je gotovo siguran da ga je usmrtio.

Sve je trajalo samo nekoliko sekundi. Iz nekog čudnog osećaja pasivnog magnovenja trgao ga je intenzivan bol i naterao ga da misli. Pogledao je mesto uboda i kaišem podvezao ranu koja je obilno krvarila a onda smogao dovoljno snage da ode do svog stola i praveći se kao da se ništa nije desilo zamoli rođaka da što pre napuste to mesto. Zbog prigušenog svetla u lokalu njihov odlazak prošao je nezapaženo. Ubrzo su stigli do obližnjeg parka gde se srušio od iznemoglosti.

Povratio se posle izvesnog vremena zbog oštrih bolova i konstatovao da se nalazi u stanu roditelja svoje devojke. Naime, ona je, u međuvremenu, iz telefonske govornice pozvala svog oca da automobilom dođe po njih, a čim su stigli u stan pozvali su jednog kućnog prijatelja, lekara opšte prakse, da mu pruži prvu pomoć. Mada je lekar insistirao da ga hitno odvedu u bolnicu, otac njegove devojke, inače vrstan pravnik, to nije dopustio, želeći da prvo sazna šta se ustvari desilo. Majstor mu je ukratko prepričao događaj, iznoseći pretpostavku da je njegov nepoznati napadač, verovatno, bio iz onog društva koje se potuklo između sobe pa je, očekujući da će u toalet prispeti neko drugi, sa

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 182

kim je imao neraščišćene račune, greškom nasrnuo na njega. Opšti je zaključak bio da do daljnjeg incident ne treba prijavljivati, kako čestit čovek ne bi snosio posledice zbog problema koje je prouzrokovao neki anonimni agresivni pijanac. Par dana kasnije saznalo se da je njegov napadač preživeo što je, svakako, predstavljalo olakšanje, mada je bio u kritičnom zdravstvenom stanju. Uz to, pri iskazu datom miliciji, povređeni napadač nije mogao ničega da se seti, što je stvorilo uslove da nemili događaj vremenom padne u zaborav.

ANALIZA DOGAĐAJA: Slučaj se može okarakterisati kao neskrivljeni pretpostavljeni zades iniciran od strane frustriranog naoružanog napadača, čija je agresivnost podstaknuta znatnim uticajem alkohola. Očigledno je da se radilo o napadaču koji je od ranije imao naviku nošenja noža i ideju njegovog korišćenja iznenada, na najsvirepiji mogući način. Majstor je zatečen u apsolutno neočekivanoj ATARI situaciji, u kojoj je reagovao trenutno i instinktivno, inače, po svoj prilici, ne bi ni preživeo. O bilo kakvoj taktičkoj pripremi tu nije bilo ni pomisli. Stečena samoodbrambena sposobnost „odradila je svoje“ na jedini mogući način, bez svesne intervencije majstora. Teško da mu se bilo šta može prigovoriti i sa etičkog aspekta, mada bi, da je slučaj eventualno bio procesuiran, majstor verovatno zapao u ozbiljne krivično-pravne probleme.

PETI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: U ovom slučaju radi se o incidentu koji se početkom sedamdesetih godina prošlog veka dogodio baš na treningu usavršavanja borilačkih veština. Jedan od prvih uvaženih jugoslovenskih majstora imao je običaj da, u cilju propagiranja borilačkih veština Dalekog istoka, povremeno održava otvorene treninge na terenima beogradskog parka Kalemegdan. Po pravilu, na takvim treninzima se okupljala velika grupa gledalaca i znatiželjnika, što dobronamernih, što zluradih, ali do provokacija i sukoba nikada nije dolazilo. Jednom prilikom, kada su usavršavani upravo osnovni tehnički elementi TANTO DORI, iz publike se izvojio anonimni, dobro građeni bahati tridesetogodišnjak koji je zaustavio trening i izazivački upitao majstora: „A šta bi uradio da te ja sada napadnem svojim nožem?“ Majstor ga je ljubazno zamolio da ne smeta, što je ovaj, verovatno, protumačio kao kukavičluk, pa je iz kožne futrole, skrivene ispod košulje, izvukao kratki lovački nož, prebacujući ga teatralno, ali i vrlo vešto, iz ruke u ruku. Kao što to inače biva, njegovu provokaciju je zdušno podržao i deo publike, pa je majstor, sviđalo mu se to ili ne, morao da prihvati izazov. Momčina se skinuo do pojasa, šepureći se zaista impresivnom figurom i zauzeo borbeni stav koji, ruku na srce, nije delo-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 183

vao nimalo laički. Nož je držao stručno, blizu tela, sa sečivom okrenutim od malog prsta prema dole. Majstor je smireno i oprezno prišao na distancu pogodnu za sukob, strpljivo čekajući da izazivač izvede prvi zamah. Međutim, napadač nije ni pokušao da realizuje neku od standardnih akcija, već se umesto toga koncentrisao na brze, kratke lučne ubode u majstorovu isturenu podlakticu, nanevši mu i jednu duboku ubodnu povredu. Ne obazirući se na krv koja mu je natapala rukav kimona majstor je i dalje pasivno iščekivao svoju priliku za kontraakciju, što se ubrzo i desilo. Proglašavajući se unapred za pobednika, uobraženi napadač je u jednom trenutku duboko iskoračio da bi izveo još jedan ubod, što je bilo sasvim dovoljno da ga majstor uhvati za zglob ruke u kojoj je držao nož i zada mu razoran udarac bridom dlana u zglob vilične kosti (shuto somen uchi), od čega se ovaj sručio kao gromom pogođen. Kada se napadač povratio, majstor (tada je bio na završnoj godini stomatologije) ga je pregledao, konstatujući da je zadobio težak, višestruki prelom vilice i da hitno mora u biti prebačen u bolnicu. Incident nije prijavljen, na osnovu obostranog dogovora.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se očigledno radilo o očekivanoj nasilnoj situzciji izazvanoj od strane frustriranog naoružanog napadača. Kao napadač se pojavilo lice koje, ne samo da je imalo naviku nošenja sečiva, već i izvesna taktičko-tehnička iskustva koja ga izdvajaju iz grupe potpunih laika. To je u startu bilo jasno i majstoru, pa je forsirao taktiku pasivne odbrane sve dok mu se nije ukazala pouzdana prilika za ofanzivno presretanje. Međutim, ne smemo zanemariti činjenicu da je ta prilika proizašla iz tri ključna nedostatka napadača: Prvi je njegov neizgrađen mentalni stav prema protivniku, manifestovan kroz potcenjivanje, što se na kraju transformisalo u neopreznost. Drugi je pogrešno predubeđenje o faktorima koji definišu pobedu ili poraz, pa je za pobedu pretpostavio prvu akciju kojom je „puštena krv“ gubeći, pri tome, intenzitet borbene inicijative. Na kraju, njegova taktička nepripremljenost najbolje se ogledala u činjenici da je isključivo bio usredsređen samo na napad, potpuno otvarajući međuprostor za kontranapad, što je i otvorilo vrata njegovom porazu.

Inače, slučaj je dodatno interesantan i sa etičkog i sa krivično-pravnog aspekta. Potpuno je logično pitanje koliko je ovakva vrsta sukoba bila besmislena. Što se tiče stava majstora, ja ga lično razumem i opravdavam, jer da je odbio izazov, to bi se veoma loše odrazilo i na popularizaciju veštine i na njegovu borilačku karijeru, u koju je zaista puno uložio. S druge strane, krivičnopravni aspekt ovog slučaja je, svakako, negativan. Sumnjam da postoji sudstvo koje bi blagonaklono gledalo na takvu vrstu potvrde vrednosti.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 184

ŠESTI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Jedan od najstarijih krajeva Beograda – Savamala, poznat je, između ostalog, i po stogodišnjoj tradiciji masovnih tuča. Nekada je pozadina takvih incidenata odslikavala odraz političkih i socijalnih tenzija, da bi vremenom prerasla u običaj, onako, „iz sporta i razonode," što se održalo negde do osamdesetih godina prošlog veka. To je, po pravilu, tolerisano i prećutkivano od strane lokalnih organa vlasti, imajući u vidu da se pomenute „momačke zabave" nikada nisu završavale s ozbiljnijim posledicama, niti je pretila opasnost da će prerasti u nemire širih razmera. Najčešće poprište incidenata bila je Glavna beogradska železnička stanica – popularna „Štajga". Naravno, najspektakularnije „tabačine" dešavale su se u periodima kolektivnih ispraćaja na odsluženje vojnog roka, kada su se na tom relativno skučenom prostoru istovremeno zaticale stotine mladih i polupijanih momaka, kojima neki konkretan povod za tuču nije bio ni potreban.

Jednom prilikom, na centralnom staničnom platou odvijala se tuča u kojoj je učestvovalo oko dve stotine ljudi, što lokalaca, što zaludnika, što putnika namernika, uz nezaobilazne gledaoce koji su se pripijali uz zidove, jer, uzgred, ni oni nisu baš uvek bili pošteđeni. Dok su udarci pljuštali na sve strane uz zaglušujuću buku psovki, vređanja i likovanja, jedan elegantni gospodin, star otprilike oko pedesetak godina, koji je sve to posmatrao iz grupe gledalaca, oprezno je izvukao iz rukava tanki, dugački bodež, a zatim ušao u gužvu i brzim, kratkim zamahom zario ga u leđa jednom od nasumice odabranih momaka, očigledno bez ikakvog razloga, da bi se isto tako brzo povukao i sakrio u gomili gledalaca. To se ponovilo još dva puta, dok galamu nije nadjačao nečiji usplahireni vrisak – NOŽ! Kao po komandi, tuča je u trenutku prestala. Učesnici su se povukli u stranu i ubrzo ugledali tri tela kako leže u krvi. Na sreću, svi su davali znake života i pozivali u pomoć. Iz desetine grla začulo se ljutito pitanje: „Ko je potegao nož?" Nekoliko gledalaca istovremeno je pokazalo prstom na sredovečnog čoveka.

Dok se oko njega spontano zatvarao krug, dotični gospodin je izvadio svoj dugački bodež i unezvereno nasrnuo na ljude koji su mu bili najbliži. Ljudi su uzmicali. Nikome nije padalo na pamet da mu se suprotstavi, sve dok se iz mase nije izdvojio jedan lokalni momak, inače majstor borilačkih veština. Istog trenutka kad je zauzeo borbeni gard i oprezno mu se približio naoružani gospodin je pokazao simptome paničnog straha, nekontrolisano mlatarajući sečivom ispred sebe. Posle desetak nasumičnih zamaha u prazno umorio se i stao kao ukopan s ispruženim bodežom, a kada je mladi majstor pokušao da ga uhvati za ruku, naglo se okrenuo i preteći okolnim gledaocima da će ih ubiti, počeo da beži probijajući se između njih. Scena koja je usledila bila je

neverovatna. Goloruki momak proganjao je po peronu železničke stanice čoveka s velikim bodežom, sve dok ga nije sustigao i sapleo. Čim je pao na pločnik, naoružani čovek je odbacio bodež i ostao da nepomično leži ne pružajući nikakav otpor. Ubrzo je stigla milicija i odvela ga.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o pretpostavljenoj nasilnoj situaciji u kojoj se u ulozi napadača pojavio naoružani psihopata. Evidentno je da je napadač imao naviku nošenja skrivenog sečiva koje je, u skladu sa svojom izopačenom ličnošću, koristio na najpodmukliji način. Taktičko-tehnička iskustva po pitanju upotrebe sečiva niti je imao niti su mu bila potrebna, zato što njegov motiv nije bila borba (u ofanzivnom ili defanzivnom smislu), već vrebanje prilike da bilo kome nanese zlo, iz razloga duboko sakrivenih u njegovom bolesnom umu. Tome u prilog ide i činjenica da, kada se pojavio čovek koji je bio spreman da se sa njim „oči u oči“ upusti u sukob, ta okolnost ga je toliko preplašila da je spas potražio u bekstvu.

S druge strane, mladi majstor nije ni došao u poziciju da konkretno demonstrira svoje samoodbrambene sposobnosti. I pored njegovog nastojanja da nametne borbenu situaciju, čak i po cenu (taktički besmislenog) proganjanja naoružanog napadača, borbeni kontakt je izostao. Njegov protivnik bio je bolesna kukavica, tip napadača koji se „hrani“ samo strahom bespomoćne žrtve i koji će ustuknuti pred svakim ko bude pokazao da je spreman da na silu – reaguje silom.

SEDMI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: U ovom incidentu kao vinovnik se pojavljuje evidentirani, više puta suđeni i lečeni psihopata. Događaj se desio pre par desetina godina, neposredno po otvaranju prvog beogradskog podzemnog prolaza u Nušićevoj ulici. Jednog letnjeg popodneva ispred ulaza u podzemni prolaz stvorila se neopisiva haotična gužva. Majke su sklanjale decu, ljudi su bežali gazeći jedni preko drugih uz panične povike: „Ludak – ludak!“ Naime, šta se dešavalo? Jedan sredovečni notorni alkoholičar, u sumanutom alkoholisanom stanju, nezadovoljan što je osoblje samoposluge (u to vreme locirane u podzemnom prolazu) odbilo da mu proda flašu pića, doneo je odnekud veliki bajonet (iz I svetskog rata) i počeo da nasrće na prolaznike. Ubrzo je podzemni prolaz bio pust, pa se napadač ustremio na ljude koji su se još uvek tiskali po stepeništu pokušavajući da izađu, što se pretvorilo u haos.

Mladi beogradski policajac – inače majstor borilačkih veština, koji se slučajno nalazio u blizini, dotrčao je da vidi šta se dešava, mada tog dana nije bio

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 186

na dužnosti. Čim je ugledao naoružanog napadača odlučno mu je prišao i zauzeo borbeni gard uz preteći prodoran ratnički krik – KIAI[63]. Gotovo u isti mah napadač je bacio nož na zemlju i podigao ruke uz opasku: „Nemoj da me biješ, samo sam se šalio".

ANALIZA DOGAĐAJA: Slučaj se može svrstati u profesionalne pretpostavljene nasilne situacije sa psihopatskim tipom napadača naoružanog nožem. Ovaj napadač niti je imao naviku nošenja sečiva, niti iskustva o njegovom stručnom korišćenju ali ga to nije činilo manje zastrašujućim, s obzirom na to kakav je utisak ostavio na okolinu. Majstor koji mu se suprotstavio, još dok je prilazio, mogao je da konstatuje da pred sobom ima mentalno poremećenu osobu koja je vrlo nevešto držala sečivo i kojoj su koordinacija pokreta i ukupna psihomotorika bili toliko narušeni da bi ga veoma lako savladao najjednostavnijim zahvatom samoodbrane. Ali, kao što se moglo videti, to nije bilo ni potrebno. Odlučan nastup majstora, sigurnog u svoju veštinu, ostavio je presudan utisak na naoružanog napadača koji se, mada mu je svest bila sužena, osetio dovoljno ugroženim da je odustao čak i od pomisli na eventualnu borbu.

OSMI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Incident se desio u jednoj stambenoj zgradi u centru Beograda. Porodični čovek, u kasnim šezdesetim godinama, koji inače važi za dobričinu i uzornog domaćina, posle proslave nekog jubileja u firmi u kojoj je nekada radio, vratio se kući kasno noću u stanju teške alkoholisanosti. Ubrzo se iz njegovog stana čula vriska i lomljava, što je začudilo komšiluk koji ga je godinama poznavao kao osobu koja nije sklona konzumiranju alkohola. Sve je kulminiralo kada su njegova supruga, sin i snaja zapomažući istrčali iz stana.

Sprat ispod njih stanovao je poznati majstor borilačkih veština koji je među prvima došao da vidi šta se desilo. Zatekao je mučnu scenu. Njegov stari komšija izgledao je kao ludak iz horora. Izbezumljenog lika, vitlao je velikim kuhinjskim nožem i upravo se ustremio da izbode svoju snaju koja se saplela i pala niz stepenice. Majstor je brzo reagovao. Prišao mu je s bočne strane i stručno ga uhvatio za ruku u kojoj je držao sečivo. Međutim, na njegovo iznenađenje, stari je ispoljio toliku fizičku snagu da on, jednostavno, nije uspeo da mu uspostavi polugu na laktu, mada se za to nalazio u idealnoj poziciji. Izbegavajući da ga ozbiljnije povredi primenom neke udaračke tehnike, majstor je odlučio da situaciju reši alternativnim zahvatom uspostavljanja kontrole, što mu je uspelo tek posle dužeg grčenja po stepeništu, pri čemu je i on zadobio nekoliko posekotina po rukama.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 187

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom veoma mučnom incidentu, radilo se o neskrivljenom pretpostavljenom zadesu u kome se kao napadač pojavljuje čovek u sumanutom alkoholisanom stanju naoružan nožem. Napadač, koji sigurno nikada u životu nije poželeo ni da nosi, niti da potegne nož, zbog akutne alkoholisanosti zapao je u patološko stanje svesti što ga je učinilo veoma opasnim protivnikom, neuobičajeno snažnim i rezistentnim na bol, uzimajući u obzir njegove godine. Majstor koji mu se suprotstavio postupio je taktički i tehnički ispravno, međutim, njegova odluka da savlada takvog napadača ne nanoseći mu povredu ni po koju cenu, zamalo ga je koštala glave. Dostojan primer majstora koji je u ozbiljnoj borbi odlučio da se, bez obzira na posledice po sebe, odrekne stečene taktičko-tehničke prednosti u ime etičkog kodeksa.

ZAKLJUČAK

U najširem smislu, veliki broj razmatranih slučajeva suprotstavljanja napadaču naoružanom nožem uglavnom se odvijao slično izdvojenim primerima koje sam ovde izneo. Tvrdim da nikada nije bilo ni pokušaja nekih atraktivnih bravuroznih kombinacija, izvedenih od strane napadača ili odbrane, kakve smo navikli da gledamo u holivudskim filmskim koreografijama. Naprotiv! U realnosti se sve odvija munjevitom brzinom, sa akcijama tehnički realizovanim skraćenim, do krajnjih granica uprošćenim samoodbrambenim zahvatima, mnogo, mnogo, jednostavnijim čak i od onih koji se mogu očekivati u najgrubljim varijantama SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI. Takođe, i napadači su u realnim uslovima daleko sputaniji nego što se to na prvi pogled može pretpostaviti zato što im njihova mentalna struktura, o kojoj sam, verujem, već dosta govorio, ograničava prostor za delovanje. Čak ni eventualne zadobijene rane u ovakvim sukobima, nisu bili ni približno tako fatalne u odnosu na očekivanu drastičnu vrstu povreda kakve projektuje naša imaginacija podstaknuta podsvesnim strahom od oštrih predmeta.

Ozbiljna vera u sopstvene borilačke sposobnosti strateški je presudna. Međutim, to ne sme biti samoobmana, zasnovana na lažnom samopouzdanju, već istinska svest o sopstvenim objektivnim samoodbrambenim kvalitetima u odnosu na uočene ili pretpostavljene nedostatke protivnika jer će, u suprotnom, posledice po vas biti pogubne. To, takođe, ne sme biti ni „blefersko“ zavaravanje protivnika, sračunato na izazivanje prvog utiska po principu – „ako prođe-prođe“ jer, budite uvereni – „blefer prepoznaje blefera“, a ne zaboravite – on pri tom ima i nož. Samo od vašeg zdravog i trezvenog stava može da zavisi osnovna strateška odluka – da li ćete se upustiti u takav sukob ili ne. U svakom slučaju, postupajte pažljivo. Drevna samurajska izreka upozorava: ***„Nemam neprijatelja – moj neprijatelj je nepažnja.“***

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 188

杖取り

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 189

DRUGI DEO

JO DORI

VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA PALICOM

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 190

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 191

PRVO POGLAVLJE
BATINA

I) „UDRI BLIŽNJEG SVOG“

U kultnom filmskom ostvarenju Stenlija Kjubrika[64] – „ODISEJA 2001“, u delu sa podnaslovom „Zora života“, dominira antologijska scena u kojoj odabrani promućurni primat u neočekivanom izlivu inteligencije uviđa da pozamašna butna kost neke uginule životinje može efikasno da se iskoristi za uspostavljanje dominacije nad ostalim predstavnicima sopstvene vrste. Dakle, proizilazi da je našem praiskonskom pretku definitivno „svanulo“ upravo onog trenutka kada je pronašao način kako da umlati bližnjega svog. To epohalno otkriće, koje datira daleko pre pronalaska vatre, bila je – **batina**. Zato se i u savremenom svetu često citirana filozofska konstatacija „sve teče – sve se menja“[65] može primeniti baš na sve osim kada je u pitanju batina. Tu, kao da je vreme stalo pre više stotina hiljada godina, jer izgleda da se utisak koji je pomenuti izum ostavio na našeg davnog pra-pra pretka, toliko duboko utisnuo u ljudski genetski kod da se po pitanju upotrebne vrednosti batine do dana današnjeg nije promenilo ama baš ništa.

U svom uobičajenom pojavnom obliku, batina, kako joj i samo ime kaže, služi da se zadaju batine. Mada konstrukciono nije bog zna koliko evoluirala, u socijalnom smislu ostvarila je neverovatan napredak – od individualnog do grupnog, pa na kraju i do državnog sredstva prinude, predviđenog za „upitomljavanje“ širokih narodnih masa. Kulminaciju publiciteta stekla je kao – policijski gumeni pendrek, zastupljen u svim svetskim političkim sistemima, apsolutno pogodan da se neko „urazumi“ a da se pri tom ne eliminiše. Na tu temu mogao bih da napišem disertaciju, imajući u vidu da sam igrom sudbine bio u prilici da se okušam i s jedne i s druge strane pendreka. Iskreno rečeno, kada se danas toga prisetim, niti sam ja nekoga ozbiljnije ugrozio, niti je meni neko naneo veću štetu. Sve se svodilo na mnogo galame, psovki, adrenalina i poneku modricu.

Ipak ostaje činjenica da standardna, gumena pa čak ni drvena palica, nikada nisu mogle biti tretirane kao borbeno sredstvo koje može da ugrozi život, pa se opravdano postavlja pitanje: Čemu onda samoodbrambeni sistem za suprotstavljanje napadima te vrste? Odgovor je jednostavan. Zato što se u taktičko-tehničkom smislu pod palicom podrazumevaju i svi ostali tupi, tvrdi predmeti, pogodni za izvođenje napada zamahom jedne ruke, kao što su: metalna palica (odnosno, bilo koji izduženi metalni predmet sa svojstvima tog tipa „hladnog oružja“), prigodna oruđa šire namene (kao što su satara, izviđač-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 192

ka sekira, vojničko ašovče), razne standardne alatke (čekić, francuski ključ, vodoinstalaterska klešta), ali i širok izbor predmeta iz svakodnevnog okruženja – od vaze za cveće, flaše ili cigle do improvizovane teške drvene toljage. A sa takvim vrstama oružja, čija se ofanzivna upotreba u tehničkom smislu podudara s tehnikom korišćenja palice, ne sme i ne može biti šale.

II) PSIHOPATOLOGIJA BATINAŠA

Šta je to što jednu osobu navodi da se u slučajevima ekscesnih afektivnih stanja nesvesno opredeli da na svog suparnika nasrne nekim tupim predmetom umesto pesnicom ili hvatanjem za gušu, što je uobičajeni model agresivnog ponašanja za većinu ljudske populacije, ostaje tajna duboko skrivena u neistraženim predelima psihičkog. Prema mom tumačenju, radi se o praiskonskom potisnutom atavizmu[66] koji se kod jednog broja ljudi spontano ispoljava podstaknut agresivnim impulsom.

Uvidom u analizirane slučajeve mogao sam da konstatujem da se, za razliku od noževa, u praksi retko sreće pojava sklonosti ka stalnom nošenju sofisticirane ili improvizovane palice kao ofanzivnog ili defanzivnog borbenog sredstva. Kao najbliži toj kategoriji, eventualno bi se mogli svrstati ljudi koji iz potrebe ili navike uz sebe stalno imaju neki predmet sličnih karakteristika, kao što su štap za poštapanje ili kišobran, koji sam po sebi ne skreće pažnju a može se, u krajnjem slučaju, iskoristiti i kao oružje. Međutim, neuporedivo je veći broj onih koji takve predmete vole da imaju u svojoj neposrednoj blizini – „na dohvat ruke“ – u automobilu ili stanu, najčešće neku alatku pogodnu za borbu, što je potreba proizašla iz permanentnog osećaja nedefinisane fizičke nesigurnosti u otuđenom urbanom okruženju (fenomen na koji sam se u više navrata osvrtao u prethodnom tekstu).

Tako su kod ekscesa s upotrebom oružja tipa palice podjednako zastupljeni slučajevi korišćenja prigodnih predmeta iz šire okoline, koje je napadač uzimao u ruke neposredno pred icident, kao i slučajevi korišćenja unapred pripremljenih sredstava u tu svrhu. Kod izbora svojstava tih predmeta najviše dolaze do izražaja motivi napadača, odnosno, da li želi da uplaši, povredi ili ubije svog protivnika (npr. – „ova grana je trula, bolje bi bilo da ga udarim flašom“). Po tom pitanju, frustracioni tip napadača karakteriše racionalan izbor, psihopatološki tip napadača uzima prvo što dohvati, dok se kriminogeni napadači orijentišu na brižljivo pripremljena, dodatno adaptirana i veoma opasna sredstva. Postavka kriminološkog muzeja na Višoj školi Unutrašnjih poslova u Beogradu sadrži mnoštvo takvih eksponata koji svedoče o neverovatnoj, bolesnoj inventivnosti njihovih bivših korisnika.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 193

III) TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD NAPADA PALICOM

Treba znati da svaki agresivni napadač naoružan palicom ulazi u sukob da bije a ne da se bori. Većina napadača palicu čak i ne doživljava kao oružje za borbu, već samo kao sredstvo za premlaćivanje i zlostavljanje nenaoružane žrtve, od koje se unapred očekuje da će biti, ako ne potpuno pasivna, onda bar odbrambeno inferiorna. Zbog toga se u taktičko-tehničkom smislu svaki takav napadač može tretirati kao apsolutni laik, koji ne oseća ama baš nikakvu potrebu za eventualnim usavršavanjem upotrebe pomenutog oružja. Relativno opasnijoj kategoriji pripadaju napadači koji, zbog profesija kojima se bave, imaju funkcionalno izgrađen zamah oruđem koje se drži u jednoj ruci, pa znaju ozbiljno da udare (kao što su kovači, limari, kamenoresci i sl.), ali ni oni ne poseduju nikakva stručna znanja i iskustva o taktici borenja, što ih u sukobu sa samoodbrambeno osposobljenim protivnikom čini pogodnim za primenu adekvatnih kontrazahvata. Njihov borbeni laicizam ogleda se u nekoliko bitnih nedostataka koji su konstatovani u najvećem broju slučajeva agresivnih napada palicom. To su: stereotipnost ofanzivnog nastupa sa jasno uočljivom najavom načina i momenta nameravane napadne akcije, ograničene mogućnosti za izbor pokreta prilikom tehničke realizacije udarnog zamaha, kao i isključiva usredsređenost na udarac, uz mentalnu i taktičku nepripremljenost na aktivno pružanje otpora. Upravo ove okolnosti osiguravaju uslove za uspešan samoodbrambeni nastup, čak i u slučajevima kada se umesto standardne palice pojavljuju znatno opasnija napadna sredstva.

Da bi, uopšte, došlo do napadne situacije, podrazumeva se izvođenje niza fizičkih postupaka. Napadač naoružan palicom mora da priđe žrtvi i zamahne, što znači da će njegova namera, s obzirom na dimenzije oružja koje koristi (čak i ako je do tada uspevao da ga prikrije) lako i brzo biti otkrivena. To se, naravno, ne odnosi na iznenadne napade s leđa, mada analize pokazuju da je i u većini takvih situacija više dolazila do izražaja neopreznost odbrane nego osmišljeni nastup napadača. Dalje, kod zamaha palicom podrazumeva se širok pokret uz angažovanje cele ruke i ramenog pojasa, s karakterističnom zadrškom u početnoj napadnoj poziciji da bi se snaga mišićne mase usmerila na zamah, što zahteva popriličnu jedinicu vremena (neuporedivo je duža nego u slučajevima napada sečivom). Taj faktor još više dolazi do izražaja kod ponovljenih zamaha, kada ruka s palicom prethodno mora da se vrati u početnu poziciju, što momenat napadne akcije čini još dužim. Zatim, posebno je značajna činjenica da su mogućnosti tehničkog izvođenja zamaha palicom svedene na dva, u retkim slučajevima na tri ili četiri moguća pokreta, koji su već na osnovu početne pozicije (kod neobučenih napadača) unapred definisani. Osim

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 194

toga, prostorna širina luka svakog zamaha palicom i neophodnost unošenja pune fizičke snage napadača u zamah, onemogućavaju „fingiranje“ lažnih napada, to jest, skraćivanje ili preusmeravanje započete napadne putanje.

Istovremeno, do izražaja dolaze i propratni mentalni faktori. Usredsređenost napadača isključivo na udarac, preko koga se njegova psihološka napetost prazni u „afektivnom emocionalnom prasku“, najčešće će se manifestovati kroz nekontrolisano ponavljanje serije jednog te istog zamaha palicom, koji će sa protokom vremena postajati sve sporiji, neoprezniji i slabiji, što je još izraženije kada se umesto palice koristi neki teži predmet.

Na kraju, psihološka i taktička nepripremljenost napadača na mogućnost pružanja aktivnog kvalifikovanog otpora figurira kao ključni faktor uspešne samoodbrambene akcije. Kod ovog tipa napadača preovlađuje predubeđenje – „moja palica, moja dominacija“, pa u sukobu očekuju takvo ponašanje suprotne nenaoružane strane koje će se svoditi samo na trpljenje bola, uz neefikasnu zaštitu ugroženih delova tela – od bespomoćnog prekrivanja rukama do potpunog povinovanja ili fizičkog kolapsa. Zato se redovno dešava da kvalifikovani otpor i protivnapad kod takvog napadača prouzrokuje mentalni šok koji ga toliko parališe da svi njegovi dalji postupci postaju borbeno necelishodni. On za trenutak ostaje „kao ukopan“ a zatim se, ili povlači i pokušava da pobegne ili, u najgorem slučaju, neodlučno nastavlja sa pojedinačnim nervoznim i nepreciznim nasrtajima, s dugim intervalima između svakog zamaha.

Slabe tačke napadača naoružanog palicom, kao pretpostavke uspešne odbrane, u praksi se mogu iskoristiti samo ako su praćene visokim nivoom samoodbrambene osposobljenosti, što podrazumeva ozbiljnu i studioznu pripremu koja se u sistemu KYOKUSHINJUTSU sprovodi kroz programe OSNOVNIH, SLOŽENIH i SLOBODNIH FORMI – JO DORI.

DRUGO POGLAVLJE
JO DORI – OSNOVNE FORME

METODOLOŠKI UVOD

OSNOVNE FORME – JO DORI razrađuju samoodbrambeno reagovanje na najčešće zastupljene pojavne oblike napada palicom, to jest, nekim drugim sredstvom sličnih ofanzivnih karakteristika, pogodnim za zadavanje udaraca lučnim zamahom jedne ruke. Obuhvaćeno je izučavanje četiri vrste takvih na-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 195

pada, sa usavršavanjem primene osnovnih taktičko-tehničkih rešenja na kojima je zasnovan početni koncept ovog vida samoodbrane. Forme se uvežbavaju sa partnerom po sistemu KATA KUMITE, u kojem napadač ima zadatak da unapred određenu vrstu napadnog zamaha izvodi jednoličnim pokretom, uvek na isti način i iz iste pozicije, simulirajući bitne karakteristike izučavane borbene situacije.

Takav pristup treba da omogući studiozno savladavanje osnovnih šablonizovanih kombinovanih samoodbrambenih zahvata, s ciljem dostizanja tehničkog savršenstva, pravovremenosti, kontinuiteta i rutine u redosledu odbrambenih radnji, uz istovremeno spontano privikavanje na specifičnu vrstu mentalnog opterećenja baziranog na strahu od zamaha palicom.

Osnovno samoodbrambeno reagovanje usavršava se kroz tri borbene faze – **uvodnu**, **prelaznu** i **završnu**. Prvo se studiraju pojedinačni tehnički elementi, zatim, izdvojene faze akcija, da bi se na kraju kompletna forma izvodila kao jedinstvena samoodbrambena celina. Obuka se radi sa standardnim gumenim, drvenim ili plastičnim palicama dužine 60 – 80 cm.

A) UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI

Uvodne faze imaju za cilj da omoguće detaljnu analizu osnovnih pojavnih oblika napada palicom. To se odnosi na uočavanje početnih tačaka zamaha od čega zavisi putanja udarca koji će biti izveden. Dugotrajnim ponavljanjem zadatih akcija spontano će se razviti osećaj za optimalnu distancu – MA-AI – u odnosu na dužinu pretećeg luka zamahnute palice, pravilna upotreba usmerenog pogleda – ME NO TSUKE – koji bez napora treba da proprati i kretanje napadača i putanju njegovog oružja, kao i sposobnost – SEN – za sigurno predviđanje faktora kada će i kako napad biti izveden.

U ovoj fazi forsirano se uvežbava tehnika blagovremenog presretanja napadne putanje udarca palicom, primenom adekvatnog borbenog kretanja prema protivniku, da bi se telo postavilo u bezbedan položaj u odnosu na njegovu započetu akciju, uz istovremeno otklanjanje neposrednog ugrožavajućeg efekta napada izvođenjem adekvatnog blokiranja protivnikove ruke koja nosi oružje.

Potrebno je da naglasim da se osnovni taktički pristup ovde bitno razlikuje od onog koji se primenjuje u početnim fazama odbrane od napada nožem. Naime, zbog dimenzija oružja i potpuno drugačije fiziologije zamaha, napadna putanja palice je neuporedivo duža, pa su osnovne uvodne faze odbrane bazirane na blokirajućem presretanju, za razliku od sklanjanja ili preusmerava-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 196

nja koji su karakteristični za TANTO DORI. Naravno, taktika sklanjanja predviđena je i programom JO DORI, ali će njeno izučavanje biti obuhvaćeno tek programom SLOŽENIH FORMI.

B) PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI

Usavršavanjem uvodnih faza kandidat treba da stekne puno poverenje u osnovni taktički pristup na kome je zasnovana uspešna odbrana od palice, a to je – da se svaki nameravani napad te vrste zadaje širokim zamahom cele zgrčene ruke i ramenog pojasa, sa obaveznom zadrškom početne pozicije koja proizilazi iz fiziologije takvog pokreta, što ga čini pogodnim za aktivno blokiranje i presretanje. Pravovremenom primenom adekvatnog borbenog kretanja i bloka, započeti napad biće zaustavljen, a skraćena distanca u odnosu na putanju palice učiniće protivnikovo oružje trenutno bezopasnim, dovodeći ga u poziciju pogodnu za preduzimanje prelaznog samoodbrambenog zahvata – uspostavljanja JU JUTSU poluge na laktu blokirane napadne ruke, sa ili bez korišćenja eventualnih dopunskih borbenih tehnika. Napominjem da su u OSNOVNIM FORMAMA – JO DORI uvodne i prelazne faze akcija koncipirane kao jedinstven, gotovo trenutni samoodbrambeni proces, to jest, da je uslovna podela ovog procesa napravljena isključivo iz edukativnih razloga.

C) ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI

U završnim fazama izučavaju se najpodesniji šabloni finalizacije samoodbrambenog procesa protiv napadača naoružanog palicom. Sve završnice su izuzetno efikasne, razorne i jednostavne za izvođenje, a koncipirane su tako da se sa gotovo spontanom lakoćom nadovezuju na tehničke zahvate prelaznih faza.

I) JO DORI – PRVA OSNOVNA FORMA

PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad palicom koji je izveden visokim vertikalnim lučnim zamahom **odozgo prema dole** (slika – 249). To je najuobičajenija napadna pozicija, zastupljena bar u 60 % slučajeva nasrtaja ove vrste. Specifičan položaj palice u ruci koja je visoko podignuta iznad glave sa savijenim laktom, ukazuje da će fiziologija pokreta biti usmerena tako što će napadna putanja oružja ići u

249

vertikalnom luku, odozgo prema dole, pod pravim uglom u odnosu na glavu žrtve. Napad se, posebno ako je prvi u nizu, obično vrši sa iskorakom. Iako početna pozicija zamaha nedvosmisleno ukazuje na to da će biti izveden upravo taj udarac, ipak postoji mogućnost da se palica preusmeri u bočni horizontalni luk. Da bi se izbegla iznenađenja, treba obratiti pažnju na donji kraj palice, to jest, ako je on u momentu početne faze zamaha ostao okrenut pravo, napad će s potpunom sigurnošću biti izveden očekivanom vertikalnom putanjom. Osim toga, na svaki eventualni pokušaj „fingiranja" ili zaustavljanja udarca, dovoljno je da se samo za pola koraka preventivno odstupi unazad, ne menjajući stav, što protivnika navodi na potrebu da akciju izvede s dodatnim ispružanjem tela, kako bi njegov napad bio delotvoran.

Na napad se reaguje u momentu kada je protivnikova ruka s palicom započela lučnu putanju i to tako, što se energičnim, brzim proklizavanjem prema protivniku, bez promene garda – yoli ashi, krene direktno prema njemu i visokim blokom – jodan uke (s otvorenom šakom) presretne napadni zamah delovanjem na podlakticu napadača (slika 250). U trenutku kada je preko bloka uspostavljen kontakt s protivnikovom rukom, čvrsto se prihvati njegova podlaktica, sa istovremenim iskorakom prema unutrašnjosti protivnikovog garda i zadavanjem razornog prelaznog udarca laktom u glavu – mawashi hiji jodan ate (slika 251).

Nezavisno od toga koliko će pomenuti udarac uzdrmati protivnika, zatečena bliska borbena pozicija biće veoma pogodna za izvođenje bacanja preko ramena – ippon seoi nage (slike: 252–253). Naime, kod suprotstavljanja napadima palicom, presretanjem dinamike zamaha stvaraju se idealni uslovi za primenu bacanja a da pri tome ne postoji nikakva opasnost od samopovređivanja, tako da su (za razliku od koncepta TANTO DORI) u ovom segmentu tehnike bacanja dosta zastupljene. Inače, ippon seoi nage – je standardno JU JUTSU bacanje i kao takvo spada u esencijalne zahvate sistema KYOKUSHINJUTSU, pa se stoga na njegovom opisu neću duže zadržavati[67].

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 198

250

251

252

253

U momentu protivnikovog pada nad njim treba uspostaviti prelaznu polugu na laktu – hiji jime hiza gatame ne waza (slika – 254), a zatim preduzeti završnu fazu akcije razornim dovršavajućim udarcem nogom – kakatto oroshi uchi (slike: 255–256). Ovakva završnica, takođe, spada u elementarne zahvate OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU[68].

254

255

256

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 200

II) JO DORI – DRUGA OSNOVNA FORMA

DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI razrađuje reagovanje na napad palicom koji je izveden **visokim spoljašnjim lučnim horizontalnim zamahom**, usmerenim prema bočnoj strani glave i vrata žrtve (slika – 257). Ova izuzetno opasna napadna pozicija se često sreće u praksi, mada ne tako često kao prethodna. Početna pozicija zamaha direktno nagoveštava da će biti izveden upravo taj udarac. Specifičan položaj palice u ruci napadača – visoko iznad glave (kao u prethodnoj formi) ili u visini glave, ali sa savijenim laktom naglašeno isturenim u stranu, što donji kraj palice usmerava prema spolja, sa sigurnošću ukazuje da će fiziologija pokreta biti usmerena tako da će se napadna putanja zamaha realizovati u spoljašnjem horizontalnom luku. Obično se zadaje s punim iskorakom, jer bi ga u suprotnom bilo lako izbeći. Problem koji se može pojaviti je činjenica da je teško precizno proceniti visinu napadne tačke u koju će udarac biti zadat, mada sa samoodbrambenog aspekta to neće biti od značaja jer je planirano da se zamah presreće u početnoj fazi.

Na napad se reaguje u prvoj polovini napadne putanje, kada se rame napadača prateći fiziologiju pokreta isturi napred, i to brzim dijagonalnim proklizavajućim iskorakom prema protivniku – cuge ashi, bez promene stava, s istovremenim dvostrukim blokom dlanovima – shotei – na podlakticu i nadlakticu njegove ruke u kojoj drži palicu (slika – 258).

257

258

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 201

Blok praktično presreće dinamiku protivnikovog zamaha, pa čim se kontakt uspostavi, levom rukom treba obuhvatiti njegovu podlakticu i čvrsto je stegnuti ispod svog pazuha, potiskujući mu lakat prema gore, uz istovremeni pritisak desnom rukom na njegovo rame, čime je uspostavljena fiksacija unutrašnjom polugom na laktu – hiji jime uchi waza (slika – 259), što u potpunosti definiše prelaznu fazu druge forme. Ovaj specifičan tip poluge na laktu prvi put se uvodi u sistem KYOKUSHINJUTSU i veoma je delotvoran kod samoodbrambenog suprotstavljanja napadaču naoružanom palicom. Moram da napomenem da se za razliku od taktičkog koncepta TANTO DORI, u kome strogo zabranjujem primenu poluga kod kojih oružje napadača ostaje izvan vidokruga, to nije slučaj sa JO DORI konceptom, s obzirom na činjenicu da je (u odnosu na nož) odbranjena palica bezopasna, bez obzira gde je zatečena u momentu uspostavljanja fiksirajućeg zahvata.

259

Završna faza akcije realizuje se tako što se poluga dodatno zategne, a zatim desnom rukom zada skraćeni udarac korenom dlana u glavu – shotei (slika – 260). Koristeći dinamički učinak udarca i okolnost prethodno fiksirane protivnikove ruke, energičnim ubacivanjem svog kuka i desne noge na spoljašnju stranu protivnikovog garda (slika – 261) treba izvesti JUDO bacanje – osoto gari (slika – 262), uz zadržavanje poluge na laktu nad oborenim protivnikom (slika – 263).

260

261

262

Protivnik će tako biti doveden u idealnu poziciju za zadavanje serije razornih dovršavajućih udaraca bridom dlana – shuto oroshi uchi (slika – 264) i vrhom lakta – hiji oroshi uchi (slika – 265). Napominjem da kompletna primenjena završnica spada u elementarne zahvate OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU, pa se na njenom detaljnijem opisu neću zadržavati[69].

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 203

263

264

265

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 204

III) JO DORI – TREĆA OSNOVNA FORMA

TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI, bavi se samoodbrambenim reagovanjem na napad palicom koji je izveden **niskim spoljašnjim horizontalnim zamahom** ugrožavajući slabine, rebra i bubrege žrtve (slika – 266). Ova vrsta napada se ređe susreće u praksi, a po pravilu ukazuje na izvesna iskustva napadača u upotrebi palice. Obično se radi sa bliske distance, s karakterističnim povijanjem tela u pravcu napada. Početna pozicija identična je kao u prethodnoj formi – sa palicom koju napadač podiže visoko, naglašeno isturajući polusavijeni lakat u stranu. To, svakako, ukazuje da će fiziologija pokreta realizovati putanju zamaha palice u spoljašnjem horizontalnom luku, ali ne nagoveštava visinu napadne tačke na koju će udarac biti usmeren. Naime, visinu udarca može diktirati zatečena, veoma bliska distanca, ili podignuti odbrambeni položaj ruku napadnute strane, što se u borbi lako može isprovocirati, međutim, to ne garantuje da će napadač postupiti na očekivani način. Zbog toga je taktički nastup odbrane u ovom slučaju koncipiran na reagovanju u završnoj fazi zamaha, kada je način tehničke realizacije ofanzivnog pokreta sasvim izvestan.

266

Na napad se reaguje u drugoj polovini napadne putanje, energičnim dubokim ulaskom prema protivniku bez promene stava – cuge ashi – i to tako što se zamah presreće primanjem podlaktice protivnikove napadne ruke na telo, uz dodatnu amortizaciju sile zamaha skraćenim dvostrukim blokom dlanovima – shotei (slika – 267). Naglo skraćena distanca učiniće oružje bezopasnim, a presretanje dinamike zamaha amortizovaće silinu napada do te mere da će protivnikova ruka sa palicom biti više prihvaćena nego blokirana. Osim toga, zatečena pozicija biće gotovo idealna za uspostavljanje prelazne unutrašnje poluge na laktu – hiji jime uchi waza (slika – 268), spontanim obuhvatanjem protivnikove podlaktice, uz istovremeni snažni pritisak na njegov lakat i njegovo rame.

267

268

Za razliku od borbene situacije koju smo imali u prethodnoj formi, ovde će dinamički sudar napada i odbrane biti mnogo izraženiji, uz neophodnost da se završni zahvat realizuje sa apsolutno bliske distance. Zato uspostavljenu polugu treba dodatno maksimalno zategnuti, a onda, ne popuštajući polugu, oboriti protivnika tehničkim zahvatom izbijanja isturene noge čišćenjem – deashi barai (slika – 269). Intenzivnu polugu na laktu treba zadržati i nad oborenim protivnikom (slika – 270), a onda ga dovršiti razornim udarcem

269

270

271

– shotei orosh uchi (slike: 271–272). U navedenoj završnici pojavljuju se dva nova tehnička elementa koja se kroz program JO DORI po prvi put uvode u samoodbrambeni sistem KYOKUSHINJUTSU. Prvi je standardni tehnički JUDO zahvat obaranja čišćenjem – deashi barai, izuzetno pogodan za reagovanja sa apsolutno bliske distance – hvat pozicije. Osmišljen je tako da se posle uvodnog poremećaja ravnoteže (u ovom slučaju zatezanjem poluge) na protivnikovu nogu koja još uvek održava balans, deluje energičnim udarcem stopalom. Drugi je razorni dovršavajući KARATE udarac – shotei oroshi uchi. Podsećam da se shotei u svom osnovnom obliku od ranije pojavljuje kao jedna od tehnika na kojoj počiva sistem KYOKUSHINJUTSU, ali se sada po prvi put uvodi kao dovršavajući zahvat – KOROSHI – što mu daje poseban značaj pa ga, počevši od ovog edukativnog nivoa, treba forsirano usavršavati metodom – TAMESHIWARI – do stepena ekstremne razornosti (slika – 273).

272

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 207

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 208

IV) JO DORI – ČETVRTA OSNOVNA FORMA

ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad palicom koji je izveden **visokim unutrašnjim horizontalnim zamahom** (slika – 274). Početna pozicija zamaha – palica u desnoj ruci ispred levog ramena, nedvosmisleno ukazuje da će biti izveden upravo taj udarac, što ga čini apsolutno predvidivim. U praksi se retko sreće kao samostalna napadna akcija i obično se radi u kombinaciji sa spoljašnjim horizontalnim zamahom (noseći udarac prethodne forme), kao ugrožavajuće „mlataranje“ palicom levo-desno. Po pravilu se zadaje s iskorakom, da bi udarac sustigao žrtvu. Na napad se reaguje u toku izvođenja zamaha, brzim iskorakom prema spoljašnjoj strani protivnika – cuge ashi, s istovremenim presretanjem zamaha dvostrukim blokom dlanovima – shotei (slika – 275).

274

275

276

U trenutku kada je uspostavljen kontakt s protivnikovom rukom, čvrsto se prihvata njegova podlaktica, uz istovremeni energični okret celog tela u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan (slika – 276). Ceo postupak **uvodne faze** izvodi se kao trenutna, munjevita akcija – cuge ashi ushiro tenkan. Praktično, protivnik će spontano biti doveden u nestabilnu pasivnu poziciju, na koju se kao klasična realizacija borbenog principa – GO NO SEN – s lakoćom nadovezuje prelazna poluga na laktu – hiji jime soto waza (slika – 277).

277

Završna faza koncipirana je na kontinuiranoj transformaciji nekoliko uzastopnih zahvata. Iz prelazne poluge, fiksirana protivnikova šaka s palicom se podiže (slika – 278) i rotira dok ne dođe u položaj za transformaciju u polugu – ude garami (slika – 279).

278

279

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 210

Mada je borbena pozicija sada bezbedna, nije pogodna za realizaciju potpune završnice, pa uspostavljenu polugu treba nadgraditi dodatnom polugom na vratu – (slika – 280), a onda zadati dva razorna dovršavajuća udarca kolenom u glavu – hiza jodan (slika – 281) i laktom u potiljak – hiji oroshi uchi (slika – 282). I u ovom slučaju kompletna primenjena završnica spada u elementarne zahvate Osnovnog samoodbrambenog programa – KYOKUSHINJUTSU[70].

280

281

282

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 211

TREĆE POGLAVLJE
JO DORI – SLOŽENE FORME

METODOLOŠKI UVOD

Četiri OSNOVNE FORME – JO DORI osmišljene su samo kao uvodna edukativna taktičko-tehnička priprema kandidata za suprotstavljanje napadaču naoružanom palicom. To znači da kao izdvojena celina, ma koliko dobro bile uvežbane, neće predstavljati pouzdan faktor za realne borbene uslove, već se mogu tretirati jedino kao nužni preduslov za prelazak na viši nivo ovog vida specijalne samoodbrambene obuke. Pa čak ni to neće biti dovoljno, imajući u vidu da je na nivou SLOŽENIH FORMI – JO DORI predviđena šira razrada pojavnih oblika napada palicom, uz prilagođavanje osnovnih taktičko-tehničkih zahvata mogućim tokovima borbenog procesa, što znatno prevazilazi okvire osnovnih JO DORI formi. Naime, atipični modaliteti napada palicom, kao i korišćenje znatno opasnijih napadnih sredstava sličnih borbenih karakteristika, zahtevaju kompleksniji pristup, tako da u ovaj nivo specijalne obuke mogu biti uključeni samo kandidati koji su prethodno savladali i kompletan program TANTO DORI.

U složenim formama svaka tipična napadna pozicija, definisana nekom od osnovnih formi JO DORI, nadgrađena je grupom taktičko-tehničkih varijeteta, prilagođenih problemima proizašlim iz uočenih situacionih atipičnosti, da bi se izvršilo saniranje potencijalno neadekvatnih zahvata **uvodne**, **prelazne** ili **završne faze** osnovnog samoodbrambenog koncepta. Ti sanirajući zahvati metodološki su bazirani na visokom stepenu kompatibilnosti ključnih elemenata OSNOVNIH FORMI – JO DORI i specijalnog programa TANTO DORI, koji se dobrim delom tehnički mogu kombinovati, dopunjavati ili zamenjivati, što pruža uslove za neograničenu „dirigovanu“ improvizaciju u odbrambenom procesu.

Tako, varijacije SLOŽENIH FORMI – JO DORI koje su proizašle iz problema **uvodne faze**, razrađuju situacije kada početna pozicija napada odstupa od osnovnog šablona – ili zbog atipično izvedenog zamaha palicom, ili zbog korišćenja istorodnog ali atipičnog napadnog sredstva (na primer – čekić umesto palice). Imajući u vidu da je **uvodna faza** ključni trenutak odbrambenog procesa, saniranje takvih problema razrađuje se kroz uvežbavanje širih mogućnosti izbora borbenog kretanja i tehnika blokova.

Isti princip važi i za SLOŽENE FORME – JO DORI koje su proizašle iz problematičnih situacija **prelaznih faza.** Jasno je da uspostavljanje prelazne kontrole nad naoružanim napadačem predstavlja faktor koji bitno odlučuje o

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 212

ishodu borbe, ali i ovde brojne atipičnosti mogu poremetiti osnovni nastup odbrane – od nepovoljnih okolnosti koje proizilaze iz dinamike samog borbenog procesa, do neuobičajene fizičke konstitucije napadača, tehničkih atipičnosti napadnog sredstva i drugo. Kroz razradu SLOŽENIH FORMI sve se to efikasno prevazilazi adekvatnom zamenom kompatibilnih zahvata.

Na kraju, atipični položaji tela napadača u procesu realizacije **prelaznih faza** mogu nametnuti takvu borbenu poziciju da bi insistiranje na izvođenju šablonizovane **završnice** bilo neadekvatno ili čak nemoguće, što se prevazilazi zamenom kompatibilnih završnih zahvata, osmišljenih kroz varijacije SLOŽENIH FORMI – JO DORI zasnovanih na problemima završnih faza akcija.

SLOŽENE FORME – JO DORI se, takođe, uvežbavaju sa partnerom po principu KATA KUMITE, s tim što je ovde napadaču data veća sloboda kod izbora načina tehničkog izvođenja osnovnih napada palicom, pa se pred odbranu postavlja složen zadatak pariranja trenutnim izborom nekog drugog, za tu priliku adekvatnijeg zahvata, što bi vremenom trebalo da preraste u sposobnost spontanog prilagođavanja nepredvidivim borbenim situacijama. Prilikom procesa obuke prvo se izdvojeno razrađuju problematične pozicione situacije, da bi se kasnije uvežbana nadgrađena forma izvodila kao spontana samoodbrambena varijacija.

I) PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje problematične samoodbrambene pozicije u situacijama napada palicom koji se izvode visokim vertikalnim lučnim zamahom odozgo prema dole. Do neuspešne primene osnovnih predviđenih zahvata može doći u **uvodnoj** i **prelaznoj fazi** odbrambenog procesa. U **uvodnoj fazi** problem se pojavljuje kada napadač izvodi ofanzivni zamah iz neposredne blizine ili kada umesto palice upotrebljava neko znatno ubojitije sredstvo, što otežava reagovanje po osnovnom šablonu. Problemi **prelazne faze** nastaju iz dva razloga i odnose se na nepredvidive okolnosti koje mogu proizići iz dinamike reagovanja odbrane ali i zbog neuobičajene fizičke konstitucije napadača, što onemogućava šablonom predviđeni borbeni kontinuitet. Svi ti problemi razrešavaju se taktičko-tehničkom nadgradnjom PRVE OSNOVNE FORME, adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi JO DORI, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI, obrazujući tako PRVU GRUPU SLOŽENIH FORMI – JO DORI.

A) PRVA GRUPA JO DORI – PRVA VARIJACIJA

Problemi **uvodne faze** borbene situacije koju protivnik započinje – visokim vertikalnim lučnim zamahom palicom, mogu nastati kada zbog veoma bliske distance napadač izvodi udarac iz mesta, bez iskoraka, pa bi planirano uvodno reagovanje presretanjem bilo tehnički komplikovano, kao i u slučajevima kada se u takvom napadu koristi neko jednoručno oruđe opasnije od palice, u odnosu na koga bi reagovanje po šablonu bilo nepotrebno rizično (slika – 283). U tom slučaju, umesto presrećućeg iskoraka prema protivniku s visokim blokom, treba primeniti varijantu kretanja u stranu, iskorakom prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda – cuge ashi, s istovremenim izvođenjem dvostrukog bloka dlanovima – shotei awase uke (slika – 284).

283

284

285

U trenutku kada je preko bloka uspostavljen kontakt s protivnikovom rukom, čvrsto uhvatiti njegovu podlakticu i energičnim trzajem tela izvesti okret u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan, do uspostavljanja poluge na laktu hiji jime (slika – 285). Ceo opisani manevar treba izvesti munjevito, kao jedinstvenu akciju. Praktično, problem **uvodne faze** PRVE OSNOVNE FORME – JO DORI biće saniran primenom uvodnog zahvata PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju dalje treba nastaviti po tom taktičko-tehničkom konceptu, obaranjem protivnika opružanjem po tlu pod zategnutom polugom (slika – 286) i dovršavajućim udarcem – tettsui oroshi uchi (slike: 287–288).

286

287

288

B) PRVA GRUPA JO DORI – DRUGA VARIJACIJA

289

Druga varijacija razrađuje problem koji može nastati u **prelaznoj fazi** reagovanja na napad palicom koji protivnik izvodi – visokim lučnim vertikalnim zamahom, kada posle uspešno izvedenog presrećućeg bloka (slike: 289–290) prelazni udarac laktom u glavu – mawashi hiji jodan ate – toliko uzdrma napadača da on počne da pada na leđa (slika – 291).

290

291

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 215

Iz takve pozicije bilo bi besmisleno i pokušavati sa izvođenjem planiranog bacanja preko ramena – ippon seoi nage, već umesto njega treba primeniti bacanje – osoto gari (slike: 292–293). Tako će neplanirani problem **prelazne faze** PRVE OSNOVNE FORME – JO DORI biti saniran primenom završnog zahvata DRUGE OSNOVNE FORME – JO DORI, pa akciju treba nastaviti po taktičko-tehničkom konceptu te forme, uspostavljanjem poluge na laktu nad oborenim protivnikom (slika – 294) i zadavanjem razornih dovršavajućih udaraca – shuto oroshi uchi (slika – 295) i – hiji oroshi uchi (slika – 296).

292

294

295

293

296

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 216

C) PRVA GRUPA JO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija razrađuje problem koji može nastati u **prelaznoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad palicom izveden visokim lučnim vertikalnim zamahom. Do problema može doći kada posle uspešno blokiranog napada i zadatog kontraudarca laktom u glavu (slike: 297 – 298 – 299), zbog fizičke težine napadača ili loše zauzete međupozicije, planirano bacanje – ippon seoi nage – ne može bezbedno da se izvede (slika – 300).

297

298

299

300

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 217

U tom slučaju, treba prihvatiti zglob šake protivnika u kojoj drži palicu (slika – 301), drugom slobodnom rukom zadati mu snažan udarac laktom u stomak – ushiro hiji chudan (slika – 302), a onda se izvući u stranu, istovremeno uspostavljajući prelaznu polugu na laktu – hiji jime soto waza (slika – 303).

301

302

303

Praktično, nemogućnost realizacije planiranog prelaznog zahvata PRVE OSNOVNE FORME – JO DORI biće sanirana primenom uvodnih i prelaznih tehničkih elemenata PETE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba završiti po nešto skraćenom[71] taktičko-tehničkom konceptu te forme – obaranjem protivnika pod zategnutom polugom na laktu (slika – 304) i zadavanjem dovršavajućeg udarca u glavu – tettsui oroshi uchi (slike: 305–306).

304

305

306

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 218

II) DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI bavi se prevazilaženjem samoodbrambenih problema u situacijama reagovanja na napad palicom koji je izveden visokim spoljašnjim horizontalnim zamahom, a do kojih može doći u svim fazama odbrambenog procesa. U **uvodnoj fazi,** problem nastaje kada napadač umesto palice koristi neko mnogo opasnije jednoručno sredstvo, pa bi presretanje takvog zamaha po osnovnom šablonu bilo previše rizično. Problem **prelazne faze** obično se pojavljuje zbog neuobičajene fizičke snage napadača koja može da spreči uspostavljanje zahvata predviđene prelazne poluge. Na kraju, problemi **završne faze** pojavljuju se kada zbog dinamike borbenog procesa napadač dođe u poziciju nepogodnu za primenu planiranog završnog bacanja. Svi ti problemi uspešno se razrešavaju taktičko-tehničkom nadgradnjom – DRUGE OSNOVNE FORME adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi JO DORI, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI, obrazujući tako DRUGU GRUPU SLOŽENIH FORMI – JO DORI.

A) DRUGA GRUPA JO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija odnosi se na napade koje protivnik započinje visokim spoljašnjim horizontalnim zamahom, u uslovima kada umesto obične palice koristi neko neuporedivo opasnije sredstvo (metalna palica, satara i sl.) pa bi planirani uvodni odbrambeni zahvat direktnim presretanjem bio previše riskantan (slika – 307). U tom slučaju, umesto bloka s jednostrukim iskorakom prema protivniku, treba primeniti bezbedniju varijantu – dvostruki manevar kretanja prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda – irimi tenkan, s istovremenim blokom dlanovima – shotei (slika – 308).

307

308

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:24 PM Page 219

Na taj način, problem **uvodne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – JO DORI biće prevaziđen primenom tehničkog manevra **uvodne faze** PETE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba nastaviti po taktičko-tehničkom konceptu te forme – zadavanjem razornog udarca rukom u glavu – tettsui (slike: 309–310), prihvatanjem protivnikove šake koja nosi oružje, uz istovremeno zadavanje udarca laktom u stomak drugom rukom (slike: 311–312) i izvlačenjem u stranu uspostaviti prelaznu polugu na laktu – hiji jime (slika 313). Akciju završiti pojednostavljenom varijantom obaranja protivnika pod polugom (slika – 314) i zadavanjem razornog udarca – tettsui oroshi uchi (slike: 315–316).

309

310

311

312

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 220

313

314

315

316

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 221

B) DRUGA GRUPA JO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Drugi problem se pojavljuje u **prelaznoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad palicom započet – visokim spoljašnjim horizontalnim zamahom, kada je posle uspešno izvedenog bloka (slike: 317–318), zbog snažnog fizičkog otpora napadača, nad njegovim polusavijenim, ukrućenim laktom nemoguće uspostaviti planiranu prelaznu polugu (slika – 319).

U tom slučaju, treba odustati od započetog zahvata i iz neposredne blizine zadati mu udarac laktom u glavu – mawashi hiji jodan (slika – 320) a zatim, koristeći šok izazvan ovim razornim udarcem, izvesti bacanje preko ramena – ippon seoi nage (slike: 321–322). Nad oborenim protivnikom uspostaviti polugu na laktu (slika – 323) i dovršiti ga nožnim udarcem – kakatto (slike: 324–325). Praktično, neuspešna prelazna tehnika DRUGE OSNOVNE FORME – JO DORI biće sanirana transformacijom u prelazni zahvat PRVE OSNOVNE FORME – JO DORI.

317

318

319

320

321

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 222

322

323

324

325

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 223

C) DRUGA GRUPA JO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija razrađuje problem **završne faze** samoodbrambenog reagovanja na napad palicom izveden visokim spoljašnjim zamahom, kada posle uspešno primenjenog bloka i prelazne poluge na laktu (slike: 326 – 327 – 328), zbog dinamike presrećućeg zahvata, protivnik dođe u poziciju koja je po distanci neprikladna za primenu planiranog bacanja – osoto gari.

326

327

328

U tom slučaju treba primeniti obaranje čišćenjem – deashi barai (slika – 329), što znači da će problem **završne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – JO DORI biti saniran transformacijom u završni zahvat TREĆE OSNOVNE FORME – JO DORI, pa akciju treba finalizovati dodatnim zatezanjem poluge nad oborenim protivnikom (slika – 330) i zadavanjem razornog udarca – shotei oroshi uchi (slike: 331–332).

329

330

331

332

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 224

III) TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje probleme do kojih može doći u situacijama reagovanja na napad palicom niskim spoljašnjim horizontalnim zamahom, kada se neuspešna primena osnovnog samoodbrambenog šablona može desiti u svim fazama akcije. U **uvodnoj fazi** – problem se pojavljuje u situacijama kada napadač izvodi zamah velikom žestinom, a pri tome umesto palice koristi neki znatno teži i opasniji predmet, pa bi planirano presretanje povlačilo nepotreban rizik. U **prelaznoj fazi** akcije problem može nastati kada je napadni zamah palicom izveden s dubokim iskorakom, pa ga blok amortizuje iz statične pozicije, uz nemogućnost nastavka po planiranom redosledu poteza. U **završnoj fazi**, problem se može pojaviti kada zbog dinamike borbenog kontakta protivnik dođe u poziciju nepovoljnu za obaranje planiranim čišćenjem. Svi pomenuti problemi uspešno se razrešavaju taktičko-tehničkom nadgradnjom – TREĆE OSNOVNE FORME, zahvatima preuzetim iz ostalih JO DORI formi, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI, obrazujući tako TREĆU GRUPU SLOŽENIH FORMI – JO DORI.

A) TREĆA GRUPA JO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem **uvodne faze** samoodbrambenog reagovanja na napad palicom izveden niskim spoljašnjim horizontalnim zamahom, u situacijama kada se umesto palice koristi neki znatno teži i opasniji predmet, što se obično manifestuje kroz silovit nasrtaj praćen iskorakom. Planirano direktno presretanje blokom uz amortizovanje zamaha telom, u tom slučaju bi bilo rizično, pa treba primeniti sigurniju varijantu – kretanjem prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda – irimi tenkan s istovremenim dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slike: 333–334) uz uspostavljanje apsolutne bliske distance.

333

334

335

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 225

Na taj način, problem **uvodne faze** TREĆE OSNOVNE FORME – JO DORI biće prevaziđen primenom tehničkog manevra **uvodne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa akciju treba nastaviti po taktičko-tehničkom konceptu te forme. To znači da čim se uspostavi kontakt sa protivnikovom rukom, treba prihvatiti njegovu podlakticu i zadati razoran udarac laktom u glavu – ushiro hiji jodan (slika – 335), a onda uspostaviti prelaznu polugu na laktu – hiji jime uchi waza (slika – 336). Završnu fazu realizovati transformacijom poluge na laktu u polugu na šaci – tekubi osae (slike: 337–338), oboriti protivnika pod polugom (slika – 339) i dovršiti ga udarcem – shuto oroshi uchi (slike: 340–341).

336

337

338

339

340

341

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 226

B) TREĆA GRUPA JO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje problem **prelazne faze** borbene sitacije koju je protivnik, naoružan palicom, započeo niskim spoljašnjim horizontalnim zamahom, ali tako što je brzim napadom sa dubokim iskorakom iznenadio odbranu, prinudivši je da planirano blokiranje izvede sa pomeranjem unazad, amortizujući napadni zamah u mestu (slike: 342–343).

342

343

Zatečena borbena pozicija biće nepovoljna za uspostavljanje zahvata prelazne poluge predviđene šablonom, pa umesto nje treba čvrsto prihvatiti podlakticu protivnika i zadati mu snažan udarac nogom u stomak – mae geri chudan (slika – 344).

344

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 227

Ovim udarcem napadač će biti bar na trenutak zaustavljen, što je dovoljno da se prihvati zglob njegove ruke koja nosi oružje i izvede pun kružni pokret uz istovremeno delovanje pritiskom na lakat i zglob šake (slike: 345 – 346 – 347) do potpunog obaranja pod polugom – tekubi ne osae (slika – 348). Iz te pozicije sa lakoćom se može zadati dovršavajući udarac nogom – sokutto oroshi uchi (slike: 349–350). Praktično, problem **prelazne faze** TREĆE OSNOVNE FORME – JO DORI biće razrešen po taktičko-tehničkom konceptu ŠESTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

345

346

347

348

349

350

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 228

C) TREĆA GRUPA JO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija razrađuje problem koji se može pojaviti u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad palicom izveden niskim spoljašnjim horizontalnim zamahom, kada posle uspešno realizovane **uvodne** i **prelazne** faze odbrane (slike: 351 – 352 – 353), zbog dinamike borbenog kontakta, položaj protivnikovih nogu bude takav da onemogućava efikasno izvođenje planiranog obaranja čišćenjem – deashi barai (slika – 354).

351

352

353

354

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 229

U tom slučaju protivnika treba oboriti bacanjem – osoto gari (slike: 355 – 356 – 357), što znači da će neadekvatna tehnika TREĆE OSNOVNE FORME – JO DORI biti sanirana završnim bacanjem preuzetim iz DRUGE OSNOVNE FORME – JO DORI, pa akciju treba finalizovati po tom konceptu – uspostavljanjem poluge nad oborenim protivnikom (slika – 358) i zadavanjem dovršavajućih udaraca – shuto (slika – 359) i hiji oroshi uchi (slika – 360).

355

356

357

358

359

360

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 230

IV) ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje načine prevazilaženja problematičnih samoodbrambenih situacija do kojih može doći prilikom reagovanja na napad palicom izveden unutrašnjim visokim horizontalnim zamahom. Kod primene osnovnog koncepta, problemi se uočavaju u **uvodnoj** i **završnoj fazi** odbrambenog nastupa. U **uvodnoj fazi** problem nastaje u situacijama kada se zamah realizuje sa neuobičajene, apsolutno bliske distance, što zahteva potpuno drugačiji uvodni odbrambeni pristup. Do problema u završnoj fazi dolazi iz dva razloga, a to su: kada napadač umesto palice koristi neki teži i opasniji predmet, izvodeći napadni zamah s dubokim iskorakom, koji zbog pojačane dinamike ukupnog procesa nameće potrebu za promenom završnice, kao i zbog neuobičajenih ali mogućih pozicija obostranog debalansa, što nameće potrebu da se završnica skrati. Svi ti problemi uspešno se prevazilaze taktičko-tehničkom nadgradnjom ČETVRTE OSNOVNE FORME, adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi JO DORI, kao i zahvatima preuzetim iz programa TANTO DORI, obrazujući tako ČETVRTU GRUPU SLOŽENIH FORMI – JO DORI.

A) ČETVRTA GRUPA JO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem **uvodne faze** borbenog reagovanja na protivnički napad palicom koji je započet visokim unutrašnjim horizontalnim zamahom, kada se takav napad eventualno izvodi iz atipične, apsolutno bliske distance, diktirane ili od strane napadača ili od strane odbrane (slika – 361). Iz

361

362

363

te pozicije, uvodno odbrambeno reagovanje po šablonu, koje podrazumeva dvostruki manevar kretanja u stranu, neće doneti optimalan učinak, već treba preduzeti statičnu odbranu isturanjem bloka dlanom – shotei, koji će iz mesta presresti udarni zamah delovanjem na lakat napadača (slika – 362). Istovremeno, drugu, slobodnu ruku, treba provući ispod protivnikove podlaktice i uhvatiti zglob njegove šake, amortizujući napadni zamah fiksiranjem protivnikove ruke pritiskom na svoje grudi do poluge na laktu – hiji jime (slika – 363).

Tako iznuđena **uvodna** pozicija biće pogodna da se protivnik obori energičnim delovanjem na njegov lakatni zglob, s istovremenim uspostavljanjem prelazne poluge na zglobu šake – tekubi ne osae (slike: 364–365) i dovrši razornim udarcem nogom u vrat – sokutto oroshi uchi (slike: 366–367). Praktično, problem **uvodne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – JO DORI biće razrešen primenom taktičko-tehničkih principa ŠESTE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

364

365

366

367

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 232

B) ČETVRTA GRUPA JO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje jedan od problema koji se može pojaviti u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na protivnički napad palicom – unutrašnjim visokim horizontalnim zamahom, posebno ako napadač umesto palice koristi neko teže i opasnije napadno sredstvo, izvodeći ofanzivni zamah s dubokim iskorakom (slike: 368–369). U tom slučaju se **uvodna** i **prelazna faza** reagovanja lako mogu izvesti po osnovnom šablonu (slike: 370–371), međutim, dinamika prihvaćenog zamaha u većini slučajeva je toliko snažno izražena da će završnica morati da bude maksimalno pojednostavljena da bi uspela. Pod tim se podrazumeva prosto obaranje protivnika dodatnim zatezanjem uspostavljene poluge na laktu (slika – 372), sa zadavanjem dovršavajućeg udarca u glavu – tettsui (slike: 373–374). U ovom slučaju, problematična situacija **završne** faze ČETVRTE OSNOVNE FORME – JO DORI biće prevaziđena transformacijom u – **završnu fazu** PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

368

369

370

371

372

373

374

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 233

C) ČETVRTA GRUPA JO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija, takođe, razrađuje jedan od problema **završne faze** samoodbrambenog reagovanja na protivnički napad palicom unutrašnjim horizontalnim zamahom, kada se posle uspešno realizovane **uvodne** i **prelazne** faze odbrane (slike: 375 – 376 – 377 – 378), kod uspostavljanja završne kombinovane poluge – ude garami, protivnik nađe u debalansu i pre vremena počne da pada (slika – 379). U tom slučaju završnicu treba skratiti obaranjem protivnika pod pomenutom kombinovanom polugom (slika – 380), prilagoditi fiksaciju protivnikove ruke uz oslobađanje jedne svoje ruke i zadati mu razorni udarac u glavu – tettsui oroshi uchi (slike: 381–382). Praktično, neuspela završnica ČETVRTE OSNOVNE FORME – JO DORI biće sanirana transformacijom u završnicu DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

375

376

377

378

379

380

381

382

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 234

ČETVRTO POGLAVLJE
JO DORI – SLOBODNE FORME

I) UVEŽBAVANJE SLOBODNE BORBE

Kao što se moglo videti iz programskog koncepta specijalne borbene obuke koja je bila predmet prvog dela ove knjige, dostizanje rutiniranog automatizma u izvođenju osnovnog tehničkog nivoa i besprekorna prezentacija tehnike SLOŽENIH FORMI, preduslovi su za prelazak na nivo SLOBODNIH FORMI – JO DORI. Kandidati koji dostignu ovaj nivo osposobljeni su da samostalno odlučuju o modalitetima odbrane, prilagođavajući je uslovima koje nameće dinamika realne borbe s protivnikom naoružanim palicom. Osim toga, izbor samoodbrambenih varijacija koje im stoje na raspolaganju mnogo je širi zato što će biti u mogućnosti da neograničeno koriste taktičko-tehnička iskustva, kako programa JO DORI, tako i ona koja su stekli razradom programa TANTO DORI.

U praksi KYOKUSHINJUTSU stila, slobodne borbe JO DORI realizuju se kao specifičan oblik sparinga – JIU KUMITE, gde je jedan od protivnika naoružan pravom, standardnom palicom, što simulirane uslove na treninzima gotovo poistovećuje sa uslovima realnog sukoba, uz minimalna preventivna ograničenja da bi se smanjio rizik od povreda. Znači, napadač – TORI, biće snabdeven gumenom palicom (policijskim pendrekom) ili palicom napravljenom od šuplje plastične cevi dužine 60–80 cm. Dato mu je na volju da akcije napada izvodi ozbiljnim zamasima po sopstvenom izboru, pojedinačno ili u serijama, bez ikakvih taktičkih ograničenja, trudeći se da njegovi nasrtaji imaju karakteristike nasilničkog „laičkog napada“. Akcije koje uspešno izvede biće bodovane prema uobičajenim pravilima japanske borbene tradicije. Tako, realizovani udarci palicom u glavu biće bodovani kao – IPON – pun poen, što ujedno označava i kraj borbe. To treba da budu udarci koji bi, u slučaju da se koristi neko opasnije napadno sredstvo, izazvali tešku povredu ili smrtnu posledicu. Udarci u telo, koji bi u realnim uslovima naneli povredu koja bi se mogla smatrati prekretnicom u borbenom procesu, boduju se kao – WAZA ARI – pola poena, s tim što se dve takve akcije boduju kao – IPON. Na kraju, udarci po rukama, koji bi u realnom sukobu umanjili borbenu sposobnost napadnute strane, kao i akcije kojima napadač izbaci protivnika s borilišta, boduju se kao – YUSEI GACHI – „superiornost“. Tri takve akcije biće proglašene za – WAZA ARI. Posebno napominjem da napadač – TORI, mora biti opremljen kvalitetnom zaštitnom opremom za glavu, grudi i genitalije, koja treba

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 235

da amortizuje razorne samoodbrambene udarce kojima će, svakako, biti izložen.

Zbog činjenice da se kao napadno sredstvo pojavljuje prava palica, odbrana – UKE, imaće priliku da se susretne sa borbenom situacijom koja se minimalno razlikuje od stvarne, pa će i samoodbrambena iskustva stečena na taj način biti od izuzetnog značaja. Osim toga, odbrana nema pravo da nosi nikakvu zaštitnu opremu, što znači da će njen pristup odbrambenom procesu zahtevati visok nivo opreza i mentalne napetosti, a zbog svesti da će u slučaju primene neuspešne akcije dobiti stvarni udarac (mada, ne preterano opasan po život i telo), strah od zamaha tupim predmetom sa kojim će se suočiti biće više nego realan.

Da bi odbrana – UKE, ispunila svoj strateški cilj, moraće da pravovremenom i efikasnom samoodbrambenom akcijom, uz korišćenje svih raspoloživih individualnih taktičko-tehničkih iskustava i sposobnosti, porazi opasnog napadača naoružanog palicom. Uspešne akcije odbrane takođe će se vrednovati po kriterijumima japanske borilačke tradicije. Tako, odbrambene akcije koje su finalizovane besprekorno izvedenim, korektno kontrolisanim[72] karate udarcima, kao i akcije finalizovane tehničkim zahvatima poluga, zbog čijeg intenziteta protivnik biva prinuđen da preda borbu, bodovaće se kao – IPON – pun poen, što označava i kraj borbe. Uz to, odbrani je data i jedna posebna privilegija, karakteristična za sistem KYOKUSHINJUTSU, a to je da kada izvede kontraofanzivnu akciju, za koju se proceni da bi u okolnostima realnog sukoba označavala prekretnicu borbenog procesa (respektivni uvodni ili prelazni udarci), sudija može doneti odluku da se borba zaustavi u „zamrznutoj poziciji“ i dati priliku da je UKE dovrši po sopstvenom nahođenju, uz pasivnu asistenciju napadača. Rezultat takve akcije obično se boduje kao – IPON. Druga vrsta bodovanih akcija su zahvati poluga, bacanja i udaraca kojima se protivnik uzdrma i obori bez mogućnosti primene završnice, odnosno za koje sudija proceni da u realnim uslovima ne bi rezultirale pobedom. One se boduju kao pola poena – WAZA ARI, a po pravilu, dve ovakve akcije tretiraju se kao – IPON. Na trećem mestu su defanzivne akcije kojima se – povlačenjem za kimono, odgurivanjem ili čišćenjem – uzdrma statika napadača, od kratkotrajnog debalansa do obaranja, kao i akcije oduzimanja palice od napadača. Te akcije se boduju kao superiornost – YUSEI GACHI, a tri takve akcije tretiraju se kao – WAZA ARI.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 236

II) TAKTIČKA UPUTSTVA

Taktika samoodbrambenog nastupa u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI temelji se na stilskom konceptu KYOKUSHINJUTSU i gotovo je identična za sve segmente specijalnog programa koji su uvršteni u taj sistem ili, kako to reče Musaši: ***„Suština prave borilačke doktrine treba da se ogleda u tome da ona može biti primenjena u svim situacijama“.*** To drugim rečima znači da se taktička uputstva koja sam detaljno obradio u delu knjige posvećenom problematici TANTO DORI u celosti odnose i na taktiku odbrane od napada palicom. Zato, da se ne bih ponavljao, usmeriću svoje izlaganje samo na one detalje po kojima se samoodbrambeni nastup JO DORI posebno izdvaja.

A) TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA PROTIVNIKA NAORUŽANOG PALICOM

Specifičnosti koje proističu iz konstrukcionih osobina i dimenzija različitih napadnih sredstava, diktiraju i različite pristupe u primeni samoodbrambene tehnike. Tako, za razliku od tehničke realizacije napada nožem, nasrtaje palicom definiše dugi zamah, koji pruža šire mogućnosti za primenu manevra borbenog kretanja, a početni položaj ruke koja zamahuje palicom gotovo uvek nedvosmosleno ukazuje na to koji će udarac biti primenjen i kojom će se napadnom putanjom odvijati. Pored toga, fiziologija pokreta koja nameće potrebu za kratkom zadrškom pre izvođenja svakog zamaha, kao i nemogućnost da se pri započetom zamahu palica preusmeri ili zaustavi, dodatne su olakšice koje obezbeđuju uslove za pravovremeno reagovanje. S druge strane, i dužina palice, sama po sebi, nameće neka pravila borbenog ponašanja: koliko se od protivnika koji napada nožem treba sklanjati – toliko se protivniku koji zamahuje palicom treba približiti (***„Pripiti se uz protivnika tako da njegovo oružje, zbog svoje dužine, za trenutak postane beskorisno.“*** – Musaši). Varijeteti borbenog kretanja taktički se obavezno moraju prilagođavati. Na primer, **linearno kretanje – unapred,** koje je za TANTO DORI nepreporučljivo, u nastupu JO DORI predstavlja osnovni šablon presretanja, koje se u varijanti sa odgurivanjem protivnika može raditi čak i bez bloka, ali se zato **linearno kretanje – unazad**, koje u slobodnim borbama TANTO DORI održava neutralnu borbenu situaciju, u borbi sa protivnikom naoružanim palicom obično pretvara u poraz, imajući u vidu da je protivnikov iskorak uvek za dužinu palice veći od iskoraka odbrane unazad.

Puni ili skraćeni iskorak prema započetom zamahu je jednostavan tehnički postupak, ali se mora stalno uvežbavati da bi kandidati stekli poverenje

u njegovu taktičku delotvornost, kao i svest o apsolutno bezbednoj poziciji unutar napadne putanje zamahnute palice. Po pravilu, treba da bude propraćen adekvatnom tehnikom blokiranja, mada, napredniji kandidati, koji vremenom steknu iskustvenu spoznaju o borbenim zakonitostima dugog zamaha, postaju sposobni da na većinu nasrtaja efikasno reaguju samo tehnikom kretanja, bez preke potrebe korišćenja blokova. Pored toga, možete da pretpostavite do koje mere okolnost prihvatanja apsolutno bliske distance, posebno kada odbrana nameće takvu distancu, deluje zbunjujuće na protivnika. Najočigledniji taktički primer, inače, često primenjivan u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI, jeste izbegavanje žestokog napada visokim vertikalnim zamahom palicom, beskompromisnim linearnim presrećućim ulaskom u napadačev gard manevrom – ushiro tenkan.

Kada se iz bliske borbene distance, osim linearnog, primenjuju i druge vrste kretanja, reagovanja bez upotrebe bloka još više dolaze do izražaja. Gotovo je neverovatna lakoća kojom se parira na spoljašnje i unutrašnje horizontalne zamahe palicom **manevrom saginjanja** tela ispod ugrožavajuće putanje ili izbegavanje visokog vertikalnog zamaha pomeranjem tela „iz mesta“ skraćenim manevrom – ushiro tenkan prema spoljašnjoj strani u odnosu na putanju zamaha (primer iz borbe: slika broj – 383).

383

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 238

U posebnu grupu spadaju složeni **dvodelni manevri kretanja**, unapred i u stranu u odnosu na gard napadača, kao što su – cuge ashi ushiro tenkan, odnosno – irimi tenkan, na kojima je uglavnom bazirana odbrana od napada nožem, kao taktika sklanjanja sa ugrožavajuće putanje oružja. Oni se u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI, zbog okolnosti neuporedivo duže putanje napadnog sredstva, realizuju mnogo lakše, čak i pod uslovom da napadač koristi neko mnogo ubojitije oružje od palice. Tako manevar prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda – cuge ashi ushiro tenkan, uz primenu preventivnog bloka, osigurava pozitivan učinak u odnosu na napade visokim vertikalnim zamahom, pa i u situacijama kada se sa samoodbrambenim reagovanjem malo zakasni ili porani, pod uslovom da je uvodni iskorak – cuge ashi, izveden duboko prema protivniku. Isto pravilo važi i za manevar ulaska prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda – irimi tenkan, u situacijama napada spoljašnjim horizontalnim zamahom.

B) TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM

U procesu suprotstavljanja napadaču naoružanom palicom, blokiranje ugrožavajućeg nasrtaja je apsolutni taktički prioritet koji je u neposrednoj tehničkoj međuzavisnosti s primenjenim manevrom kretanja u odnosu na protivnikov započeti ofanzivni zamah. Imajući u vidu suštinske borbene nedostatke koji karakterišu upotrebu ovog napadnog sredstva, kao što su: ograničene mogućnosti izbora vrste zamaha, lako predviđanje napada koji će biti izveden i mogućnost uočavanja i praćenja započetog zamaha, pružaju se široke taktičko-tehničke mogućnosti da se u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI blokovi primene na pouzdan i bezbedan način. Naravno, ne sme se zaobići ni činjenica da je, za razliku od procesa suprotstavljanja napadaču naoružanom nožem, kod napadnute strane prisutna pretpostavka da će i u slučaju neuspešno primenjenog samoodbrambenog zahvata proći sa neuporedivo lakšim posledicama, što daje dodatnu sigurnost za reagovanje.

U prvu taktičku grupu zahvata blokiranja spadaju, takozvani – **blokovi presretanja**, koji su primenjivi na sve oblike napada palicom. Tehnički se rade otvorenim dlanom – shotei, s jednom ili obe šake istovremeno, direktnim delovanjem na podlakticu protivnikove ruke koja nosi oružje. Cilj ovih blokova je da amortizuju i zaustave napadnu putanju palice pre ili u toku realizacije zamaha, po principu „na silu delovati silom“, pa je veoma bitno odabrati pravi momenat za njihovu primenu. Zato ih prema konkretnim borbenim pozicijama u kojima se primenjuju možemo podeliti na: **blokove ometanja** –

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 239

kojima se deluje na ruku koja drži palicu u fazi dok zauzima početnu poziciju za zadavanje udarca, **blokove direktnog presretanja** – kojima se deluje u početnoj ili srednjoj fazi putanje zamaha i – **blokove zaustavljanja** – koji realizovani zamah amortizuju u završnoj fazi.

U drugu taktičku grupu spadaju – **blokovi propuštanja**. Njihov cilj je da preventivno proprate ugrožavajući zamah i apsolutno su podređeni taktici borbenog kretanja. Tehnički se rade otvorenim dlanom – shotei, kao blagi amortizujući fizički kontakt s protivnikovom podlakticom, da bi se dinamika njegove ofanzivne akcije realizovala u „prazno". Mogu se efikasno primenjivati u odnosu na napade visokim vertikalnim zamahom i unutrašnjim horizontalnim zamahom palicom, uz obavezno sklanjanje tela s napadne putanje.

Manevar blokova sa slobodnim borbenim kretanjem, kao osnov taktičkog nastupa prema napadaču naoružanom palicom, treba redovno uvežbavati na posebnim treninzima. Vremenom, napredniji kandidati steći će takav osećaj za pariranje ovakvoj vrsti ugrožavajućih zamaha da im, maltene, primena drugih tehničkih zahvata neće biti potrebna. Svaki uspešno primenjeni blok predstavljaće prednost u borbenom procesu, uz mogućnost potpunog preuzimanja borbene inicijative i biranja pozicije iz koje će se odbrambena akcija finalizovati na neki od uvežbanih načina, ako nikako drugačije, onda energičnim odgurivanjem protivnika od sebe. Uzgred, nadvladavanje naoružanog protivnika uzastopnim manevrima blokiranja i kretanja pruža zaista neopisiv doživljaj superiornosti, pa kandidatima treba strogo zabranjivati da sa tim eksperimentišu u slobodnoj borbi, mada mi se, ruku na srce, ponekad desi da i sam sebe uhvatim u situaciji da sam podlegao pomenutoj zamci narcisoidnosti. Takav pristup slobodnoj borbi sveo bi se na kraju na veoma opasno potcenjivanje protivnika, što je nedopustivo. Naoružani napadač je – naoružani napadač, stoga, nezavisno od nivoa rizika procenjenog u odnosu na oružje koje koristi, on zaslužuje maksimalnu opreznost.

C) TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM

Odbranjeni ili izbegnuti zamasi u zatečenoj poziciji skraćene distance onemogućavaju protivnika da u tom trenutku koristi palicu, što odbrani pruža priliku za kontraofanzivno delovanje. Jedna od mogućnosti je uspostavljanje poluge. Za razliku od SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI, kod uspostavljanja poluge prema napadaču koji drži palicu ne preti nikakva opasnost od samopovređivanja, niti se insistira na tome da tokom procesa primene ovog

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 240

zahvata oružje napadača mora da ostane u stalnom vidokrugu, pa je primena poluga u SLOBODNIM FORMANA – JO DORI znatno olakšana. Bitna prednost je i to što se dugi lučni zamah, kako se u praksi manifestuje svaki udarac palicom, odvija dinamikom koja blokiranu napadačevu ruku prosto „gura u zahvat" koji, ako je adekvatno prihvaćen, spontano prelazi u polugu, realizujući se kao samoodbrambeni princip – GO NO SEN. Praksa je potvrdila da se svi zahvati poluga, koji su predviđeni taktičko-tehničkim konceptom OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – JO DORI, sa izuzetnom lakoćom primenjuju i u uslovima slobodnog borbenog procesa, pa bi dalje zadržavanje na njihovom detaljnijem opisu predstavljalo nepotrebno ponavljanje.

D) TAKTIKA PRIMENE BACANJA I OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM

Već na osnovu konstatacije da se u tri od ukupno četiri OSNOVNE FORME – JO DORI pojavljuju tehnike JUDO bacanja, može se zaključiti da je i u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI ova vrsta zahvata dosta zastupljena, za razliku od TANTO DORI programa, u kome se takav pristup, iz ranije navedenih razloga, izbegava. Tako, bacanje preko ramena – ippon seoi nage, u slobodnom borbenom procesu proizilazi iz okolnosti da presretanje dinamike visokog vertikalnog, kao i visokog spoljašnjeg horizontalnog zamaha palicom, u koji napadač, vođen fiziologijom pokreta, nesvesno prebacuje i svoje težiste, samo po sebi dovodi do tehničke realizacije ovog zahvata, pa je osposobljenom kandidatu potrebno samo malo strpljenja da bi sačekao priliku i borbu rešio na taj način. Slično je i sa obaranjima koja se izvode primenom JUDO zahvata – osoto gari i deashi barai, sa ili bez prethodno uspostavljene poluge, koja se, zbog pozicione situacije apsolutno bliskog kontakta, u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI realizuju kao spontana reakcija. Što se tiče primene zahvata obaranja pod polugom, tu važe isti principi koje sam detaljno razradio u poglavlju o SLOBODNIM FORMAMA – TANTO DORI, pod još bezbednijim okolnostima realizacije, pa se na tome neću zadržavati.

E) TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM

Primena udaraca u SLOBODNIM FORMAMA – JO DORI, po kriterijumu uslova pod kojima se odvija njihova tehnička realizacija, može se podeliti na one koji su **definisani primarnim konceptom** i one koji **odstupaju od**

primarnog koncepta. Udarci koji su **definisani primarnim konceptom** pojavljuju se u prelaznim i završnim fazama akcija, i to u borbenim pozicijama koje se delimično ili potpuno mogu uklopiti u okvire OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – JO DORI, odnosno kada je slobodna borbena improvizacija praktično svedena na realizaciju nekog od taktičko-tehničkih šablona.

S druge strane, udarci koji **odstupaju od primarnog koncepta** obično se svode na pojedinačne KARATE improvizacije, proizašle iz potrebe razrešavanja borbene situacije na način koji se bitno razlikuje od taktičko-tehničkog šablona JO DORI formi. Tako, na primer, udarac nogom – mae geri chudan, najčešće ima ulogu kontraofanzivnog neutralnog uvoda, koji treba da zaustavi neopreznog napadača u momentu dok nezaštićenog stomaka pokušava da izvede neki od zamaha palicom nesvesno nasrćući sa visoko podignutom rukom (primer iz borbe: slika broj – 384). Ako se izvede pravovremeno, sigurno će zaustaviti pa čak i oboriti napadača, ali se retko dešava da se na tome borba i završi.

384

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 242

385

Druga vrsta udaraca koji **odstupaju od primarnog koncepta** su udarci koji se zadaju u cilju razrešavanja nepredviđenih „klinč“ situacija. Naime, prihvatanje napadačeve ruke kojom realizuje zamah palicom često se, u uslovima SLOBODNIH FORMI, može pretvoriti u obostranu hvat-poziciju. U tim slučajevima, ako postoje minimalni uslovi, situacija se razrešava ručnim KARATE udarcima – shuto, shotei i mawashi hiji jodan, dok se u pat-pozicijama obostranog držanja najčešće zadaje udarac glavom ili udarac kolenom. Takav sanirajući zahvat sasvim izvesno može odlučiti borbu, ali to nije pravilo. Zato odmah po ostvarivanju inicijative protivnika treba odbaciti od sebe i pripremiti se za dočekivanje eventualnog novog zamaha, uz znatnu psihološku prednost (primer iz borbe – slike broj: 385–386).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 243

386

III) PRIMENA STEČENIH ISKUSTAVA – JO DORI U REALNIM USLOVIMA

Incidenti sa upotrebom napadnih sredstava tipa palice neuporedivo su češći od incidenata sa upotrebom sečiva. Dovoljno je otići na bilo koju utakmicu nižerazrednih fudbalskih klubova, kada se sastaju timovi lokalnih seoskih rivala, da bi se neposredno prisustvovalo pojedinačnim ili grupnim izlivima agresivnosti navijača manifestovanim na takav način, koji, po pravilu, imaju benigne posledice po sve učesnike. Analizom odabranih primera incidenata u kojima se pojavljivao napadač naoružan nekim sredstvom tipa palice, mogao sam da zaključim da su u većini slučajeva ofanzivni zamasi bili neuporedivo jednostavniji, sporiji i nespretniji od napadnih akcija kojima obiluju borbe po konceptu SLOBODNIH FORMI – JO DORI. Pored toga, činjenica da se u edukativnim trenažnim uslovima koristi prava palica, borbene okolnosti SLO-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 244

BODNIH FORMI dovedene su do stepena koji prevazilazi nivo „simulacije“, pa samoodbrambena iskustva koja kandidati stiču tom prilikom mogu predstavljati zaista validnu, optimalnu pripremu za eventualne sukobe u realnim uslovima, što se mnogo puta i potvrdilo. Osim primera koji sam izneo u uvodnom delu ove knjige, gde sam težiste izlaganja stavio na krivično-pravne aspekte korišćenja samoodbrambenih sposobnosti, odabrao sam još nekoliko konkretnih slučajeva kvalifikovanog suprotstavljanja napadaču naoružanom palicom, za koje verujem da će na pravi način dočarati atmosferu u kojoj se takvi incidenti odvijaju i razrešavaju.

PRVI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: U ovom slučaju radi se o incidentu koji se dogodio jednom majstoru borilačkih veština, zaposlenom u službi obezbeđenja eminentnog beogradskog noćnog lokala. Do incidenta je došlo kada je majstor po službenoj dužnosti pokušao da udalji iz lokala nekog pijanog agresivnog gosta, koji je pravio nered. Dok su se verbalno raspravljali, pijanac je u jednom trenutku dograbio polupraznu staklenu vinsku flašu sa stola i bez ikakvog upozorenja nasrnuo da ga udari – spoljašnjim horizontalnim visokim zamahom. Majstor je reagovao tako što je iskoračio prema napadaču, blokirao napadni zamah u početnoj fazi, drugom rukom prihvatio rame napadača uspostavljajući blisku hvat-poziciju i iz mesta mu zadao udarac glavom u predeo jagodične kosti, od koga je ovaj izgubio svest.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se radilo o uobičajenom primeru pretpostavljene profesionalne nasilne situacije koju je prouzrokovao frustrirani tip naoružanog napadača, čija je agresivnost bila podstaknuta prekomernim konzumiranjem alkohola. Kao napadač, pojavljuje se lice koje nije imalo naviku nošenja i korišćenja napadnog sredstva tipa palice i koje je u borbenom smislu računalo isključivo na faktor iznenađenja i prednosti zbog posedovanja „oružja“. S druge strane, majstor se zadesio u očekivanoj ATARI situaciji, pa ga okolnost što je napadnut flašom nije iznenadila. Reagovao je pravovremeno, stručno i efikasno, bez ijednog suvišnog pokreta.

DRUGI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: I u ovom slučaju radilo se o incidentu koji se desio u renomiranom beogradskom ugostiteljskom objektu, sa agresivnom alkoholi-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 245

sanom osobom u ulozi napadača. Jedan majstor borilačkih veština starije generacije svratio je u taj restoran na ručak sa svojim prijateljima i zadesio se u veoma neprijatnoj situaciji. Naime, izvesni, njemu nepoznati gost restorana, pod znatnim uticajem alkohola, počeo je da ide od stola do stola i bez ikakvog povoda fizički maltretira ostale goste. Kada je stigao do stola za kojim su sedeli majstor i njegovo društvo, zamolili su ga da se udalji, ali je ovaj iznenada sa stola uzeo (neotvorenu) staklenu flašu mineralne vode i nasrnuo na majstora – visokim unutrašnjim horizontalnim zamahom. Našavši se u veoma bliskoj pasivnoj borbenoj poziciji, majstor je reagovao tako što je naglo ustao, s obe ruke blokirao zamah u početnoj fazi, delujući na podlakticu i rame napadača, a zatim ga energično odgurnuo od sebe, usled čega je nasilnik izgubio ravnotežu i pao između susednih stolova. Oboreni napadač je nekoliko trenutaka iznenađeno sedeo na podu, a onda uz psovke i pretnje počeo da se osvrće oko sebe, tražeći flašu koju je ispustio, na šta je majstor reagovao zauzimanjem borbenog garda, očekujuci da će napad biti ponovljen. Međutim, ma koliko bio pijan, napadač je ipak procenio da mu u toj borbi prednost posedovanja „oružja“ neće biti od velike koristi pa je, teturajući se, napustuo objekat.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom nepredvidivom zadesu koji je izazvao frustrirani tip naoružanog napadača, čija je agresivnost bila podstaknuta prekomernim konzumiranjem alkohola. Očigledno je da se radilo o licu koje nije imalo naviku nošenja i korišćenja napadnih sredstava tipa palice, što se ogleda i u činjenici da je za izvođenje napada odabrao tešku, punu staklenu flašu, koja je njegov zamah učinila bitno sporijim. S druge strane, majstor je bio u mogućnosti da pretpostavi da će doći do ATARI situacije i da se mentalno pripremi za reagovanje, pa ga okolnost što je napadnut flašom nije previše iznenadila. Reagovao je gotovo savršeno, čineći samo to što je potrebno da se opasnost od napada otkloni, u čemu se ogleda i čvrstina njegovih etičkih stavova.

TREĆI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Prilikom izlaska iz autobusa javnog prevoza došlo je do gužve na vratima koja je toliko iritirala jednog sredovečnog gospodina s kišobranom, da je počeo da vređa i preti ljudima koji su zajedno s njim izašli. Sticajem okolnosti, najbliži mu je bio jedan majstor borilačkih veština, koji je kao i svi ostali ignorisao njegovo ponašanje. Međutim, to je ovoga još više iznerviralo, pa je nasrnuo svojim pozamašnim kišobranom da ga udari po glavi – visokim vertikalnim zamahom. U momentu dok se kišobran spuštao prema

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 246

njegovom temenu, majstor je izveo manevar sklanjanja tela s napadne putanje – ushiro tenkan, a zatim prihvatio napadača i oborio ga čišćenjem – deashi barai, posle čega se brzo udaljio s lica mesta.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom nepredvidivom zadesu koji je izazvao frustrirani tip naoružanog napadača. Pri tome, nasrtaj je izvršen od strane lica koje je imalo naviku nošenja napadnih sredstava tipa palice. U ovoj iznenadnoj ATARI situaciji, majstor je taktičko-tehnički izvanredno reagovao. Takođe, ni moralnost njegovog samoodbrambenog nastupa ne može biti dovedena u pitanje, imajući u vidu da nije primenio ni jedan zahvat koji bi ugrozio integritet napadača, mada je to mogao, dok je svojom odlukom da ode sa lica mesta otklonio potencijalnu mogućnost da se sukob nastavi, svestan svoje superiornosti koja bi mu i u tom slučaju osigurala pobedu.

ČETVRTI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Jedne letnje noći, poznati beogradski majstor borilačkih veština je zaustavio svoj luksuzni automobil na neosvetljenom parkingu kod ušća reke Save. Dok se spremao da zaključa vrata, prišao mu je maskirani razbojnik naoružan metalnom palicom načinjenom od skraćene vodovodne cevi, preteći mu da će ga udariti ako mu ne preda ključ od auta. Majstor je to odbio da učini, pa je napadač nasrnuo na njega – visokim vertikalnim zamahom. U momentu kada se palica nalazila u početnoj neutralnoj fazi zamaha, majstor mu je zadao presrećući udarac nogom u stomak – mae geri chudan, od čije je siline napadač pao na leđa. Oborenom napasniku nije trebalo puno da shvati da pred sobom ima poznavaoca borilačkih veština koji neće ustuknuti pred napadom, bez obzira na njegovu prednost posedovanja metalne palice, pa je pobegao u obližnju šumu.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se radi o neskrivljenom pretpostavljenom zadesu koji je prouzrokovao kriminogeni tip naoružanog napadača. Neosporno da je napadač imao naviku nošenja i korišćenja metalne palice, kao sredstva kriminogene prinude, ali način ispoljenog napada odslikava pravog laika u smislu taktičko-tehničke upotrebe navedenog napadnog sredstva. S druge strane, sa samoodbrambenog aspekta, majstor je odreagovao besprekorno, čemu je svakako doprinela okolnost da se zadesio u blagovremeno uočenoj ATARI situaciji.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 247

PETI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Ovaj slučaj desio se jednom beogradskom majstoru borilačkih veština za vreme odsluženja vojnog roka u JNA[73]. Tokom slobodnih popodnevnih časova, iz njemu nepoznatih razloga došlo je do svađe a zatim i do tuče između dva vojnika koje je majstor pokušao da razdvoji. Inicijatoru tuče, inače snažnom agresivnom momku, to se nije dopalo pa je, znajući od ranije za majstorove borilačke sposobnosti, dograbio vojničko ašovče sa obližnje soške, rasklopio ga i žestoko nasrnuo na majstora. U vezanom napadu prvo je pokušao da ga udari u glavu – visokim spoljašnjim horizontalnim zamahom, koji je majstor izbegao saginjanjem, a zatim u kontinuitetu izveo drugi udarac – visokim unutrašnjim horizontalnim zamahom, na koji je majstor odreagovao blokom i uspostavljanjem poluge na laktu – hiji jime, nanevši mu pri tome ozbiljnu povredu ruke.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom pretpostavljenom zadesu, iniciranom od strane frustriranog naoružanog napadača. Napadač, objektivno, nije imao naviku nošenja i korišćenja oružja tipa palice, bez obzira na činjenicu što je vojnički ašov dužio kao deo standardne vojne opreme. Pretpostavka je da je to, inače veoma opasno napadno sredstvo, odabrao samo zato što mu je bilo najbliže. S druge strane, majstor je pokazao veoma visok nivo samoodbrambene osposobljenosti, reagujući u ovoj izuzetno opasnoj ATARI situaciji taktičko-tehnički besprekorno.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 248

棒取り

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 249

TREĆI DEO

BO DORI

VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA MOTKOM

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 250

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 251

PRVO POGLAVLJE
MOTKA

I) ARHAIČNO BORBENO SREDSTVO

Dugačka drvena motka, pored noža i palice, takođe spada u borbena sredstva koja datiraju iz najranijih perioda ljudske civilizacije. Smatra se da joj je primarna funkcija bila da posluži kao alatka za otresanje plodova s drveća ili gonjenje pripitomljenih životinja, ali i kao uvek dostupno, prigodno sredstvo za ličnu odbranu od divljih zveri. Vremenom, kod velikog dela muške populacije ustalila se potreba za stalnim nošenjem motke, što je postalo zajednička osobina nomada i gorštaka iz svih krajeva sveta, pa je sasvim razumljivo da je, između ostalog, našla i adekvatnu primenu kako u njihovim međusobnim razračunavanjima, tako i u sukobima sa pripadnicima drugih plemena. Mada u formalnom smislu nikada nije tretirana kao lovačko ili ratničko oružje, brojni primeri iz kasnijih istorijskih epoha ukazuju da je baš motka predstavljala osnovno borbeno sredstvo prilikom masovnih ustanaka ugnjetavanog stanovništva protiv stranih ili domaćih vlastodržaca, prerastajući u jedan od glavnih simbola narodnog bunta što se, tu i tamo, zadržao do današnjih dana.

Istražujući savremene pojavne oblike nasilja s upotrebom duge motke kao karakterističnog „hladnog oružja“ dvoručnog zamaha, konstatovao sam da takva praksa u svom izvornom obliku postepeno zamire, ustupajući mesto nešto drugačijim modalitetima ispoljavanja. Činjenica je da savremeni čovek više nema potrebu za nošenjem motke, ali to nikako ne znači da se u potpunosti odrekao prednosti korišćenja napadnih sredstava sličnih taktičko-tehničkih osobina, tako da kod jednog broja ljudi, u situacijama ekstremnog afektivnog naboja, ovaj svojevrsni „nasilnički arhaizam“ gotovo nesvesno izbija u prvi plan. Na primer, u centralnoj Srbiji se do danas sačuvala stotinama godina stara pretnja: „udariću te kocem“ (dugačka drvena motka zašiljena na jednom kraju), međutim, u slučajevima kada je dolazilo do realizacije takve pretnje, kao napadno sredstvo, po pravilu, nije korišćen kolac (motka), već su se nasilnici iz seoskih sredina znatno češće opredeljivali za neku dvoručnu poljoprivrednu alatku (motika, ašov, vile), dok se u urbanim uslovima za nasrtaje te vrste obično koristila stolica ili neki drugi masivni predmet iz svakodnevnog okruženja.

Praktično, dok motka pada u zaborav, druga napadna sredstva dvoručnog zamaha još dugo će opstajati kao realna opasnost, što znači da će i BO DORI, kao univerzalni program suprotstavljanja takvim vrstama napada morati da

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 252

zadrži prioritet u svim ozbiljnim samoodbrambenim sistemima. U ovom kontekstu ne mogu a da ne spomenem i objektivne zahteve vojne samoodbrambene obuke koja kroz pomenutu kategoriju tretira sposobnost suprotstavljanja napadima izvedenim kundakom puške ili bajonetom nataknutim na pušku što, ma koliko delovalo zastarelo, još uvek nije napušteno ni u jednoj armiji sveta.

II) TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD NAPADA MOTKOM I DRUGIM ORUĐIMA DVORUČNOG ZAMAHA

U ekscesnim situacijama sukoba s upotrebom dvoručnih napadnih sredstava pojavljuju se isključivo frustracioni i psihopatološki tipovi napadača, čija se agresivnost ispoljava na dva karakteristična načina. Prvi je, kada do afektivnog pražnjenja dođe naglo, pa napadač s obe ruke zgrabi neki najbliži teški predmet iz svoje okoline (stolicu, sliku sa zida i sl.) da bi nasrnuo na žrtvu, dok se u drugom slučaju agresivni impulsi privremeno suzbijaju i nagomilavaju dok napadač ne pribavi napadno sredstvo na nekom drugom mestu (motka, deo drvene tarabe, velika sekira, lopata), a onda se vrati da bi nasrnuo na žrtvu. U svakom slučaju, napadači naoružani teškim dvoručnim napadnim sredstvima ulaze u sukob s prioritetnom namerom da nanesu tešku povredu.

Mada je surovost ovakve vrste napadnih akcija neosporna, posmatrajući taktičke karakteristike analiziranih sukoba, došao sam do zaključka da, što je agresivni naboj bio veći a odabrano napadno sredstvo teže i ubojitije, to je samoodbrambeno reagovanje bilo lakše i jednostavnije. Naime, svaki laički napad motkom ili drugim predmetom dvoručnog zamaha do te mere je obilovao borbenim nedostacima da su napadači, jednostavno, sami sebe spontano uvodili u poziciju pogodnu za adekvatno odbrambeno reagovanje. Takvi tipični borbeni nedostaci su sledeći: apsolutna stereotipnost prilikom izvođenja napadnih akcija s više nego očiglednom najavom momenta i načina na koji će ofanzivni zamah biti izveden, drastična ograničenja po pitanju mogućnosti tehničke realizacije nameravanog zamaha, velika usporenost početne faze zamaha kao i karakterističan protok vremena koji je neophodan da bi se promašeni zamah teškim dugačkim predmetom ponovio, do gotovo neverovatne usredsređenosti napadača isključivo na udarac, uz potpunu nepripremljenost na mogućnost pružanja otpora i eventualni kontranapad.

Preciznije, da bi došlo do napadne situacije napadač prethodno mora da se pojavi s uočljivim, pozamašnim napadnim sredstvom i priđe na odgovarajuću distancu (npr. – svi uspešni slučajevi iznenadnih napada te vrste isključi-

vo su zavisili od neopreznosti odbrane). To je proces koji traje dovoljno dugo da se neposredni borbeni kontakt bez problema može odlagati osmišljenim povlačenjem ili čak potpuno izbeći bekstvom, imajući u vidu smanjene mogućnosti kretanja protivnika koji u rukama nosi nezgrapno oružje. Dalje, kod dugačkih napadnih sredstava ofanzivni zamah se radi u izuzetno širokom nepreciznom luku, uz angažovanje mišićne mase ne samo ruku i ramenog pojasa, već i čitavog tela, što osim snage zahteva i popriličnu jedinicu vremena, posebno u početnoj fazi zamaha. To još više dolazi do izražaja kod promašenog pa ponovljenog nasrtaja, pa se redovno dešava da se napadač koji je više puta ponovio zamah toliko zamori da sam odustane od borbe. Pored toga, mogućnosti tehničkog izvođenja dugačkog zamaha su skučene, obično na jedan od moguća četiri modaliteta, i to s početnom pozicijom koja nedvosmisleno definiše napadnu putanju, uz nemogućnost zaustavljanja ili preusmeravanja započetog nasrtaja.

S druge strane, znatno su izraženi propratni mentalni faktori. Napadač je usredsređen isključivo na udarni zamah u koji ulaže sve svoje fizičke i mentalne potencijale, pa je njegova podsvesna vezanost za odabrano oružje do te mere dominantna da će se, u slučaju da mu tokom borbenog procesa protivnik uhvati motku, isključivo truditi da je po svaku cenu zadrži, ne pomišljajući da preduzme neku drugu borbenu radnju, znatno prilagodljiviju toj situaciji. Ovo zapažanje je posebno interesantno ako se ima u vidu da se za dvoručna napadna sredstva obično opredeljuju fizički snažniji ljudi, koji bi i inače bili neugodni suparnici da su se, eventualno, odlučili za napad udarcem pesnicom ili rvačkim zahvatom. Najzad, njihova psihološka i taktička nepripremljenost na mogućnost ozbiljnog otpora redovno ih dovodi u poziciju da sami sebe izlažu optimalnim uslovima za primenu samoodbrambenih zahvata, tako da u trenutku kada dožive poraz obično nisu u stanju ni da konstatuju šta im se desilo.

Navedene slabe tačke napadača naoružanog motkom, odnosno nekim drugim oruđem dvoručnog zamaha, kao pretpostavke uspešne odbrane u praksi se mogu iskoristiti samo pod uslovom da su praćene visokim nivoom samoodbrambene osposobljenosti, što podrazumeva ozbiljnu i studioznu pripremu koja se u sistemu KYOKUSHINJUTSU sprovodi kroz programe OSNOVNIH, SLOŽENIH i SLOBODNIH FORMI – BO DORI. Prilikom sastavljanja programa tehničkog usavršavanja specijalnih formi BO DORI, u velikoj meri sam se oslonio na znanja koja je na mene preneo moj uvaženi učitelj borilačkih veština, pokojni **Dušan Rakić – „Brajen“**[74]. Izražavajući neizmernu zahvalnost tom plemenitom čoveku, iskoristiću pravo da kao autor ovog programa pojedine specifične samoodbrambene zahvate, koji će biti prezentirani, nazovem njegovim imenom.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 254

DRUGO POGLAVLJE
BO DORI – OSNOVNE FORME

METODOLOŠKI UVOD

OSNOVNE FORME – BO DORI razrađuju samoodbrambeno reagovanje na najčešće zastupljene oblike napada dugom motkom, to jest, nekim drugim sredstvom sličnih ofanzivnih karakteristika, pogodnim za zadavanje udaraca dvoručnim lučnim zamahom. Obuhvaćeno je izučavanje četiri vrste ovakvih napada s usavršavanjem primene osnovnih taktičko-tehničkih rešenja na kojima je zasnovan početni koncept ovog vida samoodbrane.

Forme se usavršavaju sa partnerom po sistemu – KATA KUMITE – u kojima napadač ima zadatak da unapred određenu vrstu napadnog zamaha motkom izvodi jednoličnim pokretom, uvek na isti način i iz iste pozicije, simulirajući karakteristike izučavane borbene situacije. Takav pristup treba da omogući studiozno savladavanje šablonizovanih kombinovanih samoodbrambenih zahvata s ciljem dostizanja tehničkog savršenstva, pravovremenosti i rutine u redosledu odbrambenih radnji, uz istovremeno spontano privikavanje na specifičnu vrstu mentalnog opterećenja baziranog na strahu od dugačkog i silovitog zamaha motkom.

Osnovno samoodbrambeno reagovanje uvežbava se kroz tri kontinuirane borbene faze – **uvodnu**, **prelaznu** i **završnu**. Prvo se studiraju pojedinačni tehnički elementi, zatim, izdvojene faze akcije, da bi se kompletna forma na kraju izvodila kao jedinstvena samoodbrambena celina. Obuka se sprovodi sa standardnom drvenom motkom dužine 140–180 cm, s tim što se povremeno može eksperimentisati i sa uvođenjem drugih improvizovanih dvoručnih napadnih sredstava.

A) UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI

Uvodne faze imaju za cilj da omoguće detaljnu analizu karakterističnih pojavnih oblika napada motkom. To se, pre svega, odnosi na uočavanje početnih položaja dvoručnih zamaha, od čega će zavisiti putanja udarca koji će biti izveden. Stalnim izlaganjem ovakvim vrstama napadnih akcija spontano će se razviti osećaj za distancu – MAAI – u odnosu na dužinu ugrožavajućeg luka zamahnutom motkom, pravilna upotreba usmerenog pogleda – ME NO TSUKE – koji treba istovremeno da proprati i kretanje napadača i putanju njegovog napadnog sredstva, kao i sposobnost – SEN – za sigurno predviđanje faktora kada će i kako napad motkom biti izveden.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 255

U ovoj fazi forsirano se uvežbava tehnika blagovremenog sklanjanja od ugrožavajućeg zamaha i presretanja luka udarca izvedenog motkom ulaskom unutar napadne putanje primenom adekvatnog borbenog kretanja, da bi se telo postavilo u što bezbedniji položaj u odnosu na započetu akciju, uz istovremeno anuliranje efekta napada blokiranjem protivnikovih ruku koje nose oružje. Ovde treba imati u vidu da je zbog dimenzija oružja i specifične fiziologije zamaha, napadna putanja motke neuporedivo duža od ugrožavajućih nasrtaja nožem ili palicom, pa su osnovne uvodne faze odbrane bazirane na manevrima istovremenog sklanjanja i presretanja, za razliku od TANTO DORI programa, gde preovlađuje sklanjanje, odnosno, programa JO DORI, gde preovlađuje presretanje.

B) PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI

Usavršavanjem **uvodnih faza** kandidat treba da stekne puno poverenje u osnovni taktički pristup na kome je zasnovana uspešna odbrana od motke, a to je, da se svaki zamah dvoručnim oruđem izvodi u veoma širokom napadnom luku, delimično usporenim zbog specifične fiziologije pokreta u kome učestvuje ukupna mišićna masa napadača, što ga čini pogodnim za presretanje i blokiranje, s dubokim ulaskom u protivnikov gard. Zaustavljanjem započetog napada na takav način, distanca u odnosu na protivnika i ugrožavajuću putanju zamahnute motke biće toliko skraćena da će protivnikovo oružje postati bezopasno, a nametnuta pozicija apsolutno bliskog kontakta veoma pogodna za preduzimanje prelaznih samoodbrambenih zahvata. **Prelazni zahvati** su osmišljeni kao proces koji predviđa kombinovanu primenu raznorodnih samoodbrambenih tehnika od, po pravilu, obaveznih dopunskih udaraca i obaranja, kao i nekih specifičnih zahvata karakterističnih samo za ovaj vid samoodbrane, do uspostavljanja prelazne kontrole primenom neke od poluga na protivnikovim ručnim zglobovima.

C) ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI

U **završnim fazama** izučavaju se najpodesniji šabloni finalizacije samoodbrambenog procesa protiv napadača naoružanog motkom ili nekim drugim dvoručnim oruđem. Sve završnice su izuzetno efikasne, razorne i jednostavne za izvođenje, posebno prilagođene činjenici da pasivizirani protivnik još uvek kod sebe ima pozamašno napadno sredstvo, koje zbog dimenzija može predstavljati smetnju kod primene završnih zahvata.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 256

I) BO DORI – PRVA OSNOVNA FORMA

PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad dugom motkom koji je izveden **direktnim visokim vertikalnim lučnim zamahom odozgo prema dole** (slika – 387). To je najuobičajenija napadna pozicija, koja se u incidentima sa upotrebom dvoručnih oruđa dugog zamaha pojavljuje u 70% slučajeva kao očit odraz stereotipa ove vrste nasilničkog laicizma. Specifičan položaj motke, koja se sa obe ruke podiže visoko iznad glave, nedvosmisleno ukazuje da će fiziologija pokreta biti usmerena tako što će napadna putanja oružja ići u vertikalnom luku odozgo nadole pod pravim uglom u odnosu na glavu žrtve. U većini slučajeva, takav napad se realizuje s iskorakom, pogotovo ako se umesto motke koristi neki teži i kabastiji predmet.

387

Na napad se reaguje u momentu kada motka započne silaznu putanju i to tako što se brzim dvostrukim manevrom – irimi tenkan uđe u gard protivnika s unutrašnje strane zamaha, uz široki presrećući blok s obe ruke koje se prebacuju preko protivnikovih ruku sa oružjem (slika – 388).

388

U momentu kada je kontakt uspostavljen preko bloka, treba čvrsto uhvatiti protivnikovu istureniju podlakticu, a zatim svojom drugom slobodnom rukom zadati mu razoran udarac u glavu – tettsui jodan (slike: 389–390).

389

390

Od navedenog udarca protivnik će sigurno biti uzdrman, što je trenutak kada treba primeniti specifičan „*Brajenov manevar razbijanja garda*“, oštrim kratkim udarcem laktom u bližu protivnikovu podlakticu, što će ga prinuditi da iz te ruke ispusti motku (slike: 391 – 392 – 393). Napominjem da je efekat ovakvog razbijanja garda za protivnika veoma bolan, čak i kada je izveden neprecizno.

391

Istom rukom koja je korišćena za razbijanje garda treba brzo prihvatiti protivnikovu nadlakticu i silovitim energičnim privlačenjem prema sebi zadati mu razoran udarac glavom – atami tsuki (slike: 394–395) a onda, ne prekidajući kontinuitet akcije, udariti ga kolenom u stomak – hiza chudan – iz apsolutne blizine (slika – 396), što inače spada u uobičajene akcije stila.

392

393

394

395

396

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 259

Razarajući efekat serije udaraca **prelazne faze** biće više nego dovoljan da se protivnik dovede u poziciju pogodnu za uspostavljanje kombinovane prelazne poluge na laktu i ramenu – ude garami (slike: 397 – 398 – 399), dodatno osigurane polugom na vratu (slika – 400).

397

398

399

400

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:25 PM Page 260

Završnica se rešava sa dva jednostavna, ali veoma žestoka udarca: kolenom u glavu – hiza jodan (slika – 401) i laktom u potiljak – hiji oroshi uchi (slika – 402) koji, inače, spadaju u elementarne zahvate OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU.

401

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 261

402

Napominjem da PRVU OSNOVNU FORMU – BO DORI treba redovno uvežbavati i na levu i na desnu stranu, imajući u vidu da će se isti taktičko-tehnički manevar primenjivati i kada protivnik izvodi ovaj napadni zamah bez uobičajenog iskoraka, od čega će zavisiti pozicija koju tretiramo kao unutrašnju stranu njegovog garda.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 262

II) BO DORI – DRUGA OSNOVNA FORMA

DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad dugom motkom koji je izveden **visokim spoljašnjim, lučnim, dijagonalnim, odnosno horizontalnim zamahom** (slika – 403). Ova napadna pozicija susreće se povremeno i obično je praćena punim iskorakom koji je napadaču nametnut fiziologijom pokreta, posebno kada umesto motke koristi neko teže dvoručno sredstvo. Specifični početni položaj oružja koje je s obe ruke podignuto iznad rotiranog, obično, desnog ramena, uz blago povijanje tela u stranu s koje će napad biti realizovan, sa sigurnošću ukazuje da će fiziologija pokreta biti usmerena tako da će se ugrožavajuća putanja napadnog sredstva kretati u blagom dijagonalnom luku prema bočnoj strani glave i gornjeg dela torza žrtve.

403

Na napad se reaguje kada motka započne silaznu lučnu putanju i to tako što se brzim, dvodelnim manevrom – irimi tenkan – uđe u gard protivnika s unutrašnje strane zamaha, uz široki presrećući dvostruki blok dlanovima, kojim se obe ruke prebacuju preko protivnikovih ruku i oružja kojim je zamahnuo (slika – 404). Treba imati u vidu da se, za razliku od prethodne forme, u ovom slučaju manevar presretanja mora realizovati mnogo dublje, gotovo do sudara s telom protivnika, da nas silina njegovog zamaha ne bi izbacila iz ravnoteže, to jest, da njegovo oružje ne bi probilo blok.

404

U momentu kada je preko bloka uspostavljen kontakt, treba čvrsto uhvatiti protivnikovu istureniju ruku i iz neposredne blizine zadati mu razoran udarac laktom u glavu – ushiro hiji jodan ate (slika – 405). Akciju zatim treba nastaviti izvođenjem „*Brajenovog manevra razbijanja garda*“, laktom iste ruke kojom je zadat prethodni udarac (slika – 406), kontinuiranim prihvatanjem protivnikovog ramena i zadavanjem razornog udarca glavom unapred (slika – 407) na koji se nadovezuje udarac korenom dlana leve ruke – shotei jodan (slika – 408).

405

406

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 264

407

408

To će protivnika dovesti u pogodnu poziciju za primenu bacanja – osoto gari (slika – 409) s uspostavljanjem poluge na laktu – hiji jime – nad oborenim protivnikom (slika – 410), pa **završnu fazu** akcije treba realizovati elementarnim zahvatima KYOKUSHINJUTSU sistema: razornim udarcem bridom dlana – shuto oroshi uchi (slika – 411) i udarcem laktom – hiji oroshi uchi (slika – 412).

409

410

411

412

Napominjem da DRUGU OSNOVNU FORMU – BO DORI, takođe, treba redovno uvežbavati i na levu i na desnu stranu, imajući u vidu da se u praksi ovakva vrsta napada podjednako često realizuje i s levim i s desnim iskorakom.

III) BO DORI – TREĆA OSNOVNA FORMA

TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI se bavi samoodbrambenim reagovanjem na jedan, ređe primenjivani napad dugom motkom, to jest, drugim dvoručnim napadnim sredstvima, koji se izvodi **visokim unutrašnjim lučnim zamahom** (slika – 413). Laici ga, po pravilu, rade ili tako što dvoručnim napadnim sredstvom prethodno načine širok polukrug iznad glave, ili tako što celo telo i oružje rotiraju u punom krugu za 360 stepeni, verujući da će na taj način pojačati silinu zamaha. Ova vrsta napada nije bezopasna, mada se gotovo uvek izvodi nespretno i neprecizno, uz obavezni iskorak da bi napadač održao balans i isturenom rukom koja prati iskorak. Specifičan položaj motke, koja je u početnoj fazi zamaha sa obe ruke podignuta visoko iznad uvučenog, obično, levog ramena, uz blago povijanje tela u stranu iz koje će uslediti nasrtaj, ukazuju da će fiziologija pokreta biti usmerena tako što će se ugrožavajuća putanja motke kretati u horizontalnom luku od unutrašnje ka spoljašnjoj strani.

Na napad se reaguje u trenutku dolazne putanje zamaha brzim iskorakom prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda – cuge ashi – s dvostrukim presrećućim blokom dlanovima – shotei, kojim se deluje na protivnikovu isturenu ruku (slika – 414). Kada je preko bloka kontakt sa protivnikom usposta-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 266

413

vljen, čvrsto se prihvataju njegova podlaktica i lakat, uz istovremeni energični okret celog tela u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan (slika – 415). Ceo postupak opisane uvodne faze izvodi se kao jedinstvena trenutna akcija – cuge ashi ushiro tenkan, pri čemu posebno treba voditi računa o optimalnom trenutku za primenu ovog manevra da ne bi došlo do samopovređivanja o donji kraj protivnikove motke.

414

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 267

415

Zbog velike inercije zamaha, dodatno podstaknute povlačenjem ruke, protivnik će biti doveden u apsolutno nestabilnu poziciju na koju se kao klasična realizacija samoodbrambenog principa – GO NO SEN – spontano nadovezuje zahvat poluge na laktu – hiji jime soto kaiten, čijim intenzivnim zatezanjem protivnika treba oboriti opružanjem po tlu (slika – 416).

416

Završnica je koncipirana tako što se poluga nad oborenim protivnikom dodatno osigura kolenom, a zatim slobodnom rukom zada razorni udarac u glavu – tettsui oroshi uchi (slike: 417–418), što inače spada u elementarne zahvate KYOKUSHINJUTSU sistema.

417

418

Napominjem da TREĆU OSNOVNU FORMU – BO DORI redovno treba uvežbavati u varijantama i prema levoj i prema desnoj strani u odnosu na protivnika koji izvodi unutrašnji zamah motkom, zavisno od njegovog iskoraka, to jest, zatečene pozicije koju tretiramo kao spoljašnju stranu protivnikovog garda.

IV) BO DORI – ČETVRTA OSNOVNA FORMA

ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI razrađuje samoodbrambeno reagovanje na napad dugom motkom koji je izveden **pravolinijskim ubodnim zamahom** (slika – 419). Laici ga relativno retko primenjuju, ali je zato u vojnoj praksi dosta prisutan i to u formi osnovnog nasrtaja bajonetom nataknutim na pušku. Početna pozicija ovog dvoručnog zamaha nedvosmisleno ukazuje na način na koji će napad biti izveden, što ga čini apsolutno predvidivim, s tim što u realnoj borbi treba računati na to da će glavnom napadu, najverovatnije prethoditi jedan ili dva statična „fingirana“ trzaja bez iskoraka.

Uvodna faza u ovoj delikatnoj borbenoj poziciji praktično se svodi na čekanje i procenu punog ubodnog zamaha, koji će napadač, da bi nasrtaj imao efekat, morati da izvede sa opružanjem celog tela i ruku kojima poteže oružje. Na napad se reaguje brzim energičnim ulaskom sa unutrašnje strane napadnog zamaha, manevrom – irimi tenkan – uz istovremeno izvođenje bloka otvorenim dlanovima kojima zatim treba čvrsto uhvatiti napadačevo oružje (slike: 420–421).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 269

419

420

421

U ovom slučaju, u protivnikov gard se ulazi pravolinijskim presretanjem sa okretom tela za 180 stepeni, što znači da će **uvodna faza** biti finalizovana u poziciji u kojoj je odbrana leđima okrenuta prema napadaču, čvrsto držeći njegovo napadno sredstvo. Ovu poziciju sam, takođe, nazvao „*Brajenov manevar defanzivnog presretanja*“, a karakterišu je dva bitna borbena elementa u koje kandidati treba da steknu puno poverenje. Prvi borbeni element je ulazak prema ubodnom zamahu uz okret tela za pola kruga, što će, samo po sebi, otkloniti opasnost od uboda, čak iako ne bude bilo realizovano blokiranje napada. Drugi borbeni element je hvat motke, uz puno poverenje u činjenicu da će protivnik biti skoncentrisan samo na to kako da uhvaćenu motku zadrži, bez pokušaja primene nekih drugih radnji.

Dalje postupanje se svodi na korišćenje zatečene pozicije za zadavanje snažnog nožnog udarca petom u nezaštićeni stomak protivnika – ushiro geri chudan (slike: 422–423). Ova izuzetno efikasna KARATE tehnika prvi put se uvodi u sistem KYOKUSHINJUTSU upravo kroz ČETVRTU FORMU – BO DORI, pa ubuduće na njenu borbenu primenu treba ozbiljno računati. Inače, ushiro geri se tehnički realizuje brzim savijanjem kolena i energičnim izbacivanjem pete unazad, šzo ima veoma razoran efekat (slika – 424).

422

423

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 271

Od navedenog udarca protivnik će sigurno biti uzdrman, što treba iskoristiti da mu se odsečnim trzajem (sa eventualnim kratkim udarcem levog dlana po sredini motke) oružje izbije iz ruke i oduzme (slika – 425). To će omogućiti preduzimanje specifične, do sada ne primenjivane završnice, okretanjem

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 272

prema protivniku (slika – 426), skraćenim udarcem levim krajem motke u desnu stranu glave (slika – 427), desnim krajem motke u levu stranu glave (slika – 428), lučnim udarcem levim krajem motke u genitalije (slika – 429) i punim kružnim udarcem motkom u levu stranu glave (slika – 430).

425

426

427

428

429

430

Praktično, završnica ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI biće realizovana serijom udaraca motkom oduzetom od protivnika, što ima poseban značaj. Naime, to je jedan od načina koji kandidate postepeno uvodi u tehniku korišćenja duge motke – BO JUTSU da bi se motka, kao napadno sredstvo kome se treba suprotstaviti, što bolje shvatila i razumela. Formu redovno treba usavršavati i prema levoj i prema desnoj strani napadnog ubodnog zamaha, u zavisnosti od protivnikovog garda.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 274

TREĆE POGLAVLJE
BO DORI – SLOŽENE FORME

METODOLOŠKI UVOD

Četiri OSNOVNE FORME – BO DORI osmišljene su kao uvodna edukativna taktičko-tehnička priprema kandidata za suprotstavljanje napadaču naoružanom motkom (to jest, nekim drugim dvoručnim napadnim sredstvom), pa se ne mogu tretirati kao pouzdan faktor u realnim borbenim uslovima, već samo kao nužni preduslov za prelazak na viši nivo ovog vida samoodbrambenog osposobljavanja. Taj viši nivo su SLOŽENE FORME – BO DORI kojima je obuhvaćena šira razrada pojavnih oblika napadnih akcija dvoručnim borbenim sredstvima, uz prilagođavanje osnovnih zahvata mogućim tokovima odbrambenog procesa koji znatno prevazilazi okvire OSNOVNIH FORMI, tako da na ovaj nivo obuke mogu biti uključeni samo kandidati koji su prethodno savladali kompletan taktičko-tehnički program TANTO DORI i JO DORI. Konkretno, u SLOŽENIM FORMAMA svaka atipična napadna pozicija, definisana nekom od OSNOVNIH FORMI – BO DORI biće nadgrađena grupom taktičko-tehničkih modaliteta prilagođenih problemima koji su proizašli iz uočenih atipičnosti (nepredviđeno ponašanje napadača, izbor atipičnog oružja i dr.) da bi se izvršilo saniranje neadekvatnih zahvata **uvodne, prelazne** ili **završne** faze osnovnog programa. Svi sanirajući zahvati metodološki su bazirani na visokom stepenu kompatibilnosti ključnih elemenata OSNOVNIH FORMI – BO DORI i specijalnog programa TANTO DORI – JO DORI, koji se u velikoj meri mogu dopunjavati, kombinovati i zamenjivati u problematičnim fazama odbrambenog procesa.

Varijacije SLOŽENIH FORMI – BO DORI koji su proizašle iz problema **uvodnih faza** razrađuju situacije kada početna pozicija napada odstupa od osnovnog šablona, ili zbog atipično izvedenog početnog zamaha dugom motkom, ili zbog korišćenja istorodnog ali atipičnog napadnog sredstva (na primer – udarac kundakom puške umesto ubodnog zamaha motkom). Imajući u vidu da je uvodna faza odlučujući momenat odbrambenog procesa, saniranje takvih problema razrađuje se kroz uvežbavanje širih mogućnosti izbora borbenog kretanja i tehnika blokova.

Isto se odnosi i na SLOŽENE FORME – BO DORI koje su proizašle iz problematičnih situacija – **prelaznih faza**. I ovde brojne atipičnosti mogu poremetiti osnovni nastup odbrane, od nepovoljnih okolnosti koje proizilaze iz

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 275

dinamike borbenog procesa do neuobičajenog fizičkog otpora uzdrmanog napadača i tehničkih atipičnosti napadnih sredstava. Kroz razradu SLOŽENIH FORMI, adekvatnom zamenom kompatibilnih zahvata sve se to efikasno prevazilazi.

Na kraju, atipični položaj napadača i dimenzije njegovog oružja u procesu izvođenja prelaznih faza mogu nametnuti takvu borbenu poziciju u kojoj bi pokušaj realizacije šablonizovane završnice bio neadekvatan, što se prevazilazi zamenom kompatibilnih dovršavajućih zahvata osmišljenih kroz varijacije SLOŽENIH FORMI – BO DORI zasnovanih na problemima **završnih faza** akcija.

SLOŽENE FORME – BO DORI uvežbavaju se sa partnerom po principu KATA KUMITE**,** s tim što je u ovom slučaju napadaču data veća sloboda kod načina izvođenja osnovnih oblika napada motkom, a što pred odbranu postavlja zadatak trenutnog izbora nekog drugog, za tu priliku adekvatnijeg zahvata. Prilikom procesa obuke, prvo se izdvojeno studiraju problematične pozicione situacije, da bi se kasnije uvežbana nadgrađena forma izvodila kao spontana samoodbrambena varijacija. Imajući u vidu činjenicu da napadač koristi dvoručno borbeno sredstvo, koje mu daje mogućnost da iste napade izvodi i iz levog i iz desnog stava, svaku varijaciju treba usavršavati u oba pravca koji konkretno definišu šta ćemo podrazumevati pod unutrašnjom, odnosno spoljašnjom stranom protivnikovog garda.

I) PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje problematične samoodbrambene pozicije u situacijama napada dugom motkom koji se izvode direktnim visokim vertikalnim lučnim zamahom odozgo prema dole. Do neuspešne primene osnovnih zahvata može doći u svim fazama akcije. U **uvodnoj fazi** problem se pojavljuje kada napadač izvede ofanzivni zamah iz neposredne blizine, bez iskoraka, što otežava reagovanje po osnovnom šablonu zbog nedostatka manevarskog prostora. Problem **prelazne faze** nastaje u situacijama kada manevar razbijanja protivnikovog garda ne uspe, dok se problem **završne faze** odnosi na okolnosti kada dinamika odbrambene akcije dodatno destabilizuje protivnika, pa zbog njegovog debalansa zatečena pozicija postane neadekvatna za realizaciju šablonizovanog dovršavajućeg zahvata. Svi ti problemi razrešavaju se taktičko-tehničkom nadgradnjom PRVE OSNOVNE FORME adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi BO DORI, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI – JO DORI, obrazujući tako PRVU GRUPU SLOŽENIH FORMI – BO DORI.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 276

A) PRVA GRUPA BO DORI – PRVA VARIJACIJA

Problem **uvodne faze** borbene situacije koju protivnik započinje direktnim vertikalnim lučnim zamahom dugom motkom može nastati kada zbog veoma bliske distance napadač izvodi udarac iz mesta bez očekivanog iskoraka, pa bi planirano reagovanje ulaskom s unutrašnje strane napadnog zamaha bilo previše sporo i komplikovano (slika – 431). To posebno može doći do izražaja u realnim sukobima, kada se umesto motke koristi neko teže, kabastije napadno sredstvo, na primer – stolica. U tom slučaju treba primeniti varijantu kretanja sa iskorakom prema zamahu – cuge ashi, s istovremenim dvostrukim blokom dlanovima – shotei awase uke (slika – 432) pa, u trenutku kada je preko bloka uspostavljen kontakt s protivnikovom rukom čvrsto prihvatiti njegovu istureniju podlakticu i energičnim trzajem tela izvesti okret u mestu za 180 stepeni – ushiro tenkan (slika – 433). Kompletan manevar treba izvesti kao jedinstvenu, trenutnu akciju – cuge ashi ushiro tenkan.

431

432

433

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 277

Praktično, problem **uvodne faze** PRVE OSNOVNE FORME – BO DORI biće saniran primenom uvodnog zahvata PRVE OSNOVNE FORME – TANTO DORI, pa samoodbrambenu akciju dalje treba nastaviti po tom konceptu: uspostavljanjem spoljašnje poluge na laktu i obaranjem protivnika opružanjem po tlu pod zategnutom, dodatno osiguranom polugom (slika – 434), a zatim zadavanjem dovršavajućeg udarca tettsui oroshi uchi (slike: 435–436).

434

435

436

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 278

B) PRVA GRUPA BO DORI – DRUGA VARIJACIJA

437

Druga varijacija razrađuje problem koji može nastati u **prelaznoj fazi** reagovanja na napad motkom izveden visokim vertikalnim lučnim zamahom, kada posle korektno realizovanog uvodnog presretanja (slike: 437–438) i prelaznog udarca – tettsui (slika – 439) ne uspe primena razbijanja protivnikovog garda „*Brajenovim manevrom*“ (slika – 440), pa protivnik i dalje zadrži motku u svojim rukama.

438

439

440

441

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 279

U tom slučaju treba čvrsto uhvatiti protivnikovu motku (slika – 441), zadati mu iz neposredne blizine snažan udarac nogom u stomak – mae geri chudan (slika – 442) i koristeći trenutni šok izazvan udarcem, oteti mu motku iz ruku kratkim lučnim trzajem, uz rotaciju prema spoljašnoj strani (slike: 443 – 444 – 445 – 446).

442

443

444

445

446

Tako će eventualni problem **prelazne faze** PRVE OSNOVNE FORME – BO DORI biti saniran po nešto izmenjenom taktičko-tehničkom konceptu **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI, pa akciju treba završiti po šablonu te forme – udarcem levim krajem motke u desnu stranu glave (slika – 447), udarcem desnim krajem motke u levu stranu glave (slika – 448), kratkim lučnim udarcem u genitalije (slika – 449) i punim kružnim udarcem u levu stranu glave (slika – 450).

447

448

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 281

449

450

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 282

C) PRVA GRUPA BO DORI – TREĆA VARIJACIJA

451

Treća varijacija razrađuje problem do koga može doći u **završnoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na napad motkom izveden visokim vertikalnim zamahom. Naime, može se desiti da posle uspešno primenjenih uvodnih (slike: 451 – 452 – 453) i prelaznih zahvata (slike: 454 – 455 – 456), protivnik izgubi ravnotežu povučen dinamikom akcije i neplanirano sam počne da pada pod uspostavljenom polugom – ude garami (slike: 457 – 458 – 459).

452

453

454

455

456

457

458

459

U tom slučaju bilo bi necelishodno natezati se s pasiviziranim protivnikom i po svaku cenu ga prilagođavati šablonizovanoj završnici, već treba iskoristiti njegov spontani debalans i spustiti ga na zemlju pod polugom – ude garami (slika – 460), tu polugu transformisati u zahvat koji angažuje samo jednu ruku (slika – 461) i dovršiti ga udarcem – tettsui (slika – 462). Praktično, neuspela završnica PRVE OSNOVNE FORME – BO DORI biće transformisana u završni zahvat DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI.

460

461

462

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 284

II) DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI bavi se prevazilaženjem samoodbrambenih problema u situacijama reagovanja na napad dugom motkom koji je izveden visokim spoljašnjim zamahom. Na primeru ove napadne pozicije problemi nastaju isključivo u **prelaznoj fazi** akcije, i to iz nekoliko razloga: ili je posle početnog prelaznog udarca protivnik toliko uzdrman da gubi balans u pravcu suprotnom od očekivanog, ili je manevar razbijanja garda odrađen neuspešno, ili je taj isti manevar izveden previše žestoko pa protivnik, povučen inercijom, nesvesno prebaci težište na neočekivani način, što sve bitno ometa tehnički nastavak započete forme. Svi ovi problemi uspešno se razrešavaju taktičko-tehničkom nadgradnjom DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih formi BO DORI, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI – JO DORI**,** obrazujući tako DRUGU GRUPU SLOŽENIH FORMI – BO DORI.

A) DRUGA GRUPA BO DORI – PRVA VARIJACIJA

463

Prva varijacija razrađuje problem **prelazne faze** borbene situacije koju protivnik započinje visokim spoljašnjim zamahom dugom motkom, u situaciji kada posle uspešno realizovane **uvodne faze** (slike: 463–464) početni prelazni udarac – ushiro hiji jodan ate (slika – 465) toliko uzdrma protivnika da on neplanirano počne da posrće i pada, onemogućavajući nastavak akcije po osnovnom predviđenom šablonu.

464

465

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 285

U tom slučaju treba prihvatiti zglob šake protivnikove isturenije ruke (slika – 466) i energičnim kružnim pokretom izvesti zahvat obaranja protivnika pod polugom na laktu (slike: 467–468), do uspostavljanja visoke poluge na šaci – tekubi ne osae (slika – 469).

466

467

468

469

Imajući u vidu da zbog svojih dimenzija pasivizirana motka može predstavljati potencijalnu smetnju za nastavak akcije, završnica je zamišljena tako da se dodatnim zatezanjem uspostavljene poluge i okretom tela u mestu za 90 stepeni potpuno osigura prostor za završnicu (slika – 470), a onda protivniku zada razoran udarac laktom u potiljak – hiji oroshi uchi (slika – 471), ne popuštajući zategnutu polugu. Praktično, prvi problem **prelazne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI biće razrešen po taktičko-tehničkom konceptu TREĆE VARIJACIJE – ŠESTE GRUPE SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

470

471

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 287

B) DRUGA GRUPA BO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje sledeći problem **prelazne faze** borbene situacije koju protivnik započinje visokim spoljašnjim zamahom dugom motkom, kada posle korektno realizovane **uvodne faze** (slike: 472–473) i prelaznog udarca laktom (slika – 474) ne uspe primena razbijanja protivnikovog garda „*Brajenovim manevrom*“ (slika – 475), pa protivnik zadrži motku u rukama.

472

473

474

U tom slučaju treba čvrsto uhvatiti protivnikovu motku (slika – 476), zadati mu iz neposredne blizine snažan udarac nogom u stomak – mae geri chudan (slika – 477) i koristeći trenutni šok, oteti mu motku iz ruku energičnim trzajem uz rotaciju prema unutrasnjoj strani garda (slike: 478 – 479 – 480 – 481). Tako će neplanirani problem **prelazne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI biti saniran taktičkim manevrom **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI uz nešto izmenjen tehnički koncept.

475

476

477

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 288

478

479

480

481

Akcija se finalizuje u skladu sa konceptom ČETVRTE FORME koji sam, kao i **prelaznu fazu**, iz čisto edukativnih razloga dopunio dodatnim tehničkim elementima da bih kandidatima dao priliku za usavršavanje značajnih novouvedenih zahvata, pa se završnica realizuje – udarcem levim krajem motke u desnu stranu protivnikove glave (slika – 482), udarcem desnim krajem motke u levu stranu protivnikove glave (slika – 483), udarcem levim krajem motke u genitalije s povlačenjem stava unazad (slika – 484) i zadavanjem snažnog udarca petom – ushiro geri chudan (slika – 485) s punim okretom, koji treba da odbaci onesposobljenog protivnika.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:26 PM Page 289

482

483

484

485

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 290

C) DRUGA GRUPA BO DORI – TREĆA VARIJACIJA

I treća varijacija bavi se problemom **prelazne faze** borbene situacije koju protivnik započinje visokim spoljašnjim zamahom dugom motkom, kada posle korektno realizovane **uvodne faze** (slike: 486–487) i prelaznog udarca laktom (slika – 488), efekat razbijanja protivnikovog garda bude toliko silovit da protivnik izgubi ravnotežu i počne da posrće unapred (slika – 489).

486

487

488

489

490

U ovoj situaciji nastavak akcije po konceptu DRUGE FORME – BO DORI ne bi bio adekvatan, pa umesto predviđenog šablona treba čvrsto prihvatiti nadlakticu protivnika, zadati mu snažan udarac kolenom u nezaštićeni stomak (slika 490) i uspostaviti zahvat kombinovane poluge – ude garami (slike: 491–492), dodatno osiguran polugom na vratu (slika – 493).

491

492

493

Praktično, problem **prelazne faze** DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI u ovom slučaju biće razrešen transformacijom u **prelaznu fazu** PRVE OSNOVNE FORME – BO DORI, pa akciju treba finalizovati po taktičko-tehničkom konceptu ove forme (slike: 494–495).

494

495

III) TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – razrađuje probleme do kojih može doći u situacijama reagovanja na napad dugom motkom izveden visokim unutrašnjim zamahom, gde se neuspešna primena osnovnog samoodbrambenog šablona može desiti u svim fazama akcije. U **uvodnoj fazi** problem se pojavljuje u situacijama kada napadač u početnoj fazi zamaha nesvesno prihvati motku na način atipičan za laike, onemogućavajući realizaciju odbrane po šablonu. U **prelaznoj fazi** problem može nastati kada ne uspe zahvat uspostavljanja planirane prelazne poluge na laktu. Na kraju, u **završnoj fazi** problem se pojavljuje kada napadač pruži uspešan otpor pokušaju završnog obaranja. Svi pomenuti problemi razrešavaju se taktičko-tehničkom nadgradnjom TREĆE OSNOVNE FORME – BO DORI adekvatnim zahvatima preuzetum iz ostalih BO DORI formi, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI – JO DORI, obrazujući tako TREĆU GRUPU SLOŽENIH FORMI – BO DORI.

A) TREĆA GRUPA BO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje specifičan problem **uvodne faze** samoodbrambenog reagovanja na napad motkom izveden visokim unutrašnjim zamahom. Problem se pojavljuje kada napadač nesvesno prihvati motku tako da mu prilikom realizacije visokog unutrašnjeg zamaha isturena ruka ne prati iskorak (slike: 496–497). Napominjem da takav način držanja motke karakteriše stručnjake obučene za rukovanje ovom vrstom oružja, dok laici pomenutu poziciju zauzimaju slučajno, imajući u vidu da je ona za njih neugodna i nesigurna zbog fiziologije pokreta koji će uslediti. Na tako izveden napadni zamah ne može se reagovati po šablonu treće BO DORI forme, već treba postupiti po drugom konceptu – iskorakom prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda manevrom – cuge ashi ushiro tenkan s pratećim dvostrukim blokom dlanovi-

496

497

ma – shotei, usmerenim na presretanje motke (slika – 497). Pri tome, posebno treba voditi računa o momentu iskoraka, da ne bi došlo do samopovređivanja o donji kraj protivnikovog oružja.

Čim je preko bloka kontakt sa protivnikom uspostavljen, treba jednom rukom prihvatiti njegovu isturenu nadlakticu i preduzeti energično razbijanje garda laktom primenom „*Brajenovog manevra*“ (slika – 498) uz adekvatno skraćivanje distance. Zatim mu drugom rukom zadati udarac korenom dlana u bradu – shotei (slika – 499) i oboriti ga bacanjem – osoto gari (slika – 500). Nad oborenim protivnikom uspostaviti polugu na laktu – hiji jime (slika – 501) i dovršiti ga udarcima – shuto i hiji (slike: 502–503). Praktično, problematična **uvodna pozicija** TREĆE OSNOVNE FORME – BO DORI biće sanirana primenom skraćenog koncepta DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI.

498

499

500

501

502

503

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 294

B) TREĆA GRUPA BO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje problem **prelazne faze** borbene situacije koju protivnik naoružan dugom motkom započinje visokim unutrašnjim zamahom, kada posle korektno realizovane **uvodne faze** (slike: 504–505) dođe do neuspešne primene prelazne poluge na laktu – hiji jime soto waza (slika – 506), najčešće zbog dinamike samog procesa, koji može uticati na neadekvatan prihvat napadačeve ruke.

504

505

506

U tom slučaju, protivnikovu treba iz bliske pozicije zadati silovit udarac petom u nezaštićeni stomak – ushiro geri chudan (slika – 507), a onda čvrsto prihvatiti motku, oštrim udarcem dlanom – shotei – izbiti mu je iz ruke i oduzeti je (slike: 508–509).

507

508

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 295

Praktično, neuspešna **prelazna faza** TREĆE OSNOVNE FORME – BO DORI biće sanirana transformacijom u **prelaznu fazu** ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI, pa akciju treba finalizovati po skraćenoj završnici ČETVRTE FORME – žustrim pravolinijskim ubodom oduzetom motkom u stomak protivnika (slika – 510) i zadavanjem udarca motkom u glavu s punim kružnim zamahom uz okret tela za 180 stepeni (slika – 511).

509

510

511

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 296

C) TREĆA GRUPA BO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija razrađuje problem koji se može pojaviti u završnici samoodbrambenog reagovanja na napad motkom izveden visokim unutrašnjim zamahom, kada posle uspešno realizovane **uvodne** i **prelazne faze** akcije (slike: 512–513) protivnik pruži snažan otpor planiranom obaranju, pomerajući težište unazad (slika – 514).

512

513

514

U tom slučaju, prihvaćenu polugu na laktu – hiji jime soto waza – treba dodatno osigurati podvlačenjem ruke ispod napadačeve podlaktice, obuhvatajući pri tome i motku (slika – 515), a onda ga energičnim okretom celog tela za 180 stepeni oboriti na leđa, koristeći pri tome i pravac sile njegovog otpora (slike: 516–517) i dodatnim zatezanjem poluge okrenuti ga na stomak do pozicije – ude garami ne waza (slike: 518–519).

515

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 297

516

517

518

519

520

521

U nastavku akcije izvršiti dodatnu transformaciju završne poluge da bi jedna ruka ostala pripravna za udarac i protivnika dovršiti razornom tehnikom – tettsui oroshi uchi (slike: 520–521). Praktično, nemogućnost primene završnice TREĆE OSNOVNE FORME – BO DORI sanirana je primenom taktičko-tehničkog koncepta DRUGE OSNOVNE FORME – TANTO DORI. Pored toga, ova varijacija je odlična vežba za privikavanje na uslove otežane manipulacije s pasiviziranim protivnikom zbog smetnji koje pravi prisustvo njegove motke.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 298

IV) ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI razrađuje načine prevazilazenja problematičnih samoodbrambenih situacija do kojih može doći prilikom reagovanja na napad dugom motkom koji je izveden pravolinijskim ubodnim zamahom. Kod primene osnovnog koncepta odbrane, problemi se zapažaju u **uvodnoj** i **prelaznoj fazi** odbrambenog nastupa. U **uvodnoj fazi** problem obično nastaje kod atipičnog načina izvođenja boda, što zahteva potpuno drugačiji uvodni pristup. U **prelaznoj fazi** uočavaju se dva potencijalna problema: prvi, kada se manevar ulaska u gard protivnika realizuje suviše duboko, a drugi, kada izostane realizacija planiranog preotimanja motke od protivnika. Svi ovi problemi uspešno se prevazilaze taktičko-tehničkom nadgradnjom ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI adekvatnim zahvatima preuzetim iz ostalih BO DORI formi, kao i zahvatima iz programa TANTO DORI – JO DORI, obrazujući tako ČETVRTU GRUPU SLOŽENIH FORMI – BO DORI.

A) ČETVRTA GRUPA BO DORI – PRVA VARIJACIJA

Prva varijacija razrađuje problem **uvodne faze** borbenog reagovanja na protivnički napad dugom motkom koji je izveden visokim pravolinijskim ubodnim zamahom, kada početna pozicija ukazuje da će napad biti tehnički realizovan na nešto drugačiji način (slike: 522–523). U praksi je to uobičajena napadna pozicija za izvođenje udaraca kundakom puške, ali je zatičemo i u incidentnim situacijama sa upotrebom drugih dvoručnih napadnih sredstava. Po pravilu protivnik zauzima uobicajen pocetni polozaj za napad i menja ga tokom ofanzivnog iskoraka.

522

523

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 299

U ovom slučaju, reagovanje po osnovnom šablonu ČETVRTE FORME – BO DORI bilo bi previše rizično, pa odbrambenom procesu u potpunosti treba pristupiti po taktičko-tehničkom konceptu TREĆE OSNOVNE FORME – BO DORI, to jest, brzim iskorakom prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda – cuge ashi, s presrećućim blokom dlanovima (slika – 524) i čvrstim prihvatanjem protivnikove isturene podlaktice, uz istovremeni energični okret celog tela za 180 stepeni – ushiro tenkan – do uspostavljanja prelazne poluge na laktu – hiji jime (slika – 525).

524

525

Ovaj manevar poremetiće protivnikov balans i stvoriti uslove da se intenzivnim zatezanjem prelazne poluge obori opružanjem po tlu (slika – 526). Završnica se realizuje dodatnim osiguravanjem poluge kolenom (slika – 527) i zadavanjem razornog udarca u glavu – tettsui oroshi uchi (slika – 528).

526

527

528

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 300

B) ČETVRTA GRUPA BO DORI – DRUGA VARIJACIJA

Druga varijacija razrađuje jedan od problema koji se može pojaviti u **prelaznoj fazi** samoodbrambenog reagovanja na protivnički napad motkom, započet pravolinijskim ubodnim zamahom, kada zbog obostrane dinamičke akcije, posle uspešno realizovane uvodne faze dođe do sudara s protivnikovim telom (slike: 529–530).

529

530

Zatečena apsolutno bliska distanca neće biti pogodna za izvođenje planiranog nožnog udarca – ushiro geri, pa umesto njega treba iz mesta zadati udarac laktom u glavu – ushiro hiji jodan ate (slika – 531), a zatim laktom iste ruke realizovati „*Brajenov manevar razbijanja garda*“ (slike: 532–533).

531

532

533

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 301

Praktično, nemogućnost primene **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI biće prevaziđena transformacijom u **prelaznu fazu** DRUGE OSNOVNE FORME – BO DORI, pa akciju treba nastaviti po tom konceptu, to jest, prihvatanjem protivnikovog ramena (slika – 534) i zadavanjem snažnog udarca korenom dlana u bradu – shotei – što će protivnika dovesti u pogodnu poziciju za realizaciju bacanja – osoto gari (slika – 535). Akciju okončati uspostavljanjem poluge na laktu nad oborenim protivnikom (slika – 536) i elementarnim dovršavajućim udarcima iz sistema KYOKUSHIN-JUTSU – shuto oroshi uchi (slika – 537) – hiji oroshi uchi (slika – 538).

534

535

536

537

538

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 302

C) ČETVRTA GRUPA BO DORI – TREĆA VARIJACIJA

Treća varijacija, takođe, razrađuje jedan od problema **prelazne faze** samoodbrambenog reagovanja na protivnički napad motkom izveden pravolinijskim ubodnim zamahom (slika – 539). Do problema može doći kada, posle uspešno realizovane **uvodne faze** (slike: 540–541) i zadatog prelaznog udarca – ushiro geri chudan (slike: 542–543), ne uspe planirani zahvat izbijanja motke iz ruke protivnika (slika – 544).

539

540

541

542

543

544

545

U tom slučaju treba čvrsto uhvatiti zglob isturenije protivnikove šake (slika – 545), a zatim energičnim okretom celog tela za 180 stepeni izvesti kružni manevar obaranja protivnika pod polugom na laktu (slike: 546–547) do uspostavljanja visoke poluge na šaci u parteru – tekubi ne osae (slika – 548).

Da motka ne bi, eventualno, predstavljala smetnju kod primene dovršavajućeg zahvata, polugu na šaci treba dodatno zategnuti i okrenuti telo u mestu za 90 stepeni (slika – 549) i iz te pozicije zadati razoran udarac laktom u potiljak oborenog protivnika (slika – 550). Praktično, ovaj problem **prelazne faze** ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI razrešava se po taktičko-tehničkom konceptu TREĆE VARIJACIJE – ŠESTE GRUPE SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

546

547

548

549

550

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 304

ČETVRTO POGLAVLJE
BO DORI – SLOBODNE FORME

I) UVEŽBAVANJE REALNE BORBE

Programski koncept SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU, koji je dataljno razrađen u prvom i drugom delu ove knjige, po istim principima biće primenjen i na segment – BO DORI. To znači da će kandidati tek posle uspešno savladanog osnovnog i složenog edukativnog nivoa biti osposobljeni da pređu na nivo SLOBODNIH FORMI – BO DORI, gde će samostalno moći da odlučuju o taktičko-tehničkim modalitetima odbrane, prilagođavajući svoje reagovanje uslovima koje nameće dinamika realnog sukoba s protivnikom naoružanim motkom, odnosno nekim drugim dvoručnim napadnim sredstvom.

I ovde se, u skladu s praksom KYOKUSHINJUTSU stila, SLOBODNE FORME realizuju kao specifičan oblik sparinga – JIU KUMITE, gde je jedan od protivnika naoružan dvoručnim napadnim sredstvom taktičko-tehničkih karakteristika duge motke. Naime, umesto standardne duge motke, u borbama ove vrste koristi se SHINAI[75] – borbeni rekvizit preuzet iz BUDO veštine KENDO[76], dužine 140 cm, koji u potpunosti odražava sve ofanzivne osobenosti dvoručnih napadnih sredstava, ali je znatno bezopasniji, tačnije, može da nanese povredu ali ne i da usmrti ili ozbiljnije rani. Evenualno, naprednijim kandidatima može se dopustiti rad borbi sa pravom dugom motkom načinjenom od šuplje plastike. Ova okolnost ima za cilj da simulirane uslove na borbenim treninzima što više približi uslovima realnog sukoba, uz neophodna, za KYOKUSHINJUTSU stil karakteristična minimalna ograničenja, kako se takav oblik, inače dovoljno rizične obuke, ne bi pretvorio u stvarnu tuču.

Napadač – TORI, biće snabdeven vežbovnim dvoručnim napadnim sredstvom i imaće široku mogućnost da ga u ozbiljnim ofanzivnim nasrtajima koristi po svojoj volji, bez ikakvih taktičkih ograničenja. Mada je predviđeno da njegovi zamasi, po pravilu, imaju karakteristike „laičkog napada“, na tome ne treba preterano insistirati, imajući u vidu da su kandidati koji su došli do ovog edukativnog nivoa stekli minimalna iskustva o borbenoj upotrebi motke, kroz razradu završnice ČETVRTE OSNOVNE FORME – BO DORI, to jest, varijacija složenih formi izvedenih na bazi koncepta četvrte forme, pa je razumljivo da će tražiti priliku da pomenuta iskustva iskoriste. Uz to, napadač će obavezno biti snabdeven i kvalitetnom zaštitnom opremom za glavu, grudi i genitalije koja treba da amortizuje efekat razornih samoodbrambenih akcija kojima će biti izložen, što mu, svakako, daje dodatnu sigurnost kod izvođenja napada.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 305

Uspešne akcije koje izvede TORI biće bodovane prema uobičajenim pravilima japanske borilačke tradicije. Tako će se svaki realizovani udarac shinaijem u glavu bodovati kao – IPON – pun poen, što ujedno označava i kraj borbe, kao akcija koja bi u realnim uslovima s upotrebom duge drvene motke rezultirala teškom povredom ili smrtnom posledicom. Udarci u telo zadati punim zamahom gornjom polovinom oružja, koji bi u realnim uslovima naneli povredu, a što bi se moglo smatrati prekretnicom u borbenom procesu, boduju se kao – WAZA ARI – pola poena, s tim što se dve takve akcije boduju kao – IPON. Na kraju, udarci u telo zadati u poziciji obostranog presretanja, to jest, udarci skraćene napadne putanje, gde se kao udarna površina pojavljuje središnji ili donji deo oružja, zatim, udarci po rukama ili nogama kod neuspešnog manevra kretanja ili bloka odbrane, kao i akcije kojima TORI izbaci protivnika iz borilišta, boduju se kao – YUSEI GACHI – superiornost, a tri takve akcije biće tretirane kao WAZA ARI.

Mada će se napadna situacija, ipak, svoditi na simulaciju stvarnog sukoba sa protivnikom naoružanim motkom, ugrožavajuće mogućnosti napadača ipak se mogu smatrati za dovoljno respektivne pa da samoodbrambena iskustva, koja se na taj način steknu, budu od velikog značaja. Naime, *shinai* a posebno duga motka od šuplje plastike namenjena iskusnijim kandidatima, nisu baš do te mere bezopasni da se ne bi mogli tretirati ozbiljno. Uz to, odbrana nema pravo da nosi nikakvu zaštitnu opremu, što znači da će njen pristup odbrambenom procesu zahtevati visok nivo opreza i mentalne napetosti, jer će doživljeni strah od zamaha dugim dvoručnim oruđem biti približan realnom.

Da bi odbrana – UKE, ispunila svoj strateški cilj, moraće da pravovremenom i efikasnom samoodbrambenom akcijom, uz korišćenje svih individualnih taktičko-tehničkih znanja i sposobnosti, porazi agresivnog napadača naoružanog dugim dvoručnim oružjem. Uspešne akcije odbrane, takođe će biti vrednovane po kriterijumima japanske borilačke tradicije. Tako, odbrambene proste ili kombinovane akcije koje budu finalizovane korektno izvedenim, kontrolisanim KARATE udarcima, kao i akcije realizovane tehničkim zahvatom poluga, zbog čijeg intenziteta protivnik biva prinuđen da preda borbu, bodovaće se kao – IPON – pun poen, što označava i kraj borbe. Pored toga, u skladu sa pravilima KYOKUSHINJUTSU, odbrani se pruža specifična mogućnost da kada izvede akciju za koju sudija proceni da bi u realnim okolnostima označavala presudni trenutak u borbenom procesu (respektivni uvodni ili prelazni KARATE udarci), dobija priliku da se borba zaustavi u „zamrznutoj poziciji“ i da odbrambeni proces dovrši po sopstvenom nahođenju, uz pasivnu asistenciju napadača. Rezultat takve akcije isto će se bodovati kao – IPON. Druga vrsta bodovanih akcija su obaranja protivnika zahvatima polu-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 306

ga, bacanja ili udaraca, bez mogućnosti primene završnice, za koje sudija proceni da bi u realnim situacijama predstavljale prekretnicu borbenog procesa ali same po sebi ne bi značile i pobedu. One se boduju kao – WAZA ARI – pola poena, a dve ovakve akcije tretiraće se kao – IPON. Na trećem mestu su defanzivne akcije koje deklasiraju napadača kratkotrajnim izbacivanjem iz balansa (povlačenjem za kimono, odgurivanjem ili čišćenjem) kao i akcije oduzimanja oružja, što će se bodovati kao – YUSEI GACHI – superiornost, a tri ovakve akcije tretiraće se kao – WAZA ARI.

II) TAKTIČKA UPUTSTVA

Taktika samoodbrambenog nastupa u SLOBODNIM FORMAMA – BO DORI potpuno se oslanja na elementarni stilski koncept SPECIJALNOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU, koji je u prethodnim delovima ove knjige detaljno predstavljen u okviru razrade sistema TANTO DORI – JO DORI. Zbog toga ću svoje dalje izlaganje usmeriti samo na one specifičnosti koje uglavnom dolaze do izražaja u procesu suprotstavljanja napadaču naoružanom dvoručnim napadnim sredstvom – tipa motke, a koje se u taktičko-tehničkom smislu izdvaja po izuzetno dugačkoj putanji napadnog zamaha.

A) TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA PROTIVNIKA NAORUŽANOG DUGOM MOTKOM

Izuzetno duga ugrožavajuća putanja napadnog zamaha izvedenog motkom stavlja u prvi plan taktičku primenu borbenog kretanja kao faktora od koga će isključivo zavisiti ishod samoodbrambenog procesa. Ako uporedimo, kod taktike TANTO DORI potencirano je sklanjanje s putanje napada sečivom uz obavezno korišćenje bloka kao dodatnog osiguranja odbrane, kod taktike JO DORI akcenat je stavljen na presretanje putanje zamaha palicom uz istovremenu primenu adekvatnog bloka sa sekundarnom alternativom sklanjanja, što u takvom obliku nikako ne može biti primenjeno u taktici BO DORI. Naime, samostalna akcija sklanjanja tela zbog dužine zamahnutog oružja dovela bi napadača u još povoljniji položaj, dok bi blokiranje napadnog zamaha direktnim delovanjem na motku verovatno rezultiralo samopovređivanjem. Pored toga, linearna promena distance u odnosu na protivnika naoružanog nožem ili palicom, po pravilu, svodila bi se na održavanje neutralne – „status quo“ situacije, što bi u odnosu na protivnika naoružanog motkom bilo pogubno. Linearno kretanje unapred povlačilo bi rizik od samopovređivanja o donji

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 307

kraj motke, linearno povlačenje unazad rezultiralo bi porazom zbog dužine napadne putanje, dok bi se sklanjanje tela saginjanjem ispod motke, takođe loše završilo zbog činjenice da njena napadna putanja obično ide u dijagonalnom luku, što znači da bi u završnoj fazi napadni zamah pogodio cilj.

Imajući to u vidu, taktika primene borbenog kretanja u SLOBODNIM FORMAMA – BO DORI svedena je isključivo na manevre koji podrazumevaju istovremeno sklanjanje i presretanje s optimalnim skraćivanjem distance u odnosu na napadača. Praktično, pod tim se podrazumevaju manevri: cuge ashi ushiro tenkan – prema spoljašnjoj strani protivnikovog garda (u odnosu na napade visokim pravolinijskim vertikalnim zamahom, visokim unutrašnjim zamahom i direktnim ubodnim zamahom), zatim, irimi tenkan – prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda (u odnosu na napade visokim pravolinijskim vertikalnim zamahom, visokim spoljašnjim zamahom i direktnim ubodnim zamahom), kao i manevar – ushiro tenkan – koji, kada se izvodi prema unutrašnjoj strani protivnikovog garda, istovremeno rezultira i sklanjanjem i presretanjem (u odnosu na napade visokim pravolinijskim vertikalnim zamahom i ubodnim zamahom).

Taktika primene kretanja obavezno se mora usavršavati na posebnim treninzima jer samo tako može da se shvati njen potpuni značaj. Kao ilustraciju navešću tri takve vežbe na kojima posebno insistiram. Prva je: cuge ashi ushiro tenkan – na visoki vertikalni zamah, irimi tenkan – na bod motkom iz mesta u stranu, ushiro tenkan – na ponovljeni visoki vertikalni zamah. Druga vežba je: ushiro tenkan – na visoki vertikalni zamah, irimi tenkan – na visoki spoljašnji zamah, irimi tenkan – na ponovljeni visoki vertikalni zamah. Treća vežba je: duboki irimi tenkan – na visoki spoljašnji zamah, irimi tenkan – na visoki vertikalni zamah, ushiro tenkan – na ubodni zamah. Navedene vežbe su veoma korisne, između ostalog i zbog toga, što kandidata uveravaju da će ispravnim manevrom kretanja uspostaviti taktičku dominaciju nad protivnikom naoružanim motkom čak i bez korišćenja ostalih raspoloživih samoodbrambenih elemenata, na najbolji način spoznajući smisao više puta spominjane Musašijeve doktrine „*pripijanja uz protivnika*“. Naime, dobro izveden manevar kretanja, uz minimalne dodatne intervencije, može prerasti čak i u pobedu. Na primer, ako se tokom kretanja protivnik u pravom trenutku energično odgurne od sebe, zbog velike inercije njegovog zamaha preusmerene na taj način on će izgubiti balans i pasti (primer iz borbe: slika – 551), ili ako se tokom kretanja osmišljeno primeni presretanje tela-telom, takozvani „udarci telom“ (ramenom, kukom, leđima), inače, manevri veoma zastupljeni u BUDO veštini KENDO, protivnik će, takođe, zbog naglog preusmeravanja inercije završiti na podu.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 308

U svakom slučaju, velika olakšica kod primene borbenog kretanja biće ranije spominjani suštinski nedostaci koji karakterišu (laički) napadni zamah motkom, kao što su: ograničenja kod izbora načina izvođenja zamaha, lako prepoznavanje i predviđanje konkretnog napada koji će biti izveden, faktor usporenosti napadne akcije u početnoj fazi, kao i mogućnost permanentnog praćenja započetog zamaha – što sve daje dovoljno manevarskog prostora i vremena za izbor adekvatnog oblika kretanja koje će biti primenjeno i momenta kada će biti primenjeno.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 309

B) TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM

Zahvat blokiranja napadnog zamaha motkom takođe spada u taktičke prioritete samoodbrambenog nastupa, mada, u odnosu na manevar kretanja ima sekundarnu, prateću ulogu. Poželjno je da napadni zamah izbegnut kretanjem istovremeno bude i izblokiran, međutim, blokiranje, kao samostalna akcija bez sklanjanja tela, neće ostvariti odbrambeni učinak, imajući u vidu da će zbog svoje dužine i težine dvoručno napadno sredstvo u direktnom sudaru ili probiti blok ili izazvati tešku povredu uz oštar bol u blokirajućim površinama.

Da bi blokovi ugrožavajućih zamaha motkom bili primenjeni na pouzdan i bezbedan način, treba da budu izvedeni iz relativne blizine u odnosu na telo napadača (distanca prethodno mora biti skraćena manevrom borbenog kretanja) i to tako što se podlakticama i otvorenim šakama vrši bočno polukružno preklapanje protivnikovih ruku u onom delu gde drži motku. Znači, deluje se amortizujućim fizičkim kontaktom sa propuštanjem i presretanjem isključivo na protivnikove ruke a ne na motku kojom zamahuje. U takvoj borbenoj poziciji, kada telo uđe u unutrašnjost putanje zamaha, čak i ako dođe do probijanja bloka udarac neće biti zadat gornjim krajem motke, što eliminiše ugrožavajući efekat, a istovremeno, potpuno će biti realizovana taktika „propuštanja“, kao bitan preduslov za nastavak akcije.

Da pojasnim. Silina napadnog zamaha oslobađa se isključivo u gornjem delu motke, i to u prvoj trećini (primer: slika – 552). Ako se lučna putanja pre-

552

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 310

sretne ispod donje polovine, napadna sila će se preneti na ostatak motke i inercijom osloboditi u prazno, čak do preloma motke u tački u kojoj je presretnuta. Udarac koji je amortizovan postavljanjem ispod tačke oslobađanja energije telo će lako podneti, bez obzira na materijal od koga je dvoručno napadno sredstvo napravljeno. Zato iskusni majstori, kada procene kvalitet napadnog sredstva, sa sigurnošću primenjuju takav način presretanja zamaha da bi se motka polomila o njihovo telo što se, inače, često javno demonstrira kao atraktivna egzibicija (primer egzibicije loma motke o telo: slika – 553).

S druge strane, pravolinijski ubodni zamasi mogu se blokirati direktnim delovanjem na motku ali, opet uz obavezno sklanjanje tela s napadne putanje skraćenim ili punim manevrom – ushiro tenkan. Naime, ova vrsta napadnih zamaha realizuje se veoma brzo i odsečno što, čak i pod uslovom da je namera napadača dobro procenjena, stavlja pod znak pitanja pravovremenost primenjenog bloka kao samostalne statične akcije. I ovde se primenjuju blokovi otvorenim dlanom (shuto – shotei) energičnim polukružnim pokretom koji ima za cilj da zaštiti vertikalnu osu tela, s tim što se u skladu sa uslovima preporučuje i dodatni manevar – hvatanja motke, da bi se skrenula protivnikova pažnja i akcija nastavila primenom drugih raspoloživih samoodbrambenih zahvata.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 311

C) TAKTIKA PRIMENE BACANJA I OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM

Posle uspešno izbegnutog, odnosno izblokiranog napada motkom, kao najoptimalniji kontraofanzivni zahvati koji se mogu primeniti iz zatečene pozicije bliskog kontakta, su bacanja i obaranja. Specifična fiziologija pokreta napadnog zamaha dvoručnim sredstvom je takva da napadač svu svoju snagu i inerciju ulaže u zamah, što znači da će pravovremeno presretanje ili preusmeravanje te inercije doprineti destabilizaciji njegovog balansa, a to su više nego povoljne okolnosti da se napadač obori.

U zavisnosti od toga da li je zamah dočekan sa spoljašnje ili unutrašnje strane protivnikovog garda, kao i od toga da li je zatečena pozicija u odnosu na protivnikovo telo pod pravim uglom ili paralelna s njegovim stavom, može se primeniti širok spektar obarajućih zahvata. Pored obaranja energičnim odbacivanjem protivnika guranjem od sebe ili osmišljenim sudarom tela o telo, što je elaborirano kao sastavni deo taktike kretanja, a što se može primeniti iz svih pozicija, najoptimalnija obaranja iz pozicije prilaska protivniku sa spoljašnje strane zamaha su: deashi barai, obaranje povlačenjem za okovratnik kimona i obaranje gaženjem unutrašnje strane zgloba kolena – kansetsu geri. Karakteristično obaranje iz pozicije prilaza protivniku s unutrašnje strane zamaha je – osoto gari, koje se može izvesti kao samostalna akcija ili u okviru kontinuiteta primene neke od razrađenih BO DORI formi.

D) TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM

Primena tehnike KARATE udaraca u SLOBODNIM FORMAMA – BO DORI široko je zastupljena u svim segmentima samoodbrambenog procesa, računajući, pri tome, kako primenu koja je definisana primarnim programskim konceptom, tako i samostalne izdvojene akcije koje odstupaju od programskog koncepta. Na prvom mestu su **udarci presretanja,** kao samostalne akcije koje nisu potencirane primarnim konceptom, ali u SLOBODNIM FORMAMA naročito dolaze do izražaja, često i kao pobedonosni zahvati. Gotovo spontano se zadaju na samom početku sukoba, odnosno u trenutku kada napadač napravi kratku pauzu pri zauzimanju početne pozicije za zamah kao, na primer, zadavanje presrećućih udaraca nogom – mae geri chudan ili – ushiro geri chudan (primer iz borbe: slika – 554).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 312

U ovu grupu spadaju i udarci koji se zadaju istovremeno s presretnutim započetim zamahom po borbenom principu – GO NO SEN – kao što su: udarac vrhom lakta u glavu – ushiro hiji jodan ate – u funkciji presretanja visokog vertikalnog ili visokog spoljašnjeg zamaha, odnosno udarac – tettsui u funkciji presretanja visokog unutrašnjeg ili pravolinijskog ubodnog zamaha. U ovakvim akcijama dolazi do izražaja vrhunsko majstorstvo: procena namere – SEN, optimalne distance – MAAI i spontana odluka o istovremenoj kontraakciji – DIAI.

Na drugom mestu su **udarci** u funkciji **razbijanja garda,** kao što su: hiji oroshi uchi, noseći udarac „*Brajenovog manevra*“, ali i udarci čija je osnovna

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 313

funkcija stvaranje uslova za oduzimanje motke od protivnika, kao što su: mae geri chudan i ushiro geri, koji su potpuno definisani primarnim konceptom i detaljno opisani u prethodnim poglavljima. Mada nisu predviđeni kao individualne akcije, često se dešava da se na njihovom izvođenju borba i završi, ili bar ostvari puna dominacija nad protivnikom.

Na trećem mestu su **prelazni udarci** (tettsui, hiji, hitai, shotei i dr.), potpuno definisani primarnim konceptom, koji do te mere mogu biti razorni da se u brojnim slučajevima borba završava na njima. Naime, odbrani je data mogućnost da ih primenjuje po sopstvenom nahođenju, pa u slučajevima kada se neki od tih udaraca izvede u seriji, udvojeno ili čak tri puta zaredom, protivnik nema apsolutno nikakve šanse da nastavi sukob.

Na poslednjem mestu su **dovršavajući udarci** koji su, takođe, potpuno definisani primarnim konceptom i detaljno opisani u prethodnom tekstu, pa se na njima neću zadržavati, osim napomene da prilikom njihovog izvođenja u SLOBODNIM FORMAMA – BO DORI treba obratiti pažnju da li je pasivizirana motka eventualno ostala u položaju koji može ometati završnicu. To su situacije kada motku treba, ili brzo skloniti, ili zameniti planirani zahvat nekom drugom tehnikom, prilagodljivijom toj poziciji. U svakom slučaju, izvođenje finalnog udarca preko zatečene motke bilo bi tehnički nedopustivo.

E) TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM

Taktika primene zahvata poluga u SLOBODNIM FORMAMA – BO DORI striktno je definisana primarnim konceptom. Imajući u vidu da se radi o samoodbrambenom suprotstavljanju napadaču koji u rukama čvrsto drži dvoručno napadno sredstvo sa, po pravilu, savijenim laktovima, uspostavljanje zahvata poluga je teško izvodljivo bez preduzimanja niza prethodnih radnji koje treba da olakšaju taj proces. Iz tog razloga, mogu se efikasno realizovati jedino na način koji je opisan u OSNOVNIM i SLOŽENIM FORMAMA – BO DORI. Kao eventualne samostalne akcije, uslovno se mogu posmatrati situacije reagovanja na napade visokim unutrašnjim zamahom ili ubodnim zamahom, gde se protivnik obara zatezanjem uspostavljene poluge, pa na tom zahvatu akcija može biti i okončana što, takođe spada u taktičko-tehnički nastup koji je definisan primarnim programskim konceptom.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 314

F) TAKTIKA ODUZIMANJA MOTKE I ZADAVANJA UZVRATNIH UDARACA ODUZETOM MOTKOM

Taktika oduzimanja motke je upečatljiva katakteristika specijalnog programa – BO DORI, međutim, do njene primene u slobodnim formama dolazi relativno retko, zato što se obično dešava da napadač bude nadvladan primenom nekog znatno jednostavnijeg rešenja. Međutim, treba imati u vidu da nepredvidivost borbenih procesa nameće potrebu da se i taj taktički detalj dobro izuči, kao alternativa za situacije kada ne bude moglo da se postupi drugačije. Primarni koncept nalaže da akcijama oduzimanja motke mora da prethodi neki od predviđenih udaraca, od čega u slobodnim, a posebno u realnim borbama, nikako ne treba odstupati. Tehničku realizaciju primene ove taktike poželjno je dodatno uvežbavati na posebnim treninzima.

Što se tiče uzvratnih udaraca oduzetom motkom, oni su u program BO DORI uvedeni primarno iz edukativnih razloga, to jest, zbog upoznavanja mogućnosti napadnog sredstva protivnika. Uzvratna upotreba motke kao kontraofanzivne završnice precizno je definisana ČETVRTOM OSNOVNOM FORMOM i varijacijama izvedenim iz te forme, što znači da će njihovim usavršavanjem kandidati steći skromna stručna znanja i o namenskom korišćenju ovog borbenog sredstva, a do koje mere će ga u slobodnim borbama iskoristiti prepušteno je njihovoj volji i afinitetima. Naglašavam da u situacijama realnih sukoba ne preporučujem uzvraćanje udaraca napadnim sredstvom oduzetim od protivnika jer će takav akt gotovo sigurno biti tretiran kao „prekoračenje nužne odbrane“.

III) PRIMENA STEČENIH ISKUSTAVA – BO DORI U USLOVIMA REALNIH SUKOBA

U prethodnim delovima knjige već sam konstatovao da su agresivni laički napadi s upotrebom nekog od „hladnih oružja“ u stvarnosti neuporedivo uprošćeniji, naivniji, pa čak i bezopasniji od onih s kojima se susrećemo u tehničkim formama, odnosno simuliranim borbenim situacijama na treninzima. To se, naravno, odnosi i na ofanzivnu upotrebu motke, odnosno nekog drugog dvoručnog napadnog sredstva, imajući u vidu da u svim izučavanim konkretnim pojavnim oblicima ove vrste incidenata napadači nisu imali ni elementarna tehnička znanja kako da to oružje uzmu u ruke, a još manje kako da s njim zamahnu. Po pravilu, to su bili frustrirani tipovi pod manjim ili većim uticajem alkohola koji su se, iz razloga koje ni sami sebi ne mogu da objasne, u ekscesnim situacijama odlučivali za nasrtaje teškim predmetima dvo-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 315

ručnog zamaha, uz uverenje da će već u prvom naletu poraziti protivnika. Scenarija sukoba gotovo da su se odvijala po klišeu. Razjareni napadač podiže svoje teško napadno sredstvo i preteći prilazi žrtvi koja, ili pobegne, ili se skloni na bezbednu udaljenost, pa ovaj ljutito nastavlja da udara u prazno dok se ne umori i ne odustane. U situacijama kada žrtvi nije pošlo za rukom da se skloni, napadač je vrlo nepreciznim zamasima zadavao udarce po njenom telu, ciljajući, pre svega, glavu, a onda je pravio duge pauze uz psovke i pretnje, pa ponovo zamahivao napadnim sredstvom ne bi li preciznije udario. Kada se desilo da takvom napadaču neko pruži kvalifikovan otpor on, jednostavno, nije mogao da veruje u to što mu se dešava. U prvom trenutku, takvu žrtvu je obično doživljavao kao nedefinisanog čudaka, sve dok ne bi procenio da je lično ugrožen, pa bi odbacio napadno sredstvo i pobegao ili pokušao da verbalizuje konflikt, ne bi li izbegao sukob koji je za njega iznenada postao neizvestan. Nadam se da će primeri koje sam odabrao dovoljno upečatljivo dočarati atmosferu u kojoj se takvi incidenti odvijaju.

PRVI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: U ovom slučaju radi se o incidentu u kome smo se, početkom sedamdesetih godina prošlog veka, zadesili moj pokojni učitelj Dušan Rakić – „Brajen“ i ja. To je period kada sam kao stariji učenik često asistirao svom majstoru na seminarima koje je održavao po Srbiji, pa smo tako, jednom zgodom, prilikom povratka za Beograd, svratili na večeru u usputnu šumadijsku seosku kafanu. Pošto je ponoć bila poodmakla, u kafani smo zatekli lokalne momke, pijance i besposličare, manje-više u „veselom raspoloženju“.

„Brajen“ je bio nizak čovek, ali jake telesne građe i dostojanstvenog držanja koje bi se moglo protumačiti i kao „provokativno“, što je privuklo pažnju grupe momaka za šankom. I kako to već obično biva, prvo su nas malo vređali, pa malo pretili, a onda prišli našem stolu i počeli sa fizičkim maltretiranjem. Na samom startu, svako od nas je brzim borbenim zahvatom oborio po jednog napasnika, dok su se ostali povukli, ali se na tome gužva nije završila. Svi su mogli da zaključe da vladamo dalekoistočnim borilačkim veštinama, što je za ono vreme bio pravi kuriozitet, pa je u atmosferi počela da se oseća opasna mešavina besa i strahopoštovanja. Dok smo večerali, za susednim stolovima su se vodile zajedljive rasprave „ko bi kome došao glave i na koji način“, upućene pretežno na račun momaka koji su započeli sukob, sve dok momci nisu popili po koju čašicu više i okuražili se.

Ocenivši da je nastavak tuče neizbežan, gazda kafane nas je sve lepo zamolio da obračun nastavimo napolju, što je i učinjeno. Trojica momaka ornih

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 316

za sukob izašli su prvi, a nekoliko minuta posle njih majstor i ja. Već na izlazu iz kafane imali smo šta da vidimo. Sva trojica protivnika držali su u rukama velike drvene letve dužine oko 2 metra i, bodreni grupom navijača, zlurado pokazivali šta su nam pripremili. „Brajen“ mi je kratko naložio da će sa tom trojicom on sam da se obračuna, a da ja na sebe preuzmem jednog „ćutljivog deliju“ koji se nije direktno mešao u sukob, ali za koga smo procenili da u celoj skupini predstavlja najveći autoritet.

Majstor je nonšalantno zakoračio među napadače i munjevitim pokretom oteo motku iz ruku jednom od njih, dok su ostala dvojica ustuknula. A onda, na zaprepašćenje prisutnih, odbacio motku i goloruk krenuo prema dvojici naoružanih ljudi. Napadači su zamahnuli gotovo istog trenutka. Prvi je izveo napad spoljašnjim lučnim zamahom, koji je „Brajen“ presreo telom, dočekavši udarac središnjim delom motke svojim leđima, od čega je motka pukla na dva dela. Drugi je nasrnuo visokim vertikalnim zamahom odozgo nadole, koji je majstor, takođe presreo privlačenjem prema protivniku i glavom dočekao udarac donjom polovinom motke, od čega se i ona prelomila na pola. Ne zna se ko je bio u većem šoku – napadači ili gledaoci. Na „Brajenovu“ ponudu – „da li još neko želi da proba?“ – umešao se gazda kafane, savetujući svima „da se manemo ćorava posla“. U trenutku su sve tenzije splasnule, a „čarka“ se pretvorila u prijateljstvo i pijanku do zore.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom pretpostavljenom zadesu iniciranom od strane frustriranih ljudi, čiji je agresivni naboj bio dodatno podstaknut konzumiranjem alkohola. Evidentno je da napadači nisu sami odabrali motke kao napadna sredstva, već im ih je neko ponudio, to jest, doneo. S druge strane, majstor je demonstrirao vrhunsko poverenje u svoje borilačke sposobnosti, da se čak upustio u samoodbrambeno eksperimentisanje sa trojicom naoružanih protivnika. Kako mi je kasnije objasnio, procenio je da letve kojima su bili naoružani nisu predstavljale dovoljno respektivno napadačko sredstvo, pa čak i da mu manevri presretanja napadnih putanja nisu u potpunosti uspeli, to ga ne bi previše ugrozilo. Bilo kako bilo, njegova dominacija je doprinela da napadači odustanu od dalje borbe.

DRUGI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: I u ovom slučaju radilo se o incidentu koji se desio pomenutom starom majstoru. Jednom prilikom, vraćajući se s posla, majstor je zatekao veoma ružnu i surovu scenu: dva radnika s obližnje građevine posvađali su se oko nečega, pa je jedan od njih dograbio tešku lopatu i nasrnuo

na drugog nesrećnika koji je bespomoćno pokušavao da zaštiti glavu rukama. Ruke su mu već bile raskrvavljene i unakažene, kada se „Brajen“ umešao da ih rastavi. Međutim, napadaču se to nije dopalo pa je nasrnuo na „Brajena“ spoljašnjim lučnim zamahom. Majstor je brzim iskorakom skratio distancu, izblokirao ruke napadača, a onda mu udarcem laktom razbio gard (odatle „Brajenov“ manevar) i oborio ga bacanjem – o soto gari, pod polugom na laktu. Poraženi napadač je urliknuo od bola, a kada ga je „Brajen“ pustio iz zahvata, otišao je do prodavnice preko puta ulice i, verovali ili ne, insistirao da telefonom pozovu policiju da ga zaštiti od „nasilnika“. Majstor se, naravno, odmah udaljio s lica mesta.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom predvidivom zadesu zbog pokušaja pružanja pomoći trećem ugroženom licu. Kao napadač pojavljuje se frustrirani tip naoružan teškim i opasnim dvoručnim napadnim sredstvom. Prilikom samoodbrambenog nastupa majstor je iskoristio faktor usporenosti početne faze zamaha, da bi na školski način realizovao kontrazahvat. Mada je u etičkom smislu postupio ispravno, dobro je što se udaljio s lica mesta, jer je veliki znak pitanja šta bi se desilo da je slučaj zakonski procesuiran.

TREĆI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: I u trećem slučaju se kao akter odbrane pojavljuje „Brajen“. Krajem šezdesetih i početkom sedamdesetih godina prošlog veka u KARATE klubu „Radnički“, u kojem je „Brajen“ radio kao glavni instruktor, važio je običaj da se posle svakog treninga kolektivno svrati u neku od obližnjih kafana na sok, čaj ili kafu. Tako smo, jednom prilikom, nas dvadesetak sedeli za spojenim stolovima i sve bi bilo u redu da naše prisustvo nije izirritiralo izvesnog alkoholisanog gosta. Na njegove uvrede i dobacivanja niko nije reagovao sve dok ovaj nije uzeo tešku metalnu stolicu i bacio je prema nama. „Brajen“ je po svaku cenu želeo da izbegne incident, insistirajući kod osoblja kafane da povedu računa o svom gostu. U međuvremenu, pijanac je uzeo drugu stolicu i nasrnuo na majstora da ga udari s leđa, nespretno podižući teški predmet u položaj da izvede visoki vertikalni zamah, na šta mu je majstor, ne osvrćući se, zadao snažan udarac petom u stomak – ushiro geri chudan, od koga je ovaj pao kao pokošen.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom nepredvidivom zadesu koji je inicirao frustrirani tip naoružanog napadača pod

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 318

znatnim uticajem alkohola. Motivi napada, kao i izbora teškog dvoručnog napadnog sredstva, verovatno nisu jasni ni samom napadaču. Majstor je reagovao savršeno – kratko, brzo i efikasno, bez ijednog suvišnog pokreta, koristeći okolnost velike usporenosti početnog zamaha.

ČETVRTI SLUČAJ

OPIS DPGAĐAJA: Ovaj slučaj se dogodio jednom majstoru borilačkih veština mlađe generacije, inače, aktivnom pripadniku beogradske policije. Prilikom održavanja neke značajne fudbalske utakmice, očekivalo se da će doći do incidenata, pa su upućene pojačane policijske snage da bi obezbedile red. Do incidenta je, naravno, došlo. Velika grupa nezadovoljnih navijača probila se na teren, pa je izbila masovna tuča, kako sa navijačima rivalskog tima, tako i sa policijom. Između ostalog, jedan od izgrednika je dohvatio dugačku drvenu klupu kojom je nasrnuo na policiju. Većina policajaca, koji su mu se našli u blizini, ustuknuli su nekoliko koraka, osim majstora koji je prišao napadaču na domet udarca. U trenutku kada je ovaj podigao klupu iznad glave da bi izveo napad visokim vertikalnim zamahom, majstor mu je uputio udarac nogom u nezaštićeni stomak – mae geri chudan. Što od siline udarca, što od težine napadnog sredstva kojim je visoko zamahnuo, napadač je pao na leđa. Ubrzo je savladan i priveden.

ANALIZA DOGAĐAJA: Ovde se radi o klasičnom primeru pretpostavljene profesionalne nasilne situacije prouzrokovane od strane frustriranog napadača koji je, u žestini svog gneva, kao dvoručno napadno sredstvo odabrao neuobičajeno velik i težak predmet. Majstor je reagovao besprekorno, pokazujući da, s punim pravom, ima više poverenja u svoju veštinu nego u sofisticiranu policijsku opremu.

PETI SLUČAJ

OPIS DOGAĐAJA: Peti slučaj odabrao sam zbog toga što na poseban, slikovit način, dočarava mentalni sklop napadača koji se opredeljuju za dvoručna napadna sredstva, mada, s taktičkog aspekta neće biti interesantan, imajući u vidu da do upotrebe samoodbrambenih sposobnosti nije ni došlo.

Naime, jednog letnjeg prepodneva dva beogradska majstora borilačkih veština izašli su na ručak sa svojim prijateljicama u, za to vreme veoma posećeni restoran pored reke Save. Jedna od devojaka, tek što je izašla iz bolnice

zbog operacije noge, veoma se teško kretala uz pomoć štaka, što je bitan detalj za dalji tok događaja. Sasvim iznenada, gotovo iz čista mira, u bašti restorana je izbila tuča između dve grupe ljudi koji su jedni na druge nasrtali svim i svačim, ne štedeći pri tome ni ostale prisutne goste. Za tili čas svi su se razbežali. U bašti su ostali samo učesnici tuče i majstori sa svojim prijateljicama, koji zbog nepokretnosti jedne od njih nisu ni mogli da se sklone. Izvesno vreme, učesnici tuče, zabavljeni svojim jadom, na njih nisu obraćali pažnju, sve dok jedan od njih, koji se posebno izdvajao po svojoj agresivnosti, nije iščupao iz ograde veliku dasku dužine oko dva metra sa nekoliko eksera koji su štrčali pri kraju (na koje je bio izuzetno ponosan) i počeo s njom nekontrolisano da vitla na sve strane. Daska je, inače, bila toliko teška da on nije imao snage ni da zamahne kako treba, već se, držeći je za jedan kraj, vrteo oko svoje ose, „pa koga god zahvati". Videvši šta radi taj ludak (uzgred, zamasima daskom nije štedeo ni svoje), ostali učesnici incidenta su se povukli desetak metara i nastavili tuču na parkingu, tako da je ovom preostalo samo da se ustremi prema stolu za kojim su sedeli majstori. Procenivši da je situacija postala ozbiljna, majstori su ustali od stola i na brzinu se dogovorili da jedan od njih privuče pažnju napadača, dok bi drugi iskoristio tu priliku da mu priđe i onesposobi ga. Međutim, ni napadaču nije trebalo puno da shvati da pred sobom ima ljude koji su odlučili da pruže otpor, što mu se izgleda nije ni malo dopalo. Zamahnuo je teškom drvenom daskom još dva-tri puta, a onda se, navodno, umorio i kao da se ništa nije dogodilo odbacio dasku i udaljio se.

ANALIZA DOGAĐAJA: U ovom slučaju radilo se o neskrivljenom nepredvidivom zadesu sa napadačem koji se pre može svrstati među psihopate nego u frustrirane tipove. Napadno sredstvo koje je odabrao bilo je toliko teško i nezgrapno da je njegova borbena upotreba bila besmislena, mada se napadni zamasi koje je neprecizno izvodio nisu mogli smatrati za bezopasne. Incident se, na sreću, završio bez primene konkretne samoodbrambene tehnike, mada se može zaključiti da je nepokolebljiva borbena spremnost koju su majstori demonstrirali bila od presudnog značaja da se napadač sam povuče.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 320

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 321

DODATAK

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 322

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 323

PRVO POGLAVLJE

REDOVNA OBUKA SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU

I) METODOLOŠKI UVOD

Jedan od najvećih majstora borilačkih veština svih vremena, Mijamoto Musaši, konstatovao je: ***„Vežbati hiljadu dana je disciplina, vežbati deset hiljada dana je doterivanje“.*** Savladavanje specijalnih formi samoodbrane je proces koji traje godinama. Usavršavanje tehnike i sticanje iskustvene spoznaje primene te tehnike u praksi, realno se mogu oceniti i vremenski oročiti u odnosu na svakog kandidata ponaosob, ali održavanje dostignutih sposobnosti ostaje kao stalni proces koji se odvija u nedogled. Uostalom, to je zakonitost koja važi u svim veštinama.

Podrazumeva se da su treninzi u KYOKUSHINJUTSU klubovima organizovani tako da se jedan deo vremena aktivno posvećuje izučavanju SPECIJALNIH FORMI. U praksi se to realizuje, ili određivanjem vremenskog prostora u okviru kombinovanog treninga koji će biti rezervisan samo za tu oblast, ili ustanovljavanjem posebnih termina na kojima će se razrađivati samo specijalni program. To, naravno, varira od kluba do kluba, u zavisnosti od nivoa na kojima se nalaze kandidati sa kojima se obuka sprovodi.

Podsećam da su SPECIJALNE FORME osmišljene kao program koji je predviđen za više nivoe majstorsrva JU JUTSU. Imajući to u vidu, kandidati nižeg ranga uslovno se mogu uvoditi u taj program tek od nivoa – starijih učenika (plavi pojas II kyu), odnosno kandidata za majstorsko zvanje (braon pojas I kyu), čija će edukacija biti ograničena samo na tehničke aspekte, i to s merom koja neće ometati njihovo napredovanje u savladavanju OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA bez koga, inače, ne mogu postati majstori. Za njih se u okviru redovnih treninga može izdvojiti vremenski prostor od desetak minuta, što je sasvim dovoljno za početnu edukaciju ove vrste. Međutim, što se tiče KYOKUSHINJUTSU majstora – PRVOG i DRUGOG DANA, za njih program SPECIJALNIH FORMI predstavlja apsolutni prioritet kome moraju posvetiti najmanje dve trećine ukupnog angažovanja na svakom treningu. Taj program je upravo namenjen njima, što znači da će biti podvrgnuti kompletnoj taktičko-tehničkoj edukaciji. Na kraju, majstori KYOKUSHINJUTSU, ranga od TREĆEG DANA pa naviše, za koje se podrazumeva da su taj program sa uspehom savladali, pripadaju onoj kategoriji za koju važi Musašijevo pravilo o „deset hiljada dana doterivanja“, a koliko će vremena tome posvetiti, prepušteno je njihovom majstorskom izboru.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 324

Na osnovu višegodišnjih iskustava instruktorske prakse ustanovio sam da kandidati prilikom procesa savladavanja SPECIJALNOG PROGRAMA, ma koliko njihovo napredovanje na klubskim treninzima bilo uspešno, postižu neuporedivo bolje rezultate na specijalizovanim seminarima te vrste. Takve seminare treba održavati bar jednom godišnje, kao intergalni deo redovne samoodbrambene obuke. Poželjno je da njihovo trajanje bude ograničeno na šest do deset dana, s jednim praktičnim treningom i jednim teoretskim predavanjem dnevno, što će doprineti da se u tom kratkom periodu kandidati „sažive sa specijalnim formama“, uz optimalne učinke na njihovo napredovanje u savladavanju veštine. Insistiram da to obavezno budu nekomercijalni seminari, čiji je primarni cilj unapređenje stila i individualnog borilačkog nivoa nosilaca tog stila, što istovremeno znači da zainteresovani kandidati neće moći da se prijavljuju za seminar po svojoj volji, već će svaki od njih ponaosob biti pozivan po proceni njegovog majstora-instruktora. Predviđeno je pet vrsta redovnih seminara specijalnog programa: a) Redovni seminari tehničkog programa TANTO DORI; b) Redovni seminari tehničkog programa JO DORI – BO DORI; c) Redovni borbeni seminari SLOBODNIH SPECIJALNIH FORMI TANTO DORI – RANDORI; d) Redovni borbeni seminari SPECIJALNIH SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI RANDORI; e) Redovni tameshiwari seminari SPECIJALNOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU.

II) REDOVNI SEMINARI TEHNIČKOG PROGRAMA TANTO DORI

Redovnim seminarima TEHNIČKOG PROGRAMA – TANTO DORI mogu da rukovode isključivo majstori-instruktori KYOKUSHINJUTSU nivoa od TREĆEG DANA pa naviše uz pomoć jednog ili više asistenata, takođe majstora tog nivoa. Broj polaznika seminara ograničen je na najviše 40 kandidata, s tim što na svakih 20 kandidata mora biti zadužen po jedan instruktor-asistent. Polaznici seminara se biraju i pozivaju po prioritetu, prema sledećim kriterijumima: a) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa PRVOG DANA, za koje ova vrsta seminara znači jedini put ka napredovanju u majstorskom statusu; b) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa od DRUGOG DANA pa naviše, za koje ova vrsta seminara predstavlja optimalan način održavanja stečenog majstorskog nivoa. To se posebno odnosi na kandidate koji su preokupirani razradom programa za TREĆI, ČETVRTI ili PETI DAN, pa se obnavljanju tehnike TANTO DORI mogu posvetiti samo na seminarima ove vrste; c) Majstori drugih borilačkih pravaca od PRVOG DANA pa naviše, koji su odlučili da dalje ili paralelno usavršavanje svojih borilačkih

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 325

sposobnosti ostvare kroz izučavanje stila KYOKUSHINJUTSU. Za njih važi uslov da su prethodno korektno savladali OSNOVNI SAMOODBRAMBENI PROGRAM, bez kojeg ne bi mogli da se adekvatno uklope u SPECIJALNI PROGRAM, a koji je, inače, i nastao kao nadgradnja OSNOVNOG PROGRAMA; d) Učenici KYOKUSHINJUTSU stila nižih nivoa, odnosno kandidati za majstorska zvanja (braon pojas – I kyu) i stariji učenici (plavi pojas – II kyu), na izričitu preporuku njihovih majstora-instruktora. Redovni seminari TEHNIČKOG PROGRAMA – TANTO DORI treba da se odvijaju po sledećem planu:

PRVI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Uvodno predavanje. Razvrstavanje kandidata i detaljno upoznavanje s planom seminara.
- Osvrt na koncept korelacije OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI.

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

DRUGI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Tehnika TANTO DORI u školama AIKI pravca.

TREĆI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 326

TEORETSKI DEO:

- Tehnika TANTO DORI u školama KODO KAN pravca.

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Tehnika odbrane od noža u tradicionalnom kineskom borilačkom sistemu SHAOLIN CHIN NA.

PETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Tehnika odbrane od napada nožem u vojno-policijskim programima „komandoskog borenja“.

ŠESTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 327

TEORETSKI DEO:

- KYOKUSHINJUTSU – TANTO DORI, specifičnosti u odnosu na druge sisteme, uz detaljan presek stilskog koncepta.

SEDMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TEORETSKI DEO – Novouvedeni tehnički elementi kojima se kroz program TANTO DORI nadgrađuje osnovni KYOKUSHINJUTSU koncept (detaljan prikaz načina izvođenja):

- tehnike kretanja – cuge ashi ushiro tenkan, irimi tenkan;
- tehnike blokova – shuto uke i shotei uke – u odnosu na napade „kratkog zamaha“;
- ručni udarci – tettsui jodan ate i ushiro hiji jodan ate;
- nožni udarci – mae geri chudan i sokutto oroshi uchi;
- karakteristični zahvati poluga – novouvedeni varijeteti – hiji jime, ude garami i tekubi osae.

OSMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog nožem.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 328

DEVETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Razjašnjavanje drevnih dalekoistočnih borilačkih principa: SEN, MA-AI, ME NO TSUKE i GO NO SEN, s njihovom primenom na taktičko-tehnički koncept TANTO DORI.

DESETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (sa korišćenjem pravog metalnog noža)
- ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TEORETSKI DEO:

- Završna analiza seminara. Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Izbor kandidata koji se mogu prijaviti da polažu za majstorski nivo DRUGOG DANA.
- Uručivanje certifikata o završenom seminaru TANTO DORI najuspešnijim kandidatima.

NAPOMENA: Certifikat o završenom seminaru KYOKUSHINJUTSU – TANTO DORI sadrži: prezime i ime kandidata, borilački status, vreme i mesto gde je seminar održan, potpis majstora-instruktora koji je rukovodio seminarom, potpis majstora-asistenta, i pečat kluba, to jest, institucije u čijoj je organizaciji seminar održan. Certifikati se ne naplaćuju, što je jedan od faktora koji treba da doprinese dugoročnom očuvanju visokih stilskih kriterijuma. Konkretno, ako kod rukovodilaca seminara koji odlučuju o dodeli certifikata postoji minimalna dilema, kandidatu treba uskratiti takvu potvrdu. Inače, certifikat o završenom seminaru – TANTO DORI je preduslov za upućivanje kandidata na ostale seminare SPECIJALNOG PROGRAMA, kao i jedan od osnovnih preduslova kandidature za polaganje majstorskog ispita nivoa DRUGOG DANA.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 329

III) REDOVNI SEMINARI TEHNIČKOG PROGRAMA JO DORI – BO DORI

Ovim seminarima mogu da rukovode isključivo majstori-instruktori KYOKUSHINJUTSU nivoa od ČETVRTOG DANA pa naviše, uz pomoć jednog ili više asistenata majstorskog nivoa TREĆEG DANA. Broj polaznika seminara ograničen je na 40 kandidata, s tim što na svakih 20 kandidata mora biti određen po jedan instruktor-asistent. Polaznici seminara se biraju i pozivaju po prioritetu, prema sledećim kriterijumima: a) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa PRVOG DANA koji poseduju certifikat o prethodno završenom seminaru TANTO DORI, s tim što u izuzetnim slučajevima certifikat može biti zamenjen ličnom garancijom njihovih majstora-instruktora da su svojim angažovanjem na klubskim treninzima dokazali tehničke kvalitete koji im obezbeđuju pristup ovom nivou obuke; b) Majstori DRUGOG DANA KYOKUSHINJUTSU za koje ova vrsta seminara znači jedini put napredovanja u majstorskom statusu; c) Majstori KYOKUSHINJUTSU nivoa TREĆEG DANA pa naviše, zainteresovani za održavanje kontinuiteta svog majstorstva; d) Majstori drugih borilačkih pravaca od PRVOG DANA pa naviše, koji poseduju certifikat o prethodno završenom seminaru TANTO DORI; e) Učenici KYOKUSHINJUTSU stila nivoa kandidata za majstorska zvanja (braon pojas – I kyu) koji poseduju certifikat o prethodno završenom seminaru TANTO DORI. Redovni seminari tehničkog programa JO DORI – BO DORI treba da se odvijaju po sledećem planu:

PRVI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Uvodno predavanje. Razvrstavanje kandidata i detaljno upoznavanje s planom seminara.
- Osvrt na koncept korelacije OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI TANTO DORI – JO DORI – BO DORI.

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 330

DRUGI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI

TEORETSKI DEO:

- JO DORI – BO DORI tehnika u školama AIKI PRAVCA.

TREĆI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI

TEORETSKI DEO:

- JO DORI – BO DORI tehnika u školama KODO KAN pravca.

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI

TEORETSKI DEO:

- Tehnika odbrane od napada kratkom i dugom motkom u tradicionalnom kineskom samoodbrambenom sistemu – SHAOLIN CHIN NA.

PETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 331

TEORETSKI DEO:

- Tehnika odbrane od jednoručnih i dvoručnih napadnih sredstava dugog zamaha u vojno-policijskim programima „komandoskog borenja“.

ŠESTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI

TEORETSKI DEO:

- KYOKUSHINJUTSU JO DORI – BO DORI, specifičnosti u odnosu na druge samoodbrambene sisteme, s detaljnom razradom stilskog koncepta.

SEDMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

TEORETSKI DEO – Novouvedeni tehnički elementi kojima se kroz program JO DORI – BO DORI nadgrađuje osnovni KYOKUSHINJUTSU sistem – detaljan prikaz tehnike izvođenja:

- tehnika kretanja – jolli ashi, ushiro tenkan, cuge ashi ushiro tenkan, irimi tenkan;
- tehnika blokova otvorenim dlanom u odnosu na napade oruđem „dugog zamaha“;
- zahvati karakterističnih varijacija poluga – hiji jime, ude garami, tekubi osae;
- ručni karate udarci – tettsui jodan, ushiro hiji jodan ate, shotei oroshi uchi;
- nožni karate udarci – mae geri chudan, ushiro geri chudan, sokuto oroshi uchi;

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 332

- obaranje – de ashi barai;
- tehnike razbijanja garda i oduzimanja motke s varijetetima uzvratnih udaraca oduzetom motkom.

OSMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

TEORETSKI DEO:

- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog palicom ili motkom.

DEVETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

TEORETSKI DEO:

- Razjašnjavanje drevnih dalekoistočnih borilackih principa: SEN, MA-AI, ME NO TSUKE, GO NO SEN – sa njihovom primenom na taktičko-tehnički koncept JO DORI – BO DORI.

DESETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 333

TEORETSKI DEO:

- Završna analiza seminara. Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Izbor kandidata koji se mogu prijaviti da polažu za majstorski nivo TREĆI DAN.
- Uručivanje certifikata o završenom seminaru JO DORI – BO DORI najuspešnijim kandidatima. (Napomena: prilikom dodele certifikata JO DORI – BO DORI važe ista pravila kao i za dodelu certificata TANTO DORI).

IV) REDOVNI BORBENI SEMINARI SPECIJALNIH SLOBODNIH FORMI TANTO DORI – RANDORI

Seminarima SLOBODNIH BORBENIH FORMI TANTO DORI – RANDORI, specijalnog programa KYOKUSHINJUTSU, mogu rukovoditi isključivo majstori-instruktori nivoa od TREĆEG DANA pa na više, uz pomoć asistenata majstorskog ranga DRUGOG DANA. Broj polaznika ograničen je na 30 kandidata, s tim što na svakih deset mora biti zadužen po jedan instruktor-asistent.

Polaznici se biraju i pozivaju po sledećim kriterijumima: a) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa PRVOG DANA, koji obavezno moraju posedovati certifikat o prethodno završenom tehničkom seminaru TANTO DORI; b) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU od DRUGOG DANA pa na više, koji su zainteresovani za održavanje kontinuiteta ranije dostignutog nivoa ovog vida borilačke osposobljenosti; c) Majstori ostalih borilačkih stilova i pravaca, od PRVOG DANA pa na više, koji svoje usavršavanje nastavljaju po metodologiji KYOKUSHINJUTSU, a koji za ovu priliku moraju posedovati certifikat o prethodno završenom tehničkom seminaru TANTO DORI.

Redovni borbeni seminari specijalnog programa TANTO DORI – RANDORI treba da se odvijaju po sledećem planu:

PRVI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Uvodno predavanje. Razvrstavanje kandidata i detaljno upoznavanje sa planom seminara. Skretanje pažnje na okolnosti visokog rizika kod ovakve vrste aktivnosti.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 334

- Davanje širih uputstava o načinu sprovođenja partnerskog i grupnog rada. Naime, grupni rad se odvija tako što naoružani kandidati, u grupama po devet, stoje u koloni i pojedinačno izvode brze energične nasrtaje vežbovnim noževima po sopstvenom izboru na kandidata koji se brani, sve dok mu neko ne zada ubod ili rez, kada on odlazi na začelje kolone ustupajući mesto odbrane sledećem kandidatu.
- Detaljna razrada koncepta SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI po KYOKUSHINJUTSU metodologiji. Uputstva o opremi, rekvizitima i taktičko-tehničkim zadacima koje treba da ispune TORI i UKE, uz osvrt na pravila borbe i način suđenja.

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika slobodnog borbenog kretanja u odnosu na napadne zamahe nožem po vertikalnoj osi tela, kombinovanim manevrima sklanjanja prema spoljašnjoj ili unutrašnjoj strani protivnikovog garda. Konkretno, razrađuje se pariranje na improvizovane nasrtaje sečivom – gornji i donji lučni vertikalni zamasi, kao i – visoki i srednji ubodni napadi. Taktiku kretanja prvo treba usavršavati kroz partnerski rad, a zatim sa grupom protivnika koji napadaju iz kolone.
- Taktika skretanja i presretanja napadnog zamaha adekvatnim manevrom kretanja i slobodnom primenom blokova u odnosu na sve modalitete napada nožem. Vežbe se prvo rade sa jednim partnerom kao TANTO DORI – RANDORI, a zatim sa grupom naoružanih protivnika koji napadaju iz kolone.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE (obavezno ih treba snimati digitalnom kamerom).

DRUGI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada obaranjem protivnika tehnikom po sopstvenom izboru (čišćenjem, povlačenjem za kimono) u odnosu na sve vrste ofanzivnih zamaha nožem. U slučaju nemogućnosti obaranja data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao TANTO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada uspostavljenjem zahvata poluge u odnosu na

sve vrste ofanzivnih nasrtaja nožem. U slučaju nemogućnosti uspostavljanja poluge data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Ovaj deo treninga radi se samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI (grupni napadi se ne preporučuju zbog velikog rizika od povreda i preloma).
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

TEORETSKI DEO:
- Tipologija napadača naoružanih sečivom i okolnosti pod kojima se odvijaju takvi incidenti u realnim uslovima.
- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog nožem.
- Analiza snimljenih materijala sa prethodnih borbenih treninga.

TREĆI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:
- Taktika presretanja uvodne faze napadnog zamaha sečivom primenom nožne KARATE tehnike – *soto mavashi geri*. Uvežbava se skretanje i zaustavljanje započetog napada sa izbacivanjem isturenog sečiva iz ruke protivnika kao kontraofanzivno reagovanje na spoljašnje i unutrašnje horizontalne zamahe i pravolinijske ubodne akcije, uz dodatno vrebanje prilike statične napadačeve neopreznosti pogodne za realizaciju razoružavanja primenom ove tehnike. Postupak se prvo uvežbava kroz partnerski rad a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Taktika presretanja uvodne faze napada sečivom visokim vertikalnim zamahom, primenom nožne KARATE tehnike – *mae gei chudan*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

TEORETSKI DEO:
- Taktika osmišljenog samoodbrambenog nastupa u realnom sukobu sa protivnikom naoružanim nožem.
- Analiza primera iz prakse realnog suprotstavljanja napadaču naoružanog nožem. U diskusiju uključiti kandidate koji su eventualno imali iskustva te vrste.
- Analiza snimljenih materijala sa prethodnih borbenih treninga.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 336

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca iz bliske distance u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. Forsirati uspostavljanje „hvat pozicije" pogodne za realizaciju udaraca otvorenom šakom – *shuto* i *shotei*, udaraca laktovima – *hiji*, udaraca kolenima – *hiza* i udaraca glavom – *atami tsuki*. U slučaju nemogućnosti izvođenja udaračkih tehnika data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao TANTO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

TEORETSKI DEO:

- Detaljna razrada primene dalekoistočnih borilačkih principa – SEN, MAAI, ME NO TSUKE i GO NE SEN – u uslovima realne borbe sa protivnikom naoružanim nožem.
- Analiza snimljenih materijala sa prethodnih borbenih treninga.

PETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca i uspostavljanjem zahvata poluge u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. U slučaju delimične ili potpune nemogućnosti realizacije planiranih kontranapada data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Ovaj deo treninga radi se samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI sa prekidima kod korektno izvedene kontraofanzivne akcije ili realizacije protivničkog zamaha oružjem.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

TEORETSKI DEO:

- Krivično-pravni aspekti realizacije samoodbrambenih sposobnosti prema napadaču naoružanog nožem u realnim uslovima.
- Analiza snimljenih materijala sa prethodnih borbenih treninga.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 337

ŠESTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada korišćenjem adekvatnih KARATE udaraca i izvođenjem tehnika obaranja (sa ili bez uspostavljanja zahvata poluga) u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. U slučaju delimične ili potpune nemogućnosti realizacije kontranapada data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Ovaj deo treninga radi se samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI sa prekidima kod korektno izvedene kontraofanzivne akcije ili realizacije protivničkog zamaha oružjem.
- Usavršavanje dovršavajućih KARATE udaraca kao slobodne inprovizacije nedgrađene na akcije obaranja, sa ili bez prethodne primene zahvata poluge. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

TEORETSKI DEO:

- Finalna analiza snimljenih materijala sa prethodnih borbenih treninga.
- Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Izbor kandidata koji se prema borbenom kriterijumu mogu prijaviti za polaganje majstorskog ispita nivoa DRUGOG DANA KYOKUSHINJUTSU.

V) REDOVNI BORBENI SEMINARI SPECIJALNIH SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI RANDORI

Seminarima SLOBODNIH BORBENIH FORMI JO DORI – BO DORI RANDORI, specijalnog programa KYOKUSHINJUTSU, mogu rukovoditi isključivo majstori-instruktori nivoa od ČETVRTOG DANA pa na više, uz pomoć asistenata majstorskog ranga TREĆEG DANA. Broj polaznika ograničen je na 30 kandidata, s tim što na svakih deset mora biti zadužen po jedan instruktor-asistent.

Polaznici se biraju i pozivaju po sledećim kriterijumima: a) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa DRUGOG DANA, koji obavezno moraju posedovati certifikat o prethodno završenom tehničkom seminaru JO DORI – BO DORI; b) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU od TREĆEG DANA pa na više, koji su zainteresovani za održavanje kontinuiteta u ranije dostignutom nivou

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 338

ovog vida borilačke osposobljenosti; c) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa PRVOG DANA, zainteresovani za izučavanje viših aspekata veštine, koji obavezno moraju posedovati certifikate o prethodno završenim tehničkim seminarima TANTO DORI i JO DORI – BO DORI; d) Majstori drugih borilačkih stilova i pravaca, od PRVOG DANA pa na više, koji svoje usavršavanje nastavljaju po metodologiji KYOKUSHINJUTSU, a koji za ovu priliku moraju da poseduju certifikate o prethodno završenim tehničkim seminarima TANTO DORI i JO DORI – BO DORI.

Redovni borbeni seminari specijalnog programa JO DORI – BO DORI RANDORI treba da se odvijaju prema sledećem planu:

PRVI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Uvodno predavanje. Razvrstavanje kandidata i detaljno upoznavanje s planom seminara. Skretanje pažnje na okolnosti visokog rizika kod ovakve vrste aktivnosti.
- Davanje širih uputstava o načinu sprovođenja partnerskog i grupnog rada. Naime, grupni rad se odvija tako što naoružani kandidati, u grupama po devet, stoje u koloni i pojedinačno izvode brze energične nasrtaje palicom ili vežbovnom dugom motkom na kandidata koji se brani, sve dok mu neko ne zada udarac, kada on odlazi na začelje kolone ustupajući mesto odbrane sledećem kandidatu.
- Detaljna razrada koncepta SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI po KYOKUSHINJUTSU metodologiji. Uputstva o opremi, rekvizitima i taktičko-tehničkim zadacima koje treba da ispune TORI i UKE, uz osvrt na pravila borbe i način suđenja.

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika slobodnog borbenog kretanja u odnosu na napadne zamahe palicom visokim lučnim vertikalnim zamasima, kombinovanim manevrima sklanjanja prema spoljašnjoj ili unutrašnjoj strani protivnikovog garda. Taktiku kretanja prvo treba uvežbavati kroz partnerski rad, a zatim sa grupom protivnika koji napadaju iz kolone.
- Taktika presretanja i skretanja bočnih napadnih zamaha palicom adekvatnim manevrom kretanja i slobodnom primenom blokova u odnosu na sve modalitete takvih napada (visokih i srednjih, spoljašnjih i unutrašnjih). Vežbe se prvo rade sa jednim partnerom kao JO DORI – RANDORI, a zatim sa grupom naoružanih protivnika koji napadaju iz kolone.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 339

• Na kraju treninga rade se slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE. Uz standardnu palicu dati alternativu korišćenja plastične flaše ili gumenog čekića kao jednoručnog napadnog sredstva. (Borbe obavezno treba snimati digitalnom kamerom).

DRUGI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

• Taktika slobodnog borbenog kretanja u odnosu na napadne zamahe vežbovnom dugom motkom visokim lučnim vertikalnim zamasima, kombinovanim manevrima sklanjanja prema spoljašnjoj ili unutrašnjoj strani protivnikovog garda. Taktiku kretanja prvo treba uvežbavati sa jednim partnerom, a zatim sa grupom protivnika koji napadaju iz kolone.
• Taktika presretanja i skretanja bočnih napadnih zamaha vežbovnom dugom motkom adekvatnim manevrom kretanja i slobodnom primenom blokova u odnosu na spoljašnje i unutrašnje modalitete takvih napada. Forsirati manevar ulsaka unutar luka putanje zamaha dugim oružjem sa pokušajem primene Musašijeve taktike „*pripijanja uz protivnika*“. Vežbe se prvo rade sa partnerom kao BO DORI – RANDORI, a zatim sa grupom naoružanih protivnika koji napadaju iz kolone.
• Taktika skretanja i izbegavanja linearnih ubodnih napada vežbovnom dugom motkom, adekvatnim manevrima kretanja i slobodnom primenom blokova. Forsirati kretanje – *ushiro tenkan*, po principima „*Brajenovog menavra ulaska u gard protivnika*“. Vežbe se prvo rade sa partnerom kao BO DORI – RANDORI, a zatim sa grupom naoružanih protivnika koji napadaju iz kolone.
• Na kraju treninga rade se slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE. Uz *šinaji* i vežbovnu dugu motku od šuplje plastike, dati alternativu korišćenja plastične stolice kao dvoručnog napadnog sredstva. (Borbe obavezno treba snimati digitalnom kamerom).

TEORETSKI DEO:

• Tipologija agresivnih napadača naoružanih dugom motkom (ili nekim drugim napadnim sredstvom dvoručnog zamaha) uz analizu okolnosti pod kojima se takvi incidenti odvijaju u realnim uslovima.
• Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnog treninga BO DORI – JIU KUMITE.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 340

TREĆI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada bacanjem i obaranjem protivnika tehnikom po sopstvenom izboru, u odnosu na sve modalitete ofanzivnih zamaha palicom. Forsirati – *ippon seoi nage*, *osoto gari*, *deshi barai* i obaranje povlačenjem za kimono. U slučaju nemogućnosti izvođenja nameravanog bacanja data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao JO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE. Uz standardnu palicu dati alternativu korišćenja plastične flaše ili gumenog čekića kao jednoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

- Tipologija agresivnih napadača naoružanih palicom (ili nekim drugim napadnim sredstvom jednoručnog zamaha) uz analizu okolnosti pod kojima se takvi incidenti odvijaju u realnim uslovima.
- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog palicom.
- Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnih treninga JO DORI – JIU KUMITE.

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada obaranjem protivnika tehnikom po sopstvenom izboru u odnosu na sve modalitete ofanzivnih zamaha vežbovnom dugom motkom. Forsirati – *osoto gari*, *deshi barai* i obaranje povlačenjem za kimono. U slučaju nemogućnosti izvođenja nameravanog obaranja data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao BO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE. Uz *šinaji* i vežbovnu dugu motku od šuplje plastike dati alternativu korišćenja plastične stolice kao dvoručnog napadnog sredstva.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 341

TEORETSKI DEO:

- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog dugom motkom (ili nekim drugim napadnim sredstvom dvoručnog zamaha).
- Taktika osmišljenog samoodbrambenog nastupa u realnom sukobu sa protivnikom naoružanim dugom motkom (ili nekim drugim napadnim sredstvom dvoručnog zamaha).
- Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnog treninga BO DORI – JIU KUMITE.

PETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika presretanja uvodne faze spoljašnjih i unutrašnjih hotizontalnih napadnih zamaha palicom primenom nožne KARATE tehnike – *soto mavashi gei*. Uvežbava se skretanje i zaustavljanje započetog napada sa eventualnim izbacivanjem oružja iz ruke protivnika. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodne faze napada palicom visokim vertikalnim zamahom, primenom nožne KARATE tehnike – *mae gei chudan*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodnih faza napada palicom visokim vertikalnim i spoljašnjim horizontalnim zamasima, primenom nožne KARATE tehnike – *ushiro geri chudan*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodnih faza napada palicom visokim vertikalnim i visokim spoljašnjim horizontalnim zamasima, primenom manevra – *ushiro tenkan* sa izvođenjem KARATE udarca laktom – *ushiro hiji jodan ate*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad kao DIAI manevar.
- Taktika presretanja uvodnih faza napada palicom visokim vertikalnim, visokim spoljašnjim i visokim unutrašnjim horizontalnim zamasima, primenom manevra – *ushiro tenkan* sa izvođenjem ručnog KARATE udarca – *tettsui jodan*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad kao DIAI manevar.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE. Uz standardnu palicu dati alternativu korišćenja plastične flaše ili gumenog čekića kao jednoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

- Taktika osmišljenog samoodbrambenog nastupa u realnom sukobu sa protivnikom naoružanim palicom (ili nekim drugim napadnim sredstvom jednoručnog zamaha).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 342

• Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnih treninga JO DORI – JIU KUMITE.

ŠESTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika presretanja ubodnih nasrtaja dugom motkom primenom nožne KARATE tehnike – *soto mavashi gei*. Uvežbava se skretanje započetog napada pravovremenim delovanjem stopalom direktno na motku. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodne faze napada dugom motkom visokim vertikalnim zamahom, primenom nožne KARATE tehnike – *mae gei chudan*, u momentu neutralne pozicije podignutog oružja. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodne faze napada dugom motkom visokim vertikalnim zamahom, primenom nožne KARATE tehnike – *ushiro gei chudan*, u momentu neutralne pozicije podignutog oružja. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Taktika presretanja uvodne faze napada dugom motkom visokim spoljašnjim horizontalnim zamahom, primenom manevra – *ushiro tenkan* sa izvođenjem KARATE udarca laktom – *ushiro hiji jodan ate*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad kao DIAI manevar.
- Taktika presretanja uvodnih faza napada dugom motkom visokim vertikalnim, visokim spoljašnjim i visokim unutrašnjim horizontalnim zamasima, primenom manevra – *ushiro tenkan* sa izvođenjem ručnog KARATE udarca – *tettsui jodan*. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad kao DIAI manevar.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE. Uz *šinaji* i vežbovnu motku od šuplje plastike dati alternativu korišćenja plastične stolice kao dvoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

- Analiza primera iz prakse realnog suprotstavljanja napadaču naoružanog dugom motkom (ili nekim drugim napadnim sredstvom dvoručnog zamaha). U diskusiju uključiti kandidate koji su eventualno imali iskustva te vrste.
- Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnog treninga BO DORI – JIU KUMITE.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 343

SEDMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca iz bliske distance u odnosu na sve oblike napadnih zamaha palicom. Forsirati osmišljeno nametanje „hvat pozicije" optimalno pogodne za realizaciju udaraca otvorenom šakom – *shuto* i *shotei*, udaraca laktovima – *hiji*, udaraca kolenima – *hiza* i udaraca glavom – *atami tsuki*. U slučaju nemogućnosti izvođenja udaračkih tehnika data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE. Uz standardnu palicu dati alternativu korišćenja plastične flaše ili gumenog čekića kao jednoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

- Detaljna razrada primene dalekoistočnih borilačkih principa – SEN, MAAI, ME NO TSUKE, GO NE SEN i DIAI – u uslovima realne borbe sa protivnikom naoružanim palicom (ili nekim drugim napadnim sredstvom jednoručnog zamaha).
- Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnih treninga JO DORI – JIU KUMITE.

OSMI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca iz bliske distance u odnosu na sve oblike napadnih zamaha dugom motkom. Forsirati manevar ulsaka u unutar luka putanje zamaha dugim oružjem sa pokušajem primene Musašijeve taktike „*pripijanja uz protivnika*" i uspostavljanja „hvat pozicije" optimalno pogodne za realizaciju udaraca otvorenom šakom – *shuto* i *shotei*, udaraca laktovima – *hiji*, udaraca kolenima – *hiza* i udaraca glavom – *atami tsuki*. U slučaju nemogućnosti izvođenja udaračkih tehnika data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 344

• Na kraju treninga rade se slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE. Uz *šinaji* i vežbovnu dugu motku od šuplje plastike dati alternativu korišćenja plastične stolice kao dvoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

• Detaljna razrada primene dalekoistočnih borilačkih principa – SEN, MAAI, ME NO TSUKE, GO NE SEN i DIAI – u uslovima realne borbe sa protivnikom naoružanim dugom motkom (ili nekim drugim napadnim sredstvom dvoručnog zamaha).
• Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnog treninga BO DORI – JIU KUMITE.

DEVETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

• Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca i uspostavljanja zahvata poluge u odnosu na sve oblike napadnih zamaha palicom. U slučaju delimične ili potpune nemogućnosti realizacije planiranih akcija kontranapada data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Ovaj deo treninga radi se samo u parovima kao JO DORI – RANDORI sa prekidima kod korektno izvedene kontraofanzivne akcije ili realizacije protivničkog zamaha oružjem.
• Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada korišćenjem adekvatnih KARATE udaraca i izvođenjem tehnika bacanja u odnosu na sve oblike napadnih zamaha palicom. Forsirati – *ippon seoi nage*, *osoto gari*, *deshi barai* i obaranje povlačenjem za kimono. U slučaju nemogućnosti izvođenja nameravanog bacanja data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao JO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
• Usavršavanje dovršavajućih KARATE udaraca kao slobodne inprovizacije nedgrađene na akcije obaranja, sa ili bez primene zahvata poluge. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
• Na kraju treninga rade se slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE. Uz vežbovnu palicu dati alternativu korišćenja plastične flaše ili gumenog čekića kao jednoručnog napadnog sredstva.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 345

TEORETSKI DEO:

- Analiza primera iz prakse realnog suprotstavljanja napadaču naoružanom palicom (ili nekim drugim napadnim sredstvom jednoručnog zamaha). U diskusiju uključiti kandidate koji su eventualno imali iskustva te vrste.
- Analiza materijala snimljenih borbi sa prethodnih treninga JO DORI – JIU KUMITE.

DESETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca, razbijanja garda i uspostavljanja zahvata poluge u odnosu na sve oblike napadnih zamaha dugom motkom. Forsirati manevar ulsaka u unutar luka putanje zamaha dugim oružjem primenom Musašijeve taktike „*pripijanja uz protivnika*“ i uspostavljanja bliske „hvat pozicije“ optimalno pogodne za primenu poluge kao samoodbrambene završnice. U slučaju delimične ili potpune nemogućnosti realizacije planirane defanzivne akcija data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Ovaj deo treninga radi se samo u parovima kao BO DORI – RANDORI sa prekidima kod korektno izvedene kontraofanzivne akcije ili realizacije protivničkog zamaha oružjem.
- Taktika kombinovane primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada korišćenjem adekvatnih KARATE udaraca i izvođenjem tehnika obaranja u odnosu na sve oblike napadnih zamaha dugom motkom. Forsirati – *osoto gari*, *deshi barai* i obaranje povlačenjem za kimono. U slučaju nemogućnosti izvođenja nameravane defanzivne akcije data je alternative odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Vežbe se prvo rade u parovima kao BO DORI – RANDORI, a zatim grupno sa protivnicima koji napadaju iz kolone.
- Usavršavanje dovršavajućih KARATE udaraca kao slobodne inprovizacije nedgrađene na akcije obaranja, sa ili bez primene zahvata poluge. Postupak se uvežbava samo kroz partnerski rad.
- Na kraju treninga rade se slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE. Uz *šinaji* i vežbovnu motku od šuplje plastike dati alternativu korišćenja plastične stolice kao dvoručnog napadnog sredstva.

TEORETSKI DEO:

- Finalna analiza materijala snimljenih borbi sa završnog treninga BO DORI – JIU KUMITE.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 346

- Skretanje pažnje na krivično-pravne aspekte realizacije samoodbrambenih sposobnosti prema napadačima naoružanih palicom ili dugom motkom (tj. nekim drugačijim napadnim sredstvima jednoručnog ili dvoručnog zamaha) u uslovima realnog sukoba.
- Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Izbor kandidata koji se prema borbenom kriterijumu mogu prijaviti za polaganje majstorskog ispita nivoa TREĆEG DANA KYOKUSHINJUTSU.

VI) REDOVNI TAMESHIWARI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU

Seminari TAMESHIWARI usavršavanja po programu SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU osmišljeni su tako da istovremeno pokrivaju edukativne zahteve sva tri taktičko-tehnička segmenta ovog sistema: TANTO DORI, JO DORI i BO DORI. Imajući u vidu da spadaju u program obuke višeg nivoa JU JUTSU majstorstva, tim seminarima mogu rukovoditi isključivo majstori-instruktori od ČETVRTOG DANA pa na više, uz pomoć asistenata majstorskog ranga TREĆEG DANA. Broj polaznika ograničen je na 30 kandidata, s tim što na svakih deset mora biti zadužen po jedan instruktor-asistent.

Polaznici se biraju i pozivaju po sledećim kriterijumima: a) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa PRVOG DANA, koji obavezno moraju posedovati minimum certifikat o prethodno završenom tehničkom seminaru TANTO DORI; b) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa DRUGOG DANA; c) Majstori stila KYOKUSHINJUTSU nivoa TREĆEG DANA koji su zainteresovani za održavanje kontinuiteta ovog vida borilačke osposobljenosti; d) Majstori drugih borilačkih stilova i pravaca, od PRVOG DANA pa na više, koji svoje usavršavanje nastavljaju po metodologiji KYOKUSHINJUTSU, a koji za ovu priliku moraju da poseduju minimum certifikat o prethodno završenom tehničkom seminaru TANTO DORI.

Redovni TAMESHIWARI seminari SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU treba da se odvijaju po sledećem planu:

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 347

PRVI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Uvodno predavanje. Razvrstavanje kandidata po nivoima i detaljno upoznavanje s planom seminara. Skretanje pažnje na okolnosti visokog rizika kod ovakve vrste aktivnosti.
- Davanje širih uputstava o načinu sprovođenja TAMESHIVARI treninga. Naime, prema staroj KYOKUSHINJUTSU praksi, razvijanje razornosti odabranih KARATE udaraca i ojačavanje udarnih površina radi se kroz postupak razbijanja crepova u tri modaliteta: a) Razbijanje crepova koje u rukama drži asistent zadatom pojedinačnom KARATE tehnikom (u zavisnosti od nivoa kandidati lome 2–3 crepa); b) Razbijanje crepova postavljenih sa čvrstim dvostrukim osloncem „na most“ (u zavisnosti od nivoa kandidati lome 10–12 crepova); c) Razbijanje crepova kroz složene TAMESHIWARI KATE (u zavisnosti od nivoa kandidati u serijama lome više puta po 2 do 3 crepa koje u rukama drže asistenti). Insistirati na obaveznoj preventivnoj zaštiti udarnih površina postavljanjem višestruko presavijene tkanine preko predmeta koji se lome.

PRAKTIČNI DEO:

A) Razbijanje crepova koje u rukama drži partner:

- *mavashi hiji jodan* (desnim i levim laktom)
- *ushiro hiji jodan ate* (samo desnim laktom)
- *ushiro hiji chudan* (samo levim laktom)
- *atami tsuki* (udarac glavom pravo ispred sebe)

B) TAMESHIWARI KATA:

- Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu a četiri asistenta koji drže crepove raspoređeni su – po jedan levo i desno, a dvojica ispred kandidata. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem četiri vezana udarca: *mavashi hiji jodan* (desnim laktom iz kontragarda u levu stranu) – *mavashi hiji jodan* (levim laktom iz kontragarda u desnu stranu) – *mavashi hiji joran* (desnim laktom sa iskorakom pravo) – *ushiro hiji chudan ate* (vrhom levog lakta sa okretom u mestu).

C) Razbijanje crepova sa čvrstim osloncem „na most“:

- *hiji oroshi uchi* (desnim laktom)
- *hiji oroshi uchi* (levim laktom)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 348

DRUGI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Mentalna i fizička priprema kod izvođenja TAMESHIWARI testova: koncentracija volje i pažnje na zadatu razbijačku akciju, tehnika disanja, specifičnosti kod načina realizacije oslobađanja energije preko zadatih ručnih i nožnih KARATE udaraca.

PRAKTIČNI DEO:

A) Razbijanje crepova koje u rukama drži partner:

- *shotei jodan ate* (desnim i levim korenom dlana)
- *shuto jodan* (desnim i levim bridom dlana)
- *tettsui jodan* (desnom i levom rukom)

B) TAMESHIWARI KATE:

- Kandidat stoji u stavu – *kiba dachi*, a levo i desno od nega raspoređena su dva asistenta koji u rukama drže crepove na visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove razbije brzim izvođenjem dva udarca – *tettsui jodan*, u levu i denu stranu, sa slobodnim bočnim kretanjem – *curikomi*.
- Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu okružen sa četiri asistenta koji u rukama drže crepove postavljene na visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove razbije energičnom vezanom akcijom ručnih udaraca u četiri strane: *shotei jodan* (desni u levu stranu) – *shotei jodan* (levi u desnu stranu) – *shotei jodan* (desni pravo ispred sebe) – *shotei jodan* (levi sa punim okretom prema nazad).

C) Razbijanje crepova sa čvrstim osloncem „na most“:

- *shotei oroshi uchi* (desnom rukom)
- *shuto oroshi uchi* (desnom rukom)
- *shuto oroshi uchi* (levom rukom)
- *tettsui oroshi uchi* (desnom rukom)
- *tettsui oroshi uchi* (levom rukom)

TREĆI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO:

A) Razbijanje crepova koje u rukama drži partner:

- *mae geri chudan* (desnom i levom nogom)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 349

- *ushiro geri chudan* (desnom i levom nogom)
- *hiza geri chudan* (desnim i levim kolenom)

B) TAMESHIWARI KATE:

- Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu a levo, desno i ispred njega, na apsolutno bliskoj distanci, postavljena su tri asistenta koji drže crepove – levi i desni u visini stomaka a srednji u visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem tri vezana udarca: *hiza chudan* (desni u levu stranu) – *hiza chudan* (levi u desnu stranu) – *atami tsuki* (visoki udarac glavom pravo ispred sebe).
- Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu okružen sa četiri asistenta koji u rukama drže crepove na visini stomaka. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem četiri vezana nožna udarca u četiri strane: *mae geri chudan* (levom nogom pravo) – *ushiro geri chudan* (desnom nogom unazad) – *ushiro geri chudan* (levom nogom u levu stranu) – *mae geri chudan* (desnom nogom u desnu stranu).

C) Razbijanje crepova sa čvrstim osloncem „na most“:

- *sokutto oroshi uchi* (desnom nogom)
- *kakatto oroshi uchi* (levom nogom)

ČETVRTI DAN SEMINARA

TEORETSKI DEO:

- Značaj TAMESHIWARI usavršavanja u borilačkim veštinama. Predočavanje mentalnih, fizičkih i tehničkih postignića koje sledbenike veština u kojima se ovaj metod praktikuje kvalitativno izdvajaju u odnosu na ostale majstore borenja. Naglasiti značaj ekstremne razornosti samoodbrambene akcije kao neprikosnovenom faktoru dominacije u realnom sukobu.

PRAKTIČNI DEO – Forsirano usavršavanje razornosti udaraca razbijanjem crepova koje u rukama drži partner:

- *mavashi hiji jodan* (desnim i levim laktom)
- *ushiro hiji jodan ate* (samo desnim laktom)
- *ushiro hiji chudan* (samo levim laktom)
- *atami tsuki* (udarac glavom pravo)

- *shotei jodan ate* (desnim i levim korenom dlana)
- *shuto jodan* (desnim i levim bridom dlana)
- *tettsui jodan* (desnom i levom rukom)
- *mae geri chudan* (desnom i levom nogom)
- *ushiro geri chudan* (desnom i levom nogom)
- *hiza geri chudan* (desnim i levim kolenom)

PETI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO – Forsirano uvežbavanje TAMESHIVARI KATA:

- HIJI TAMESHIWARI KATA – razbijanja crepova udarcima laktovima (obrađena Prvog dana seminara).
- TETTSUI TAMESHIWARI KATA – razbijanja crepova udarcima donjom stranom pesnice (obrađena Drugog dana seminara).
- SHOTEI TAMESHIWARI KATA – razbijanja crepova udarcima korenom dlana (obrađena Drugog dana seminara).
- HIZA TAMESHIWARI KATA – razbijanja crepova udarcima kolenima (obrađena Trećeg dana seminara).
- GERI TAMESHIWARI KATA – razbijanja crepova nožnim udarcima (obrađena Trećeg dana seminara).

ŠESTI DAN SEMINARA

PRAKTIČNI DEO – Forsirano usavršavanje razbijanja crepova sa čvrstim osloncem „na most“:

- *hiji oroshi uchi* (desnim i levim laktom)
- *shotei oroshi uchi* (desnim i levim dlanom)
- *shuto oroshi uchi* (desnom i levom rukom)
- *tettsui oroshi uchi* (desnom i levom rukom)
- *sokutto oroshi uchi* (desnom i levom nogom)
- *kakatto oroshi uchi* (desnom i levom nogom)

TEORETSKI DEO:

- Finalna analiza završenog seminara. Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Izbor kandidata koji se mogu prijaviti za polaganje majstorskog ispita nivoa DRUGOG i TREĆEG DANA KYOKUSHINJUTSU.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 351

DRUGO POGLAVLJE

VANREDNA OBUKA SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU

I) METODOLOŠKI UVOD

Vanredna obuka SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU osmišljena je kao strogo profesionalna aktivnost koja se na zahtev zainteresovanih organizacija, institucija i grupa, sprovodi u cilju stručnog samoodbrambenog osposobljavanja njihovih kadrova, uz odgovarajuću novčanu naknadu. Realizuje se isključivo na posebnim, vanrednim seminarima i to pod izričitim uslovom da su prethodno ispunjeni svi organizaciono-tehnički faktori koji će garantovati visok kvalitet završene obuke. U suprotnom, u realizaciju ugovora sa poručiocem seminara ne treba ni ulaziti, što znači da komercijalni interes ne sme biti presudan jer je to jedini način očuvanja integriteta ličnog majstorstva i ugleda stila, ali istovremeno i očuvanje interesa onoga ko sve to treba da plati, kao i samih polaznika, za koje period proveden na obuci ne sme biti izgubljeno vreme.

Vanrednim seminarima mogu rukovoditi isključivo majstori-instruktori KYOKUSHINJUTSU nivoa od TREĆEG DANA pa naviše, uz pomoć jednog ili više asistenata nivoa DRUGOG DANA. Osim stručnosti, oni treba da budu mentalno i fizički spremni i motivisani da podnesu ogroman napor intenzivnog rada sa specifičnom vrstom kandidata koji se u mnogome razlikuju od onih koje susrećemo u uobičajenim okolnostima samoodbrambenog usavršavanja. Po pravilu, sastav polaznika na ovakvim seminarima je šarolik. Svakako da će u izvesnom broju biti onih koji se u slobodno vreme ozbiljno bave borilačkim veštinama, međutim, treba računati na to da će najveći broj kandidata spadati u kategoriju koja u redovnim životnim aktivnostima nema takvih preokupacija ili časove borenja pohađa neobavezno i neredovno. Znači, uglavnom će se raditi sa polaznicima koji se po prvi put susreću sa studioznom razradom programa SPECIJALNIH FORMI. Uz to, njihova motivacija je potpuno različita od motivacije onih kandidata koji redovno vežbaju po klubovima. Želja za znanjem i samoodbrambenim usavršavanjem svakako da postoji i kod njih ali, objektivno, njihovi motivi su primarno usmereni na činjenicu da im od ovakve vrste obuke zavisi napredovanje u karijeri (specijalne snage vojske i policije), opstanak na poslovima kojima se bave (državne i privatne službe fizičkog obezbeđenja) i drugo, pa treba imati u vidu da će među kandidatima biti dobar deo onih koji seminar pohađaju zato što su prinuđeni, mimo lične zainteresovanosti što, sve u svemu, zahteva poseban edukativ-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 352

ni pristup. Mada rukovodilac obuke u pomenutim okolnostima neće biti u mogućnosti da bira kandidate, prilikom ugovaranja seminara poručiocu se mora skrenuti pažnja da SPECIJALNI SAMOODBRAMBENI PROGRAM spada u naprednije nivoe usavršavanja, pa kao takav nije prilagođen potpunim laicima, uz sugestiju da se prilikom sastavljanja liste polaznika seminara opredeljuje za one koji imaju makar minimalna znanja iz borilačkih veština. Na primer, aktivni i penzionisani kadrovi vojno-policijskih struktura su tokom redovnog školovanja morali da prođu kakvu-takvu samoodbrambenu obuku, pa se ne mogu tretirati kao laici, međutim, za kadrove iz civilstva, čak i kada su u pitanju talentovani samouki „razbijači“, to pravilo obično ne važi. Po pitanju takvih slučajeva, poručiocu treba postaviti izričit uslov održavanja dodatnog, pripremnog seminara (u trajanju od tri do pet dana) nivoa OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA, tokom koga će biti izvršen odabir kandidata za dalji rad. Poručiocu takođe treba naglasiti da će se seminar odvijati tempom koji zahteva veliku izdržljivost, kako bi prilikom selekcije polaznika obratio pažnju i na njihove fizičke i zdravstvene potencijale.

Organizacija vanrednih seminara SPECIJALNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA planirana je tako da se sprovodi u internatskim uslovima strogog karantina. Optimalan broj polaznika može varirati od 10 do 40, s tim što na svakih deset kandidata mora biti određen po jedan instruktor-asistent. Na raspolaganju mora biti pokrivena sportska sala sa tatamijem, dovoljan broj rekvizita i zaštitne opreme, velika količina crepova za usavršavanje tehnike TAMESHIWARI i dvorana za teoretska predavanja sa uređajima za projekciju snimljenih video ili digitalnih materijala. Seminar treba da traje efektivno 10 dana – sa po tri praktična treninga i dva teoretska bloka dnevno, svaki u trajanju od po dva časa, što znači da će polaznici 100 sati biti izloženi napadnim zamasima naoružanog napadača, odnosno pod mentalnim pritiskom borbenih uslova ove vrste.

Tehnički aspekt seminara usavršava se tako da kroz stalna direktna i indirektna ponavljanja predviđenih zahvata, kandidati spontano usvoje korektan procenat neophodnog tehničkog znanja, što ne bi trebalo da bude posebno teško, imajući u vidu stilsku suštinu koncepta KYOKUSHINJUTSU u kome se ograničen broj zahvata u izvedenim interpretacijama ponavlja u nedogled. Međutim, za razliku od polaznika redovne KYOKUSHINJUTSU obuke koji se spremaju da postanu majstori veštine, ovde ne treba insistirati na pamćenju stručnih termina i redosleda formi, već akcenat usmeriti samo na njihovo korektno izvođenje. Osim toga, zahvate treba predstavljati što je moguće više opisnim terminima na lokalnom jeziku polaznika seminara, a sa stručnom japanskom terminologijom, eventualno, upoznavati samo one koji za to pokažu posebno interesovanje.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 353

Kod razrade TAMESHIWARI tehnike, kandidatima permanentno treba skretati pažnju na rizike ovog oblika usavršavanja razornosti planiranih KARATE udaraca, ali im istovremeno ukazivati i na činjenicu da je to optimalan način sticanja respektivnih borilačkih sposobnosti, koje u realnim sukobima obično imaju presudan značaj. Za razliku od kandidata koji se veštinom KYOKUSHINJUTSU bave redovno, na vanrednim seminarima broj crepova koje treba razbiti određenom udarnom površinom redukovan je za pola. Tako se kod razbijanja crepova „na most", lomi najviše 3–6 komada, a u varijanti „sa držanjem crepova" najviše 2, što je po intenzitetu razornosti sasvim dovoljno za delotvornu kontraofanzivnu primenu u praksi.

Borbeni aspekt se predaje u standardnom obliku SLOBODNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU, uz alternativu dopune napadnih rekvizita novim sredstvima. I ovde kandidatima treba skretati pažnju na rizike koje sa sobom nosi takav način obuke, uz permanentno podsećanje na striktnu podelu uloga nosioca napada – TORI i nosioca odbrane – UKE. Posebno se mora voditi računa o praćenju i kontroli svakog pojedinačnog borbenog procesa da ne bi došlo do neugodnih iznenađenja i nepotrebnih povreda. Borbe obavezno snimati video ili digitalnim kamerama zbog potrebe kasnije analize primenjenih i propuštenih zahvata.

Na kraju, teoretski deo, kome je posvećen popriličan fond časova, ima dvostruki značaj. Prvi je psihološka priprema kandidata za sukobe sa naoružanim napadačem u realnim uslovima, s naglaskom na faktorima prednosti i rizika, što treba da ih oslobodi straha od ulaska u ovakvu vrstu sukoba. Drugi je permanentno zadržavanje kontinuiteta pažnje tokom čitavog dana na problematiku kojoj je seminar posvećen, uz mentalno aktivan odmor u pauzama praktične nastave. Na časovima se obrađuju samo one teme koje su neophodne za bolje razumevanje primene zahvata u praksi, bez zalaženja u područja filosofije, istorije, odnosno uskostručnih taktičko-tehničkih rasprava. Naravno, kandidati koji pokažu interesovanje za ove oblasti mogu dobiti odgovore na postavljena pitanja, ali u dodatnim terminima, izvan časova obaveznog programa.

Predviđeno je održavanje dve vrste vanrednih seminara SPECIJALNOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU a to su: Vanredni seminari programa TANTO DORI i Vanredni seminari programa JO DORI – BO DORI.

II) VANREDNI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA TANTO DORI

Vanredni seminari TANTO DORI veoma su teški i naporni kako za majstorski-instruktorski tim tako i za polaznike seminara, imajući u vidu da će svi

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 354

zajedno biti izloženi intenzivnom desetodnevnom fizičkom i mentalnom angažovanju u kontinuitetu od najmanje 10 časova dnevno. Planirano je da upoznavanju tehničkih zahvata bude posvećeno – 36 časova, usavršavanju udaraca metodom TAMESHIWARI – 10 časova, praktičnoj borbenoj obuci – 14 časova i mentalno-taktičkoj pripremi kroz teoretska predavanja – 40 časova. Dnevna satnica nije striktno određena, ali preporučujem da se radi u dva bloka nastave: prvi u periodu od 08,00 – 14,00 h sa tri puta po dva spojena časa, i drugi, u periodu od 16,00 – 20,00 h, sa dva puta po dva spojena časa. Planirani program treba realizovati po sledećem rasporedu:

PRVI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Predstavljanje instruktorskog tima. Upoznavanje i razvrstavanje kandidata. Skretanje pažnje na ozbiljne rizike ovakve vrste obuke, uz apel na maksimalnoj disciplini, ozbiljnosti i usredsređenosti na rad. Predočavanje teškoća s kojima će se kandidati svakodnevno susretati.
- Detaljno upoznavanje sa programom seminara i dnevnim rasporedom aktivnosti.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA I DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (obnavljanje)
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Usavršavanje TAMESHIWARI:

- tettsui oroshi uchi (desnom rukom „na most“)
- tettsui oroshi uchi (levom rukom „na most“)
- shuto oroshi uchi (desnom rukom „na most“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Okolnosti karakteristične za incidente sa upotrebom sečiva kao napadnog sredstva (neskrivljeni nepredvidivi zades, neskrivljeni pretpostavljeni zades, očekivane nasilne situacije, profesionalne nasilne situacije).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 355

DRUGI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:
- Nož kao borbeno sredstvo.
- Psihopatologija agresivnog napadača naoružanog sečivom.
- Tipologija napadača.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:
- PRVA, DRUGA i TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI – obnavljanje.

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)
- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Usavršavanje TAMESHIWARI:
- ushiro hiji jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- tettsui jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- ushiro hiji jodan ate (levom rukom „sa držanjem crepova“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:
- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog nožem.

TREĆI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:
- Uvodni taktički nastup prema napadaču naoružanom nožem u uslovima realnog sukoba.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:
- ČETVRTA i PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (obnavljanje)
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:
- ČETVRTA, PETA i ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (obnavljanje)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Usavršavanje TAMESHIWARI:
- ushiro hiji jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)

- mae geri chudan (desnom nogom „sa držanjem crepova“)
- tettsui jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- mae geri chudan (desnom nogom „sa držanjem crepova“)
- ushiro hiji chudan ate (levom rukom „sa držanjem crepova“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Analiza konkretnih primera iz prakse suprotstavljanja napadaču naoružanom sečivom u realnim uslovima. Ponuditi kandidatima da iznesu svoja iskustva ove vrste ako ih, eventualno, imaju.

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Edukativna uputstva o kompatibilnosti i korelaciji OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (kao uvodna najava za prelazak na razradu SLOŽENIH FORMI).

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA, DRUGA, TREĆA, ČETVRTA, PETA i ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (obnavljanje)

DRUGI PRAKTICNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI – usavršavanje udaraca razbijanjem crepova „na most“:

- tettsui oroshi uchi (desni)
- tettsui oroshi uchi (levi)
- shuto oroshi uchi (desni)
- hiji oroshi uchi (levi)
- hiji oroshi uchi (desni)
- sokuto oroshi uchi (desni)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 357

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Upoznavanje kandidata s metodologijom uvežbavanja borbene taktike i rada slobodnih borbi.
- Detaljna uputstva o usavršavanju taktičkih principa sa jednim partnerom – TANTO DORI RANDORI.
- Detaljna uputstva o načinu uvežbavanja taktike sa grupom partnera koji stoje poređani u koloni i izvode brze, energične nasrtaje nožem po sopstvenom izboru na kandidata koji se brani, sve dok mu neko od njih ne zada udarac ili on eventualno ne odbrani sve nasrtaje, kada se vežba prekida, a kandidat odlazi na kraj kolone, ustupajući mesto odbrane sledećem kandidatu. (Obavezno prikazati demonstracioni film o ovom načinu rada s nekog od prethodnih seminara).
- Davanje detaljnih uputstava o načinu rada borbi po konceptu SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI. Upoznavanje s opremom, utvrđenim zadacima koji su postavljeni pred nosioca napada – TORI i nosioca odbrane – UKE, pravilima borbe i kriterijumima suđenja. (Prikazati demonstracione filmske materijale).

PETI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Teoretska razrada taktike slobodnog borbenog kretanja i zahvata blokova primenjenih u samoodbrambenom reagovanju protiv napadača naoružanog sečivom. (Prikazati adekvatne demonstracione filmske materijale).

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- Uvodni borbeni trening. Taktika reagovanja osmišljenim manevrom borbenog kretanja i slobodnom primenom blokova u odnosu na sve vrste napadnih zamaha nožem. Taktika se razrađuje u parovima TANTO DORI – RANDORI i grupno sa naoružanim partnerima koji napadaju iz kolone.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe – TANTO DORI – JIU KUMITE (borbe obavezno treba snimati kamerom).

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 358

- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI – (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI (obnavljanje)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala sa prethodnog borbenog treninga.

ŠESTI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Teoretska razrada taktike uspostavljanja zahvata poluge pri samoodbrambenom reagovanju u odnosu na napadača naoružanog nožem. Taktički značaj poluge kao zahvata pasivizacije naoružanog napadača. Pozicije iz kojih se može i iz kojih ne može realizovati ovaj zahvat. (Prikazati demonstracione filmske materijale s adekvatnim primerima).

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (detaljna razrada)
- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 359

- PETA OSNOVNA FORMA – PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (obnavljanje)
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI (uvežbavanje s pravim metalnim nožem)
- ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike kretanja i adekvatnih blokova u odnosu na sve vrste napadnih zamaha nožem, uz dodatnu alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Taktika se uvežbava u parovima kao TANTO DORI – RANDORI i grupno, sa naoružanim partnerima koji napadaju iz kolone.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala s prethodnog borbenog treninga.

SEDMI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Značaj TAMESHIWARI testa za razvijanje razornosti KARATE udaraca.
- Upotrebna vrednost udaraca u okviru zahvata samoodbrambenog reagovanja u odnosu na napadača naoružanog nožem.

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkih formi:

- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- PETA OSNOVNA FORMA – PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkih formi:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 360

• TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

• Taktika primene slobodnog borbenog kretanja i blokova s akcijama kontranapada uspostavljanjem zahvata poluga po sopstvenom izboru u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. U slučaju nemogućnosti realizacije zahvata poluge data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Trening se radi samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI (grupni rad se izbegava zbog velike opasnosti od povreda).
• U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe – TANTO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

• Detaljna analiza snimljenih materijala borbi s prethodnog treninga.

OSMI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

• Detaljna uputstva o načinu održavanja tehničkog znanja i taktičkih iskustava stečenih na seminaru. Kandidatima treba sugerisati da po završetku seminara, organizovano ili bar rekreativno, moraju obnavljati ta znanja najmanje jednom nedeljno. Tehnički akcenat staviti na OSNOVNE FORME – TANTO DORI, dok se SLOŽENE FORME mogu i improvizovati, bez opterećivanja redosledom. Insistirati na povremenim TAMESHIWARI testovima i radu slobodnih borbi, makar na nivou RANDORI.

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkog programa:

• PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
• DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
• TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkog programa:

• ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 361

- PETA OSNOVNA FORMA – PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- Taktika primene slobodnog borbenog kretanja i blokova s akcijama kontranapada uspostavljanjem zahvata poluga i obaranja protivnika pod polugom u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem, uz alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe u slučaju da zahvat kontranapada ne uspe. Taktika se usavršava samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala borbi s prethodnog treninga.

DEVETI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkog programa:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- PETA OSNOVNA FORMA – PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- Taktika primene slobodnog borbenog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. U slučaju nemogućnosti realizacije kontranapadne akcije, data je alternativa odbacivanja protivnika ener-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 362

gičnim guranjem od sebe. Taktika se usavršava samo u parovima kao TANTO DORI – RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:
- Detaljna analiza snimljenih materijala borbi s prethodnog borbenog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:
- Taktika primene slobodnog borbenog kretanja i blokova s akcijama kontranapada uspostavljanjem zahvata poluge uz zadavanje adekvatnih KARATE udaraca u uvodnim ili prelaznim fazama samoodbrambenog nastupa u odnosu na sve oblike napadnih zamaha nožem. U slučaju nemogućnosti realizacije kontranapada, data je alternativa odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe.Taktika se usavršava u parovima kao TANTO DORI – RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe TANTO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:
- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog treninga.

DESETI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Završno obnavljanje kompletnog tehničkog programa TANTO DORI:
- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- PETA OSNOVNA FORMA – PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 363

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- Završni borbeni trening. Forsirani rad slobodnih borbi TANTO DORI – JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s završnog borbenog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Završni TAMESHIWARI test:

- ushiro hiji jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- tettsui jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- ushiro hiji chudan ate (levom rukom „sa držanjem crepova“)
- mae geri chudan (desnom nogom „sa držanjem crepova“)
- tettsui oroshi uchi (desnom rukom „na most“)
- tettsui oroshi uchi (levom rukom „na most“)
- shuto oroshi uchi (desnom rukom „na most“)
- hiji oroshi uchi (levom rukom „na most“)
- hiji oroshi uchi (desnom rukom „na most“)
- sokuto oroshi uchi (desnom nogom „na most“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Finalna analiza seminara. Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
- Podnošenje izveštaja poručiocu seminara u prisustvu svih polaznika. Potvrde o završenim seminarima ove vrste po pravilu izdaje poručilac, odnosno organizator, uz konsultaciju s glavnim majstorom-instruktorom. Međutim, i glavnom majstoru-instruktoru je data mogućnost da najuspešnijim polaznicima uruči certifikate o završenom seminaru KYOKUSHINJUTSU – TANTO DORI ukoliko ispunjavaju sve kriterijume koji važe za polaznike redovnih TANTO DORI seminara.
- Sugerisati poručiocu da u čast završetka seminara organizuje svečani banket ili tu sugestiju blagovremeno dati polaznicima da bi se, ukoliko postoji interesovanje, sami organizovali.

III) VANREDNI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA JO DORI – BO DORI

Vanredni seminari specijalnog programa JO DORI – BO DORI osmišljeni su kao intenzivna obuka u veštini samoodbrambenog suprotstavljanja napa-

dima izvedenim dugim i kratkim, jednoručnim i dvoručnim napadnim sredstvima tipa palice ili motke. Planirano je da obuka efektivno traje deset dana, odnosno stotinu časova i to: usavršavanje tehničkih zahvata – 32 časa, usavršavanje kontraofanzivnih udaraca metodom TAMESHIWARI – 12 časova, praktična borbena obuka – 16 časova i mentalno-taktička priprema kroz teoretska predavanja – 40 časova. Dnevna satnica obuhvata 10 časova, a preporučljivo je da se radi u dva nastavna bloka: prvi nastavni blok u periodu 08,00h – 14,00 h sa tri puta po dva spojena časa, i drugi u periodu od 16,00 h – 20,00h sa dva puta po dva spojena časa. Planirani program treba realizovati po sledećem rasporedu:

PRVI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Predstavljanje instruktorskog tima.
- Upoznavanje i razvrstavanje kandidata.
- Skretanje pažnje na ozbiljne rizike ovakve vrste obuke, uz apel na maksimalnu ozbiljnost i usredsređenost na rad. Predočavanje teškoća s kojima će se kandidati svakodnevno suočavati.
- Detaljno upoznavanje s programom seminara i dnevnim rasporedom aktivnosti.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DOR (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI (detaljna razrada)
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI (detaljna razrada)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI USAVRŠAVANJE:

- mawashi hiji jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- shotei jodan ate (desnom rukom „sa držanjem crepova“)
- hiza chudan (desnom nogom iz mesta „sa držanjem crepova“)
- hiji oroshi uchi (desnom rukom „sa držanjem crepova“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Okolnosti karakteristične za incidente s upotrebom jednoručnih i dvoručnih napadnih sredstava tipa palice i motke.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 365

DRUGI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Oružja tipa palice i motke kao borbena sredstva agresivnih napadača.
- Psihopatologija i tipologija napadača.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje)
- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje)
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI usavršavanje udaraca razbijanjem crepova „na most“:

- kakatto oroshi uchi (desni)
- shuto oroshi uchi (desni)
- hiji oroshi uchi (desni)
- shotei oroshi uchi (desni)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI (detaljna razrada)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog palicom ili motkom.

TREĆI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Uvodni taktički nastup prema protivniku naoružanom napadnim sredstvom tipa palice ili motke u uslovima realnog sukoba.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI (detaljna razrada)
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje)

- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje)
- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje)
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI usavršavanje udaraca:

- tettsui jodan ate (desni „sa držanjem crepova“)
- ushiro hiji jodan ate (desni „sa držanjem crepova“)
- atami tsuki („sa držanjem crepova“)
- shotei jodan ate (levi „sa držanjem crepova“)
- ushiro geri chudan (levi i desni „sa držanjem crepova“)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Analiza konkretnih primera iz prakse suprotstavljanja napadačima naoružanim sredstvima tipa palice i motke u realnim uslovima. Ponuditi kandidatima da iznesu svoja iskustva ove vrste ako ih, eventualno, imaju.

ČETVRTI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Edukativna uputstva o kompatibilnosti i korelaciji OSNOVNIH i SLOŽENIH FORMI JO DORI – BO DORI kao uvodna najava za prelazak na razradu SLOŽENIH FORMI.

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – JO DORI (sa eventualnom upotrebom drugih vrsta jednoručnih napadnih sredstava – plastična flaša, metalna šipka, vojničko ašovče i dr.)
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – JO DORI (sa eventualnom upotrebom drugih vrsta jednoručnih oruđa)
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje, sa eventualnom upotrebom drugih vrsta jednoručnih napadnih sredstava)
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI (detaljna razrada)
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – JO DORI (obnavljanje, sa eventualnom upotrebom drugih vrsta oruđa)
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI (detaljna razrada)

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 367

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje kompletnog tehničkog programa JO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Upoznavanje kandidata sa metodologijom uvežbavanja borbene taktike i rada slobodnih borbi. Detaljna uputstva o usavršavanju primene taktike sa jednim partnerom JO DORI – BO DORI RANDORI. Detaljna uputstva o usavršavanju primene borbene taktike sa grupom partnera koji stoje poređani u koloni i izvode brze, energične napade palicom ili motkom po sopstvenim izboru, sve dok neki od njih ne zada udarac kandidatu koji se brani ili dok on eventualno ne odbrani sve nasrtaje, kada se vežba prekida i kandidat odlazi na kraj kolone, ustupajući mesto odbrane sledećem kandidatu. Obavezno prikazati demonstracioni filmski materijal o ovom načinu uvežbavanja taktike JO DORI – BO DORI.
- Davanje detaljnih uputstava o načinu rada borbi po konceptu SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI. Upoznavanje sa opremom i rekvizitima. Upoznavanje s utvrđenim zadacima koji su postavljeni pred nosioca napada – TORI i nosioca odbrane – UKE, pravilima borbe i kriterijumima suđenja. Obavezno prikazati adekvatne demonstracione filmske materijale.

PETI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Teoretska razrada taktike slobodnog kretanja i zahvata blokova primenjivih u samoodbrambenom reagovanju protiv napadača naoružanog jednoručnim ili dvoručnim napadnim sredstvom tipa palice ili motke. (Prikazati adekvatne demonstracione filmske materijale).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 368

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- Uvodni borbeni trening. Taktika reagovanja adekvatnim manevrom borbenog kretanja i slobodnom primenom blokova u odnosu na sve vrste napadnih zamaha palicom ili dugom motkom. Taktika se razrađuje u parovima kao JO DORI – BO DORI RANDORI i grupno, sa naoružanim partnerima koji napadaju iz kolone, naizmenično, palicom i motkom.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE (borbe obavezno snimati kamerom).

DRUGI PRAKTIČNI TRENING – Usavršavanje KARATE udaraca tehnikom TAMESHIWARI razbijanjem crepova „na most“:

- hiji oroshi uchi (desni)
- hiji oroshi uchi (levi)
- shuto oroshi uchi (desni)
- shuto oroshi uchi (levi)
- shotei oroshi uchi (desni)
- tettsui oroshi uchi (levi)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- PRVA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje sa eventualnim uvođenjem dodatnih napadnih sredstava – plastična stolica, duga široka daska i sl.)
- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI (detaljna razrada)
- DRUGA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje, sa eventualnim uvođenjem novih dvoručnih napadnih sredstava)
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI (detaljna razrada)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog borbenog treninga.

ŠESTI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING:

- TREĆA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje, sa eventualnim uvođenjem novih dvoručnih napadnih sredstava)
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI (detaljna razrada)

- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – BO DORI (obnavljanje, s eventualnim uvođenjem novih dvoručnih napadnih sredstava)
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI (detaljna razrada)

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike slobodnog kretanja i adekvatnih blokova u odnosu na sve vrste napadnih zamaha palicom i motkom, uz dodatnu alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe. Taktika se uvežbava u parovima kao JO DORI – BO DORI RANDORI, i grupno, sa neizmenično naoružanim protivnicima (palica – motka) koji napadaju iz kolone.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala s prethodnog borbenog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje programa BO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Teoretska razrada primene zahvata bacanja i obaranja u samoodbrambenom reagovanju protiv napadača naoružanog palicom ili motkom (prikazati adekvatne demonstracione filmske materijale).

SEDMI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkog programa JO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 370

- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike slobodnog kretanja i adekvatnih blokova s akcijama kontranapada primenom zahvata bacanja i obaranja, u odnosu na sve oblike napadnih zamaha palicom i motkom, uz alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe u slučaju da zahvat kontranapada iz bilo kog razloga ne može biti izveden. Taktika se usavršava sa partnerom JO DORI – BO DORI RANDORI, i grupno, sa neizmenično naoružanim partnerima (palica-motka) koji napadaju iz kolone.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike slobodnog kretanja i blokova s akcijama kontranapada kontrolisanim zadavanjem nekog od adekvatnih KARATE udaraca u odnosu na sve oblike napadnih zamaha palicom i motkom, uz alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe u slučajevima kada kontranapad ne može biti izveden. Taktika se usavršava samo u parovima JO DORI – BO DORI RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe BO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog treninga.

OSMI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Obnavljanje tehničkog programa BO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 371

- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike slobodnog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada zadavanjem adekvatnih KARATE udaraca i izvođenjem zahvata bacanja u odnosu na sve vrste napadnih zamaha palicom i motkom, uz alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe ukoliko akcija kontranapada ne može da bude realizovana. Taktika se uvežbava samo u parovima JO DORI – BO DORI RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade slobodne borbe JO DORI – JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala borbi s prethodnog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- Borbena primena taktike slobodnog kretanja i blokova sa akcijama kontranapada kombinovanim zadavanjem KARATE udaraca i izvođenjem zahvata poluga u odnosu na sve vrste napadnih zamaha palicom ili motkom, uz alternativu odbacivanja protivnika energičnim guranjem od sebe ukoliko zahvat kontranapada ne uspe. Taktika se usavršava samo u parovima kao JO DORI – BO DORI RANDORI.
- U drugom delu treninga forsirano se rade borbe BO DORI – JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza snimljenih materijala borbi s prethodnog treninga.

DEVETI DAN SEMINARA

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Značaj TAMESHIWARI usavršavanja razornosti predviđenih KARATE udaraca.
- Tehnika udaraca kao taktički preduslov za uspostavljanje zahvata poluga.

• Taktički značaj uspostavljanja zahvata poluga u PRELAZNIM i ZAVRŠNIM FAZAMA akcija samoodbrambenog reagovanja u odnosu na napadača naoružanog palicom ili motkom.

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Završno obnavljanje tehničkog programa JO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI – Završno usavršavanje razornosti udaraca razbijanjem crepova „sa držanjem“:

- ushiro hiji jodan ate – (desni)
- shotei jodan – (levi i desni)
- atami tsuki
- ushiro geri chudan – (levi i desni)
- mae geri chudan – (levi i desni)
- hiza – (levi i desni)

TREĆI PRAKTIČNI TRENING:

- Forsirani rad slobodnih borbi JO DORI – BO DORI JIU KUMITE.

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

- Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog treninga.

DESETI DAN SEMINARA

PRVI PRAKTIČNI TRENING – Završno obnavljanje tehničkog programa BO DORI:

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

• ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

DRUGI PRAKTIČNI TRENING:

• Završni borbeni trening. Forsirani rad slobodnih borbi JO DORI – BO DORI JIU KUMITE.

PRVO TEORETSKO PREDAVANJE:

• Detaljna analiza materijala snimljenih borbi s prethodnog treninga.

TREĆI PRAKTIČNI TRENING – TAMESHIWARI – Završno usavršavanje razornosti udaraca lomljenjem crepova „na most“:

• hiji oroshi uchi – (desni)
• hiji oroshi uchi – (levi)
• shuto oroshi uchi – (desni)
• shuto oroshi uchi – (levi)
• tettsui oroshi uchi – (desni)
• tettsui oroshi uchi – (levi)
• shotei oroshi uchi – (desni)
• kakatto oroshi uchi – (desni)
• sokuto oroshi uchi – (desni)

DRUGO TEORETSKO PREDAVANJE:

• Finalna analiza seminara. Pojedinačno ukazivanje kandidatima na kvalitete i propuste.
• Uputstva o načinu održavanja znanja stečenog na seminaru.
• Podnošenje izveštaja poručiocu seminara. Potvrde o završenim seminarima ove vrste izdaje organizator uz konsultaciju s glavnim majstorom-instruktorom, međutim, data je i mogućnost majstoru-instruktoru da najboljim polaznicima uruči certifikate o završenom seminaru KYOKUSHINJUTSU JO DORI – BO DORI, ukoliko oni ispunjavaju sve kriterijume koji važe i za polaznike redovnih seminara.
• Sugerisati poručiocu da u čast završetka seminara organizuje svečani banket, ili takvu sugestiju dati polaznicima da bi, ukoliko su za to zainteresovani, mogli sami da se organizuju.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 374

TREĆE POGLAVLJE

PROGRAM POLAGANJA MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU

I) USLOVI KANDIDATURE I SASTAV KOMISIJE

U prvoj fazi razvoja KYOKUSHINJUTSU stila, od 1995. do 2010. godine, vrednovanje majstorskih zvanja vršeno je po staroj japanskoj podeli od PRVOG do PETOG DANA[77]. Naime, kao tvorac stila[78], bio sam uveren da je takva kategorizacija sasvim dovoljna, a pri tome „ne bode oči" previše zvučnim titulama niti majstore dovodi u situaciju da se neprestano moraju dokazivati „pred svim i svakim". Međutim, kada je 2007. godine, na predlog velikog AIKIDO majstora Ljube Vračarevića[79], stil verifikovan od strane organizacije *Evropska kuća slavnih – ogranak za borilačke veštine*, sugerisano mi je da vrednovanje stilskih majstorskih statusa moram usaglasiti sa aktuelnim standardima, to jest od PRVOG do DESETOG DANA. To sam odlagao nekoliko godina čekajući da vidim kakvom će se dinamikom stil razvijati, da bih na kraju, na SAVETU MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU[80], januara 2011. godine, takve statusne promene majstorskih zvanja zvanično promovisao[81].

Imajući u vidu gore izneto, dosadašnji kriterijumi polaganja za majstorski nivo DRUGI DAN bitno su izmenjeni[82]. Preciznije, program polaganja je adekvatno usklađen sa novim zahtevima stila i pri tome znatno rasterećen i olakšan.

Prema uslovima kandidature, majstori zainteresovani da polažu za DRUGI DAN mogu se podeliti na četiri kategorije: Prva kategorija su KYOKUSHINJUTSU majstori nivoa PRVOG DANA koji su u tom statusu aktivno proveli najmanje dve godine i u međuvremenu uspešno završili tehnički seminar TANTO DORI; Druga kategorija su KYOKUSHINJUTSU majstori nivoa PRVOG DANA koji u tom statusu nemaju staž od dve godine, ali su istovremeno aktivni majstori i neke druge borilačke veštine koju vežbaju paralelno, u čijem su majstorstvu proveli bar četiri godine, a koji su u međuvremenu, takođe uspešno završili tehnički seminar TANTO DORI; Treća kategorija su majstori ostalih borilačkih veština i pravaca nivoa PRVOG DANA koji su odlučili da svoje dalje napredovanje ostvare u sistemu KYOKUSHINJUTSU. Oni se mogu kandidovati za DRUGI DAN pod uslovom da su u svom osnovnom majstorstvu aktivno proveli najmanje četiri godine, a da su, izučavajući

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 375

sistem KYOKUSHINJUTSU, završili sve seminare OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA i tehnički seminar TANTO DORI; Na kraju, u četvrtu kategoriju spadaju majstori ostalih borilačkih veština i pravaca nivoa od DRUGOG DANA pa na više, koji su odlučili da svoje dalje samoodbrambeno usavršavanje delimično ili potpuno ostvare izučavajući sistem KYOKUSHINJUTSU. Za njih važi pravilo da se za paralelno majstorstvo DRUGOG DANA mogu prijaviti čim završe seminare OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA i tehnički seminar TANTO DORI.

Svaku pojedinačnu kandidaturu razmatra i potvrđuje SAVET MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU. Lista kandidata se sastavlja i dopunjava na početku kalendarske sezone sa oročenim terminima polaganja. Kandidat koji padne na nekom segmentu ovog nivoa majstorskog ispita, ili se ne pojavi na polaganju, prebacuje se na začelje rang liste ukupnog broja prijavljenih.

Komisiju za polaganje formira SAVET MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU. Njen sastav personalno varira od slučaja do slučaja ali obavezno mora imati pet članova: a) Predsednik komisije – po pravilu to je predsedavajući SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU ili član Saveta koga delegira predsedavajući, sa najnižim majstorskim statusom ČETVRTOG DANA KYOKUSHINJUTSU; b) Predstavnik borilačke asocijacije „Kyokushinjutsu Savez Srbije“ majstorskog statusa od TREĆEG DANA pa na više; c) Majstor-instruktor KYOKUSHINJUTSU koji kandidata izvodi na polaganje, majstorskog statusa od TREĆEG DANA pa na više; d) Uvaženi predstavnik drugih borilačkih veština i pravaca majstorskog ranga od TREĆEG DANA pa na više, koji je u komisiju uključen na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU; d) Počasni član komisije, majstor stila KYOKUSHINJUTSU ili pozvan iz drugih borilačkih veština, ranga od TREĆEG DANA pa na više, koga može predložiti kandidat.

Komisija prisustvuje svim segmentima polaganja a odluka da li je kandidat položio taj nivo majstorskog ispita ili ne, mora biti jednoglasna. U slučaju da je odluka komisije neusaglašena s većim brojem glasova, kandidatu treba dati priliku da ponovi sporni segment polaganja.

Polaganje majstorskog ispita za DRUGI DAN KYOKUSHINJUTSU je individualni čin, koji se organizuje i sprovodi za svakog kandidata pojedinačno. Sastoji se od četiri dela: TEHNIČKI DEO, TAMESHIWARI TEST, BORBENI DEO i TEORETSKI DEO. Po pravilu, ispit se polaže u celosti. Kandidatu koji sa uspehom položi sve segmente izdaje se diploma MAJSTORA DRUGOG DANA – BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU, overena potpisima i pečatima: predsednika komisije, predstavnika asocijacije „Kyokushinjutsu Saveza Srbije“ i majstora-instruktora koji je izveo

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 376

kandidata. Ispit i diploma se ne naplaćuju što je jedan od ključnih faktora dugoročnog održavanja visokih kriterijuma stila.

II) TEHNIČKI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN

Tehnički deo ovog nivoa majstorskog ispita polaže se kroz dva integralna segmenta: TANTO DORI – OSNOVNE FORME i TANTO DORI – SLOŽENE FORME. Komisija odlučuje da li će kandidat prilikom polaganja odrađivati kompletan tehnički program ili samo neke od zadatih formi što uglavnom zavisi od utiska o njegovoj spremnosti. Prilikom demonstracije tehnike kandidatu asistiraju majstori KYOKUSHINJUTSU koje određuje komisija. Demonstracija tehnike radi se sa pravim metalnim nožem kao rekvizitom, a polažu se:

- PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI
- ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI

- PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI
- ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI

Samo kandidati koji kroz prezentaciju tehničkog TANTO DORI programa demonstriraju savršenost u realizaciji zahvata, majstorsku rutinu u izvođenju akcija i potpunu usaglašenost tela i duha sa samoodbrambenim nastupom, mogu proći ovaj krug polaganja.

Napominjem da ima jedna kategorija kandidata koja se eventualno, uz saglasnost komisije, može osloboditi obaveze polaganja tehničkog dela, u koju spadaju majstori srodnih borilačkih pravaca – AIKIDO, KODO KAN JUDO ili HAPKIDO, ako u momentu polaganja za DRUGI DAN KYOKUSHINJUTSU imaju zvanje aktivnih majstora tih veština nivoa DRUGOG DANA ili višeg stepena.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 377

III) TAMESHIWARI TEST ZA NIVO DRUGOG DANA – KYOKUSHINJUTSU

Zahtevi ovog nivoa TAMESHIWARI testa su složeni i obimni. Testiranje se sprovodi kroz dve grupe demonstracija razornosti predviđenih KARATE udaraca, a to su: TAMESHIWARI KATE i serija pojedinačnih TAMESHIWARI testova razbijanja veće količine crepova „na most".

A) TAMESHIWARI KATE

Za razliku od TAMESHIWARI testova osnovnog majstorskog programa – PRVOG DANA, gde su se udarci testirali pojedinačno uz obavezno izvođenje dva prethodna usporena zamaha da bi kandidat postepeno dostigao koncentraciju za unošenje energije u udarac, testovi nivoa DRUGOG DANA rade se kroz složene akcije sa trenutnom mentalnom pripremom. Konkretno, kandidat će biti okružen sa nekoliko asistenata koji u rukama drže svaki po tri crepa, koje mora da razbije unapred definisanom munjevitom složenom akcijom. Asistente za demonstraciju TAMESHIWARI KATA bira kandidat a predviđeno je da na polaganju odradi tri KATE:

• PRVA TAMESHIWARI KATA – Kandidat stoji u stavu – *kiba dachi*, a levo i desno od njega raspoređena su dva asistenta koji u rukama drže svaki po tri crepa na visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove razbije brzim izvođenjem dva udarca – *tettsui jodan*, u levu i denu stranu, sa slobodnim bočnim kretanjem – *curikomi*.

• DRUGA TAMESHIWARI KATA – Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu a levo, desno i ispred njega, na apsolutno bliskoj distanci, postavljena su tri asistenta koji drže svaki po tri crepa – levi i desni u visini stomaka a srednji u visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem tri vezana udarca: *hiza chudan* (desni u levu stranu) – *hiza chudan* (levi u desnu stranu) – *atami tsuki* (udarac glavom pravo ispred sebe).

• TREĆA TAMESHIWARI KATA – Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu a četiri asistenta koji drže svaki po tri crepa raspoređeni su – po jedan levo i desno, a dvojica ispred kandidata. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem četiri vezana udarca: *mavashi hiji jodan* (desnim laktom iz kontragarda u levu stranu) – *mavashi hiji jodan* (levim lak-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 378

tom iz kontragarda u desnu stranu) – *mavashi hiji joran* (desnim laktom sa iskorakom pravo) – *ushiro hiji chudan ate* (vrhom levog lakta sa okretom u mestu).

B) TAMESHIWARI TESTOVI RAZBIJANJA CREPOVA „NA MOST“

Demonstracija ekstremne razornosti KARATE udaraca razbijanjem veće količine crepova postavljenih sa čvrstim osloncem – „na most“ obuhvata pet statičnih testova u kojima se od kandidata traži da bez prethodnih mentalnih priprema, beskompromisnim zamahom neke od predviđenih udarnih površina, razbije 12 crepova. Udarce izvodi naizmenično desnom i levom rukom (odnosno nogom) po sopstvenom izboru. Testovi su sledeći:

- *hiji oroshi uchi*
- *shotei oroshi uchi*
- *shuto oroshi uchi*
- *tettsui oroshi uchi*
- *sokutto oroshi uchi*

U ovom delu polaganja komisija ima relativno lak zadatak. Kandidat je ili demonstrirao zadovoljavajući nivo razornosti udaraca – ili je pao na ispitu. U slučaju da je prilikom izvođenja TAMESHIWARI testova napravio neki propust može mu se dopustiti da ponovi neuspešni segment.

Takođe napominjem da postoji jedna kategorija kandidata koja se, uz saglasnost komisije, eventualno može osloboditi polaganja TAMESHIWARI testova. To su kandidati koji u vreme polaganja za DRUGI DAN KYOKUSHINJUTSU imaju zvanje aktivnog majstora nekog od KARATE stilova u kome se TAMESHIWARI usavršavanju pridaje posebna pažnja.

IV) BORBENI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN

Ovaj deo polaganja, kao stilska specifičnost KYOKUSHINJUTSU, obavezan je za sve kandidate. Predviđeno je da kandidat odradi TRI BORBE po pravilima SLOBODNIH FORMI – TANTO DORI, u kojima mora da POBEDI. Protivnike određuje komisija, po mogućnosti iz redova majstora koji lično ne poznaju kandidata, dok se suđenje poverava majstoru-instruktoru koji je kandidata izveo na polaganje. Borbe se rade bez vremenskog ograničenja sa kratkim pauzama posle svake:

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 379

• PRVA SLOBODNA BORBA: TANTO DORI – JIU KUMITE
• DRUGA SLOBODNA BORBA: TANTO DORI – JIU KUMITE
• TREĆA SLOBODNA BORBA: TANTO DORI – JIU KUMITE

Posle završenog borbenog dela na komisiji je da konstatuje da li je kandidat u svim borbama ostvario pobedu i na koji način. Ukoliko postoje nedoumice da je u nekoj od borbi protivnik namerno prepustio ili omogućio inicijativu kandidatu, takvu borbu treba poništiti i ponoviti. Takođe, u slučaju jednog poraza, odlukom komisije kandidatu se može pružiti dodatna prilika da tu borbu ponovi. Ovaj deo ispita može proći samo kandidat koji demonstrira apsolutnu superiornost u odnosu na naoružanog protivnika.

V) TEORETSKI DEO POLAGANJA ZA DRUGI DAN

Teoretski deo polaže se kroz neformalni razgovor sa komisijom. Svaki od članova komisije može postaviti kandidatu jedno ili više pitanja na sledeće teme:

TEMA PRVA: Pojavni oblici oružanih napada sa tipologijom i psihopatologijom napadača naoružanog sečivom.

TEMA DRUGA: Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog nožem.

TEMA TREĆA: Taktika osmišljenog samoodbrambenog nastupa prema napadaču naoružanog nožem u realnim uslovima.

TEMA ČETVRTA: Taktičko-tehnički koncept SPECIJALNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA – TANTO DORI.

Kandidat koji je došao do teoretskog dela ispita suštinski je završio svoje polaganje. Posle teoretske rasprave komisija se na kratko povlači da bi uspešan nastup kandidata i formalno potvrdila, a zatim Predsednik komisije u svečanoj atmosferi kandidata proglašava za JU JUTSU MAJSTORA – DRUGOG DANA, čime je ovaj čin okončan.

VI) MAJSTOR DRUGOG DANA

Koliko je za majstorstvo PRVOG DANA važilo pravilo da – „čovek bira veštinu“, gde se samim činom polaganja majstorskog ispita veština i njeni nosioci odužuju prema istrajnosti i privrženosti kandidata, toliko za majstorstvo DRUGOG DANA važi pravilo da – „veština bira čoveka“, jer su zahtevi i

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 380

kriterijumi pomenutog nivoa takvi da neće biti dostupni baš svakom sledbeniku. Izvođenjem na „stazu majstorstva“ veština je ispunila očekivanja kandidata, izdvajajući ga od ostalih ljudi po tome što je na specifičan način postao – „za nijansu mudriji, za nijansu pravedniji i za nijansu respektivniji“ od običnih smrtnika, ali dalje napredovanje u „svetu majstora“ podleže neuporedivo strožim zahtevima. Zato svi oni koji polože za DRUGI DAN zaista imaju razlog da budu zadovoljni – VEŠTINA IH JE ODABRALA.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 381

ČETVRTO POGLAVLJE

PROGRAM POLAGANJA MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU

I) USLOVI KANDIDATURE I SASTAV KOMISIJE

U skladu sa novouvedenim statusnim vrednovanjem majstorskih zvanja u JU JUTSU stilu KYOKUSHINJUTSU kriterijumi polaganja ispita za TREĆI DAN dodatno su definisani a program u mnogome rasterećen. Tako se majstori zainteresovani da polažu za ovaj nivo, prema uslovima kandidature, mogu svrstati u tri kategorije: Prva kategorija su KYOKUSHINJUTSU majstori nivoa DRUGOG DANA koji su u tom statusu aktivno proveli najmanje dve godine i u međuvremenu uspešno završili tehnički seminar JO DORI – BO DORI. Druga kategorija su majstori ostalih borilačkih veština i pravaca nivoa DRUGOG DANA koji su odlučili da svoje dalje napredovanje ostvare u sistemu KYOKUSHINJUTSU. Oni se mogu kandidovati za TREĆI DAN pod uslovom da su u svom osnovnom majstorstvu aktivno proveli najmanje četiri godine, a da su, izučavajući sistem KYOKUSHINJUTSU, završili sve seminare OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA, kao i tehničke seminare SPECIJALNOG PROGRAMA – TANTO DORI i JO DORI – BO DORI. U treću kategoriju spadaju majstori drugih borilačkih veština i pravaca nivoa od TREĆEG DANA pa na više, koji su odlučili da svoje dalje samoodbrambeno usavršavanje delimično ili potpuno ostvare izučavajući sistem KYOKUSHINJUTSU. Za njih važi pravilo da se za paralelno majstorstvo TREĆEG DANA mogu prijaviti čim završe seminare OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA, kao i tehničke seminare SPECIJALNOG PROGRAMA – TANTO DORI i JO DORI – BO DORI.

Svaku pojedinačnu kandidaturu razmatra i potvrđuje SAVET MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU. Lista kandidata se sastavlja i dopunjava na početku kalendarske sezone sa oročenim terminima polaganja. Kandidat koji padne na nekom segmentu ovog nivoa majstorskog ispita, ili se ne pojavi na polaganju, prebacuje se na začelje rang liste ukupnog broja prijavljenih.

Komisiju za polaganje formira SAVET MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU. Njen sastav personalno varira od slučaja do slučaja ali obavezno mora imati pet članova: a) Predsednik komisije – po pravilu to je predsedavajući SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU ili član Saveta koga delegira

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 382

predsedavajući, sa najnižim majstorskim statusom PETOG DANA KYOKUSHINJUTSU; b) Predstavnik borilačke asocijacije „Kyokushinjutsu Savez Srbije“ majstorskog statusa od ČETVRTOG DANA pa na više; c) Majstor-instruktor KYOKUSHINJUTSU stila koji kandidata izvodi na polaganje, majstorskog statusa od TREĆEG DANA pa na više; d) Uvaženi predstavnik drugih borilačkih veština i pravaca majstorskog ranga od ČETVRTOG DANA pa na više, koji je u komisiju uključen na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU; d) Počasni član komisije, majstor stila KYOKUSHINJUTSU ili pozvan iz drugih borilačkih veština, ranga od TREĆEG DANA pa na više, koga može odabrati kandidat.

Komisija prisustvuje svim segmentima polaganja a odluka da li je kandidat položio taj nivo majstorskog ispita ili ne, mora biti jednoglasna. U slučaju da je odluka komisije neusaglašena s većim brojem glasova, kandidatu treba dati prilika da ponovi sporni segment polaganja.

Polaganje majstorskog ispita za TREĆI DAN KYOKUSHINJUTSU je individualni čin, koji se organizuje i sprovodi za svakog kandidata pojedinačno. Sastoji se od četiri dela: TEHNIČKI DEO, TAMESHIWARI TEST, BORBENI DEO i TEORETSKI DEO. Po pravilu, ispit se polaže u celosti. Kandidatu koji sa uspehom položi sve segmente izdaje se diploma MAJSTORA TREĆEG DANA – BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU, overena potpisima i pečatima: predsednika komisije, predstavnika asocijacije „Kyokushinjutsu Saveza Srbije“ i majstora-instruktora koji je izveo kandidata. Ukoliko je majstor aktivni instruktor borilačkih veština uz ime mu se dodaje titula SENSEI. Ispit i diploma se ne naplaćuju što je jedan od ključnih faktora dugoročnog održavanja visokih kriterijuma stila.

II) TEHNIČKI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN

Tehnički deo ovog nivoa majstorskog ispita polaže se kroz dva integralna segmenta: JO DORI – OSNOVNE i SLOŽENE FORME i BO DORI – OSNOVNE i SLOŽENE FORME. Komisija odlučuje da li će kandidat prilikom polaganja odrađivati kompletan tehnički program ili samo neke od zadatih formi što uglavnom zavisi od utiska o njegovoj spremnosti. Prilikom demonstracije tehnike kandidatu asistiraju majstori KYOKUSHINJUTSU koje određuje komisija. Demonstracija tehnike radi se standardnim rekvizitima – palica od plastike ili tvrde gume dužine 60 cm i vežbovna motka dužine 160 – 180 cm, a polažu se:

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 383

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI

- PRVA OSNOVNA FORMA – PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- DRUGA OSNOVNA FORMA – DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- TREĆA OSNOVNA FORMA – TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI
- ČETVRTA OSNOVNA FORMA – ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI

Samo kandidati koji kroz prezentaciju tehničkog JO DORI – BO DORI programa demonstriraju savršenost u realizaciji zahvata, majstorsku rutinu u izvođenju akcija i potpunu usaglašenost tela i duha sa samoodbrambenim nastupom mogu proći ovaj krug polaganja.

Napominjem da postoji jedna kategorija kandidata koja se eventualno, uz saglasnost komisije, može oslboditi obaveze polaganja tehničkog dela, u koju spadaju majstori srodnih borilačkih pravaca – AIKIDO, KODOKAN JUDO i HAPKIDO, ako u momentu polaganja za TREĆI DAN KYOKUSHINJUTSU imaju zvanje aktivnih majstora tih veština nivoa TREĆEG DANA ili višeg stepena.

III) TAMESHIWARI TEST ZA NIVO TREĆEG DANA KYOKUSHINJUTSU

Zahtevi ovog nivoa TAMESHIWARI testa su približno istog obima kao oni koji su elaborirani kroz program polaganja za DRUGI DAN. Testiranje se sprovodi kroz dve grupe demonstracija razornosti predviđenih KARATE udaraca, a to su: TAMESHIWARI KATE i serija pojedinačnih TAMESHIWARI testova razbijanja većih količina crepova postavljenih sa čvrstim osloncem „na most“.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 384

A) TAMESHIWARI KATE

Predviđeno je da kandidat odradi dve složene TAMESHIWARI KATE u kojima su apostrofirani upravo oni KARATE udarci koji se izdvajaju po svojoj upotrebnoj vrednosti u PROGRAMU SPECIJALNIH FORMI SAMOODBRANE. Asistente za demonstraciju TAMESHIWARI KATA bira kandidat a na polaganju će raditi sledeće:

• PRVA TAMESHIWARI KATA – Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu okružen sa četiri asistenta koji u rukama drže svaki po tri crepa postavljena na visini glave. Kandidat ima zadatak da crepove razbije energičnom vezanom akcijom ručnih udaraca u četiri strane: *shotei jodan* (desni u levu stranu) – *shotei jodan* (levi u desnu stranu) – *shotei jodan* (desni pravo ispred sebe) – *shotei jodan* (levi sa punim okretom prema nazad).

• DRUGA TAMESHIWARI KATA – Kandidat stoji u slobodnom borbenom gardu okružen sa četiri asistenta koji u rukama drže svaki po dva crepa na visini stomaka. Kandidat ima zadatak da crepove polomi energičnim izvođenjem četiri vezana nožna udarca u četiri strane: *mae geri chudan* (levom nogom pravo) – *ushiro geri chudan* (desnom nogom unazad) – *ushiro geri chudan* (levom nogom u levu stranu) – *mae geri chudan* (desnom nogom u desnu stranu).

B) TAMESHIWARI TESTOVI RAZBIJANJA CREPOVA „NA MOST“

Demonstracija ekstremne razornosti KARATE udaraca razbijanjem veće količine crepova postavljenih sa čvrstim osloncem – „na most“ obuhvata šest statičnih testova u kojima se od kandidata traži da bez prethodnih mentalnih priprema, beskompromisnim zamahom neke od predviđenih udarnih površina, razbije 12 crepova. Udarce izvodi naizmenično desnom i levom rukom (odnosno nogom) po sopstvenom izboru. Testovi su sledeći:

• *hiji oroshi uchi*
• *shotei oroshi uchi*
• *shuto oroshi uchi*
• *tettsui oroshi uchi*
• *kakatto oroshi uchi*
• *sokutto oroshi uchi*

U ovom delu polaganja komisija ima lak zadatak. Kandidat je ili demonstrirao zadovoljavajući nivo razornosti udaraca – ili je pao na ispitu. U slučaju

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 385

da je prilikom izvođenja TAMESHIWARI testova napravio neki propust, može mu se dopustiti da ponovi neuspešni segment.

Takođe napominjem da postoji jedna kategorija kandidata koja se, uz saglasnost komisije, eventualno može osloboditi polaganja TAMESHIWARI testova. To su kandidati koji u vreme polaganja za TREĆI DAN KYOKUSHINJUTSU imaju zvanje aktivnih majstora nekog od KARATE stilova u kome se TAMESHIWARI usavršavanju pridaje posebna pažnja.

IV) BORBENI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN

Ovaj deo polaganja, kao stilska specifičnost KYOKUSHINJUTSU, obavezan je za sve kandidate. Predviđeno je da kandidat odradi ČETIRI BORBE po pravilima SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI, u kojima mora da POBEDI. Protivnike određuje komisija, po mogućnosti iz redova majstora koji lično ne poznaju kandidata, dok se suđenje poverava majstoru-instruktoru koji je kandidata izveo na polaganje. Borbe se rade bez vremenskog ograničenja sa kratkim pauzama posle svake:

- PRVA SLOBODNA BORBA: JO DORI – JIU KUMITE
- DRUGA SLOBODNA BORBA: JO DORI – JIU KUMITE
- TREĆA SLOBODNA BORBA: BO DORI – JIU KUMITE
- ČETVRTA SLOBODNA BORBA: BO DORI – JIU KUMITE

Posle završenog borbenog dela na komisiji je da konstatuje da li je kandidat u svim borbama ostvario pobedu i na koji način. Ukoliko postoje nedoumice da je u nekoj od borbi protivnik namerno prepustio ili omogućio inicijativu kandidatu, takvu borbu treba poništiti i ponoviti. Takođe, u slučaju jednog ili dva poraza, odlukom komisije kandidatu se može pružiti dodatna prilika da te borbe ponovi. Ovaj deo ispita može proći samo kandidat koji demonstrira apsolutnu superiornost u odnosu na naoružanog protivnika.

V) TEORETSKI DEO POLAGANJA ZA TREĆI DAN

Teoretski deo polaže se kroz neformalni razgovor sa komisijom. Svaki od članova komisije može postaviti kandidatu jedno ili više pitanja na sledeće teme:

TEMA PRVA: Pojavni oblici oružanih napada sa tipologijom i psihopatologijom napadača naoružanog palicom ili dugom motkom (tj. ostalim jednoručnim ili dvoručnim napadnim sredstvima).

TEMA DRUGA: Taktičke pretpostavke uspešne odbrane od napadača naoružanog palicom ili dugom motkom (tj. ostalim jednoručnim ili dvoručnim napadnim sredstvima).

TEMA TREĆA: Taktika osmišljenog samoodbrambenog nastupa prema napadaču naoružanog palicom ili dugom motkom (tj. ostalim jednoručnim ili dvoručnim napadnim sredstvima) u uslovima realnog sukoba.

TEMA ČETVRTA: Suština dalekoistočnih borilačkih principa – SEN, MAAI, ME NO TSUKE, GO NE SEN i DIAI – u uslovima borbe sa protivnikom naoružanim palicom ili dugom motkom (tj. ostalim jednoručnim ili dvoručnim napadnim sredstvima).

TEMA PETA: Taktičko-tehnički koncept SPECIJALNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA JO DORI – BO DORI.

Kandidat koji je došao do teoretskog dela ispita suštinski je završio svoje polaganje. Posle teoretske rasprave komisija se na kratko povlači da bi uspešan nastup kandidata i formalno potvrdila, a zatim Predsednik komisije u svečanoj atmosferi kandidata proglašava za JU JUTSU MAJSTORA – TREĆEG DANA, čime je ovaj čin okončan.

VI) MAJSTOR TREĆEG DANA

Prema drevnoj dalekoistočnoj borilačkoj tradiciji, majstor borenja koji je ovladao SPECIJALNIM FORMAMA SAMOODBRANE i stekao sposobnost da se goloruk suprotstavi naoružanom protivniku, visoko se rangira u odnosu na ostale sledbenike veštine. Jedan prastari zapis iz budističkog manastira Šaolin podseća da takvog majstora moraju da karakterišu sledeće osobine:

„Mora da bude smiren.
Mora da bude hrabar.
Mora da bude oprezan.
Mora da bude stabilan
i staložen o odbrani.
Mora da bude žestok
u kontranapadu.
Mora da bude taktičan
za sve vreme trajanja borbe.“

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 387

Stoga u svim dalekoistočnim stilovima borenja upravo rang TREĆEG DANA označava onu definitivnu, ličnu stabilizaciju u majstorstvu veštine, pa ne treba da čudi što je tradicijom određeno da se tek od ovog nivoa majtori-instruktori oslovljavaju titulom SENSEI[83]. Svesno ili ne, duh ratničke veštine spontano počinje da zrači iz njih. Aludirajući na taj *duh* srednjovekovni japanski samurajski kodeks „Hagakure" kaže: „***Samo ako imaš nešto u sebi, onda si neko i nešto***!" Majstori TREĆEG DANA zaista „imaju to nešto u sebi", svaki na svoj način i u posebnom obliku, što se da više naslutiti nego sagledati. Upravo to treba da bude i ostane temelj na kome će počivati majstorska hijerarhija u sistemu KYOKUSHINJUTSU.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 388

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 389

FUSNOTE

1) **BODO** – Drevni japanski termin koji uopšteno obuhvata sve borilačke – ratničke veštine, izveden kombinovanjem pojmova: **BU** – ratni i **DO** – put.

2) Prilikom navođenja stručne borilačke terminologije koristiću uobičajenu međunarodnu latiničnu transkripciju tradicionalnih japanskih i kineskih izraza.

3) Kriminalni napadi s upotrebom vatrenog oružja spadaju u posebnu problematiku kojom se, ovom prilikom, neću baviti.

4) Na sreću, velika većina majstora i poklonika borilačkih veština nikada i ne dolazi u situaciju da svoje samoodbrambene sposobnosti suprotstavljanja naoružanom napadaču isproba u praksi.

5) **SHAOLINSU** (ŠAOLINSU) — Drevni kineski budistički manastir, nadaleko čuven po imenu Šaolin, lociran u planinskom masivu Songšan, provincija Henan, Severna Kina. Osnovan je u V veku naše ere, a karakterističan je po tome što su u njemu od samog nastanka negovane i usavršavane tradicionalne borilačke veštine kao obavezni sastavni deo monaške prakse. Odigrao je značajnu ulogu u istoriji Kine i Dalekog istoka uopšte. Smatra se izvorištem svih postojećih borilačkih veština Dalekog istoka.

6) **SHAOLIN CHUEN FA** – (ŠAOLIN ĆUEN FA) – Hronološki posmatrano, najstariji ofanzivno-defanzivni borilački sistem baziran na tehnici udaraca rukama i nogama, uspostavljen u manastiru Šaolinsu (VIDI: fusnotu –5). Osnovni borbeni zahvat predstavljao je udarac **stisnutom šakom,** pa je veština ostala poznata pod nazivom **„Umetnost šaolinske pesnice“**. Prenošenjem ove veštine u Japan u XVIII veku nastao je japanski KARATE.

7) **SHAOLIN CHIN NA –** (ŠAOLIN ĆIN NA) – Hronološki posmatrano, najstarija samoodbrambena borilačka veština bazirana na tehnici hvata i poluge (VIDI: fusnotu – 8), uspostavljena u manastiru Šaolinsu (VIDI: fusnotu – 5). Prenošenjem ove veštine u Japan od VII veka pa nadalje, nastala je japanska veština samoodbrane JU JUTSU (Đu Đucu).

8) **poluga** – **u borilačkoj terminologiji –** predstavlja zahvat koji se tehnički realizuje istezanjem ili uvrtanjem zglobova na telu protivnika preko anatom-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 390

ske granice pokretljivosti s ciljem izazivanja nepodnošljivog bola i povreda na ekstremitetima.

9) **SAMURAJSKA RATNIČKA KLASA –** Srednjovekovna japanska vojna aristokratija, uspostavljena kao posebna društvena kategorija između XI i XIII veka od strane profesionalnih ratnika, koja je ostvarila presudan uticaj na celokupnu istoriju i kulturu Japana.

10) **JIGORO KANO –** (ĐIGORO KANO – 1860–1938) – Jedan od najvećih japanskih majstora borilačkih veština. Ostao je zapamćen kao vodeći reformator tradicionalnog borilačkog sistema JU JUTSU, prilagođavajući ga uslovima moderne sportske prakse, čime je doprineo da ovaj segment japanske kulture dostigne popularnost u svetskim razmerama. (VIDI: fusnotu – 12).

11) **KODOKAN –** Najznačajnija naučno-obrazovna institucija za izučavanje japanske borilačke tradicije sa sedištem u Tokiju. Formirao je 1882. godine veliki JU JUTSU majstor Jigoro Kano (VIDI: fusnotu – 10).

12) **JUDO –** (ĐUDO) – „Nenasilni metod" (doslovno „Mekani put"), moderni borilački sport koji je veliki majstor Jigoro Kano (VIDI: fusnotu – 10) izveo iz tradicionalne japanske veštine JU JUTSU. Punu međunarodnu afirmaciju JUDO je stekao 1964. godine, kada je na XVIII Olimpijskim igrama u Tokiju proglašen za olimpijski sport. Danas se svrstava među najpopularnije individualne sportsko-rekreativne aktivnosti u svetu.

13) **KODO KAN JU JUTSU** – (KODO KAN ĐU ĐUCU) – Moderna samoodbrambena borilačka veština koja se upražnjava uz sportski JUDO (VIDI: fusnotu – 12). Naime, reforma tradicionalnih japanskih borilačkih veština, koju je krajem XIX i početkom XX veka sproveo Jigoro Kano (VIDI: fusnotu – 10), prioritetno je bila usmerena u pravcu uspostavljanja novog, međunarodno priznatog sporta, međutim, da se pri tom ne bi u potpunosti zanemario samoodbrambeni značaj veštine, institucija KODO KAN (VIDI: fusnotu – 11) je od početka imala zadatak da paralelno usavršava i ovaj aspekt, za koji je zadržan tradicionalni termin – JU JUTSU.

14) **AIKI JU JUTSU –** (AIKI ĐU ĐUCU) – Moderna samoodbrambena borilačka veština proistekla iz srednjovekovne japanske ratničke tradicije samurajskog klana Takeda-Aizu, odnosno njihove porodične veštine koja je prvobitno nosila naziv DAITO RYU AIKI JU JUTSU. Uspostavio je veliki JU JUTSU majstor Takeda Sokaku (VIDI: fusnotu – 15) krajem XIX i početkom XX veka.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 391

15) **TAKEDA SOKAKU** – (1860 – 1943) – Jedan od najvećih majstora borilačkih veština svih vremena, direktni potomak moćne samurajske porodice Minamoto-Takeda, koja je u kontinuitetu od 1000 godina imala dominantnu ulogu u japanskoj istoriji. Njegov borilački pravac – AIKI JU JUTSU (VIDI: fusnotu – 14) predstavlja sponu između starih i modernih pristupa usavršavanju veštine samoodbrane. Veoma je zaslužan što su mnoge tradicionalne borilačke tehnike drevnih samuraja ostale sačuvane do danas.

16) **Reagovanje na upereno vatreno oružje** – Napominjem da se ideja samoodbrambenog reagovanja na upereni pištolj ili uperenu pušku pojavila još pred kraj XVI veka, kada su u Japan preko evropskih trgovaca i moreplovaca stigle prve „puške kremenjače". Pomenuti faktor predstavljao je presudnu prekretnicu u borbenoj taktici, pa je razvoj borilačkih veština u to doba bio usmeren prema perfekcionističkom zahtevu – da tradicionalni metodi borenja po svaku cenu zadrže primat u odnosu na novouvedeno vatreno oružje. To je u početku imalo smisla, dok su korišćene puške punjene jednim metkom, bez mogućnosti repetiranja, u odnosu na koje se, koliko-toliko, i moglo reagovati na bliskoj distanci ili u uslovima smanjene vidljivosti – sklanjanjem tela kretanjem u stranu, brzim saginjanjem i dr., iz čega je proizašao izvestan broj samoodbrambenih zahvata. Međutim, kako je tehnologija vatrenog oružja napredovala, tako su i ovi zahvati sve više gubili na značaju, zadržavajući se eventualno u domenu reagovanja na neopreznu pretnju uperenim oružjem ili na momenat potezanja oružja, što se do danas zadržalo u mnogim samoodbrambenim školama.

17) **GOSHIN JUTSU –** (GOŠIN ĐUCU) – „Tvrda realna veština", moderni program samoodbrambene obuke koji su 1956. godine osmislili borilački stručnjaci Instituta KODO KAN (VIDI: fusnotu – 11) kao usavršenu varijantu sistema KODOKAN JU JUTSU (VIDI: fusnotu – 13).

18) **AIKIDO –** Uopšteni naziv za grupu modernih japanskih borilačkih stilova izvedenih iz samoodbrambenog sistema AIKI JU JUTSU (VIDI: fusnotu 14 i 60). Najpoznatiji među njima su MODERNI AIKIDO i TRADICIONALNI AIKIDO, koje su uspostavili sledbenici Takeda Sokakua (VIDI: fusnotu – 15), Morihei Ueshibe (VIDI: fusnotu – 42) – 1942. godine i Gozo Shioda –1946. godine.

19) Interesantno je da kineski borilački stručnjaci nikada nisu pokazivali posebno interesovanje za širenje i afirmaciju svoje drevne nacionalne samoodbrambene veštine SHAOLIN CHIN NA (VIDI: fusnotu – 7) u zapadnom sve-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 392

tu. Zato je ova veština do danas ostala relativno zatvorena i gotovo nepoznata većini poklonika dalekoistočne borilačke tradicije izvan kineskog prostora.

20) Treba praviti jasnu terminološku i suštinsku razliku između „nacionalnih pravaca dalekoistočnih borilačkih veština" i „nacionalnih borilačkih veština". Mnoge nacionalne škole borenja, izvan područja istočne Azije, u kojima se usavršava dalekoistočna borilačka metodologija, uzdigle su se na veoma visok nivo koji apsolutno konkuriše kineskim, japanskim, korejanskim i drugim izvornim stilovima, ali su pri tome zadržale sve karakteristične atribute uvezenih metodologija (terminologija, oprema, rekviziti isl.), što je sasvim normalno. Problem nastaje kada neke od tih škola pretenduju da se predstave kao autohtoni nacionalni borilački pravci, bezobzirno negirajući dalekoistočni uticaj neznatnim izmenama u opremi i zaklanjanjem iza nekih lokalnih istorijskih ili kvaziistorijskih autoriteta, što je, najblaže rečeno, neozbiljno.

21) **Prekoračenje nužne odbrane –** pravna kategorija iz oblasti krivičnog zakonodavstva kroz koju zakonodavac određuje uslove koji isključuju ili ublažavaju krivičnu odgovornost.

22) **Uzročno-posledična povezanost samoodbrambenih akcija –** u ovom kontekstu se odnosi na realizaciju principa: „neuspešno primenjeno bacanje – uvod u uspešnu polugu, neuspešno primenjena poluga – uvod u uspešan udarac, neuspešno zadat udarac – uvod u uspešno bacanje."

23) **TAMESHIWARI** – (TAMEŠIVARI) – japanski metod za razvijanje razornosti udaraca i ojačavanje udarnih površina kroz studiozne i kontinuirane treninge razbijanja krutih-tvrdih predmeta (daske, crepovi, cigle i dr.) zadatom KARATE akcijom.

24) **viktimologija** – oblast kriminologije koja tumači uzroke i uslove nastanka krivičnog dela kroz ponašanje žrtve.

25) Rečenica kojom je uvaženi beogradski psihijatr, prof. dr Petar Bokun, otvorio jedan stručni simpozijum na temu – agresivnosti.

26) **ROBIN HUD** – (ROBIN HOOD) – Legendarni engleski nacionalni junak iz XII veka. Ovaj saksonski plemić–odmetnik, neustrašivi zaštitnik nemoćnih i ugnjetenih, postao je sinonim viteških vrlina i pravedne borbe protiv tiranije. Njegovi podvizi poslužili su kao inspiracija mnogim književnim stvaraocima, što ga je svrstalo među najpoznatije *pozitivne likove* svetske literature.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 393

27) ČARLS MENSON – (CHARLES MENSON) – Psihopata i svirepi ubica iz Kalifornije – SAD, koji je svojim monstruoznim zločinom – ritualno masakriranje trudne žene 1969.godine, uzbudio celokupnu svetsku javnost. Istovremeno, od strane dela američke, a kasnije i evropske omladine, Menson je proglašen za „rok idola“, a njegov satanistički pokret „halter-skalter“ prerastao je u organizaciju s širokim krugom pristalica u zapadnom svetu.

28) **iluzija** – (lat. – *illusio*) – čulna obmana, samoobmana, uobrazilja. Zabluda na mentalnom planu, kada um dobija pogrešnu, netačnu, izopačenu sliku stvarnih predmeta ili događaja iz spoljašnjeg sveta. (Predmet koji se opaža realno postoji ali se pogrešno identifikuje).

29) **halucinacija** – (lat. – *hallucinatio*) – priviđanje. Čulno opažanje predmeta ili događaja iz spoljašnjeg sveta koji realno ne postoje. Nastaje kao posledica patološke razdraženosti centralnog nervnog sistema. (Predmet koji se opaža realno ne postoji, ali se doživljava kao da je stvaran).

30) **impulzija** – (lat. – *impulsus*) – podsticaj, težnja, neodoljiv unutrašnji nagon. U ovom kontekstu navedeni pojam treba posmatrati kao potencijalnu silu potisnute, nagomilane agresivnosti.

31) **umišljaj –** Krivično-pravna kvalifikacija koja definiše odnos izvršioca krivičnog dela prema učinjenom delu. Predstavlja *osnov krivične odgovornosti*, zato što ukazuje da je kod izvršioca postojala *svest* da će činjenjem određenog dela izvršiti krivično delo, kao i *volja* – u smislu osmišljene namere da se preduzimanjem konkretne radnje krivično delo izvrši.

32) **„modus operandi“** – („način izvršenja“) – Kriminalistički pojam koji se odnosi na specifičnosti kod načina izvršenja krivičnih dela koje karakterišu, kako određenu kategoriju kriminalaca, tako i svakog kriminalca posebno. Tu kriminalistika polazi od konstatacije da je kod kriminalaca (pre svega profesionalnih) uobičajeno da se opredeljuju samo za onaj način izvršenja krivičnih dela koji im uliva najviše sigurnosti i, po pravilu, od njega nikada ne odstupaju. To je od velikog značaja za kasniju kriminalističku obradu slučaja zato što, s jedne strane, bitno smanjuje krug potencijalnih osumnjičenih a, s druge, ukazuje da li je kod serije sličnih krivičnih dela u pitanju jedan ili više različitih izvršilaca. (Na primer: razbojništvo uz pretnju uperenim nožem, razbojništvo s prethodnim onesvešćivanjem žrtve udarcem tupim predmetom, serija ubistava nožem – ubodom u predelu srca, serija ubistava udarcem sekirom u potiljak i sl.).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 394

33) **neodoljiva potreba za bekstvom –** Mentalna pozadina agresivnosti je strah. Zato je jedna od osnovnih karakteristika agresivnog ponašanja da, paralelno sa nekontrolisanom potrebom za napadom, egzistira i stalna prigušena potreba za bekstvom. U gotovo svim situacijama, kada se agresivnom napadaču predoči ili suprotstavi ozbiljan otpor, ofanzivnu nameru smenjuje strah, što napadača podsvesno prisiljava da odustane od ofanzivnih namera i počne da se povlači i beži.

34) **stupor** – Stanje ukočenosti, obamrlosti i neosetljivosti u fizičkom i mentalnom smislu. Mada je svest kod osoba u stanju *stupora* budna, one nemaju mogućnost za komunikaciju i reagovanje prema spoljašnjoj sredini, zbog potpune mentalne blokade.

35) **SAKKI –** U tradicionalnoj japanskoj kulturi pod ovim pojmom podrazumevalo se, u širem smislu, emitovanje intenzivnog emotivnog naboja, kao posebnog oblika ispoljavanja vitalne KI-energije (VIDI: fusnotu – 46), koju jedna osoba, u posebnim životnim situacijama, zrači prema svojoj okolini. Ta energija može biti pozitivna – kao što je, na primer, ljubav, ili negativna, kao što je mržnja. Teorija borilačkih veština u prvi plan stavlja negativni – SAKKI, opisujući ga kao „*ubilački duh*“ ili **„***vetar zla*“, koji odražava nameru napadača i prethodi njegovoj ofanzivnoj akciji. Smatra se da iskusni majstori sa sigurnošću mogu da ga osete unapred, procenjujući njegov intenzitet, kao i trenutak kada će kulminirati oslobađajući se kroz napad, da bi u borbi parirali na najoptimalniji način. S druge strane, emitovanje intenzivnog ofanzivnog SAKKI-ja se uvežbava i kao sastavni deo borilačke tehnike, što ima za cilj da odrazi nepokolebljivi duh borca koji ulazi u sukob, čak do te mere da s njim može da zastraši i paralište svog protivnika.

36) **SUN TZU** – (SUN CU) – Kineski filozof i ratni teoretičar iz V veka pre naše ere, najveći teoretičar ratne doktrine svih vremena, postavio temelje učenja vojne strategije i taktike.

37) **MIYAMOTO MUSASHI** – (MIJAMOTO MUSAŠI – 1584–1645) – Najpoznatiji samuraj u japanskoj istoriji. Pronašao i usavršio posebnu tehniku upotrebe japanskog mača. Takođe, dao je i veliki doprinos unapređenju teorije borilačkih veština Dalekog istoka. Upotrebnu vrednost svojih taktičko-tehničkih postavki proverio je i potvrdio u više od šezdeset dvoboja.

38) **Zen** – Japanska interpretacija kineske Čan budisticke filozofije. Tema kojom sam se opširno bavio u svojim prethodnim knjigama. (VIDI: bibliografiju).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 395

39) **TAISEN DESHIMARU**– (TAISEN DEŠIMARU) – Jedan od najpoznatijih savremenih učitelja i teoretičara japanske Zen filozofije. U svojim radovima posebno se bavio problemom odnosa Zena i tradicionalnih japanskih borilačkih veština (VIDI: bibliografiju).

40) **KYOKUSHINKAI KARATE** – (KJOKUŠINKAJ KARATE) – Jedan od najpoznatijih KARATE stilova u svetu, karakterističan po brutalnim pravilima borbe bez zaštitne opreme. U tehničkom smislu predstavlja mešavinu korejanskih i klasičnih japanskih stilova, s elementima izvorne borilačke metodologije kineskog budističkog manastira Šaolin (VIDI: fusnotu – 5). Osnovao ga je veliki japanski majstor Masutatsu Ojama (1923–1994) početkom pedesetih godina XX veka.

41) Programom SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU nije obuhvaćena razrada samoodbrambenog reagovanja na napade i pretnje uperenim *vatrenim oružjem* (pištolj-puška). Moj stav je da se ovakve vrste napada, po situacionim i taktičkim karakteristikama do te mere razlikuju od pojavnih oblika napada **„***hladnim oružjem***"**, da ne mogu biti svrstani u istu edukativnu, odnosno, programsku kategoriju.

42) **MORIHEI UESHIBA** – (MORIHEJ UEŠIBA – 1883–1969) – Jedan od najvećih i, svakako, najpoznatijih JU JUTSU majstora, učenik Takeda Sokakua (VIDI: fusnotu – 15), tvorac MODERNOG AIKIDOA (VIDI: fusnotu – 18).

43) **TAKUAN SOHO** – (1573–1645) – srednjovekovni japanski učitelj Zena (VIDI: fusnotu – 38) i tradicionalne veštine mačevanja, postavio temeljna učenja u „*filozofiji borilačkih veština*".

44) **prof. dr ZORAN ĆIRKOVIĆ –** Doajen jugoslovenskih borilačkih sportova i jedan od osnivača Katedre za borilačke veštine i sportove „Fakulteta za fizičku kulturu" Univerziteta u Beogradu. Kao vrstan sportski stručnjak ostvario je vrhunske rezultate u trenerskom radu, između ostalog, bio je trener proslavljenog jugoslovenskog reprezentativca Mate Parlova, olimpijskog i svetskog šampiona u boksu, kao i nekoliko generacija nacionalnih šampiona u rvanju i JUDO-u.

45) **REALNI AIKIDO –** Poseban, nezavisni pravac u AIKIDO veštini (VIDI: fusnotu – 18 i 79) koji je sedamdesetih godina XX veka uspostavio beogradski majstor Ljubomir Vračarević. Do danas, ova veština je stekla veliku popu-

larnost i brojne sledbenike u dvadesetak zemalja širom sveta, izjednačavajući se po značaju s istorodnim izvornim japanskim stilovima.

46) **KI** – (kineski ĆI) – Prema učenju kineskih taoista, koji su ostvarili presudan uticaj na tradicionalnu japansku filozofsku misao, KI je *vitalna energija* koja kruži telom svih živih bića kao jedan od osnovnih pojavnih oblika sveukupne univerzalne energije. Inače, ovo je tema kojom sam se opširno bavio u svojim prethodnim knjigama (VIDI: bibliografiju).

47) **„udarački stres" –** Specifičan oblik mentalnog opterećenja koji se pojavljuje u trenutku koji prethodi izvođenju udarca punim intenzitetom. Naime, brojni problemi koji jednom borcu u fazi neposrednog izvođenja akcije nesvesno okupiraju misli (na primer: – Da li je baš sad pravi trenutak za napad? – Da li će protivnik odbraniti ovaj udarac? – Da li ću se povrediti ako se sada sudarim sa protivnikom? – Šta ako protivnik kao kontru preduzme to i to?) doprinose da se većina udaračkih zahvata realizuje polovično, odnosno na način koji u slučaju neuspeha ostavlja dovoljno manevarskog prostora za izvlačenje. Takav pristup sukobu obično vodi ka porazu, imajući u vidu da samo beskompromisna akcija punog energetskog intenziteta ostvaruje pozitivan borbeni učinak. Stanje sličnog mentalnog opterećenja pojavljuje se i kod uvežbavanja TAMESHIWARI tehnike (VIDI: fusnotu – 23), gde je kandidat suočen s gomilom crepova, dasaka ili cigli koje treba da polomi zadatom KARATE tehnikom. I tu će se svako, čak i minimalno prenemaganje (zbog straha od povrede ili neuspeha), negativno odraziti na učinak izvedenog udarca, što se kao problem veoma uspešno prevazilazi sistematskim TAMESHIWARI usavršavanjem, postepeno osposobljavajući kandidata da u svakoj prilici bude u stanju da udaračke akcije realizuje s punim intenzitetom, bez mentalnih kočnica.

48) „KYOKUSHINJUTSU – METOD SAMOODBRANE" – („Narodna knjiga"/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine) – II Poglavlje – odeljak: „Etički i krivično-pravni aspekti upotrebe veštine Kyokushinjutsu u realnoj borbi" – str. 126–134, kao i: „BUDISTIČKI MANASTIR ŠAOLINSU" – („Narodna knjiga" – „Štamparsko izdavačka kuća Zagorac"/Beograd/2002.godine) – III Poglavlje – odeljak: „Etika monaha-ratnika" – str. 181–187.

49) U periodu kada sam obrađivao ovu temu, početkom 2002. godine, na snazi je bio „Krivični zakon SR Jugoslavije". U međuvremenu, taj zakon je nekoliko puta menjan, što u konkretnom slučaju nije od bitnog značaja, imajući u

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 397

vidu da su stavke koje se odnose na instituciju „nužne odbrane“ uglavnom ostale nepromenjene.

50) Treba imati u vidu da incidenti ovakve vrste najčešće ostaju neprijavljeni. Savladani naoružani napadači, čak i kada pretrpe povredu, o tome najradije ćute jer bi, u suprotnom, morali nekako da obrazlože zašto su potezali oružje. S druge strane, ni akteri odbrane nisu baš bili voljni da se izlažu eventualnim nepotrebnim problemima sa zakonom, pre svega, zbog veoma prisutnog nepoverenja u pravosuđe.

51) **IČUAN –** (ICHUAN) – Srednjovekovni japanski učitelj mačevanja, koji uz Tekuana (VIDI: fusnotu – 43), takođe, spada među najznačajnije ličnosti koje su postavile teoretske temelje „*filozofije dalekoistočnih borilačkih veština*“.

52) Deo iz izlaganja advokata Tome File na promociji knjige „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“, u Beogradu, oktobra 1999. godine.

53) Polovinom XIX i početkom XX veka, na elitnim nemačkim univerzitetima veoma je popularan bio običaj održavanja dvoboja „stiletima“, s pravilima koja su suparnicima dozvoljavala samo sečenja i ubadanja u predelu lica. Učešće u takvim incidentima smatrano je za stvar prestiža, pre svega, među studentima aristokratskog porekla, a ožiljci zadobijeni tom prilikom isticani su s posebnim ponosom.

54) Za proteklih 46 godina, koliko se bavim izučavanjem borilačkih veština, susreo sam samo nekoliko pravih majstora za borbu nožem. Pouzdano znam da u skladu s visokim majstorskim etičkim principima ni jedan od njih nikada nije došao u situaciju da zloupotrebi to svoje specifično znanje.

55) Poluga na laktu – hiji jime – je jedan od bazičnih zahvata sistema KYOKUSHINJUTSU, koji se detaljno razrađuje na početničkom nivou, kroz ČETVRTU i ŠESTU – OSNOVNU samoodbrambenu FORMU. (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“, „Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine – str. 156, str. 162, str. 272–276.)

56) Završni zahvat ove SPECIJALNE FORME preuzet je iz ČETVRTE FORME – OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU. (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“, „Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine – str. 157).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 398

57) **„nadintelektualna – iskustvena spoznaja“** – Način sticanja odbrambenih sposobnosti koji je u filozofiji borilačkih veština Dalekog istoka najviše potenciran. To se odnosi na one momente borbenog procesa koji se verbalno ne mogu objasniti i obrazložiti, a tiču se neposrednog donošenja odluke o konkretnoj akciji. Da bi se u edukativnoj praksi izbegao problem „objašnjavanja neobjašnjivog“, učenike treba u kontrolisanim okolnostima permanentno izlagati situacijama u kojima dominantni borbeni problemi najviše dolaze do izražaja da bi, na osnovu sopstvenog iskustva, bez svesne intervencije uma opterećenog željom ili namerom, došli do spontane spoznaje o optimalnim načinima reagovanja.

58) **WU VEI** – (VU VEJ) – **„NE DELANJE“** – Drevni taoistički princip „*aktivne neremećuće delatnosti*“. To je ono delanje do koga dolazi spontano, bez napora, to jest, delanje koje izvire prirodno – „*samo iz sebe*“. (Za širu informaciju VIDI: D.M.Filipović – „Budistički manastir Šaolinsu“ – „Narodna knjiga“/„Izdavačko štamparska kuća Zagorac“/Beograd/2002. godine, str. – 95, 99, 119, 136, 174, 184).

59) **Zen-budistička meditacija** – Specifičan sistem vežbi namenjen unapređenju mentalnih sposobnosti, koji je razvijen u kineskom budističkom manastiru Šaolinsu (VIDI: fusnotu – 5) pod nazivom Čan. Prenošenjem ovog učenja u Japan, u XII veku uspostavljena je Zen-filozofija (VIDI: fusnotu – 38), čije se učenje u osnovi svodilo na praktikovanje vežbi mentalne usredsređenosti do dostizanja korenitih promena u svesti sledbenika, odnosno dostizanja nivoa prosvetljene mudrosti. Ovo učenje presudno se odrazilo na filozofiju dalekoistočnih borilačkih veština, što je tema kojom sam se opširno bavio u svojim prethodnim knjigama (VIDI: – bibliografiju).

60) **AIKI** – Filozofski princip na kome se zasnivala borilačka veština japanskog srednjovekovnog samurajskog klana Takeda-Aizu, DAIO RYU AIKI JU JUTSU. Pojam – AI – u bukvalnom prevodu znači susret – usklađivanje, dok je pojam KI – naziv za univerzalnu vitalnu energiju (VIDI: fusnotu – 46), tako da se složeni pojam AI-KI može definisati kao: pravovremeno i adekvatno borbeno reagovanje fizičkim i mentalnim usklađivanjem s akcijom protivnika.

61) Podsećam da se OSNOVNI SAMOODBRAMBENI PROGRAM – KYOKUSHINJUTSU primarno bavi reagovanjem protiv nenaoružanog napadača na apsolutno bliskoj distanci – „hvat pozicije“, tako da se većina taktičko-tehničkih iskustava ovog programa, uz neznatne izmene i prilagođavanja, mogu primeniti i u uslovima borbe s protivnikom naoružanim nožem, u nepla-

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 399

niranim problematičnim situacijama koje obično proizilaze iz grčevitog stezanja uhvaćene napadačeve ruke koja nosi sečivo.

62) **RDB** – Resor Državne Bezbednosti – Zvanični naziv kontraobaveštajne Službe Republike Srbije u periodu od 1992. do 2002. godine.

63) **KIAI** – Trenutno i usmereno oslobađanje vitalne – KI energije (VIDI: fusnotu – 46), kao proces objedinjenog fizičkog i mentalnog delovanja prema protivniku. Jedan od načina njegove manifestacije je i gromoglasan ratnički krik neposredno pred ulazak u borbu što je u stvari svojevrstan SAKKI (VIDI: fusnotu – 35).

64) **STANLEY KUBRICK–** (STENLI KJUBRIK – 1928–1999) – proslavljeni američki filmski fežiser, jedno od najvećih imena svetske kinematografije.

65) **„sve teče – sve se menja“** – (st.grčki: **„panta rei“**) – misao čuvenog antičkog grčkog filozofa Heraklita (oko 536–470 godine p.n.e.).

66) **atavizam** – sličnost sa dalekim precima – slučaj kada se kod potomaka pojave fizičke i mentalne osobine njihovih davnih pra-pra predaka.

67) Bacanje – **ippon seoi nage** – je jedan od bazičnih zahvata sistema KYOKUSHINJUTSU, koji se razrađuje na početničkom nivou kroz DRUGU OSNOVNU samoodbrambenu FORMU (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“/„Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine – str. 147–148, 260–263).

68) Kompletan taktičko-tehnički koncept **prelazne** i **završne faze** ove SPECIJALNE FORME preuzet je iz DRUGE FORME – OSNOVNOG SAMOODBRAMNENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“/„Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine – str. 147–149).

69) Završni zahvat ove SPECIJALNE FORME preuzet je iz PRVE FORME – OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU, koji se razrađuje na početničkom nivou (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“/„Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/Beograd/2010. godine – str. 144–145).

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 400

70) Završni zahvat ove SPECIJALNE FORME preuzet je iz ŠESTE FORME – OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA KYOKUSHIN-JUTSU, koji se razrađuje na početničkom nivou (VIDI: „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“/„Narodna knjiga“/Beograd/1999. godine – Metaphysica/ Beograd/2010. godine – str. 163–165).

71) Bez izvođenja prelazne poluge na zglobu šake, što je u situaciji reagovanja na napad palicom u taktičko-tehničkom smislu suvišno i nepotrebno.

72) Napominjem da dovršavajući udarci koje u SLOBODNIM SPECIJALNIM FORMAMA realizuje odbrana obavezno treba da budu kontrolisani zato što zaštitna oprema koju koristi napadač nije dovoljno otporna na predviđene razorne tehnike usavršene metodom TAMESHIWARI (VIDI: fusnotu – 23).

73) **JNA** – Jugoslovenska Narodna Armija – zvanični naziv jugoslovenskih oružanih snaga do raspada države 1992. godine.

74) **DUŠAN RAKIĆ – „BRAJEN“** – (1940–1976). Jedan od prvih jugoslovenskih KARATE majstora, osnivač i dugogodišnji trener beogradskog KARATE kluba „Radnički“. U borilačkim krugovima ostao je zapamćen po eksperimentima i istraživanjima koje je sprovodio u KARATE veštini, insistirajući upravo na tehnikama i stilskim varijetetima koji nisu bili praktikovani u drugim klubovima. Poginuo je u jednoj ronilačkoj ekspediciji 1976. godine.

75) **shinai** – (šinaji) – specifično japanski borilački rekvizit načinjen od uzdužno spojenih letvica od bambusa, dužine 120 – 160 cm, namenjen da u praksi uvežbavanja borbe s oružjima zameni mač ili motku, imajući u vidu da su udarci ovim sredstvom bezopasni po život i telo.

76) **KENDO** – Specifično japanska, moderna sportsko-takmičarska borilačka veština, proizašla iz tradicionalne japanske veštine mačevanja – KEN JUTSU, u kojoj umesto pravog ili drvenog mača borci, odnosno takmičari, koriste – *shinai* (VIDI: fusnotu – 75).

77) Rangiranje majstora borilačkih veština po DAN stepenima je tekovina novijih vremena, koju je prvi zvanično uveo Jigoro Kano (VIDI: fusnotu – 10) u svom sistemu KODO KAN (VIDI: fusnotu – 11) krajem XIX – početkom XX veka, što je spontano prihvaćeno u svim japanskim borilačkim veštinama. U prvo vreme, rangiranje je vršeno na pet majstorskih DAN nivoa, sve do 1956. godine, kada je uvedeno još pet dodatnih DAN rangova, tako da je osnivači-

ma novih škola i stilova koje se naslanjaju na japansku borilačku tradiciju ostavljena mogućnost slobodnog izbora: da li će rangiranje svojih majstora vršiti po staroj ili po novoj podeli.

78) Metod KYOKUSHINJUTSU prvi put je javno predstavljen na demonstraciji u „Svetskom Centru za Realni Aikido i Ju Jutsu“ (VIDI: fusnotu – 45) 1975. godine. U početnoj fazi razvoja praktikovan je u neformalnim borilačkim grupama, sve do 1977. godine, kada je osnovan „Kyokushinjutsu klub – Beograd“. Kao nova samoodbrambena stilska forma proglašen i verifikovan od strane „Kongresa evroazijskih majstora borilačkih veština“ na zasedanju u Rusiji 1998. godine, a 2004. godine prihvaćen je od strane Šaolina (VIDI: fusnota – 5) kao „Srpski šaolinski pravac“ pod imenom Dju Džen Šu (kako se inače tri karaktera Kyoku Shin Jutsu izgovaraju na kineskom jeziku). Dalja afirmacija stila vezana je za priznavanje od strane „Ogranka za borilačke veštine – Evropske kuće slavnih“ 2007. godine, a 2010. godine registrovana je nacionalna stilska asocijacija „Kyokushinjutsu Savez Srbije“.

79) **Soke LJUBOMIR VRAČAREVIĆ –** svakako najpoznatiji jugoslovenski i srpski AIKIDO majstor. Tvorac nezevisnog stilskog pravca u AIKIDO veštini – REALNI AIKIDO (VIDI: fusnota – 45).

80) **SAVET MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU** – Jedino i osnovno telo koje može odlučivati o sudbini stila, odnosno, pitanjima od značaja za razvoj i opstanak KYOKUSHINJUTSU. Konstituisano je kao neformalna grupa, sastavljena od svih aktivnih majstora, kao nosilaca stila, a zasnovano je na majstorskoj etici i stilskoj privrženosti s pravom izjašnjavanja po strogoj hijerarhiji po principu – „jedan DAN – jedan GLAS“.

81) Od promocije statusnih promena majstorskih zvanja na SAVETU MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU, januara 2011. godine, hijerarhija u stilu i kriterijumi unapređenja nivoa kandidata izgledaju ovako:

• PRVI DAN – KYOKUSHINJUTSU OSNOVNI SAMOODBRAMBENI PROGRAM. Kriterijumi i obim polaganja ostaju isti kao što su bili i do sada prema programu koji je detaljno iznesen u prvom i drugom izdanju knjige „Kyokushinjutsu – metod samoodbrane“ („Metaphysica“/Beograd/2010. god.) Napominjem da se novopromovisanim majstorima, koji se odluče za aktivni instruktorski rad, uz ime dodeljuje niža instruktorska titula – SENPAI.

• DRUGI DAN – KYOKUSHINJUTSU SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE – TANTO DORI. Polaže se prema programu koji je detaljno iznesen

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 402

u drugom izdanju ove knjige. Napominjem da majstori, aktivni instruktori stila, koji polože za ovaj nivo, zadržavaju nižu instruktorsku titulu – SENPAI.

• TREĆI DAN – KYOKUSHINJUTSU SPECIJALNE FORME SAMOODBRANE – JO DORI i BO DORI. Polaže se prema programu koji je detaljno iznesen u drugom izdanju ove knjige. Napominjem da se majstorima, aktivnim instruktorima stila, koji polože za ovaj nivo, uz ime dodeljuje instruktorska titula – SENSEI (VIDI: fusnotu – 83).

• ČETVRTI DAN – KYOKUSHINJUTSU OFANZIVNE FORME SAMOODBRANE. Polaže se po programu koji ću detaljno izneti u trećoj knjizi Kyokushinjutsu koju spremam za štampu. Ovaj nivo u potpunosti je posvećen višim nivoima samoodbrambene nadgradnje JU JUTSU majstora kroz izučavanje i usavršavanje adekvatno prilagođenog KARATE programa. U dosadašnjoj praksi, ČETVRTI DAN je po pravilu dodeljivan samo KYOKUSHINJUTSU majstorima koji su istovremeno imali i majstorski status u KARATE veštini, ali će se nadalje obuka kandidata predviđenih da polažu za ovaj nivo sprovoditi po unapređenom sistemu treninga koji je blagovremeno dostavljen instruktorskom timu. Majstori – aktivni instruktori stila, koji polože za ovaj nivo, zadržavaju instruktorsku titulu – SENSEI.

• PETI DAN – KYOKUSHINJUTSU ORUŽANE FORME SAMOODBRANE: BO JUTSU – TANTO JUTSU – SHURIKEN JUTSU. Oružane forme su tema moje sledeće knjige u kojoj će detaljno biti iznesen i program polaganja za ovaj nivo. U međuvremenu polaganja za PETI DAN održavaću lično, kao i do sada, isključivo u Šaolinu, po šaolinskom KUNG FU programu. Napominjem da se majstorima, aktivnim instruktorima stila, koji polože za ovaj nivo, uz ime dodeljuje visoka instruktorska titula – SHIHAN.

• ŠESTI DAN – Počasni nivo namenjen nosiocima razvoja i širenja KYOKUSHINJUTSU stila, vodećim majstorima instruktorima – SHIHANIMA. Dodeljuje se na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU kao nagrada za konkretna afirmativna dostignuća na organizacionom, funkcionalnom, akademskom i propagandnom planu.

• SEDMI DAN – Viši počasni nivo namenjen nosiocima razvoja i širenja KYKOUSHINJUTSU stila, vodećim majstorima instruktorima – SHIHANIMA. Dodeljuje se na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU kao nagrada za konkretna afirmativna dostignuća na organizacionom, funkionalnom, akademskom i propagandnom planu. Vodeći majstori-instruktori kojima je ukazana čast da im se dodeli nivo SEDMOG DANA do kraja života zadržavaju instruktorsku titulu – SHIHAN, čak i kada se povuku iz aktivnog bavljenja veštinom.

• OSMI DAN – Počasni status koji se nudi značajnim ljudima iz sveta borilačkih veština za doprinos razvoju i široj afirmaciji stila KYOKUSHINJUTSU. Dodeljuje se na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU kao nagrada za konkretnu podršku i dostignuća na organizacionom, funkcionalnom, akademskom i propagandnom planu, koji prevazilaze stilske i nacionalne okvire.

• DEVETI DAN – Najviši počasni status koji se nudi značajnim ljudima iz sveta borilačkih veština za doprinos razvoju i široj afirmaciji stila KYOKUSHINJUTSU. Dodeljuje se na predlog SAVETA MAJSTORA KYOKUSHINJUTSU kao nagrada za konkretnu podršku i dostignuća na organizacionom, funkcionalnom, akademskom i propagandnom planu, koji prevazilaze stilske i nacionalne okvire.

• DESETI DAN – Počasni status, tradicionalno rezervisan za tvorca novoizvedenog borilačkog stila, sa titulom – SOKE. Kasnije namenjen odabranom kandidatu koji će ga zameniti na liderskoj majstorskoj poziciji. Smatra se validnim ako je potvrđen i verifikovan bar od tri kompetentne internacionalne borilačke asocijacije ili od ranije afirmisanih stilskih organizacija.

82) U ranijoj praksi stila KYOKUSHINJUTSU, do 2011. godine, kriterijumima polaganja za nivo DRUGOG DANA bio je obuhvaćen kompletan program SPECIJALNIH FORMI SAMOODBRANE: TANTO DORI, JO DORI i BO DORI. Zbog tako obimnih zahteva data je solucija da se proces polaganja odvija sukcesivno, segment po segment, što se razvlačilo na postupak koji je trajao po nekoliko godina. U tadašnjim uslovima rangiranja majstorskih statusa to je imalo smisla jer je nivo DRUGOG DANA KYOKUSHINJUTSU objektivno bio izjednačen sa nivoima TREĆEG i ČETVRTOG u ostalim istorodnim stilovima. Prelaskom na moderno rangiranje majstorskih statusa od PRVOG do DESETOG DANA program za DRUGI DAN je bitno smanjen po obimu, to jest, razdeljen je na dva statusna nivoa.

83) **SENSEI –** Japanski termin koji u bukvalnom prevodu znači – „onaj koji je duhovno rođen pre drugih“. Upotrebljava se kao izraz poštovanja prema osobama koje nekoga savetuju ili podučavaju (profesori, učitelji, lekari, advokati, stručni konsultanti).U borilačkim veštinama uobičajeno se prevodi kao „učitelj borenja“ – „glavni instruktor“, ali i u proširenom značenju kao – „**onaj koji prenosi duh veštine**“.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 404

BIBLIOGRAFIJA

1. Morihei Ueshiba – UMEĆE MIRA – „Global book“ – Novi Sad – 1995.
2. D.T. Suzuki – ZEN I SAMURAJI – IP „Svetovi“ – Novi Sad – 1992.
3. Inazo Nitobe – BUŠIDO – B. Stanić – Beograd – 1984.
4. D.M. Filipović – BUDISTIČKI MANASTIR ŠAOLINSU – „Narodna knjiga“/IGP „Zagorac“ – Beograd – 2002.
5. Sun Tzu – UMEĆE RATOVANJA – „Global book“ – Novi Sad – 1995.
6. Mijamoto Musaši – PET KRUGOVA – „Dečje novine“ – G. Milanovac – 1988.
7. Prof. Dr. Zoran Ćirković – DUH BORENJA – Beograd – 2003.
8. Taisen Deshimaru – ZEN I BORILAČKE VEŠTINE – „Babun“ – Beograd – 2005.
9. Prof.Dr. Petar Bokun – AGRESIJA KAO PSIHOPATOLOŠKI FENOMEN SOCIJALNOG ŽIVLJENJA (radovi i predavanja)
10. Špadijer-Džinić Jelena – SOCIJALNA PATOLOGIJA – Beograd – 1988.
11. Z. Šeparović – KRIMINOLOGIJA I SOCIJALNA PATOLOGIJA – Zagreb – 1987.
12. Prof. Dr. Ljubisav Nešić – KRIVIČNO PRAVO – Beograd – 1995.
13. Nikola Srzentić i Dr. Ljubiša Lazarević – KOMENTAR KRIVIČNOG ZAKONA SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE – „Savremena administracija“ – Beograd – 1995.
14. SAMOODBRANA – Glavna Uprava Milicije – MUP FNRJ – Beograd – 1951.
15. Toshishiro Obata – SAMURAI AIKIJUTSU – Dragon books – USA – 1990.
16. Konstantin Momirović – JUDO I JU JITSU – 1958.
17. Gozo Shioda – AIKIDO – „Mladost“ – Zagreb – 1977.
18. Vračarević Ljubomir – Kurtović Mihajlo – ODBRANA OD NOŽA – „Sportska knjiga“ – Beograd – 1983.
19. Ljubomir Vračarević – REALNI AIKIDO – SCRA – Beograd – 1996.
20. Masutatsu Oyama – THIS IS KARATE – Tokyo – 1975.
21. Yang Jwing Ming – SHAOLIN CHIN NA – „Unique publications“ – USA – 1982.
22. Prof.Dr. Zoran Ćirković – TEORIJA BORENJA – Beograd 2006.
23. D.M. Filipović – KYOKUSHINJUTSU – METOD SAMOODBRANE – „Narodna knjiga“ – Beograd – 1999.

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 405

SADRŽAJ:

PREDGOVOR RECENZENTA 5
UVOD 9
PRVO POGLAVLJE: O POTREBAMA NADGRADNJE OSNOVNOG SAMOODBRAMBENOG PROGRAMA 11
FORMALNI I PRAKTIČNI PRISTUP TRADICIONALNOM SAMOODBRAMBENOM KONCEPTU 11
ISTORIJSKI OSVRT 13
METODOLOŠKE OSOBENOSTI SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU 15
UVOĐENJE OBAVEZNIH TEHNIKA DOVRŠAVAJUĆIH UDARACA 16
USAVRŠAVANJE RAZARAJUĆIH UDARACA 17
OSPOSOBLJAVANJE ZA REAGOVANJE NA SVAKI OBLIK NAPADA 18
UVEŽBAVANJE SLOBODNIH BORBI SA NAORUŽANIM PROTIVNIKOM 18

DRUGO POGLAVLJE: ORUŽANI NAPAD 19
POJAVNI OBLICI ORUŽANOG NAPADA 19
NESKRIVLJENI NEPREDVIDIVI ZADES 20
NESKRIVLJENI PRETPOSTAVLJENI ZADES 20
OČEKIVANE NASILNE SITUACIJE 21
PROFESIONALNE PRETPOSTAVLJENE NASILNE SITUACIJE 21
NAORUŽANI NAPADAČ 22
FRUSTRIRANI NAORUŽANI NAPADAČ 23
PSIHOPATOLOŠKI TIP NAORUŽANOG NAPADAČA 23
KRIMINOGENI NAORUŽANI NAPADAČ 24
ORUŽJE NAPADA 25

TREĆE POGLAVLJE: ODBRANA OD ORUŽANOG NAPADA 27
TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNOG SAMOODBRAMBENOG REAGOVANJA 27
SPOSOBNOST SAMOODBRAMBENOG SUPROTSTAVLJANJA 29
STRATEGIJA DEFANZIVNOG NASTUPA (TAKTIČKO UVOĐENJE U BORBU) 32
UPLAŠITI PROTIVNIKA 33
ZAMORITI PROTIVNIKA 34
ZAVARATI PROTIVNIKA 35

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 406

ČETVRTO POGLAVLJE:
SPECIJALNE FORME KYOKUSHINJUTSU 36
METODOLOŠKI KONCEPT 36
OSNOVNE SPECIJALNE FORME 36
SLOŽENE SPECIJALNE FORME 39
SLOBODNE SPECIJALNE FORME 41
TEHNIČKI ZAHVATI SPECIJALNIH FORMI 44
TEHNIKA BORBENOG KRETANJA 45
TEHNIČKI ZAHVATI BLOKIRANJA NAPADA 45
TEHNIČKI ZAHVATI POLUGA 46
TEHNIKA UDARACA 47
TEHNIČKI ZAHVATI BACANJA I OBARANJA 48

PETO POGLAVLJE: ETIČKI I KRIVIČNO-PRAVNI ASPEKTI KORIŠĆENJA SPECIJALNIH FORMI SAMOODBRANE U REALNIM USLOVIMA 49
PREDRASUDE PRAVOSUĐA 49
NEDOREČENOST ZAKONODAVCA 50
UMESTO PRAVNE SIGURNOSTI – SAMO ETIČKA SATISFAKCIJA 52

PRVI DEO
TANTO DORI – VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA NOŽEM 57
PRVO POGLAVLJE: NOŽ 59
„GUJA IZ POTAJE“ 59
PSIHOPATOLOGIJA PRIVRŽENOSTI SEČIVU 60
TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD SEČIVA 62

DRUGO POGLAVLJE: TANTO DORI – OSNOVNE FORME 64
METODOLOŠKI UVOD 64
UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI 65
PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI 65
ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – TANTO DORI 66
PRVA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 67
DRUGA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 71
TREĆA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 80
ČETVRTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 88
PETA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 95
ŠESTA OSNOVNA FORMA – TANTO DORI 101

TREĆE POGLAVLJE: TANTO DORI – SLOŽENE FORME 109
METODOLOŠKI UVOD 109
PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 111
PRVA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 111

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 407

PRVA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 115
PRVA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 119
DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 122
DRUGA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 122
DRUGA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 125
DRUGA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 128
TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 130
TREĆA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 130
TREĆA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 132
TREĆA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 135
ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 137
ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 137
ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 140
ČETVRTA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 143
PETA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 145
PETA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 145
PETA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 148
PETA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 150
ŠESTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – TANTO DORI 152
ŠESTA GRUPA TANTO DORI – PRVA VARIJACIJA 152
ŠESTA GRUPA TANTO DORI – DRUGA VARIJACIJA 154
ŠESTA GRUPA TANTO DORI – TREĆA VARIJACIJA 156

ČETVRTO POGLAVLJE: TANTO DORI – SLOBODNE FORME 159
UVEŽBAVANJE REALNE BORBE 159
TAKTIČKA UPUTSTVA 161
TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA NAPADAČA NAORUŽANOG SEČIVOM 163
TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM SEČIVOM 166
TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM KOJI JE NAORUŽAN SEČIVOM 169
TAKTIKA PRIMENE OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM SEČIVOM 171
TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM KOJI JE NAORUŽAN SEČIVOM 174
ANALIZA ISKUSTAVA REALNIH SUKOBA 176
ZAKLJUČAK 187

DRUGI DEO
JO DORI – VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA PALICOM 189
PRVO POGLAVLJE: BATINA 191
„UDRI BLIŽNJEG SVOG“ 191

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 408

PSIHOPATOLOGIJA BATINAŠA 192
TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD NAPADA PALICOM 193

DRUGO POGLAVLJE: JO DORI – OSNOVNE FORME 194
METODOLOŠKI UVOD 194
UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI 195
PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI 196
ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – JO DORI 196
JO DORI – PRVA OSNOVNA FORMA 196
JO DORI – DRUGA OSNOVNA FORMA 200
JO DORI – TREĆA OSNOVNA FORMA 204
JO DORI – ČETVRTA OSNOVNA FORMA 208

TREĆE POGLAVLJE: JO DORI – SLOŽENE FORME 211
METODOLOŠKI UVOD 211
PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI 212
PRVA GRUPA – JO DORI – PRVA VARIJACIJA 213
PRVA GRUPA – JO DORI – DRUGA VARIJACIJA 214
PRVA GRUPA – JO DORI – TREĆA VARIJACIJA 216
DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI 218
DRUGA GRUPA – JO DORI – PRVA VARIJACIJA 218
DRUGA GRUPA – JO DORI – DRUGA VARIJACIJA 221
DRUGA GRUPA – JO DORI – TREĆA VARIJACIJA 223
TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI 224
TREĆA GRUPA – JO DORI – PRVA VARIJACIJA 224
TREĆA GRUPA – JO DORI – DRUGA VARIJACIJA 226
TREĆA GRUPA – JO DORI – TREĆA VARIJACIJA 228
ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – JO DORI 230
ČETVRTA GRUPA – JO DORI – PRVA VARIJACIJA 230
ČETVRTA GRUPA – JO DORI – DRUGA VARIJACIJA 232
ČETVRTA GRUPA – JO DORI – TREĆA VARIJACIJA 233

ČETVRTO POGLAVLJE: JO DORI – SLOBODNE FORME 234
UVEŽBAVANJE SLOBODNE BORBE 234
TAKTIČKA UPUTSTVA 236
TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA PROTIVNIKA NAORUŽANOG PALICOM 236
TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM 238
TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM 239

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 409

TAKTIKA PRIMENE BACANJA I OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM 240
TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM PALICOM 240
PRIMENA STEČENIH ISKUSTAVA – JO DORI U REALNIM USLOVIMA ... 243

TREĆI DEO
BO DORI – VEŠTINA ODBRANE OD NAPADA MOTKOM 249
PRVO POGLAVLJE: MOTKA 251
ARHAIČNO BORBENO SREDSTVO 251
TAKTIČKE PRETPOSTAVKE USPEŠNE ODBRANE OD NAPADA MOTKOM I DRUGIM ORUĐIMA DVORUČNOG ZAMAHA 252

DRUGO POGLAVLJE: BO DORI – OSNOVNE FORME 254
METODOLOŠKI UVOD 254
UVODNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI 254
PRELAZNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI 255
ZAVRŠNE FAZE OSNOVNIH FORMI – BO DORI 255
BO DORI – PRVA OSNOVNA FORMA 256
BO DORI – DRUGA OSNOVNA FORMA 262
BO DORI – TREĆA OSNOVNA FORMA 265
BO DORI – ČETVRTA OSNOVNA FORMA 268

TREĆE POGLAVLJE: BO DORI – SLOŽENE FORME 274
METODOLOŠKI UVOD 274
PRVA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI 275
PRVA GRUPA – BO DORI – PRVA VARIJACIJA 276
PRVA GRUPA – BO DORI – DRUGA VARIJACIJA 278
PRVA GRUPA – BO DORI – TREĆA VARIJACIJA 282
DRUGA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI 284
DRUGA GRUPA – BO DORI – PRVA VARIJACIJA 284
DRUGA GRUPA – BO DORI – DRUGA VARIJACIJA 287
DRUGA GRUPA – BO DORI – TREĆA VARIJACIJA 290
TREĆA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI 292
TREĆA GRUPA – BO DORI – PRVA VARIJACIJA 292
TREĆA GRUPA – BO DORI – DRUGA VARIJACIJA 294
TREĆA GRUPA – BO DORI – TREĆA VARIJACIJA 296
ČETVRTA GRUPA SLOŽENIH FORMI – BO DORI 298
ČETVRTA GRUPA – BO DORI – PRVA VARIJACIJA 298
ČETVRTA GRUPA – BO DORI – DRUGA VARIJACIJA 300
ČETVRTA GRUPA BO DORI – TREĆA VARIJACIJA 302

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 410

ČETVRTO POGLAVLJE: BO DORI – SLOBODNE FORME 304
UVEŽBAVANJE REALNE BORBE 304
TAKTIČKA UPUTSTVA 306
TAKTIKA SLOBODNE PRIMENE BORBENOG KRETANJA U ODNOSU NA PROTIVNIKA NAORUŽANOG DUGOM MOTKOM 306
TAKTIKA PRIMENE BLOKOVA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM 309
TAKTIKA PRIMENE BACANJA I OBARANJA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM 311
TAKTIKA PRIMENE KARATE UDARACA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM 311
TAKTIKA PRIMENE ZAHVATA POLUGA U SLOBODNOJ BORBI SA PROTIVNIKOM NAORUŽANIM DUGOM MOTKOM 313
TAKTIKA ODUZIMANJA MOTKE I ZADAVANJA UZVRATNIH UDARACA ODUZETOM MOTKOM 314
PRIMENA STEČENIH ISKUSTAVA – BO DORI U USLOVIMA REALNIH SUKOBA 314

DODATAK 321
PRVO POGLAVLJ E: REDOVNA OBUKA SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU 323
METODOLOŠKI UVOD 323
REDOVNI SEMINARI TEHNIČKOG PROGRAMA TANTO DORI 324
REDOVNI SEMINARI TEHNIČKOG PROGRAMA JO DORI – BO DORI 329
REDOVNI BORBENI SEMINARI SPECIJALNIH SLOBODNIH FORMI TANTO DORI – RANDORI 333
REDOVNI BORBENI SEMINARI SPECIJALNIH SLOBODNIH FORMI JO DORI – BO DORI RANDORI 337
REDOVNI TAMESHIWARI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA KYOKUSHINJUTSU 346

DRUGO POGLAVLJE: VANREDNA OBUKA SPECIJALNIH FORMI KYOKUSHINJUTSU 351
METODOLOŠKI UVOD 351
VANREDNI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA – TANTO DORI 353
VANREDNI SEMINARI SPECIJALNOG PROGRAMA JO DORI – BO DORI 363

TREĆE POGLAVLJE: PROGRAM POLAGANJA MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU 374
USLOVI KANDIDATURE I SASTAV KOMISIJE 374
TEHNIČKI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN 376
TAMESHIWARI TEST ZA NIVO DRUGOG DANA KYOKUSHINJUTSU ... 377

Specijalne forme samoodbrane PRELOM 2012 godina.qxd 11/18/2012 8:27 PM Page 411

BORBENI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA DRUGI DAN 378
TEORETSKI DEO POLAGANJA ZA DRUGI DAN 379
MAJSTOR DRUGOG DANA 379

ČETVRTO POGLAVLJE: PROGRAM POLAGANJA MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN BUDO VEŠTINE JU JUTSU STILA KYOKUSHINJUTSU 381
USLOVI KANDIDATURE I SASTAV KOMISIJE 381
TEHNIČKI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN 382
TAMESHIWARI TEST ZA NIVO TREĆEG DANA KYOKUSHINJUTSU 383
BORBENI DEO MAJSTORSKOG ISPITA ZA TREĆI DAN 385
TEORETSKI DEO POLAGANJA ZA TREĆI DAN 385
MAJSTOR TREĆEG DANA 386

FUSNOTE 389
BIBLIOGRAFIJA 404